

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในเสนอแนะ
ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
(INTERIOR ARCHITECTURAL DESIGN FOR
KOH – KRED TOURIST INFORMATION CENTER)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2545-2546

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 49432
วัน, เดือน, ปี 23 ก.พ. 2547

.b.....
.i.....

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติ
ให้นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์
บัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผศ. กุลธร เลื่อนฉวี)

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ผศ. กุลธร	เลื่อนฉวี	ประธานกรรมการ
ผศ. อรรถพร	เพชรานนท์	รองประธานกรรมการ
อ. ฉัตรชัย	ฉินทรโชติ	กรรมการ
อ. พวงเพชร	รัตนรามา	กรรมการ
อ. นรินทร์	เลิศอัศววิวัฒน์	กรรมการ
อ. ญาณินทร์	รักษวงศ์วาน	กรรมการและเลขานุการ

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ญาณินทร์ รักษวงศ์วาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในเสนอแนะ
ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
(INTERIOR ARCHITECTURAL DESIGN FOR
KOH – KRED TOURIST INFORMATION CENTER)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2545-2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติ
ให้นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์
บัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)

คณบดีสถาปัตยกรรมศาสตร์

(ผศ. กุลธร เตื่อนจิวิ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผศ. กุลธร	เตื่อนจิวิ	ประธานกรรมการ
ผศ. อรรถพร	เพชรานนท์	รองประธานกรรมการ
อ. ฉัตรชัย	อินทร โชติ	กรรมการ
อ. พวงเพชร	รัตนรามา	กรรมการ
อ. นรินทร์	เลิศอัสวีวัฒน์	กรรมการ
อ. ญาณินทร	รักษงศ์วาน	กรรมการและเลขานุการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อ. ญาณินทร รักษงศ์วาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์

ชื่อโครงการ	โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในเสนอแนะศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ. นนทบุรี (INTERIOR ARCHITECTURAL DESIGN FOR KOH – KRED TOURIST INFORMATION CENTER)
ประเภทโครงการ	โครงการเสนอแนะ
ชื่อ – นามสกุล	นายภุชยา สุวรรณกษะวิทย์ รหัสนักศึกษา 41025231
ปีการศึกษา	2545 – 2546
ที่อยู่	96/28 หมู่บ้านเมืองทองธานี โครงการ 4 ถ. แจ้งวัฒนะ ต. คลองเกลือ อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี 11120 โทร. 02-573-6699
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ญาณินทร์ รักรวงศ์วาน

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในขณะนี้ รัฐบาลจึงถือว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นนโยบายหลักที่สำคัญประการหนึ่ง จึงได้วางมาตรการและกระบวนการในการวางแผนดำเนินงานเพื่อขยายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้กว้างขวางและทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้นในอนาคต

เนื่องจากปัจจุบันศูนย์ข้อมูลและบริการการท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวยังมีมาตรฐานและจำนวนที่ยังไม่เพียงพอกับปริมาณความต้องการ การสร้างสรรค์แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ทำให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษา และอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว สนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น การผลิตสินค้าที่ระลึกที่เป็นท้องถิ่นให้มีมาตรฐานและคุณภาพมากขึ้น

และเกาะเกร็ดนั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตที่น่าสนใจ รวมทั้งเป็นแหล่งเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียง แต่เนื่องด้วยการประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอให้นักท่องเที่ยวยังไม่รู้ถึงคุณค่าของชาวเกาะเกร็ดที่เป็นอยู่ จึงได้เสนอแนะโครงการนี้ขึ้นเพื่อทำการค้นคว้าทางด้านสถาปัตยกรรมภายในให้เกิดโครงการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี เพื่อนำรูปแบบและองค์ประกอบของเกาะเกร็ดต่างๆมาผสมผสานกับความเป็นสากลมากขึ้น แต่ยังคงเอกลักษณ์ความเป็นเกาะเกร็ดอยู่ โดยการใช้อาคารหอศิลปวัฒนธรรม จ. เชียงใหม่ มาปรับปรุงและตั้งอยู่บริเวณวัดกลางเกร็ด อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี เพื่อที่จะให้เป็นที่น่าให้นักท่องเที่ยวให้รู้จักก่อนเข้าสู่เกาะเพื่อเที่ยวชมต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาและเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับเกาะเกร็ด รวมทั้งการท่องเที่ยวในด้านต่างๆของเกาะเกร็ด
2. ศึกษาปัญหา แนวทางแก้ไขและศึกษาโครงการเปรียบเทียบ เพื่อกำหนดโครงการ ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขตโครงการและรวมทั้งที่ตั้ง อาคาร
3. ศึกษาโครงการเปรียบเทียบและข้อมูลพื้นฐานเป็นต้นว่า สภาพปัจจุบันของอาคาร กลุ่มเป้าหมายและข้อมูลเบื้องต้นในการออกแบบ
4. ศึกษาองค์ประกอบของส่วนต่างๆในโครงการที่อยู่ในขอบเขตโครงการ และสรุปเนื้อหาขององค์ประกอบนั้นๆ
5. ศึกษาจำนวนและพฤติกรรมของผู้ใช้อาคารเพื่อสรุปเป็นเนื้อหาที่การใช้งาน
6. ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบและอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกแบบ
7. ศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆในโครงการ
8. สรุปแนวความคิดในการออกแบบ
9. ศึกษาที่มีการออกแบบเพื่อสรุปเป็นงานออกแบบ

สรุปผลการวิจัย

1. การออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมได้ด้วย
2. แนวความคิดในการออกแบบช่วยทำให้ผู้ใช้บริการได้สัมผัสกับบรรยากาศและวัฒนธรรมการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ
3. โครงการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดนี้เป็นที่เก็บรวบรวมข้อมูลของเกาะเกร็ด และเป็นส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่ตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

1. ประสานรูปแบบลักษณะการตกแต่งภายในให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม
2. โครงการในอนาคต สามารถขยายพื้นที่และเพิ่มองค์ประกอบขึ้นในบางส่วน
3. ปรับปรุงและออกแบบโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิคต่างๆให้เข้ากับยุคสมัยเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์นี้จะไม่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเลย ถ้าขาดผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจกันมาตลอด

กราบเท้า คุณพ่อ คุณแม่..... ในความช่วยเหลือทุกด้านและกำลังใจที่มีมากมายมหาศาล
ความเป็นห่วงเป็นใยในยามที่ลูกคนนี้อยู่ไกลบ้าน ข้าวปลา
อาหารต่างๆที่นำมาให้ที่บูธและมาเยี่ยมในยามที่ท้อแท้และ
คิดถึง ขอบพระคุณมากครับ

พี่แมน..... พี่ชายที่แสนดีที่ช่วยเหลือทุกด้าน ทั้งข้อคิด คำแนะนำต่างๆ
คำปรึกษาที่ดี ให้กำลังใจน้องคนนี้อยู่เสมอมา งานพิมพ์
หนังสือที่รีบเร่งเอามาให้เพราะกลัวว่าน้องจะส่งไม่ทัน
ความเป็นห่วงที่มีมาตลอด ขอบคุณมากครับ

อาจารย์ ญาณินทร์ รัทวงศ์วาน..... อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีที่สุดมาตลอด
ขอบพระคุณมากครับ

อาจารย์ฉัตรชัย อาจารย์พงษ์เพชร
อาจารย์ณรินทร์(อ.ตุ๋)..... อาจารย์ที่ให้คำปรึกษาต่างๆ มุมมองอื่นๆที่ลูกศิษย์คนนี่มอง
ไม่เห็น ขอบพระคุณมากครับ

คณาจารย์ทุกท่าน..... ที่มอบความรู้ให้มาตลอดตั้งแต่ปี 1 ถึง ปี 5 ขอบพระคุณครับ

พี่แบงค์..... พี่ชายที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา แนวคิดต่างๆ ช่วยสารพัด
คอยตามงานและย้ำเตือนไม่ให้น้องๆออกนอกกลุ่มนอกทาง
ขอบคุณครับพี่

พี่ตั๋ย ศูนย์ประชาสัมพันธ์ชาวสาร...

จังหวัดนนทบุรี พี่เชนต์ กะรัต อบต.

เกาะเกร็ด เจ้าหน้าที่ทุกคนที่อบต.

เกาะเกร็ด และอ.ปากเกร็ดและชาว..

เกาะเกร็ดที่สวยสุดแสนจะใจดี..... สำหรับข้อมูลที่สำคัญของเกาะเกร็ด ขอบคุณมากครับ

พี่ยง 41..... PLAN อาคารและข้อมูลเบื้องต้นของอาคาร

พี่ทราย พี่ใหม่..... รอยยิ้มและกำลังใจ คำแนะนำที่ดีไม่ให้น้องลงไปมากกว่านี้

พี่กบ 31..... เป็นห่วงและกำลังใจที่มีเสมอมาและงาน plate ที่แสนเนี้ยบ

พี่นก 31..... แม้ตัวพี่อยู่ห่างไกลถึงต่างแดน กำลังใจก็ยังมาให้น้องเสมอ

พี่เอก 31..... TIVE ที่สุดมันส์

น้องจิ้ง 31..... MODEL ที่อลังการสุดๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้องป้อม 31.....งาน DRAFT ที่แสนรวดเร็วและงานพิมพ์ต่างๆ
น้องอาร์ต 31.....งาน DETAIL ที่แสนเยอะแยะเสร็จในเวลาอันสั้นและเนียบ
น้องตั้ว 31.....งานเก็บ plate ต่างๆที่ละเอียด
น้องตุลย์ น้องหนู.....คอยถามไถ่และช่วยงานอยู่ตลอด
น้องหมอ น้องใหม่และเพื่อนๆ.....ตัด-ต่อกระดาษและยืมที่สไลด์
ภัทร โอห์ม น้องไอ้ค.....เพื่อน สด. สำหรับ MODEL อลังการและงาน plate ที่สุดแสน

ประทับใจ

แคน.....เพื่อนที่แสนดีพิมพ์งาน book ที่สุดยอด
อิศ ชิกซ์ ตึก ยอดและผองเพื่อนเก่า.....กำลังใจและเป็นเพื่อนที่แสนดี
เปียร์..... สวที่เป็นเพื่อนคู่คิด ให้กำลังใจ รอยยิ้มที่แสนหวานและงาน
DETAIL ที่แสนเนียบ

พี่หญิง พี่ข้าง พี่เหี่ยว.....ทำหนังสือ ประสานงานต่างๆ
พัฒน์.....เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ขอยืมเขียนงานก่อน
เกตุ เต็ด พัฒน์ เต๋ บอมบี้ ชงค์ ตัน.....เพื่อนร่วม BOOTH ที่แบ่งปันความสุขและทุกขร่วมกัน
กำลังใจและรอยยิ้มที่มีมาตลอด.....เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ถาบัด
กำลังใจที่มากมาย รอยยิ้ม เสียงหัวเราะที่สุขล้นใจ น้ำใจที่แผ่อแผ่
ให้กันเสมอ ความเห็นอกเห็นใจและคำพูดที่เหน็บแนมที่ซึ่งใจ
หนังสือที่แบ่งกันอ่าน คอมที่แบ่งกันใช้ ข้าวหม้อเดียวที่แบ่งกันกิน
ที่นอนที่แบ่งกันนอน ตู้เย็นที่แบ่งกันแช่ อาหารอร่อยๆ ไปซื้อข้าว
เสียงเพลงนุ่มๆ เพราะๆ และสไลด์ตลอดวันเวลา ความรู้สึกรักและ
เป็นห่วงในหมู่เพื่อนฝูงและความรู้สึกที่มีมากมายมหาศาลที่ยากจะ
บรรยาย.....เพื่อนๆ สน. 5
และผู้ที่มีพระคุณแต่ยังไม่ได้กล่าวถึง

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
ภุชยา สุวรรณกษะวิทย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวในเมืองไทยได้มีการขยายตัวและมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก การบริการที่ดี และการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว จึงมีความสำคัญที่จะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมืองไทย สามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้และยังเป็นการเชื้อเชิญให้ชาวต่างชาติได้มาท่องเที่ยวในเมืองไทยมากขึ้นทุกๆ ปี

สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวนอกจากศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติที่สวยงามของเมืองไทยแล้ว การบริการที่น่าประทับใจยังเป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวอีกครั้ง ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะบริการความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว ให้บริการ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการแลกเปลี่ยนเงินตรา การส่งพัสดุไปรษณีย์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังให้บริการด้านสันนาการแก่นักท่องเที่ยว มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านชาวมอญ และเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ทำให้ศูนย์บริการนี้เป็น สถานที่ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เพื่อรับผู้รับบริการทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ จะได้สัมผัสวัฒนธรรมอันดีงามของชาวเกาะเกร็ด ทั้งยังได้สัมผัสกับบรรยากาศ วิถีชีวิตของชาวเกาะเกร็ด เพื่อจะได้สืบสานดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ความเป็นเกาะเกร็ด

เกาะเกร็ด เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่งซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว เพราะเป็นแหล่งเครื่องปั้น ดินเผา ศิลปวัฒนธรรมมอญและสิ่งดึงดูดใจที่งดงามอยู่มาก การตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่เกาะ เกร็ด จึงมีความเป็นไปได้ที่จะรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่เดินทางมาเที่ยวยังเกาะเกร็ด และยังเป็น ที่รวมของส่วนบริการอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ อีกมากมายไว้ด้วย

หวังว่า วิทยานิพนธ์เล่มนี้คงมีประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ

ภุชยา สุวรรณภยะวิทย์

สารบัญ

หน้าอนุมัติ

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

คำนำ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ความเป็นมาของโครงการ
- 1.2 หลักการและเหตุผลในการสนับสนุนโครงการ
- 1.3 ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ
- 1.4 วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 1.5 ขอบเขตของโครงการ
- 1.6 ขอบเขตวิทยานิพนธ์
- 1.7 ขอบข่ายของโครงการ
- 1.8 เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ
- 1.9 เหตุผลในการเลือกอาคาร

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของเกาะเกร็ด
- 2.2 ข้อมูลทั่วไปของเกาะเกร็ด
 - 2.2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์
 - 2.2.2 สภาพทางเศรษฐกิจ
 - 2.2.3 สภาพทางสังคม
 - 2.2.4 การบริการพื้นฐาน
 - 2.2.5 ชุมชน, วิถีชีวิต, ประเพณี, วัฒนธรรมและความเป็นอยู่
- 2.3 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ
 - 2.3.1 สถาบันทักษิณคดีศึกษา ม. สงขลา นครินทร์ เพื่อศึกษาโครงสร้างสถาบันและสายงานการบริหาร
 - 2.3.2 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ จ. พระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาการวางโครงเรื่องนิทรรศการ, สายงานการบริหาร, การวางผังนิทรรศการและแนวทางการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านวัดม่วง จ. ราชบุรี เพื่อศึกษาการวางโครงการเรื่องนิทรรศการ, สายงาน
การบริหาร, การวางผังนิทรรศการและแนวทางการออกแบบ

2.3.4 ส่วนหอไทยนิทัศน์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

2.3.5 ข้อมูลโครงการเปรียบเทียบ

2.4 ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

2.4.1 การศึกษาความหมายและลักษณะทั่วไปของโครงการ

2.4.2 โครงสร้าง, สายงานการบริหารและอัตรากำลัง

2.5 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบ

2.5.1 การศึกษาการออกแบบส่วนนิทรรศการ

2.5.2 การศึกษาการออกแบบส่วนห้องสมุด

2.5.3 การศึกษาการออกแบบส่วนห้องประชุม

2.6 หัวข้อในการจัดแสดง

บทที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมและพื้นที่ใช้สอยที่ต้องการ

3.1 ประเภทและพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

3.1.1 ผู้ให้บริการ

- หน่วยงานและสายงานการบริหารของโครงการ
- อัตรากำลังและหน้าที่ของบุคคลากร
- พฤติกรรมของผู้ให้บริการ

3.1.2 ผู้รับบริการ

- ประเภทและพฤติกรรมของผู้รับบริการ
- พฤติกรรมของผู้รับบริการ
- การคาดคะเนผู้เข้าชมโครงการ

3.2 การศึกษาเนื้อที่ที่ใช้สอยภายในโครงการ

3.2.1 พื้นที่ใช้สอยที่ต้องการของส่วนภายในโครงการและอุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม

บทที่ 4 ระบบประกอบโครงการ

4.1 ระบบแสงภายในโครงการ

4.2 ระบบปรับอากาศภายในโครงการ

4.3 ระบบการจัดแสดง, สื่อประกอบการจัดแสดงและเทคโนโลยีภายในโครงการ

4.4 ระบบเสียงภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.5 ระบบอื่นๆ ภายในโครงการ
- 4.6 ประเภทวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งภายในโครงการ

บทที่ 5 บทวิเคราะห์และการออกแบบ

- 5.1 หลักเกณฑ์และเหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ
- 5.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและที่ตั้งโครงการ
- 5.3 หลักเกณฑ์และเหตุผลในการเลือกอาคาร
- 5.4 วิเคราะห์ลักษณะอาคารและสรุปพื้นที่ที่ใช้งานจริง
- 5.5 ตารางค่าความสัมพันธ์
- 5.6 BUBBLE DIAGRAM , FUNCTIONAL DIAGRAM
- 5.7 ZONING
- 5.8 แนวความคิดในการออกแบบ

ภาคผนวก

- 1. ประวัติความเป็นมาของเกาะเกร็ด
- 2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและคติความเชื่อ

บรรณานุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาโครงการ

การท่องเที่ยวเป็นสิ่งหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายๆประเทศที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

การท่องเที่ยวจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1. การท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติและ 2. การท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งประเทศไทยมีทรัพยากรรองรับการท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเภทนี้และการท่องเที่ยวในประเทศไทยนี้ยังสามารถทำให้เกิดการจ้างงาน ประชากรภายในประเทศมีงานทำมากขึ้นและที่สำคัญทำให้เงินตราจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศอีกเป็นจำนวนมากอีกด้วย

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน มีการอยู่อาศัยของผู้คนหลายเชื้อชาติ หลายภาษา ในแต่ละชนชาติก็สร้างวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของตนเองขึ้นมาทำให้เกิดความแตกต่างกันขึ้นในแต่ละท้องถิ่นทำให้กลายเป็นจุดที่น่าสนใจ เป็นสิ่งที่ล้ำค่าในแผ่นดินซึ่งมีคุณค่า ควรค่าแก่การส่งเสริมและอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป

ที่ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่หนึ่ง โดยลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่ อยู่กลางแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในช่วงสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ เมื่อพระองค์ทรงโปรดเกล้าให้ขุดคลองลัดเพื่อเกิดการสัญจรที่สะดวกขึ้น แผ่นดินช่วงนั้นจึงกลายเป็นเกาะแบบในปัจจุบัน หลังจากนั้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้มีการอพยพของชาวมอญเข้ามาตั้งถิ่นฐานและได้สร้างที่พักอาศัยกลายเป็นชุมชนมอญที่ยังคงสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่และศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีได้อย่างสมบูรณ์

ในปัจจุบันเกาะเกร็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์สืบทอดมาแต่อยุธยา ตอนปลายและทรงคุณค่าทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวมอญ มีวัดเก่าซึ่งเป็นสถานที่ที่ ควรอนุรักษ์ มีเครื่องปั้นดินเผา อาหารชาวมอญ ขนมหวานที่เป็นอาชีพเสริมของชาวบ้านเกาะเกร็ดและวิถีชีวิตท้องถิ่นที่น่าสนใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเกาะเกร็ดขึ้น แต่ยังมี ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี แหล่งอำนวยความสะดวกต่างๆเช่นแหล่งบริการ สอบถามและบริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ บริการการติดต่อสื่อสารและการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปไม่แลเห็นความสำคัญในสิ่งเหล่านี้เท่าที่ควร ผนวกกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวไทยที่เน้นการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น ท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรม จึงมีแนวคิดเพื่อนำเสนอจัดตั้งโครงการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี เพื่อให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวได้รู้จักและได้รู้เห็นถึงคุณค่าของสถานที่ที่สำคัญภายในเกาะเกร็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์ของชาวชุมชนเกาะเกร็ดและช่วยกันดูแลรักษาไม่ให้มรดกของประเทศไทยนี้เลือนหายไป

1.2 หลักการและเหตุผลในการสนับสนุนโครงการ

- ทางด้านการอนุรักษ์และศิลปวัฒนธรรม

1. ให้ประชาชนโดยทั่วไปและนักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตชาวบ้าน ฯลฯ ที่อยู่ในเกาะเกร็ดและได้เห็นคุณค่าแห่งศิลปวัฒนธรรมที่ดี ควรค่าแก่การอนุรักษ์
2. ทางเกาะเกร็ดยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและสถานที่บริการ แนะนำและให้ข้อมูลการท่องเที่ยว เพื่อให้จะทำให้นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปได้รู้จักและรู้สึกถึงคุณค่าของการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่เก่าแก่ และช่วยกันดูแล

- ทางด้านนโยบายการท่องเที่ยว

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ได้กล่าวถึงจังหวัดนนทบุรีว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้วยการท่องเที่ยวระดับปานกลาง รวมกับในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยที่เน้นการท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นและแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) ดังนั้นสามารถสรุปได้เป็น

1. สนับสนุนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดและของชาติ
2. สนับสนุนนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมเชิงอนุรักษ์ และสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อให้เกิดการพัฒนาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ดีขึ้น
4. เพื่อเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนและให้เกิดความสามัคคีกิจกรรมนุชยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชาวบ้านกับนักท่องเที่ยวหรือชาวบ้านด้วยกันเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ

การดำเนินงาน	:	รัฐบาลโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน	:	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด จ. นนทบุรี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กรมศิลปากร สภาวัฒนธรรมจังหวัดนนทบุรี ศูนย์ประชาสัมพันธ์ข่าวสารจังหวัดนนทบุรี สภาหอการค้าจังหวัดนนทบุรี กรมไปรษณีย์ ธนาคาร

โดยหน่วยงานเหล่านี้จะต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ให้ความรู้ ความเข้าใจและเผยแพร่การท่องเที่ยว บริการด้านแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เจ้าหน้าที่ธนาคาร) บริการทางไปรษณีย์ (เจ้าหน้าที่กรมไปรษณีย์)

1.4 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เป็นสถานที่ส่งเสริม เผยแพร่และอนุรักษ์สถานที่ที่มีความสำคัญและเก่าแก่ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวมอญไม่ให้เสื่อมหายไป
2. เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบริการทางด้านข้อมูล ข่าวสาร ทางการท่องเที่ยวของเกาะเกร็ดและบริการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป
3. เป็นสถานที่รวบรวมศิลปวัฒนธรรมที่เก่าแก่ สิ่งของสำคัญและสวยงามเพื่อเผยแพร่ให้กับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปได้รู้จักและรู้ซึ่งได้ถึงความงามจนอยากที่จะกลับมาเที่ยวอีก
4. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้กับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป และสร้างกิจกรรมให้กับชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ	กิจกรรม	องค์ประกอบ
1. เป็นสถานที่ส่งเสริม เผยแพร่และอนุรักษ์สถานที่ที่มีความสำคัญและเก่าแก่ ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวมอญไม่ให้เสื่อมหายไป	- ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเกาะเกร็ด - จัดจำหน่ายสินค้าทางศิลปวัฒนธรรมและที่ระลึก	- ส่วนห้องสมุด - ส่วนห้องบรรยาย, ห้องประชุม - ร้านขายของที่ระลึก
2. เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบริการทางด้านข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวของเกาะเกร็ดและบริการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป	- จัดแสดงงานทางด้านข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรม - บริการนักท่องเที่ยว - บริการทั่วไป	- ส่วนนิทรรศการถาวร - ส่วนนิทรรศการชั่วคราว - ส่วนนิทรรศการกลางแจ้ง - ส่วนบริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว - ส่วนห้องน้ำ แลกเปลี่ยนเงินตรา ส่วนปฐมพยาบาล ไปรษณีย์ รักษาความปลอดภัยและอื่นๆ - ร้านอาหารว่างและเครื่องดื่ม - ส่วนสำนักงาน
3. เป็นสถานที่รวบรวมศิลปวัฒนธรรมที่เก่าแก่ สิ่งของสำคัญและสวยงามเพื่อเผยแพร่ให้กับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปได้รู้จักและรู้ซึ่งได้ถึงความงาม	- จัดแสดงงานและให้ความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม - จัดแสดงการสาธิตเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม	- ส่วนนิทรรศการถาวร - ส่วนนิทรรศการชั่วคราว - ส่วนลานกิจกรรม - ส่วนแสดงและสาธิต
4. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้กับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป และสร้างกิจกรรมให้กับชุมชน	- จัดบริเวณพักผ่อนให้กับนักท่องเที่ยว	- ส่วนลานพักผ่อน - จุดนัดพบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ขอบเขตวิทยานิพนธ์

1. ส่วนประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยว
 - ส่วนโถงบริการและประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยว
 - ส่วนพักคอย (จุดนัดพบ)
 - ส่วนอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ เช่น ห้องน้ำ แลกเปลี่ยนเงินตรา บริการเงินด่วน ส่วนไปรษณีย์ ส่วนปฐมพยาบาล บริการโทรศัพท์ และบริการฝากของ
2. ส่วนนิทรรศการ
 - นิทรรศการถาวรและโถง (นิทรรศการการท่องเที่ยว)
 - นิทรรศการชั่วคราว
 - นิทรรศการกลางแจ้ง
3. ส่วนร้านอาหารว่างและเครื่องดื่ม
4. ส่วนร้านค้าบริการการท่องเที่ยวและขายของที่ระลึก
5. ส่วนลานกิจกรรม
 - ส่วนลานแสดงและสาธิต
 - ส่วนพักผ่อน

1.7 ขอบข่ายของโครงการ

1. ส่วนจอดรถ
2. ส่วนท่าเรือ
3. ส่วนบริการนักท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์
4. ส่วนนิทรรศการ
5. ส่วนร้านอาหารว่างและเครื่องดื่ม
6. ส่วนร้านค้าบริการการท่องเที่ยวและขายของที่ระลึก
7. ส่วนลานกิจกรรมและพักผ่อน
8. ส่วนสำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ

เนื่องจาก โครงการ ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี มีจุดประสงค์ที่จะบริการอำนวยความสะดวกและเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในเกาะเกร็ดอีกทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์สถานที่ ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวบ้านเกาะเกร็ด ดังนั้นหลักเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้งจะเป็นดังนี้

1. ควรเป็นที่ที่อยู่ในบริเวณใกล้กับเกาะเกร็ดเพื่อแนะนำการท่องเที่ยวภายในเกาะเกร็ดแล้วนำไปสู่เกาะเกร็ดในทันที
2. การเข้าถึงได้สะดวก พิจารณาทางด้านรถยนต์และทางเรือเป็นหลัก
3. มีพื้นที่ที่รองรับการขยายตัวของศูนย์ เช่นพื้นที่จอดรถ ห้องน้ำ เป็นต้น
4. มีการคมนาคมที่สะดวกและเป็นที่ยู่งัก สามารถอ้างอิงถึงตำแหน่งที่ตั้งได้ง่าย

ดังนั้นในเขตบริเวณเกาะเกร็ดที่มีการคมนาคมที่สะดวกเข้าถึงได้ง่ายและเป็นที่ยู่งักของบุคคลทั่วไป จึงเป็นบริเวณริมคลองลาดเกร็ด วัดกลางเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ. นนทบุรี โดยพื้นที่นี้จะมี

1. เหตุผลทางการเดินทาง คือการไปเกาะเกร็ดโดยทางรถยนต์จะต้องจอดรถที่วัดกลางเกร็ด หรือวัดสนามเหนือแล้วจะมีท่าเรือข้ามฟากไปยังเกาะเกร็ดอยู่ 2 ท่า ทางด้านอำเภอปากเกร็ด (ส่วนท่าอื่นจะไม่ค่อยเป็นที่รู้จักเท่าไรนัก) คือ

1. ท่าเรือวัดกลางเกร็ด – ท่าเรือวัดฉิมพลี (ท่าเรือวัดป่าฝ้าย)
2. ท่าเรือวัดสนามเหนือ – ท่าเรือวัดปรมัยยิกาวาส

ในเมื่อมีท่าเรือทั้ง 2 ท่าในการลำเลียงผู้คนเข้ามายังเกาะเกร็ด แต่ท่าเรือที่ 2 (ท่าเรือวัดสนามเหนือ – ท่าเรือวัดปรมัยยิกาวาส) จะเป็นแหล่งที่มีชุมชนหนาแน่นมาก จึงไม่เหมาะสมในการตั้งโครงการ ดังนั้นจึงสังเกตที่ตั้งโครงการทางด้านท่าเรือที่ 1 (ท่าเรือวัดกลางเกร็ด – ท่าเรือวัดฉิมพลี) ซึ่งเป็นที่ที่มีนักท่องเที่ยวและชาวบ้านมาใช้บริการไม่หนาแน่นนักและน้อยกว่าทางด้านท่าเรือที่ 2 คาดว่าจะสะดวกสบายไม่แออัดมากนัก และยังช่วยกระจายคนและร้านค้าจากท่าเรือที่ 2 มาด้วย

2. เหตุผลทางการอนุรักษ์ เกาะเกร็ดเป็นเกาะที่มีสถานที่เก่าแก่และศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่เก่าแก่ของชาวมอญที่ยังคงลักษณะเดิมอยู่ ดังนั้นการที่จะมีสิ่งก่อสร้างสมัยใหม่ไปตั้งอยู่ภายในเกาะอาจจะเป็นการทำลายสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตของชาวบ้านชาวมอญ และเป็นสิ่งแปลกปลอมที่อยู่ในละแวกนั้นก็ไม่ได้ ดังนั้นที่ตั้งโครงการจึงอยู่ฝั่งตรงข้ามทางด้านอ.ปากเกร็ดแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เหตุผลทางพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมาเกาะเกร็ดโดย 2 วิธี คือ

3.1 ทางรถยนต์ โดยการนำรถเข้ามาจอดที่วัดกลางเกร็ดหรือวัดสนามเหนือ แล้วนั่งเรือข้ามฟากไปยังเกาะเกร็ด (เพราะบนเกาะไม่มีเส้นทางที่ให้รถยนต์วิ่งได้)

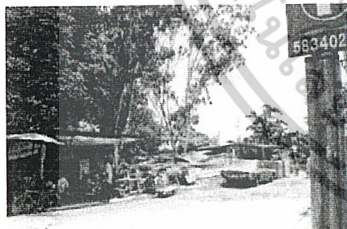
3.2 ทางเรือ โดยจะนั่งมาจาก ท่าเรือมหาราชหรือท่าบ้านนนทบุรีเพื่อมายังเกาะเกร็ด โดยทั้ง 2 ทางจะใช้เส้นทางของแม่น้ำสายเดียวกัน คือ แม่น้ำเจ้าพระยา กับ แม่น้ำลัดเกร็ด ดังนั้นโครงการควรที่จะอยู่ริมน้ำบริเวณท่าเรือน่าจะเหมาะสม

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมาที่เกาะเกร็ดโดยตรงหรือท่องเที่ยวแบบกรุ๊ปทัวร์เล็กๆ โดยจะแวะไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆคือไปท่องเที่ยวที่เมืองนนทบุรี - เกาะเกร็ด หรือจากกรุงเทพฯท่องเที่ยวไปตามริมน้ำแวะเที่ยววัดและสวนเกษตรแล้วค่อยเข้าเกาะเกร็ดก่อนที่จะจบทัวร์ที่ท่าบ้านนนทบุรี เป็นต้น สังเกตจะเห็นว่าในการท่องเที่ยวทางเรือแต่ละครั้งจะมีการแวะเกาะเกร็ดเพื่อชมศิลปวัฒนธรรมและท่องเที่ยวเพื่อซื้อของฝากของที่ระลึกอยู่เป็นประจำ

ดังที่กล่าวมาเหตุผลทั้ง 3 ประการที่ตั้งโครงการจึงมีความเหมาะสมที่จะตั้งในบริเวณริมคลองลัดเกร็ดน้อย ใกล้กับวัดกลางเกร็ด อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี

บริเวณโดยรอบที่ตั้งโครงการ

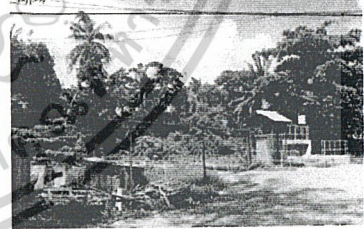
- ทิศเหนือ ที่ดินว่างเปล่า
- ทิศใต้ ริมแม่น้ำลัดเกร็ด
- ทิศตะวันออก ที่ดินว่างเปล่าและบ้านพักอาศัย
- ทิศตะวันตก ถนนสาธารณะ

ที่ติดถนนสาธารณะ มีร้านค้าเล็กๆ

ที่ดินว่างเปล่าและบ้านพัก

ที่ดินว่างเปล่า

ถนนสาธารณะ เชื่อมต่อทางเข้าหลัก

ด้านตรงข้ามที่ตั้งเป็นวัดและโรงเรียน

ที่ดินมีคลองเล็กๆไหลผ่าน

รูปที่ 1-6 สภาพแวดล้อมโดยรอบที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ตั้งเป็นพื้นที่โล่งและใช้เป็นบ้านพักอาศัยและร้านค้าย่อยเล็กน้อย มีต้นไม้ขึ้นอยู่
ประปราย พื้นที่โดยทั่วไปสามารถรองรับการพัฒนาและขยายตัวของศูนย์ มีมุมมองของโครงการ
เมื่อมาทางรถยนต์ก่อนจะเลี้ยวไปจอดรถในวัดกลางเกร็ดจะเห็นโครงการอย่างชัดเจนและเมื่อมา
ทางเรือจะเห็นตัวโครงการอยู่ริมน้ำตรงข้ามเกาะเกร็ดใกล้ๆกับวัดกลางเกร็ด

1.9 เหตุผลในการเลือกอาคาร

เนื่องจากเป็นโครงการ ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว มีจุดประสงค์เพื่อบริการนักท่องเที่ยว เผย
แพร่ อนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ให้กับนักท่องเที่ยว จึงมีองค์
ประกอบหลักๆ ได้แก่

1. ส่วนบริการนักท่องเที่ยว
2. ส่วนนิทรรศการ
3. ส่วนลานกิจกรรม
4. ส่วนร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

เกณฑ์ในการเลือกตัวอาคาร

1. รูปแบบของอาคารมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย
2. รูปแบบอาคารรองรับการขยายตัวในอนาคตได้
3. รองรับส่วนนิทรรศการต้องการ space ที่มีความกว้าง ยาวและสูง
4. รองรับส่วนลานกิจกรรม ลานเอนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ประวัติความเป็นมาของเกาะเกร็ด

เกาะเกร็ด เป็นเกาะขนาดใหญ่กลางแม่น้ำเจ้าพระยา มีลักษณะของความเป็นเกาะมาตั้งแต่ในสมัยอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แต่เดิมเกาะเกร็ดนั้นเป็นแผ่นดินที่ยื่นโค้งออกไปตามความโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นลักษณะเกือกม้า มีคลองเกร็ดน้อยไหลจากบ้านปากตรังน้อยผ่านบ้านตรังน้อยไปออกตรงวัดปากอ่าวหรือวัดบรมัยยิกาวาส แต่เดิมอาจขุดขึ้นเพื่อให้ชุมชนใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคได้สะดวกและเพื่ออำนวยความสะดวกการเดินทางของผู้ที่จำเป็นจะต้องผ่านปากเกร็ด ทำให้แผ่นดินมีสภาพเป็นเกาะแต่ยังไม่เด่นชัดนัก ครั้นถึงรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าท้ายสระ ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ พระธนบุรีเป็นแม่กองขุดคลองเกร็ดน้อยให้ลึก 6 วา ยาว 29 เส้นเศษ เป็นทางลัดให้แม่น้ำเจ้าพระยาไหลลงใต้ได้ ซึ่งต่อมากระแสน้ำทำให้คลองกว้างขึ้นออกไปกว่าที่ขุดมาก สภาพความเป็นเกาะจึงเห็นอย่างชัดเจน เมื่อคลองกว้างขึ้นจึงมีผู้นิยมใช้เส้นทางนั้นย่นระยะเวลาการเดินทางเรือแพที่ผ่านเส้นทางลัดนี้มีทั้งที่ใช้ในการเดินทางติดต่อระหว่างชุมชนและบรรทุกสินค้าที่นำขึ้นไปหรือส่งลงมาขาย คลองลัดเกร็ดจึงมีความสำคัญในการที่เป็นจุดผ่านของเรือสินค้าทั้งไทยและต่างประเทศ ทำให้ชุมชนบริเวณเกาะเกร็ด ขยายตัวเป็นชุมชนใหญ่และเป็นจุดแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าขึ้นมา กลายเป็นตลาดน้ำขนาดใหญ่ (ตลาดน้ำบางตลาด) และมีการขยายตัวมาเรื่อยๆ จนมีตลาดปาก เรียกว่า ตลาดปากเกร็ดในปัจจุบัน แต่เดิมเกาะเกร็ดมิได้เรียกว่า เกาะเกร็ด เรียกว่า เกาะศาลากุน จนเมื่อมีการตั้งอำเภอปากเกร็ดนั้น เกาะศาลากุนจึงมีฐานะเป็นตำบลเรียกว่า ตำบลเกาะเกร็ด

2.2 ข้อมูลทั่วไปของเกาะเกร็ด

2.2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

เกาะเกร็ด เป็นเกาะขนาดใหญ่อยู่กลางแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นตำบลหนึ่งใน 12 ตำบลของอำเภอปากเกร็ด มีพื้นที่ 4.12 ตร.กม. หรือประมาณ 2,575 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตร 1,266 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 44.90 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั่วไปเป็นสวนผลไม้ กลางเกาะเป็นพื้นที่รกร้างว่างเปล่า มีน้ำท่วมในบางแห่ง

ทิศเหนือ	๑๑ ตำบลคลองพระอุดม
ทิศใต้	๑๑ ตำบลท่าอิฐ
ทิศตะวันออก	๑๑ ตำบลปากเกร็ด
ทิศตะวันตก	๑๑ ตำบลอ้อมเกร็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ส่วนใหญ่ของเกาะเกร็ดมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมบริเวณกลางเกาะเป็นที่ราบลุ่มอากาศ ร้อนชื้น ไม่แห้งแล้ง เพราะมีพื้นที่ที่เป็นสวนผลไม้อยู่มาก และมีน้ำล้อมรอบ ให้ความชุ่มชื้นตลอดปี

ลักษณะดินบริเวณเกาะเกร็ดส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว เนื้อละเอียดน้ำซึมผ่านได้ยาก เหมาะแก่การทำเครื่องปั้นดินเผา

ลักษณะภูมิอากาศมีลักษณะเช่นเดียวกับภูมิอากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย คือเขตอากาศร้อนชื้น ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยต่อปี 1255 มิลลิเมตร (50.20 นิ้ว/ปี)

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ คือแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนที่ล้อมรอบเกาะ คือแม่น้ำอ้อมเกร็ด ส่วนที่ตัดตรง คือแม่น้ำลัดเกร็ด นอกจากนี้แม่น้ำเจ้าพระยาแล้วยังมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติในเกาะคือ คลองต่างๆ ดังนี้

คลองวัดฉิมพลี

คลองวัดจันทร์

คลองศาลากุน

คลองวัดมะขามทอง

คลองไต่ตะดำ

คลองสระน้ำอ้อย

คลองวัดปรมัยยิกาวาส

คลองวัดไผ่ล้อม

คลองวัดเสาชงทอง

คลองชมพุลาย

การปกครอง แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ดังนี้

บ้านลัดเกร็ด

บ้านศาลากุลนอก

บ้านศาลากุลใน

บ้านคลองน้ำอ้อย

บ้านท่าหน้า

บ้านเสาชงทอง

บ้านโองอ่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากร มีทั้งสิ้น 6093 คน แยกเป็นชาย 2980 คน หญิง 3113 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 1473 คน/ตารางกิโลเมตร จากจำนวนประชากรทั้งหมดของตำบล แยกตามการตั้งถิ่นฐานและเชื้อชาติได้ ดังนี้

ประชากรเชื้อชาติมอญร้อยละ 43 ของประชากรทั้งตำบล

ประชากรหมู่ที่ 2, 3 อาศัยอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 15 ของประชากรทั้งตำบล

ประชากรหมู่ที่ 2,3,4,5 เป็นประชากรเชื้อชาติไทย,ไทย-จีน บางส่วน ร้อยละ 42 ของประชากรทั้งตำบล

2.2.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ โดยทั่วไปเป็นชาวนาสวน เครื่องปั้นดินเผา บางส่วนเป็นข้าราชการรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัท รายได้เฉลี่ย 35,000 บาท/ปี เกษตรกรสวนใหญ่ทำสวนผลไม้ยืนต้น ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่หมู่ที่ 4 และต่ำสุดอยู่ที่หมู่ที่ 5 การปลูกผักมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 50 ไร่อยู่ในหมู่ที่ 2,3,4,5 ด้านการตลาดมีพ่อค้าในท้องถิ่นมารับซื้อที่สวนเป็นส่วนใหญ่

2.2.3 สภาพทางสังคม

ประชากรส่วนใหญ่สามารถอ่านออกเขียนได้ จบการศึกษาภาคบังคับร้อยละ 62 และกำลังศึกษาในระดับต่างๆ อีกร้อยละ 23

ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 85 นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 15

โรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง

โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง

ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน 4 แห่ง

สถานับและองค์การทางศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์ 5 แห่ง

- ศาลเจ้า 2 แห่ง

การสาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 2 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 การบริการพื้นฐาน

การคมนาคม

- เส้นทาง คสล. 1 สาย 9 ซอย
- ท่าเรือ 6 แห่ง

การโทรคมนาคมและการไฟฟ้า

- โทรศัพท์และไฟฟ้าเข้าถึงทั้ง 7 หมู่บ้าน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- คลอง 10 สาย

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ประปาบาดาล 6 แห่ง

2.2.5 ชุมชน, วิถีชีวิต, ประเพณี, วัฒนธรรมและความเป็นอยู่

ตำบลเกาะเกร็ด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน คือ

หมู่บ้านที่ 1 บ้านลัดเกร็ด

หมู่บ้านที่ 2 บ้านศาลากุนนอก

หมู่บ้านที่ 3 บ้านศาลากุนใน

หมู่บ้านที่ 4 บ้านคลองสระน้ำอ้อย

หมู่บ้านที่ 5 บ้านท่าหน้า

หมู่บ้านที่ 6 บ้านเสาธงทอง

หมู่บ้านที่ 7 บ้านโอง่าง

ประชากรบนเกาะเกร็ดมีทั้งสิ้น 5,946 คน เป็นชาย 2,890 เป็นหญิง 3,056 คน และมีหลายเชื้อชาติ ได้แก่ หมู่บ้านที่ 2,3,4 และ 5 เป็นประชากรเชื้อชาติไทยและจีน หมู่บ้านที่ 1,6,7 และบางส่วนของ หมู่บ้านที่ 5 เป็นชาวไทยเชื้อสายรามัญ ร้อยละ 42 และบ้านเรือนในแถบริมน้ำในหมู่บ้านที่ 2 และ 3 เป็นชาวไทยอิสลาม สัดส่วนร้อยละ 8

อาชีพ

ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผา

ชาวมอญในเกาะเกร็ดมีฝีมือในการทำเครื่องปั้นดินเผามาแต่โบราณและเครื่องปั้นดินเผาของเกาะเกร็ดนั้นมียี่ห้อและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ว่ามีคุณภาพดีและมีความงดงาม การดำเนินชีวิตของชาวมอญเกาะเกร็ดมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการทำเครื่องปั้นดินเผามานาน เป็นอาชีพที่สำคัญต่อการดำรงชีพของชาวมอญเกาะเกร็ด และ เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวมอญเกาะเกร็ด หลายเรื่อง เช่น การพึ่งพาอาศัยกันในการทำมาหากิน การให้ความเคารพนับถือ การให้ความเคารพนับถือผู้มีความสามารถพิเศษในวิชาชีพ คติความเชื่อของชาวมอญเกาะเกร็ดเกี่ยวกับที่เกี่ยวข้องกับการทำเครื่องดินเผา เป็นต้น

ชาวสวน

ชาวไทยในหมู่บ้านที่ 2,3,4 และ 5 ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพนี้ ผลไม้ที่มีชื่อเสียง คือ ทุเรียนและลิ้นจี่

ชาวนา

พื้นที่นาข้าวกลางเกาะกินอาณาบริเวณบางส่วนของหมู่บ้านที่ 3, 4, 5 และ 6 ชาวนาบนเกาะเกร็ดส่วนใหญ่เป็นคนไทย อาชีพรองของชาวนาบนเกาะเกร็ด คือ การทำตาลโตนด

สถานที่ที่สำคัญบนเกาะเกร็ด

วัดปรมัยยิกาวาส

เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดวรวิหาร เดิมชื่อ วัดปากอ่าว มีอายุกว่า 200 ปี เป็นวัดราษฎร์แต่โบราณ พระยาสมเด็จพระเจ้าจุมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงสถาปนาให้ดีขึ้นเพื่อสนองพระเดชพระคุณพระเจ้าบรมมัยยิการเธอ กรมสมเด็จพระสุदारัตนราชประยูร ผู้ทรงอภิบาลเลี้ยงดู พระราชมารดา และพระองค์แต่ยังทรงพระเยาว์ ถวายเป็นการเฉลิมพระเกียรติ

สิ่งที่น่าสนใจในวัดปรมัยยิกาวาส

- พิพิธภัณฑวัดปรมัยยิกาวาส
- พระไตรปิฎกอักษรรามัญฉบับหลวง ฉบับเดียวในประเทศไทย
- มุขบทศิลปะรามัญผสมไทย
- โรงธรรม
- มีการสวดภาษามอญ และสำนักเรียน
- เป็นศูนย์รวมของพระสงฆ์และชาวบ้าน

วัดฉิมพลี (วัดป่าฝ้าย)

เป็นวัดโบราณสมัยอยุธยาตอนกลาง มีปูชนียวัตถุ สถานที่สำคัญ คือ

- อุโบสถ ขนาดเล็กแต่มีความงาม ความอ่อนช้อยของฐานโบสถ์โค้งแบบเรือสำเภา
- ลายหน้าบัน
- ชุ่มประตู่ ปูนปั้นทรงมณฑป
- พระเจดีย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดเสาชิงช้า

เป็นวัดที่มีทัศนียภาพริมน้ำ งดงามเพราะเป็นเดิมชื่อ “วัดสวนหมาก” สร้างโดยชาวรามัญสมัยกรุงธนบุรี ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 4 เจ้าจอมมารดาในรัชกาลที่ 2 และกรมหมื่นภูบาลกรมขุนนเรนทร์ ได้มาปฏิสังขรณ์ ให้ถาวรยิ่งขึ้น และ เปลี่ยนนามวัดใหม่ว่า “วัดเสาชิงช้า”

สถานที่ที่น่าสนใจ

- เจดีย์สมัยอยุธยาขนาดใหญ่
- หอสวดมนต์และหมู่กุฏิ
- วิหาร ประตูลงรักปิดทอง
- ตึกขุนเทพภักดี (สง จารุสังข์)
- ต้นยางใหญ่ 200 ปี และศาลาเจ้าจอมมารดา

วัดไผ่ล้อม

วัดในสมัยอยุธยาตอนปลาย มีเจดีย์ขนาดย่อม ทรงมอญ

วัดป่าเลไลยก์

ขณะนี้ เป็นวัดร้าง และรวมเป็นวัดเดียวกับวัดฉิมพลี คงเหลือให้เห็น แต่โบสถ์และเจดีย์หน้าโบสถ์ 2 องค์ ภายในโบสถ์มีเพดานเขียนลายทอง สภาพยังดีอยู่

วัดศาลากุล

เป็นวัดที่ไม่ได้อยุริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีชื่อเสียงในการทำเครื่องรางของขลังมาก โดยเฉพาะหนุมาน แกะสลักของพระอาจารย์สุน

พระอาจารย์สุน เป็นเจ้าอาวาสวัดศาลากุลในสมัยรัชกาลที่ 5 ท่านชอบสะสมเครื่องมุก และเครื่องแก้ว ดังนั้นวัดนี้จึงมีโต๊ะหมู่บูชาขนาดใหญ่ เครื่องแก้วเจียรนัย และหีบศพมุกที่สวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา

แหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาของเกาะเกร็ดอยู่ที่หมู่บ้านที่ 1 และหมู่บ้านที่ 7 ตั้งอยู่ระหว่าง

วัดปรมย์ยิกาวาสและวัดไผ่ล้อม

เครื่องปั้นดินเผาของชาวเกาะเกร็ดในปัจจุบันนั้น ผลิตประเภทของใช้ในครัวเรือน เช่น ครก อ่าง กระถางต้นไม้ เพื่อจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป และของใช้ประเภทสวยงาม เพื่อจำหน่ายเป็นที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

เครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน มักจะเป็นแบบเรียบง่ายหรือมีการสลักลายเพียงเล็กน้อย เช่น โถง อ่าง ครก กระปุก เป็นต้น ส่วนเครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตเพื่อมอบแก่บุคคลสำคัญหรือจำหน่ายเป็นที่ระลึก เช่น หม้อน้ำ กระปุก ชุดเครื่องครัว มักมีขนาดเล็กและลวดลายสวยงาม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้สั่งทำ อาจมีการสั่งทำเป็นพิเศษ

ศิลปวัฒนธรรม, ประเพณี, วิถีชีวิต และความเป็นอยู่

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม

เกาะเกร็ดมีวิถีชีวิตที่ยังคงอยู่ ทำให้เกาะเกร็ดเป็นสถานที่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและน่าท่องเที่ยว เช่น งานศิลปวัฒนธรรมและเครื่องปั้นดินเผาของชุมชนเกาะเกร็ดที่เป็นอาชีพ ดั้งเดิมของชาวชุมชนเกาะเกร็ด จนบัดนี้ กลายเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน งานวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของชุมชนชาวมอญเกาะเกร็ด ซึ่งเป็นชุมชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเกาะ อาหาร, นาฏศิลป์และประเพณีต่างๆของชาวรามัญ ล้วนแต่เป็นสิ่งเก่าแก่ดั้งเดิมที่ยังมีเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวจนถึงปัจจุบัน

เครื่องปั้นดินเผา

เกาะเกร็ดเป็นชุมชนช่างเครื่องปั้นดินเผา มาแต่อดีต เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่า งดงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย ทนทาน และมีคุณภาพ โดยมีหลายประเภท เช่น โถง อ่าง กระปุก ครก และหม้อน้ำ ลายวิจิตร เป็นต้น

การแสดงและนาฏศิลป์

- วงปี่พาทย์มอญในเกาะเกร็ด คือ วงแหยมศิลป์ ผู้ก่อตั้งวงคือ ครูแหยม รบขาว วงปี่พาทย์มอญเกาะเกร็ดนี้มีการบรรเลงเพลงมอญที่สมบูรณ์แบบ และเป็นทางเพลงมอญปากเกร็ด มีลักษณะเฉพาะต่างจากทางปทุมและทางพระประแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- รำมอญเกาะเกร็ดจะนิยมรำ 12 ท่า (เพลง) โดยแทรกเพลงไทยเข้าไปด้วย 2 เพลง เกาะเกร็ด เป็นแหล่งมอญรำ ที่ดงามถูกแบบแผนโบราณ มากที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันยังรักษาสืบทอดมาเป็น อย่างดี คุยมอญรำอาวุโส เช่น นางจำหน่าย ทองเพชร นางมะลิ วงศ์จำนงค์ (น้ำปรง) เป็นต้น
- เพลงเจ้าขาว เป็นเพลงพื้นบ้านชาวมอญปากเกร็ด มีจุดประสงค์เพื่อบอกบุญทอดผ้าป่า ชักชวน ให้ผู้คนมาทำบุญร่วมกัน แต่ในตอนนี้ได้เลือนหายไป เพราะมีการก่ออาชญากรรม กับเรือเพลงเจ้าขาว และชาวบ้าน ทำให้เกิดความหวาดกลัวขึ้น ตำรวจจึงต้องให้งดไป

อาหารเกาะเกร็ด แบ่งเป็น

- อาหารพื้นบ้าน เช่น แกงส้ม, อาหารใส่กะทิ
- อาหารพิเศษในงานมงคล เช่น ขนมจีน,อาหารผัด,เครื่องจิ้ม
- ขนมหวาน

การแต่งกาย

- ลักษณะการแต่งกายแบบชาวมอญดั้งเดิม

ศิลปกรรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

เป็นศิลปกรรมที่เรียกว่างานฝีมือชาวพื้นบ้าน เช่น

- สถาปัตยกรรม งานสร้างสรรค์ งานออกแบบ เขียนแบบ รวมทั้งก่อสร้าง คุมงาน
- งานช่างฝีมือ งานจิตรศิลป์ มีทั้ง เขียนลาย แกะลาย ใช้กับงานกระดาดสลักลาย หรือดุนลาย ในงานโลหะ งานช่างฝีมือมีหลายประเภท ซึ่งแบ่งตามวัสดุ เช่น ช่างแกะสลัก ช่างกระดาด ช่างไม้ ช่างโลหะ ช่างปูนปั้น
- การทำลูกหนู ลูกหนูเป็นดอกไม้เพลิงชนิดหนึ่ง ซึ่งใช้จุดศพระสงฆ์ผู้ทรงศีลปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ จะทำการจุดลูกหนูเมื่อถึงเวลาจะทำการเผาศพ โดยจะเชิญศพไปตั้งบนจิตกาธานบนปราสาท และทำการเผาศพด้วยลูกหนู ในระยะหลังได้มีการจัดการแข่งขันการยิงลูกหนูขึ้นเพื่อพิชิตรางวัล แต่โดยส่วนมากผู้แข่งขันจะไม่ค่อยคำนึงถึงเรื่องการแพ้ชนะเท่าใดนัก ส่วนใหญ่ตั้งใจประดิษฐ์มาเพื่อบูชาพระสงฆ์ผู้ล่วงลับไปแล้ว

ประเพณีสำคัญของเกาะเกร็ด

วันที่ 13 เมษายนของทุกปี ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ตามคติของชาวไทย และชาวมอญ ปฏิทินเทศกาลประเพณีของเกาะเกร็ดจึงประเดิมเริ่มต้นด้วย เรื่องวันสงกรานต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเพณีสงกรานต์ (ปีจอห้ตะห์)

เป็นเทศกาลสำคัญประจำปีของคนมอญมีการทำบุญฉลองเหมือนคนไทย แต่จะใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 13 จนถึงต้นเดือนพฤษภาคมของทุก ๆ ปี ชาวบ้านจะนำข้าวแช่ไปถวายพระสงฆ์ในวันที่ 13 ส่วนที่บ้านจะมีการทำพิธีบูชานางสงกรานต์ที่เรียกว่า มีห้ขงกราน ด้วยการสร้างศาลเพียงตาหน้าบ้าน นำข้าวแช่พร้อมเครื่องบูชามาวางไว้ ในตอนเย็นจะมีการละเล่นตามหมู่บ้านต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นการเล่นสะบ้ามอญ หลังวันที่ 15 จะมีการแห่นางสงกรานต์ ปล่อยนก ปล่อยปลา และมีการแห่น้ำหวาน บรรจขวดไปถวายพระตามวัดต่าง ๆ หลังจากที่มีการสงน้ำพระไปแล้ว ชาวบ้านจะร่วมกันแห่หงส์ขงตะขาบ คือการนำขงตะขาบขึ้นประจำเสาหงส์ มีการแห่หงส์จากหมู่บ้านมาที่วัด และช่วยกันข้ขงตะขาบขึ้นสู่ยอดเสาหงส์

การทำบุญกลางบ้านมอญเรียกว่า ป๊ะห้กาวยา อาได้ห้กวาน โดยทำขึ้นเพื่อความเป็นสิริมงคล มีการเลี้ยงพระในตอนเช้า เมื่อถวายพระเสร็จก็จะมีการเลี้ยงกันทั้งหมู่บ้านเมื่อทำบุญกลางบ้านแล้วจะมีการฉลองค้กราขใหม่ต่อน้องกัน

ประเพณีค้ำต้นโพธิ์

มาจากคติความเชื่อ และจุดมุ่งหมายเดียวกันกับประเพณีรดน้ำต้นโพธิ์ และปลูกต้นโพธิ์ของชาวมอญย่านอื่น แต่ใช้ชื่อค้ำต้นโพธิ์แทนเนื่องมาจากวัดทุกวัดในเกาะเกร็ดมีต้นโพธิ์ครบทุกวัดแล้ว

ประเพณีเทศกาลเข้าพรรษา

มีประเพณีทำบุญตักบาตร ถวายเทียนฟ่ม ถวายเครื่องไทยธรรม ผ้าอาบน้ําฝั้น อาหาร เครื่องดื่ม และสิ่งของจำเป็นที่พระจำเป็นต้องใช้ระหว่างจำพรรษา

ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

กันยายน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 เป็นวันตักบาตรน้ำผึ้ง ข้าวต้มลูกโยน โดยเริ่มต้นในตอนเช้า เวลาที่พระสงฆ์ออกบิณฑบาตตามปกติ ญาติโยม อุบาสก อุบาสิกาจะจัดเตรียมกับข้าวใส่บาตร แต่มีสิ่งทีเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษในวันนี้ก็คือ น้ำผึ้งกับข้าวต้มลูกโยน

ประเพณีทำบุญออกพรรษา

ตุลาคม เดือน 11 พุทธศาสนิกชน ถ้าวางานทำบุญออกพรรษาเป็นงานใหญ่ที่มีความสำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนกว่างานเทศกาลสงกรานต์ ชาวบ้านจะเริ่มกวนกระยาสาธา ทำขนมจิ้น น้ำพริกน้ำยาต่าง ๆ ตั้งแต่ก่อนวันออกพรรษา และเมื่อถึงวันขึ้น 14 ค่ำ ประเพณีต่าง ๆ ของชาวเกาะเกร็ดจะเริ่มขึ้นดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเพณีตักบาตรขนมจีน และตักบาตรกล้วยไข่กระยาสารท

โดยมีการนำไปถวายพระตอนเช้า และนำอาหารที่ทำไว้แบ่งปันแก่เพื่อนบ้านเพื่อทำทาน โดยประเพณีนี้ยังเน้นถึงการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และแสดงความเชื่อเพื่อต่อผู้ร่วมสังคม

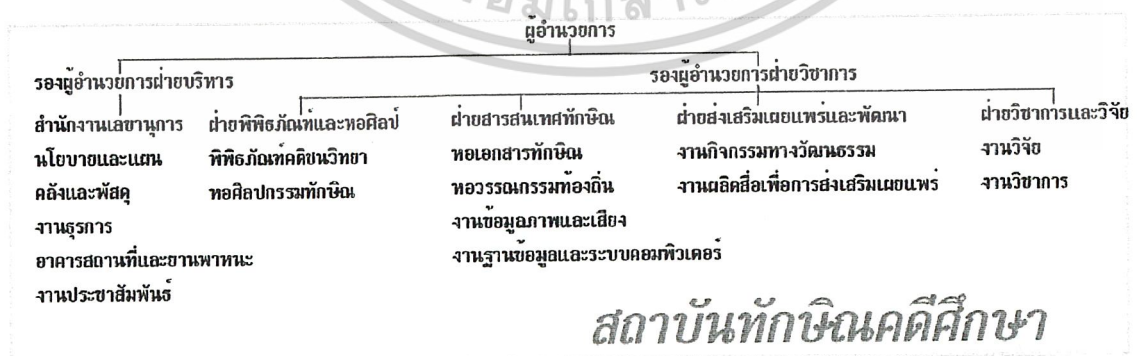
ประเพณีตักบาตรทางน้ำ

เวลาช่วงเช้า ชาวบ้านวัยหนุ่มมักจะนำเรือใหญ่ ซึ่งประดับประดาตกแต่งให้งดงามทั้งเรือ มารับพระที่ทำวัดลาละ 1 องค์ แล้วจะพายเรือไปเทียบท่าเพื่อคอยรับบาตรที่ญาติโยมรอใส่อยู่ โดยเจ้าของเรือที่ไปรับพระนั้นส่วนใหญ่มีอาชีพที่ต้องใช้เรือทำมาหากินจึงถือว่าเป็นการทำบุญเรือเพื่อความเป็นสิริมงคลไปด้วย และเรื่อนั้นเป็นพาหนะสำคัญต่อชาวเกาะเกร็ดในการดำรงชีวิต การทำบุญที่เกี่ยวกับน้ำเกี่ยวกับเรือ จึงมีความหมายสำคัญต่อชาวเกาะเกร็ด เพราะเป็นบุญที่ก่อให้เกิดสิริมงคลต่อปัจจัยสำคัญของชีวิต

พิธีกรรมที่น่าสนใจที่แตกต่างจากที่อื่น คือในเวลาเที่ยงคืนตรง ยามพระจันทร์ตรงศีรษะส่องสาดแสงสว่างกระจ่างฟ้า ช่วงเวลานั้นแม่น้ำเจ้าพระยาจะนิ่งไม่ขึ้นไม่ลง พระสงฆ์ในวัดต่าง ๆ ประคิโมระสังฆ์วาล ขณะเวลานี้ถือกันว่าน้ำในแม่น้ำคือ น้ำมนต์ เรียกสืบกันมาว่า น้ำเพ็ญ ผู้ใหญ่จะนำขันมาตักน้ำหยอดใส่โอง นำมารดศีรษะตนเองและลูกหลาน อธิษฐานจิต ไฉสิ่งไม่ดีให้ออกไปตามน้ำที่ล่องลงสู่พื้น และน้อมนำสิ่งดีงามมาสู่ชีวิต น้ำเพ็ญมงคลอันพิศุทธิ์

2.3 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

2.3.1 สถาบันทักษิณคดีศึกษา ม. สงขลานครินทร์ เพื่อศึกษาโครงสร้างสถาบันและสายงานการบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ จ. พระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาการวางโครงการ
นิทรรศการ, สายงานการบริหาร, การวางผังนิทรรศการและแนวทางการออกแบบ

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

AYUTTHAYA HISTORICAL STUDY CENTER

ประเภท : พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์

ที่ตั้ง : ถนนโรจนะ บริเวณวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่โครงการ : 1.8 ไร่

พื้นที่อาคาร : 2,000 ตารางเมตร

พื้นที่จัดแสดง : 900 เมตร

- ส่วนประกอบ :
- 1.ห้องฉายบัตร
 - 2.ส่วนขยายของที่ระลึก
 - 3.ห้องสมุด
 - 4.ห้องประชุมใหญ่
 - 5.โถงเอนกประสงค์
 - 6.ส่วนนิทรรศการ
 - 7.ส่วนบริการสาธารณะ

แนวความคิดในการออกแบบส่วนนิทรรศการ

แสดงชีวิตสังคมและวัฒนธรรมในอดีตของอยุธยา ด้วยการจำลองอาคารสถานที่ ชุมชนกิจกรรม
และสื่อของที่สูญไปแล้วให้ปรากฏในแบบที่เป็นจริงตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยมีมาตราส่วนที่
เหมาะสม เช่น พระราชวัง ตลาด หมู่บ้านโบราณ การละเล่น เครื่องทำมาหากิน

เนื้อหาการจัดแสดง แบ่งหัวเรื่องได้ 5 หัวเรื่องดังนี้

1. พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี
2. พระนครศรีอยุธยาในฐานะเมืองเก่า
3. พระนครศรีอยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจ การเมืองการปกครอง
4. ชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ (เฉพาะหัวข้อนี้จัดแสดงที่เกาะเรียน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดงหัวเรื่องต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

หัวเรื่องที่ 1 : พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี

แสดงหุ่นจำลองปรากฏจริงในสมัยอยุธยาพระที่นั่งวิหารสมเด็จสรรเพชรปราสาทสุริยาศอมรินทร์ วัดพระศรีสรรเพชร และวัดไชยวัฒนาราม ประกอบคำบรรยายสั้น ๆ และแผนที่เขียนโดยตะวันตก

หัวเรื่องที่ 2 : พระนครศรีอยุธยาในฐานะเมืองเก่า

แสดงสัญลักษณ์สำคัญคือเรือสำเภาอยุธยา เป็นหุ่นจำลอง 1: 10 โดยมีรายละเอียดเหมือนจริงครบถ้วน ส่วนสำคัญอีกชิ้นคือ DIORAMA ของป้อมเพชรแสดงท่าเรือกิจกรรมขนส่งสินค้า ตลาดและชุมชนในเขตนี้ อีกจอหนึ่งมีโทรทัศน์และวิดีโอ ความยาว 9 นาที กล่าวถึงอารยธรรมอันเก่าแก่ การติดต่อต่างประเทศ ที่มีหลักฐานอยู่สินค้าส่งออกนำเข้าและความเจริญรุ่งเรืองประกอบกับ ELECTRIC BOARD

หัวเรื่องที่ 3 : พระนครศรีอยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจ การเมืองการปกครอง

แสดงจำลองของเครื่องราชกกุธภัณฑ์และเศวตฉัตร ภาพวาดพิธีอินทราภิเษก ประกอบด้วยหุ่นจำลองและเสียงโองการแข่งน้ำพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา โดยทำซุ้มประตูเข้าไปภายในวัด นอกจากนี้มี DIORAMA ประกอบวิดีโอโปรเจกเตอร์ ฉายด้านหลังฉาก ส่วนเรือพระราชพิธีแสดงความเคลื่อนไหวประกอบเสียงแหเรือ ใช้กดปุ่ม และมี BOARD ประกอบคำบรรยายในเรื่องต่าง ๆ

หัวเรื่องที่ 4 : ชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน

แสดงชีวิตชาวบ้านในสมัยอยุธยา มีหุ่นจำลองหมู่บ้านและกิจกรรมทำมาหากินของชนบทโบราณขนาด 1: 50 และหุ่นจำลองแสดงขนาดเล็กแสดงการเล่นและพิธีในสมัยก่อนเช่น โขนจุก แต่งงาน ทูพิกขภัย โรคระบาด ภัยสงคราม การละเล่นเด็กประกอบกับเสียง และวิดีโอ นอกจากนี้มีหุ่นจำลองบ้านขนาดใหญ่วางข้าวของเครื่องใช้ไว้เหมือนจริง

ผังและการจัดเส้นทางสัญจรในห้องจัดแสดง

เป็นการแนะนำ โดยเป็นห้องโถงแบ่งเป็น 3 ส่วน มีโถงกลางและทางเดินเป็นทางลาดทั้งซ้ายและขวา และมีทางเดินขึ้นตรงกลาง ผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามความสนใจ แต่จะมีป้ายบอกลำดับหัวข้อขนาดเล็ก ไว้ตามจุดเริ่มของหัวเรื่องต่าง ๆ นอกจากนี้จากทางเข้าสู่โถงกลางถือหัวข้อต่าง ๆ เช่นที่หัวเรื่องที่ 1 แล้วผู้ชมจะถูกดึงดูดด้วยหุ่นจำลองเรือขนาดใหญ่ทางด้านซ้ายเข้าสู่หัวเรื่องที่ 2 ต่อไปเป็น APPROACH ของแต่ละหัวเรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกลุ่มห้องแสดง

ถ้ามองในลักษณะเป็นกลุ่ม ห้องจะเป็นแบบ NAVE TO ROOM ARRANGEMENT ถึงแม้โถงกลางในส่วนหัวเรื่องที่ 1 แยกไปส่วนหัวเรื่องต่าง ๆ และกลับมายังโถงกลางอีกที แล้วเลือกที่จะไปชมในหัวเรื่องอื่นต่อหรือพักผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามความสนใจก่อน, หลัง เพราะเนื้อเรื่องไม่ต่อเนื่อง

เทคนิคการจัดแสดงพิเศษ

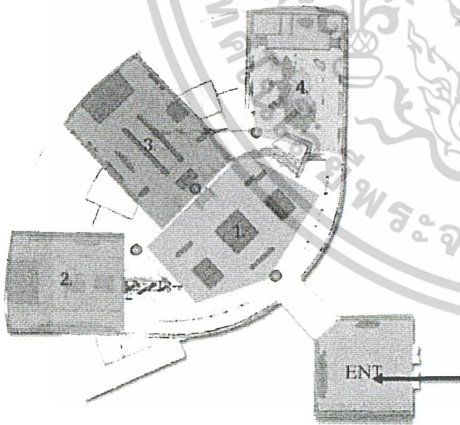
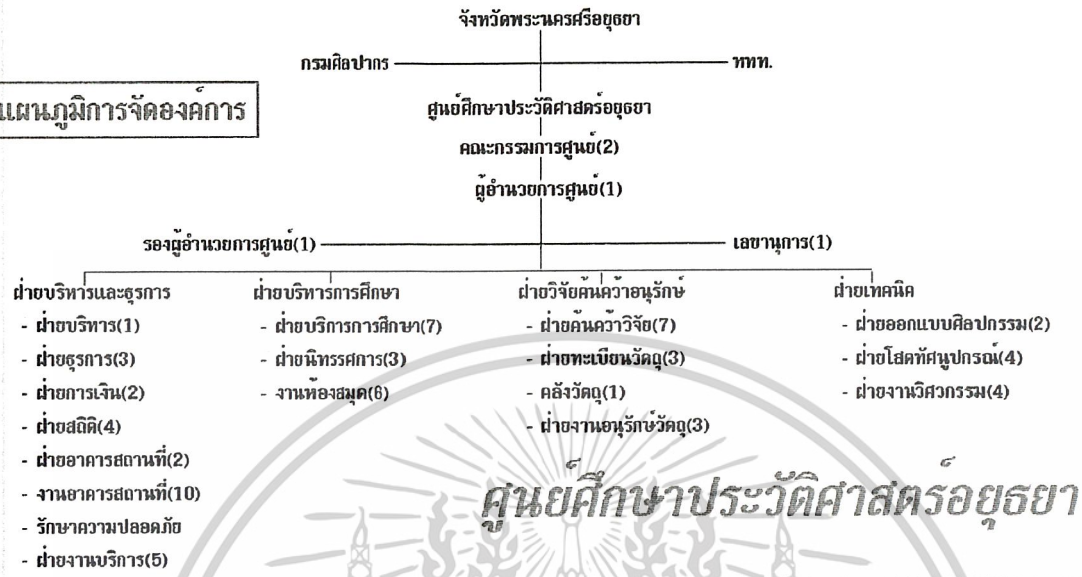
1. หุ่นจำลองขนาดใหญ่
ข้อดี - ดึงดูดความสนใจได้ดี, ได้เห็นรายละเอียด
ข้อเสีย - ไม่ได้เนื้อหา
2. DIORAMA ขนาดใหญ่
ข้อดี - เห็นบรรยากาศโดยรวม, น่าสนใจ, ใช้พักสายตา
ข้อเสีย - ไม่ได้รายละเอียด, ไม่ได้เนื้อหา, ผู้ชมต้องพิจารณาเอง
3. DIORAMA ประกอบจาก วีดิโอโปรเจกเตอร์เป็นฉาก
ข้อดี - เห็นภาพและการเคลื่อนไหว, ได้บรรยากาศ, เสียง
ข้อเสีย - ต้องใช้เวลาหยุดชมและพื้นที่ในการชมน้อยถ้ามีผู้ชมเป็นหมู่คณะจะไม่สะดวก
4. วีดิโอ ให้ความรู้เชิงข้อมูลมีภาพและเสียงประกอบ
ข้อดี - ได้ความรู้โดยผู้ชมไม่ต้องเสียเวลาอ่าน เหมาะกับการเก็บรักษา
ข้อเสีย - ถ้าใช้เวลาชมมากเกินไปจะน่าเบื่อ
5. APPROACH ใช้จุดสนใจขนาดใหญ่เป็น APPROACH ของแต่ละหัวเรื่อง
ข้อดี - ผู้ชมเกิดการสนใจ อยากจะเดินเข้าไปชม

สิ่งนำมาศึกษา

1. การแบ่ง ELEMENT & AREA ของอาคาร
2. การบอกเรื่องราวการจัดแสดง
3. PLANING AND CIRCURATION
4. เทคนิคพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิการจัดองค์การ

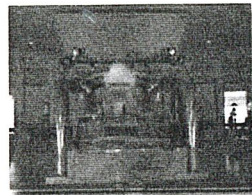
ZONING EXHIBITION

การวางแนวเรื่อง

จะเสนอ 5 แนวเรื่อง คือ

1. พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี แสดงความรุ่งโรจน์ของอยุธยา ในฐานะเมืองหลวงมีการแสดงจำลองของพระราชวังโบราณ วัดไชยวัฒนาราม เพชรรัตนวงษ์
2. กรุงศรีอยุธยาในฐานะเมืองท่า แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับนานาประเทศโดยเรือสำเภาไทยจำลองสมัยอยุธยา จำลองบริเวณป้อมเพชร ซึ่งแสดงวิถีชีวิต ตลาด และการค้าในเมืองอยุธยา
3. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองการปกครอง แสดงอยุธยาในฐานะศูนย์กลางของเมืองสำคัญต่างๆ แสดงพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชน โดยแสดงพิธีอินทราภิเษก พิธีถือน้ำพิพัฒน์เสกน้ำ
4. ชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน แสดงความเป็นอยู่ ความเชื่อ พิธีกรรม มีการแสดงหมู่บ้านไทยจำลอง จิตรกรรมฝาผนัง ชีวิตชุมชนชาวบ้าน การโกนจุก แต่งงาน เป็นต้น
5. ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ แสดงภาพแผนที่เมืองอยุธยาที่วาดโดยชาวต่างชาติ เอกสารติดต่อกับต่างชาติ ภาพวาดชุมชน เป็นต้น (ในหัวข้อนี้จะจัดแสดงที่หมู่บ้านญี่ปุ่นซึ่งเป็นอาคารผนวกกับศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา)

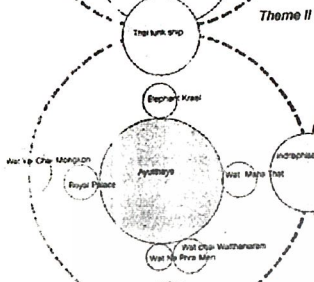
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

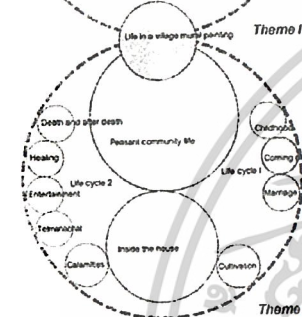
แนวกลางหัวเรื่องที่1และ3

ทางคานซ้าย หัวเรื่องที่ 2

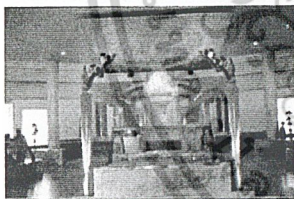

ทางคานขวา หัวเรื่องที่ 4

THEME EXHIBITION

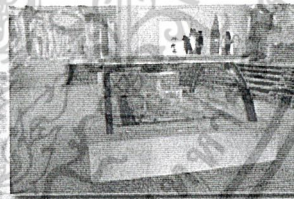
วิธีและเทคนิคการจัดแสดง

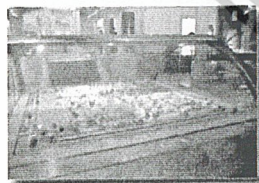
แผนที่เกาะเมืองอยุธยา ภาพโดยรวม

แผนที่และภาพวาดพร้อมคำบรรยาย

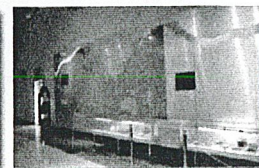
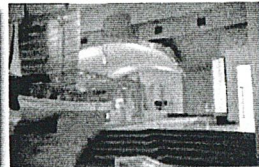
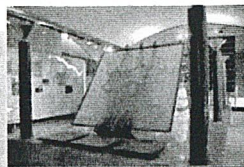

หุ่นจำลองวัดไชยวัฒนาราม

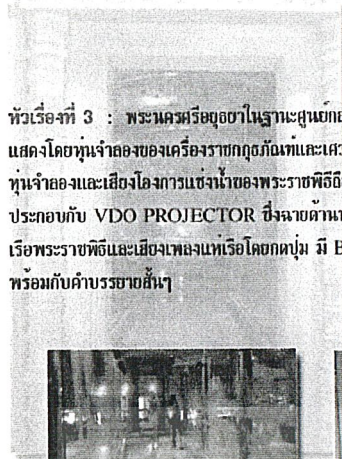

หัวเรื่องที่ 1 : พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี แสดงโดยการใช้หุ่นจำลองสถานที่ที่ปรากฏจริงในสมัยอยุธยาและแผนที่กับคำบรรยาย มีการแสดงแผนที่ของเกาะเมืองอยุธยา โดยการแขวนแพดานมีลักษณะคลุมที่เห็น ส่วนแผนที่และคำบรรยายข่องไฟคานได้

หัวเรื่องที่ 2 : พระนครศรีอยุธยาในฐานะเมืองท่า แสดงสัญลักษณ์ของเรือสำเภานของอยุธยาเป็นหุ่นจำลอง จัดแสดง DIORAMA ของบ่อมเพชรแสดงเรื่องกิจกรรม การขนส่ง ตลาดและชุมชน จอโทรทัศน์ VDO แสดงเรื่องราวการติดต่อกับต่างประเทศและความเจริญประเทอบ กับELECTRIC BOARD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

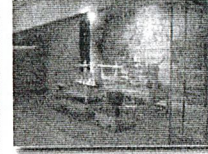
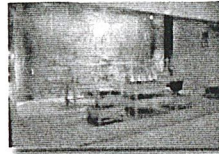
หัวเรื่องที่ 3 : พระนครหรืออยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจ การเมืองการปกครอง
แสดงโดยหุ่นจำลองของเครื่องราชกกุธภัณฑ์และเศวตฉัตร ภาพวาดพิธีอิทราภิเษก
หุ่นจำลองและเสียงโองการแช่งน้ำของพระราชพิธีอภิเษก มี DIORAMA
ประกอบด้วย VDO PROJECTOR ซึ่งฉายด้านหลังเป็นฉากแสดงเรื่อง
เรือพระราชพิธีและเสียงเพลงแห่เรือโดยคนปุม มี BOARD แสดงเรื่องราวต่างๆ
พร้อมกับคำบรรยายสั้นๆ

แนวกลางเน้นแนวแกน ความเป็นอำนาจ

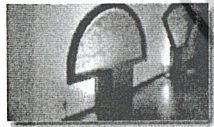
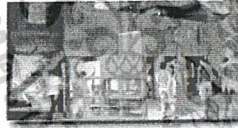
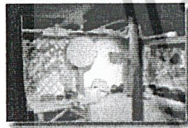
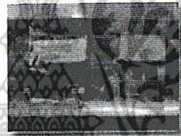
BOARD

จัดแสดงโดยหุ่นจำลองเครื่องราชกกุธภัณฑ์และภาพวาด
พันราชพิธีอิทราภิเษก

วิธีและเทคนิคในการจัดแสดง

หัวเรื่องที่ 4 : ชีวิตชาวบ้านไทยในสมัยก่อน แสดงวิถี
ชีวิตชาวบ้านในสมัยอยุธยา แสดงหุ่นจำลองหมู่บ้านและ
กิจกรรมการทำมาหากิน หุ่นจำลองขนาดเล็กแสดงการละ
เล่นและพิธีในสมัยก่อน การโขนจูก การแต่งงาน การเล่น
เพลงเรือที่มีเสียงเพลงประกอบ เบ็ดเตล็ด แสดงบ้านเขตนคร
ใหญ่ จัดวางของเครื่องใช้ของคนในสมัยก่อนไว้เหมือนจริง

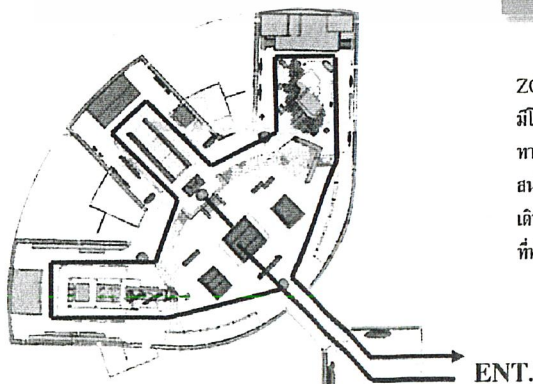

BOARD & SHOWCASE

CULTURE

MODEL

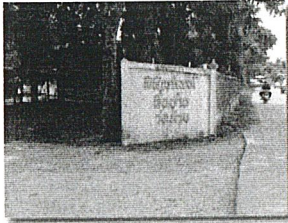
CIRCULATION ในส่วนของการจัดแสดง

ZONE ของการจัดแสดงจะถูกแบ่งเป็นสัดส่วน 3 ส่วน ตามแนวเรื่องของแต่ละเรื่อง
มีโถงกลางและทางเดินลาดไปทางซ้าย - ขวาและทางเดินขึ้นตรงกลาง
ทางสัญจรเป็นในลักษณะที่ผู้ชมสามารถจะเลือกชมที่จุดใดจุดหนึ่งก่อนก็ได้ตามความ
สนใจ แต่จะมีป้ายบอกลำดับหัวข้อไว้ตามจุดเริ่มของหัวเรื่องต่างๆ ไม่มีการบังคับการ
เดิน แต่ในแต่ละเรื่องราวก็จะดึงดูดผู้ชมโดย approach ของแต่ละหัวเรื่องต่อไปเช่น
ที่หัวเรื่องที่ 1 ผู้ชมจะถูกดึงดูดด้วยหุ่นจำลองเรือสำเภาทางซ้ายให้เข้าสู่หัวเรื่องที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบุคลากรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

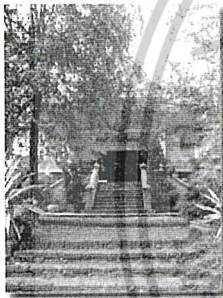
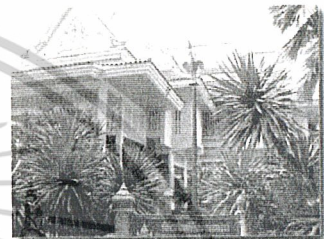
2.3.3 พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดม่วง จ. ราชบุรี เพื่อศึกษาการวางโครงการเรียนนิตยสาร, สายงานการบริหาร, การวางผังนิตยสารและแนวทางการออกแบบ

พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดม่วง จังหวัดราชบุรี เป็นพิพิธภัณฑสถานที่เก็บของชุมชนวัดม่วงซึ่งเป็นชุมชนชาวมอญบริเวณลุ่มน้ำแม่กลองที่ยังคงวิถีชีวิตและประเพณีความเชื่อดั้งเดิมอยู่ ที่วัดม่วงนี้ ชาวบ้านและเจ้าอาวาสวัดโคกตาชามเก็บรวบรวมสิ่งของที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของคน ความเจริญทางภูมิปัญญาและประเพณีอย่างสม่ำเสมอ เช่น คัมภีร์, ผ้าทอคัมภีร์โบราณ เป็นต้น จึงจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานบ้านวัดม่วงขึ้นมาเพื่อเก็บรักษาสิ่งของเหล่านี้ไว้ โดยความร่วมมือระหว่างชาวบ้านวัดม่วงและมหาวิทยาลัยศิลปากร

ลักษณะอาคาร

เป็นอาคารจตุรมุขแบบไม่สมมาตร มีลักษณะเป็นอาคารขลุ่ยเดี่ยว ส่วนโดมใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่อเนกประสงค์ ชั้นบนเป็นพิพิธภัณฑสถาน หลังคาเป็นจั่วคลุมโดยรอบมีตรงกลางสูงและชันลดทลันกันไปทั้ง 4 ทิศ สัมพันธ์กับการจัดแบ่งที่ว่างภายในอาคาร การขอยื่นหลังคาออก ก่อให้เกิดลักษณะคล้ายมุขยื่นออกไปทุกด้านเป็นการทอนขนาดของผิวหลังคาที่ใหญ่ไม่เล็กลง ทำให้อาคารมีสัดส่วนที่ไม่ใหญ่โตสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชนชนบท ทางเข้าอาคารมีมุขยื่นรับอย่างโดดเด่นเชิงควบคุมการเข้า-ออกในชั้นที่ 2 ที่เป็นพิพิธภัณฑสถาน

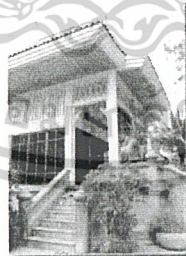

ทางเข้าตัวอาคาร

- ทัศนียภาพอาคาร
องค์ประกอบโครงการ
1. ส่วนประชาสัมพันธ์
 2. ส่วนโถงอเนกประสงค์
 3. ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ
 4. ส่วนห้องปฏิบัติการ
 5. ส่วนค่อเดิม (ส่วนใหม่)

ลานด้านหน้าตัวอาคาร

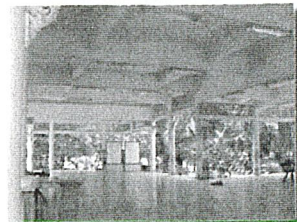
มุขด้านหน้าทางเข้าตัวอาคาร

หลังคาจั่วชันลดทลันกันลงมา

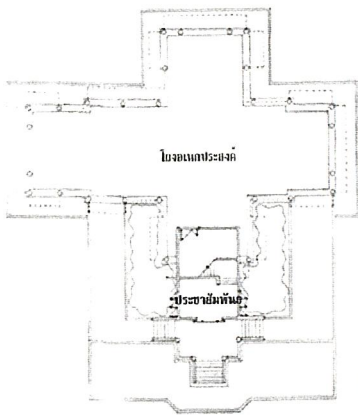

ส่วนค่อเดิม

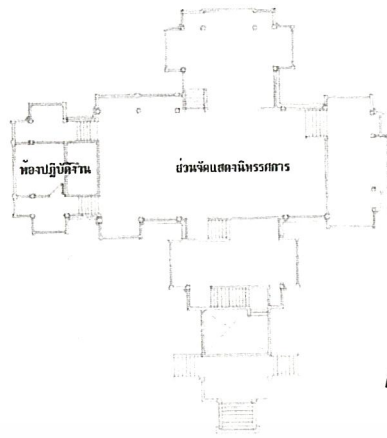

โถงอเนกประสงค์

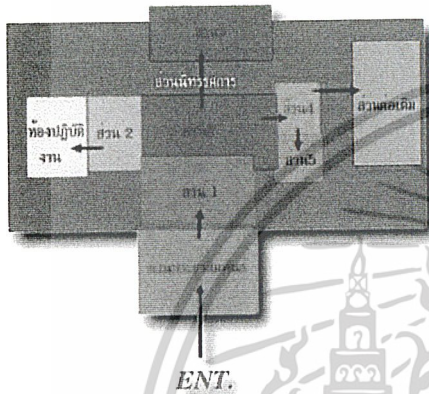
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังชั้นล่าง

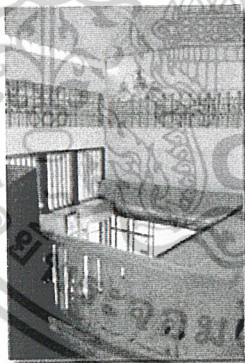
ผังชั้นบน

ZONING & CIRCULATION

ส่วนประชาสัมพันธ์มีพื้นที่เล็กแคบ แต่ก็มีการวางของวาง

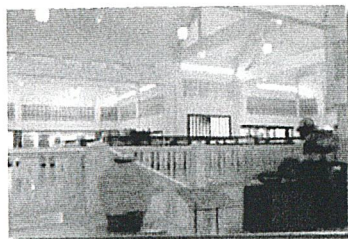
การจัดแสดง ในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง แบ่งได้เป็น 5 เรื่อง คือ

1. คู่มือแม่แก่อง
2. สังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. บ้านแห่งกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. วิถีชีวิตชาวบ้าน
5. การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง

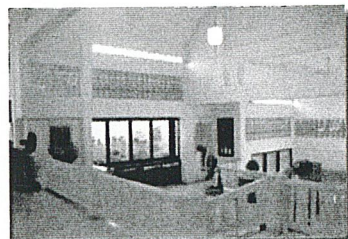
การจัดวางนิทรรศการที่ชั้น 2 นี้ได้จัดแบ่งเป็น 5 ส่วนย่อย ตามเนื้อหาในปัจจุบันกำลังต่อเติมส่วนใหม่ขึ้นมา ของเรื่อง ที่จัดแสดงโดยแบ่งที่วางด้วยระดับที่สูงต่ำแตกต่างกัน ซึ่งเป็น การคำนึงถึงเส้นทางการสัญจรที่สั้นที่สุด และการแบ่งที่วางโดย การแยกด้วยระดับแทนการกั้นผนังทำให้ที่ว่างภายในอาคาร เชื่อมต่อกันโดยตลอด ไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกอึดอัด คับแคบ

โถงกลางเปิด space ชั้นสูงชั้น 2

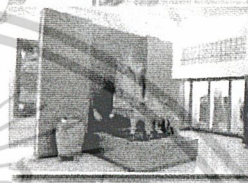
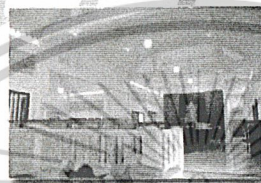
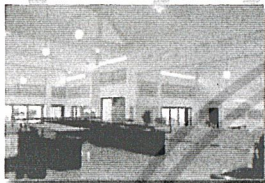
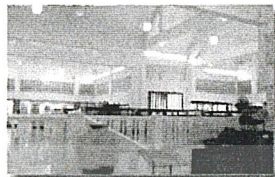
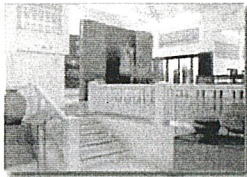
วิธีการจัดแสดงโดยแบ่งที่วางเป็นระดับสูง-ต่ำที่แตกต่างกันแทนการกั้นผนังทำให้ space เชื่อมต่อกันตลอด ไม่รู้สึกอึดอัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ZONING

ระดับพื้นที่แตกต่างกันเน้นส่วนที่สำคัญตำแหน่งกำหนดให้สูงต่ำแตกต่างกันโดยให้สัมพันธ์กับระดับของพื้นที่

เน้น จุด สำคัญ โดย ระดับ การยกกระดาน

เนื่องจากอาคารเป็นอาคารขนาดเล็กมี

เนื้อที่ของห้องจัดแสดงไม่มากนักจึงออกแบบที่วางสำหรับวางตู้จัดแสดงโดยการ

ยื่นส่วนนี้ออกจากพื้นที่หลักของส่วนจัด

แสดงทั้ง 5 ส่วนทำให้พื้นที่หลักยังคงมี

ปริมาณเช่นเดิม ก่อให้เกิดความสะดวก

ในการเดินชมภายในพิพิธภัณฑ์

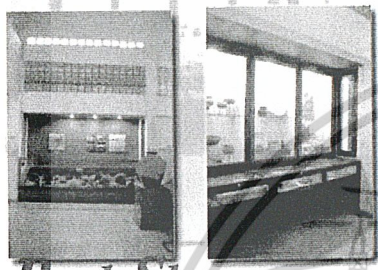
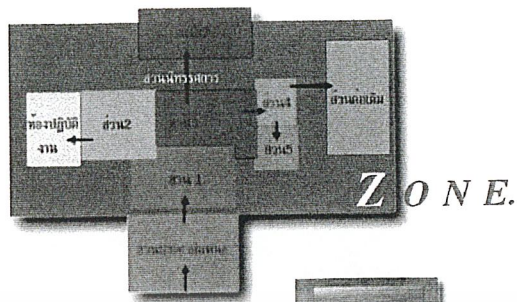

DESIGN SHOW CASE

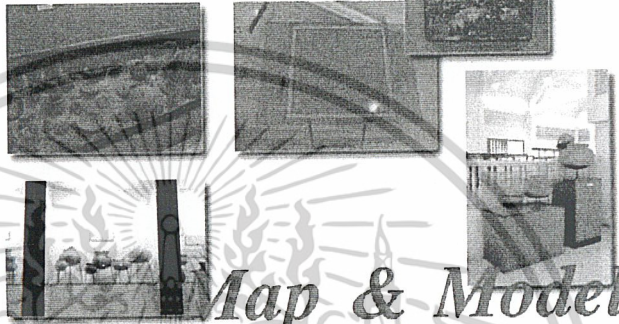
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิค วิธีและหัวเรื่องในการจัดแสดง

หัวเรื่องที่ 1 : กลุ่มน้ำแม่กลอง
 จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มน้ำแม่กลอง แสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมและอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาในการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์. แสดงให้เห็นความสำคัญของกลุ่มน้ำแม่กลองในฐานะเป็นเส้นทางคมนาคม ค้าขาย การเกษตรกรรม และการทำมาหากิน โดยใช้วิธีนำวัตถุจริงที่ค้นพบและแผนผังที่พร้อมคำบรรยายประกอบ

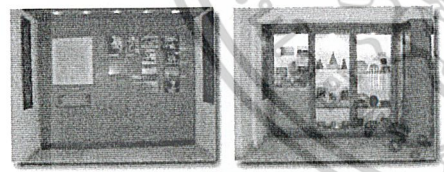
Real Showcase

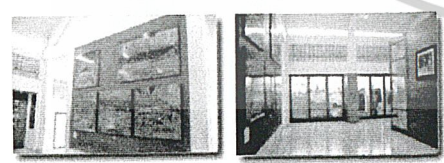
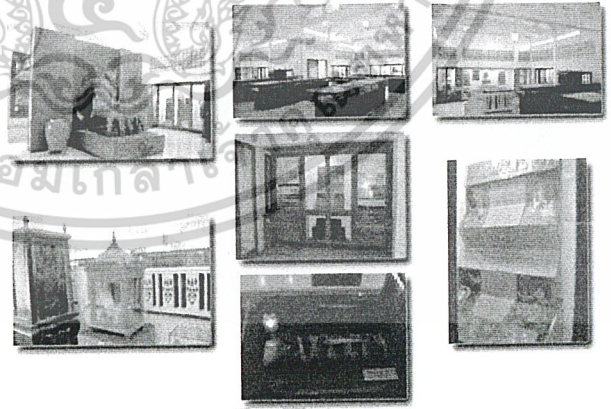
Map & Model

หัวเรื่องที่ 2 : สังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น
 จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนบ้านม่วงและชุมชนใกล้เคียง ความสัมพันธ์จากชุมชนต่างๆ ในลุ่มน้ำแม่กลอง โดยการใช้แผนที่และภาพประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประกอบพร้อมคำบรรยาย การนำวัตถุจริงมาแสดง เช่น ถ้วยชาม พระพุทธรูป และภาพจิตรกรรมต่างๆ

หัวเรื่องที่ 3 : บ้านม่วงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
 เป็นหัวเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นจุดเด่นในพิพิธภัณฑ์ (มีการ design จุดนี้ไว้เด่นโดยระดับที่แตกต่างทั้งพื้น-ฝา) แสดงถึงความเชื่อเอกลักษณ์ที่มั่นคงในความเป็นอยู่ การศึกษาเล่าเรียนของชาวมอญ ที่มีวัดเป็นศูนย์กลางในการให้การศึกษาและอบรมสั่งสอนให้ศิรัทธาในพระพุทธศาสนาและยึดมั่นในจารีตประเพณีของบรรพบุรุษ โดยจัดแสดงคัมภีร์ใบลานที่มีการเก็บรักษาสืบต่อกันมา ธรรมมาสน์มอญภาพพระบรมรูปของพุทธประวัติตอนเสด็จสู่ทวารวดีพินพาน เป็นต้น

Board & Real Showcase

Picture Painting & Map

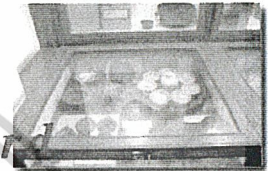
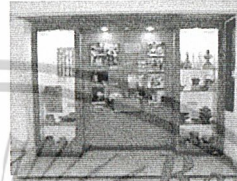
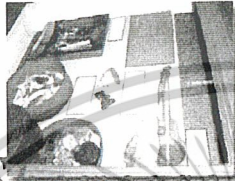
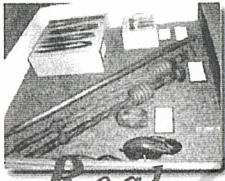
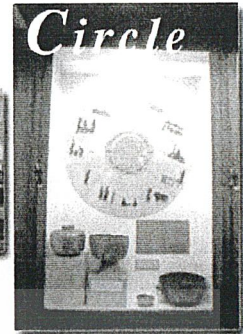
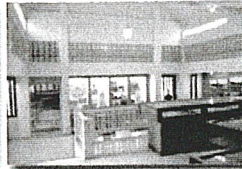
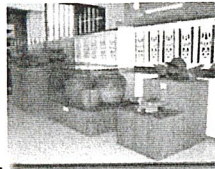
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิค วิธีและหัวเรื่องในการจัดแสดง

Culture Circle

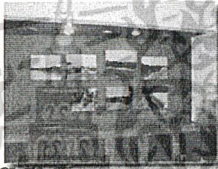
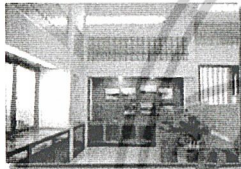
หัวเรื่องที่ 4 : วิถีชีวิตชาวบ้าน

จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวบ้านที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมความเชื่อและการทำมาหากิน ดังเช่นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและประเพณีในเรือนของชาวบ้านที่ยังสืบเนื่องกันอยู่ โดยแสดงวัตถุที่เกี่ยวข้องของทางวัฒนธรรมและประเพณี .BOARD พร้อมคำบรรยาย

Real Showcase

Board

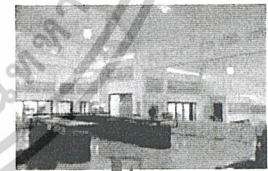
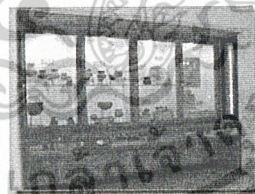
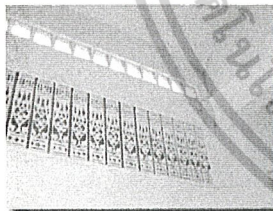

หัวเรื่องที่ 5 : การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในชุมชนบ้านม่วงและท้องถิ่นใกล้เคียง

จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับผลกระทบของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมของท้องถิ่น ตลอดจนระบบนิเวศที่ได้อุบัติมาจากการพัฒนาและความเจริญที่แพร่เข้ามาสู่ชุมชนโดยนำเสนอเรื่องราวจาก BOARD พร้อมบทความจากนักวิชาการ

Doora

DESIGN & LIGHTING

VOID

SPOT

FLOW

NATURAL LIGHTING

STEPS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.4 ส่วนหอไทยนิทัศน์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

หอไทยนิทัศน์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

THAI LIFE PERMANENT EXHIBITION HALL, THAILAND CULTURE CENTER

ประเภท : นิทรรศการถาวรประวัติศาสตร์และสังคมวัฒนธรรม

ที่ตั้ง : ชั้น 2 ของอาคารนิทรรศการและบริการทางการศึกษา ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

แนวความคิดในการออกแบบส่วนนิทรรศการ

ให้ความรู้เรื่องของการวิวัฒนาการของอารยธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยถ่ายทอดความรู้ที่ค่อนข้างน่าสนใจได้โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทุกรูปแบบ ให้ผู้ชมสามารถสัมผัสได้ด้วยตนเอง เนื้อหาและการจัดแสดง แบ่งหัวเรื่องไว้ 5 เรื่องดังนี้

1. ความเป็นมาของชนชาติไทย
2. วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย
3. ภาษาและวรรณคดีไทย
4. ประเทศไทยกับโลก
5. วิถีกรรมชนชาติไทย และ เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

หัวเรื่องที่ 1 : ความเป็นมาของชาติไทย

นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการชนชาติไทยตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานในยุคก่อนประวัติศาสตร์ จนกระทั่งเป็นอาณาจักรไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ประกอบด้วย ELECTRIC BOARD, SLIDE MULTIVISION, COMPUTER MULTIMEDIA และจัดแสดงหุ่นจำลองเคลื่อนไหวได้มีฉากด้านหลังในเรื่องสังคมล่าสัตว์ และหมู่บ้านเกษตรกรรม นอกจากนี้ยังมีวัตถุโบราณจำลอง ประกอบคำบรรยายสั้น ๆ

หัวเรื่องที่ 2 : วัฒนธรรมข้าวในสังคม

เสนอเรื่องข้าวกับวิถีชีวิตไทย แสดงความสำคัญของข้าว และการก่อเกิดวัฒนธรรมต่าง ๆ ขึ้นในสังคมไทย โดยใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วยภาพเรืองแสง, COMPUTER MULTIMEDIA, VDO และจัดแสดงฉากประติมากรรมหุ่นสูงเป็นรูปพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ และ DIORAMA หมู่บ้านชาวนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อเรื่องที่ 3 : ภาษาและวรรณคดีไทย

เสนอวิวัฒนาการภาษา, ตัวอักษรไทยและภาษาในรูปวรรณคดี, ทำนองเสนาะ, แผนผัง, รูปเทพเจ้า นอกจากนี้ยังมี DIORAMA ประกอบคำบรรยาย / กลอนสั้น ๆ สำหรับเรื่องจากวรรณคดี เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี

หัวข้อเรื่องที่ 4 : ประเทศไทยกับโลก

นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในโลก นำไปสู่การปรับตัวโดยใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วยหุ่นจำลอง, BOARD แสดงแผนภาพ, รูป, ข้อความ, ภาพเรืองแสง และ DIORAMA ขนาดเล็ก ประกอบคำบรรยายสั้น ๆ

ผังและการจัดเส้นทางสัญจรในห้องแสดง

แบ่งห้องจัดแสดงเป็น 2 ส่วนใหญ่มีห้องเกียรติคุณกั้นกลางไว้ภายในแต่ละส่วนกัน SPACE ให้เดินตามทางเดินหลัก SPACE เป็นแบบบังคับทางเดินโดยเปิดเป็นโถงจัดนิทรรศการจัดผนังทั้ง 2 ข้าง

การจัดกลุ่มห้องแสดง

เป็นแบบ ROOM TO ARRANGEMENT แต่ต้องเดินออกย้อนกลับมาจากเดิม ผู้ชมต้องชมนิทรรศการต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ จนจบ และไม่มีที่นั่งพักหรือจุดพัก ทำให้ช่วงหลัง ๆ ไม่ได้รับการสนใจ มีเพียงห้องเกียรติคุณเป็นโถงเปิดโล่ง

เทคนิคการจัดแสดงพิเศษ

- ใช้ระบบ SENSOR ให้หุ่นจำลองขยับได้, เสียงบรรยาย, แสงสว่างเวลาคนเดินผ่าน
 - ข้อดี - เหมาะกับการเข้าชมเป็นหมู่คณะ, น่าสนใจติดตาม และผู้ชมสนุกไม่เบื่อ
 - ข้อเสีย - ต้องควบคุมผู้ชมไม่เดินเป็นกลุ่ม, จัดการเข้าเป็นรอบ ๆ กว่านี้
- สื่อปฏิสัมพันธ์ ประกอบกับ ELECTRIC BOARD, SLIDE MULTIVISION, COMPUTER MULTIMEDIA และตอบคำถาม, เล่นเกมส์ กับ COMPUTER, พุดออกตามเสียง
 - ข้อดี - ผู้ชมได้สัมผัสและมีส่วนร่วมเกิดความสนุกสนานพร้อมทั้งได้รับความรู้
 - ข้อเสีย - บางอย่างใช้เวลาานต้องกันสำหรับพื้นที่ผู้ที่สนใจจริงจึงใช้ได้ทีละคน ถ้ามีผู้ชมสนใจมากก็จะทำให้ต้องรอ หรือถ้าไม่รอก็จะผ่านไปเลย ไม่ได้รับชมนิทรรศการนั้น

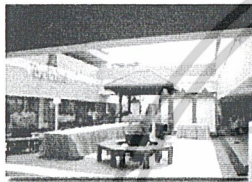
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ภาพเรื่องแสง ลักษณะเหมือนบอร์ดใสมีกล่องไฟด้านหลัง

- ข้อดี - สามารถเน้นจุดเด่นให้กับนิทรรศการช่วงนั้น ๆ ได้, ดึงดูดความสนใจ
- ข้อเสีย - ถ้ามีมากเกินไปจะทำให้รบกวนสายตา, ไม่มีจุดเด่น ควรใช้พื้นที่ที่มีแสงสว่างโดยรวมน้อยเพื่อให้ภาพเรื่องแสงดูเด่น

4. DIORAMA แสดงลักษณะหรือบรรยากาศโดยรวม

- ข้อดี - เห็นบรรยากาศโดยรวม เป็นตัวพักสายตาให้กับนิทรรศการเชิงข้อมูลเป็นบอร์ดที่น่าสนใจ
- ข้อเสีย - ไม่ได้เนื้อหา, รายละเอียด ผู้ชมต้องสังเกตเอาเอง

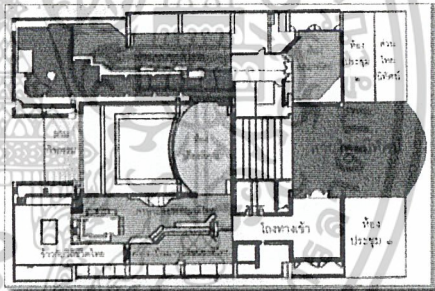
ENTRANCE

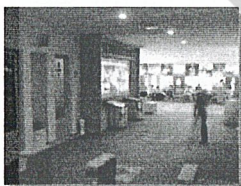
สถานที่ชมภายในหอไทยนิทัศน์

หอไทยนิทัศน์ เป็นสถานที่จัดแสดงเรื่องราวอารยธรรมไทยเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจและการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษาทุกระดับ โดยจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการถาวรแบบสื่อผสมและใช้สื่อปฏิสัมพันธ์แบบมัลติมีเดีย การจัดแสดงมีการจัดการโดยไอทีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีรูปแบบทั้งลายตัวและเคลื่อนไหวมีปฏิสัมพันธ์ สไลด์มัลติวิชั่น คอมพิวเตอร์ ซาวด์สออน เป็นต้น

กลุ่มเป้าหมาย : เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนผู้สนใจ ชาวต่างชาติ

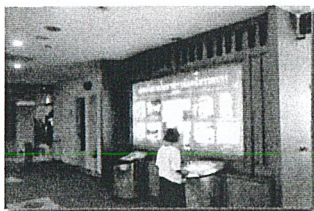
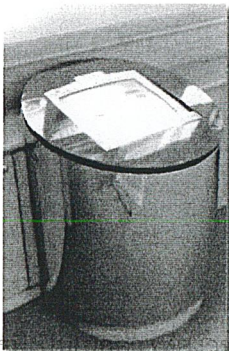
Zone เป็นการจัดแสดงแบบเรียงตามลำดับหัวข้อเรื่อง ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

โถงทางเข้า

โถงทางเข้ามีพื้นที่พักคอยและจัดแสดงรูปอารยธรรมไทยในอดีต

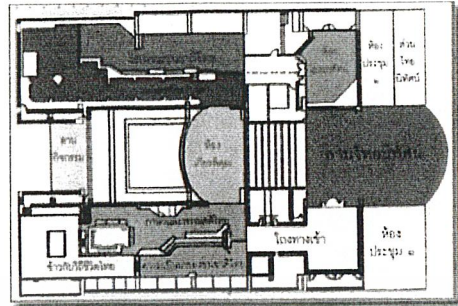
โถงทางเข้า มีการให้ข้อมูลเบื้องต้นและหัวข้อการจัดแสดงโดยจอ TOUCH SCREEN ของหอไทยนิทัศน์ก่อน

เอกสารนี้เป็นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีและเทคนิคในการจัดแสดง

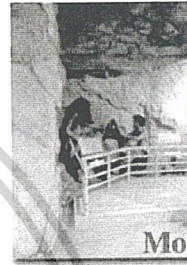
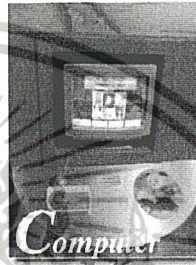
หัวข้อในการจัดแสดง แบ่งเป็น 5 หัวเรื่อง

1. ความเป็นมาของชนชาติไทย
2. ภาษาและวรรณคดีไทย
3. ภาษาและวรรณคดีไทย
4. ประเทศไทยกับโลก
5. วิถีกรรมชนชาติไทยและเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

เรื่องที่ 1 : ความเป็นมาของชนชาติไทย

แสดงเรื่องราวประวัติความเป็นมาของไทยโดยเริ่มจากพัฒนาการของชนชาติไทยตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานในยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงอาณาจักรไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เนื้อหาแบ่งได้เป็น 4 ส่วนคือ ส่วนความเป็นมาของวัฒนธรรมต่างๆในไทย ส่วนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ส่วนการคิดค้นและการรับอารยธรรมมาจากภายนอกของไทย ส่วนการพัฒนาการจากรัฐอาณาจักรไทย

Computer
Multimedia

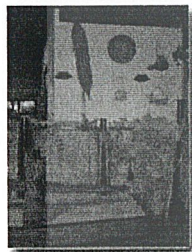
Model

PHOTO CD

เรื่องที่ 2 : ขบวนการชีวิตคนไทย

แสดงเรื่องราวถึงความสำคัญของธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ตลอดจนความคิด ความเชื่อของคนไทยและครุฑพักษิตของข้าว ที่เป็นปัจจัยต่อการกำเนิดวัฒนธรรมสาขาต่างๆ เนื้อหาแบ่งเป็น 4 ส่วนคือส่วนข้าวในประเทศไทย ส่วนกระบวนการผลิตข้าวในไทย ส่วนวัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย ส่วนข้าวกับชีวิตคนไทย

Design Theme

Model

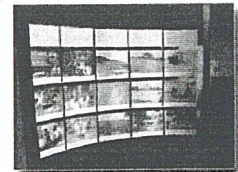
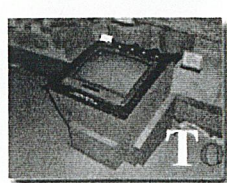
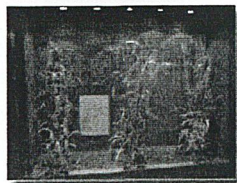
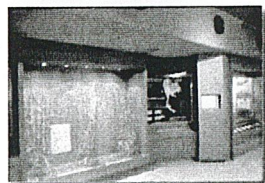

PHOTO CD

TOUCH SCREEN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

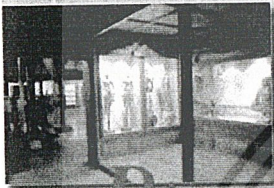
วิธีและเทคโนโลยีในการจัดแสดง

Culture

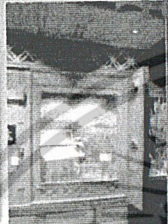
เรื่องที่ ๖ : ภาษาและวรรณคดีไทย

แสดงเรื่องภาษาและวรรณคดีของไทยที่เป็นสิ่งแสดง
ความรู้เรื่องของคนไทยและวัฒนธรรมไทยซึ่งบ่ง
บอกลักษณะชีวิตและสังคมไทยทุกถิ่นฐาน

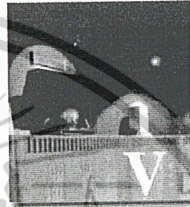
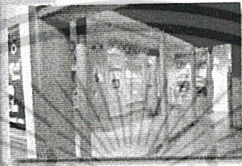
Touch Screen

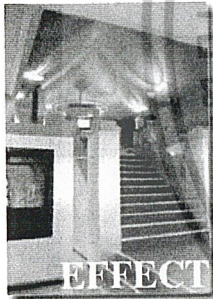
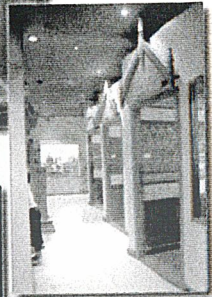
Diorama

Lighting Effect

VDO

EFFECT

PHOTO CD & MULTIMEDIA

เรื่องที่ ๗ : ประเทศใหญ่กับโลก

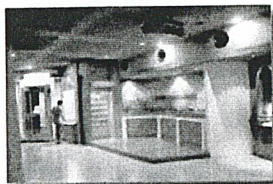
แสดงเรื่องราวการพัฒนาและผลกระทบของการมีปฏิสัมพันธ์
ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆในโลกโดยมีแนวความคิด
ว่าการอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีต้องคำนึงถึงสิทธิและเสมอภาคในการ
สามัคคีกับนานาประเทศ

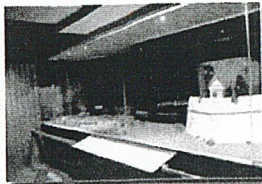
เรื่องที่ ๘ : วิถีกรรมชนชาติไทยและเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการกระทำอันกล้าหาญของวีรชนชาติไทย

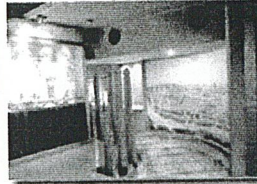
Effect Design

VDO projector

Diorama

Picture

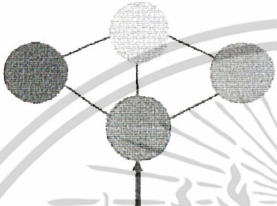

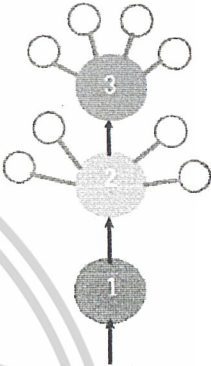

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.5 ข้อเสนอโครงการเปรียบเทียบ

สิ่งที่พิจารณา	ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง	หอไทยนิทัศน์
1. ประเภทของพิพิธภัณฑ์สถาน	ประวัติศาสตร์	สังคม, ประเพณีและวัฒนธรรม	ประวัติศาสตร์, สังคมศาสตร์และวัฒนธรรม
2. แนวคิดหลักในการจัดตั้งโครงการ	เพื่อการศึกษา	เพื่อนำเสนอสิ่งของที่มีค่าต่อวัฒนธรรมประเพณีชุมชนวัดม่วง	เพื่อการศึกษา
3. สถานที่ตั้ง(site)	บริเวณเกาะเมือง อยุธยา	บริเวณวัดม่วง จ.ราชบุรี	บริเวณชั้น 2 อาคารนิทรรศการและบริการการศึกษาภายในศูนย์
4. อาคาร	อาคารใหม่	อาคารใหม่	อาคารประกอบ
5. เนื้อหา	แสดงเรื่องราวของพระนครศรีอยุธยาที่เป็นราชธานีเก่าเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่างๆ	แสดงเรื่องราวความเป็นมาวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาของชุมชนชาวมอญวัดม่วง	แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนไทยในด้านต่างๆตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
6. หัวเรื่องในการจัดแสดง	1. พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี 2. กรุงศรีอยุธยาในฐานะเมืองท่า 3. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองการปกครอง 4. ชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน	1. ลุ่มน้ำแม่กลอง 2. สังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น 3. บ้านม่วงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. วิถีชีวิตชาวบ้าน 5. การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง	1. ความเป็นมาของชนชาติไทย 2. ชั่วกับวิถีชีวิตไทย 3. ภาษาและวรรณคดีไทย 4. ประเทศไทยกับโลก 5. วิถีกรรมชนชาติไทยและเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์
7. ลำดับในการจัดแสดง	สรุปเป็นเนื้อหาแต่ละเรื่อง	สรุปเป็นเนื้อหาแต่ละเรื่อง	หัวเรื่องใหญ่สรุปเป็นเนื้อหาแต่ละเรื่องและตามลำดับเหตุการณ์ในหัวเรื่องย่อย
8. สื่อในการจัดแสดง	วัตถุจำลอง, โสตทัศนูปกรณ์สมัยใหม่	วัตถุแสดงจริงและบอร์ดบรรยาย	วัตถุจำลอง, โสตทัศนูปกรณ์สมัยใหม่และสร้างสภาพแวดล้อมเหมือนบรรยากาศจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่พิจารณา	ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ อยุธยา	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดม่วง	หอโสมนิตภัณฑ์
9. การเรียงลำดับ เรื่องราว	แยกเป็น 3 ส่วนที่มีความสำคัญ เท่าๆกัน สามารถเข้าชมส่วนใด ก่อนก็ได้ไม่มีการบังคับทางเดิน 	แบ่งเป็น 5 ส่วนโดยไม่มี การบังคับทางเดินแต่มีการ เน้นหัวข้อที่สำคัญเป็นระดับ ที่สูงขึ้นจากระดับเดิม ส่วน หัวข้ออื่นๆจะทำการลดระดับ จากระดับเดิมหรือเท่ากับ ระดับเดิม 	บังคับการเดินตามลำดับ ตั้งแต่ต้นจนจบ
10. เทคนิคการจัด แสดง	มีการใช้เทคนิคการจัดแสดงที่ ทันสมัย เข้าใจง่ายและสอดคล้อง กับประวัติศาสตร์ เช่น เสียง model electric board เป็นต้น	ไม่มีเทคนิคการจัดแสดงที่ แปลกตาส่วนใหญ่เป็นการ แสดงวัตถุจริง กับแผนที่ และboard ไม่มีเทคนิคที่ ทันสมัยแต่ให้ความรู้สึกเป็น ท้องถิ่นได้ดี	เทคนิคการจัดแสดงที่ เหมาะกับเยาวชน เช่น touch screen multimedia ต่างๆดึง ดูดความสนใจไม่ให้เกิด ความรู้สึกเบื่อและชวน ติดตาม
11. นวัตกรรม ชั่วคราว		ไม่มีการจัดแสดง	เป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ โล่งที่สามารถจัด แสดงชั่วคราวได้ มีการ ใช้partition ที่สามารถ ลากเก็บได้ มีการใช้แสง indirect ชนิด downlight ติดเป็นแนว ตามโครงสร้าง
12. เวลาทำการ และค่าเข้าชม	ทุกวัน 09.00-16.30 น. ค่าเข้าชม คนไทย 20 บ. ชาวต่างชาติ 100 บ.	ทุกวัน 09.00-17.00 น. ไม่เก็บค่าเข้าชม	ทุกวันวันวันอาทิตย์ 09.30-16.30 น. ไม่เก็บค่าเข้าชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

2.4.1 การศึกษาความหมายและลักษณะทั่วไปของโครงการ

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการการอำนวยความสะดวก สะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ สำหรับศูนย์บริการนี้ให้บริการในด้านต่างๆ ดังนี้

1. บริการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
2. บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บริการเงินค่าน
3. บริการติดต่อสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ต่างประเทศ โทรสาร
4. บริการส่งพัสดุไปรษณีย์
5. บริการปฐมพยาบาล
6. บริการขายสินค้าที่ระลึก
7. บริการส่วนแสดงศิลปวัฒนธรรม
8. บริการส่วนนิทรรศการ
9. บริการส่วนร้านอาหาร
10. บริการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
11. บริการส่วนอื่นๆ เช่น ที่จอดรถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบของส่วนบริการนักท่องเที่ยว

- ส่วนบริการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เพื่อให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเกาะเกร็ด
- ส่วนบริการแลกเปลี่ยนเงินตรา และเงินด่วน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในการจับจ่ายซื้อสินค้าภายในโครงการ
- ส่วนบริการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ โทรศัพท์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ และบริการทางไปรษณีย์
- ส่วนบริการปฐมพยาบาล เนื่องจากในบางโอกาส นักท่องเที่ยวอาจเกิดการไม่สบายได้

การบริการของททท. เน้นการบริการให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้แก่ รูปภาพประกอบ คู่มือนักท่องเที่ยว เป็นต้น

โดยการให้บริการข่าวสารนี้จะออกมาในลักษณะแผ่นพับหนังสือหรือเป็นโปสเตอร์ติดประกาศ ซึ่งวิธีการบริการจะมีพนักงานมาอำนวยความสะดวก ในการให้คำปรึกษา ติดต่อสอบถามบริเวณเคาน์เตอร์

อุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ เคาน์เตอร์ ตู้หรือโต๊ะสำหรับวางเอกสาร หนังสือต่างๆ แก้วสำหรับพนักงาน การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เป็นบริการจากธนาคาร โดยจะมีพนักงานจากธนาคาร ซึ่งจะมาประจำอยู่ ในแต่ละวันจะมีเงินเข้า-ออกตามกำหนดเวลาของธนาคารแต่ละแห่ง

อุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ เคาน์เตอร์และแก้วสำหรับพนักงาน ตู้เก็บสำเนาใบเสร็จ เอกสารแลกเปลี่ยนสกุลเงิน เครื่องตรวจสอบเงินแบบ BLACK LIGHT และโทรศัพท์ เป็นต้น

การติดต่อสื่อสารและไปรษณีย์

เป็นบริการทางกรมไปรษณีย์โดยจะมีพนักงานมาประจำอยู่ซึ่งจะบริการจัดส่งจดหมาย ไปสการ์ดและพัสดุต่างๆ อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

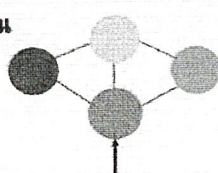
การบริการพยาบาล

เป็นเพียงการพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งจะพยาบาลสำหรับอาการเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย เช่น เป็นไข้ อาการเป็นลม ปวดท้อง ท้องเสีย เป็นต้น หรือมีอาการบาดเจ็บหนักก็จะพยาบาลเพื่อบรรเทาอาการให้ลดน้อยลงเพื่อนำสู่โรงพยาบาล(เจ้าหน้าที่รักษาพยาบาลนั้นส่วนใหญ่เป็นเพียงนางพยาบาล)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่พิจารณา	ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว จ.อยุธยา	ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี
1. ประเภทของโครงการ	ศูนย์บริการและข้อมูลการท่องเที่ยว	ศูนย์บริการและข้อมูลการท่องเที่ยว
2.แนวคิดหลักในการจัดตั้งโครงการ	แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในอยุธยาและบริการความสะดวกในการท่องเที่ยว	บริการด้านข้อมูลการท่องเที่ยว แนะนำสถานที่ที่สำคัญและสวยงามภายในเกาะเกร็ดรวมทั้งส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมอญเกาะเกร็ด
3. สถานที่ตั้ง(site)	บริเวณศาลากลางเก่า จ.อยุธยา	บริเวณวัดกลางเกร็ด ริมคลองลัดเกร็ดน้อย อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
4. อาคาร	อาคารเดิม	อาคารใหม่
5. เนื้อหาในทรรศการ	นิทรรศการแนะนำการท่องเที่ยวและสถานที่ที่สำคัญภายในอยุธยา	นิทรรศการการท่องเที่ยว แนะนำสถานที่และวิถีชีวิตชาวเกาะเกร็ด
6. หัวเรื่องในการจัดแสดง	<ol style="list-style-type: none"> พระนครศรีอยุธยาจากมหาอาณาจักรแห่งอาณาจักรสุโขทัย ล่องแม่น้ำชมความงามเกาะเมือง ไตรภูมิจักรวาลแนวคิดภูมิปัญญาสร้างบ้านแปลงเมือง วิถีธรรมชาติ วิถีชุมชนเอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว 	เน้นสนับสนุนเรื่องการท่องเที่ยว สถานที่และศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่
7. ลำดับในการจัดแสดง	สรุปเป็นเนื้อหาแต่ละเรื่อง	สรุปเป็นเนื้อหาแต่ละเรื่องแต่มีความต่อเนื่องกัน
8. สื่อในการจัดแสดง	วัตถุจำลอง,บอร์ดบรรยายและห้องบรรยายสรุป	วัตถุแสดงจริง,วัตถุจำลอง,บอร์ดบรรยาย, VDO บรรยาย ฯลฯ

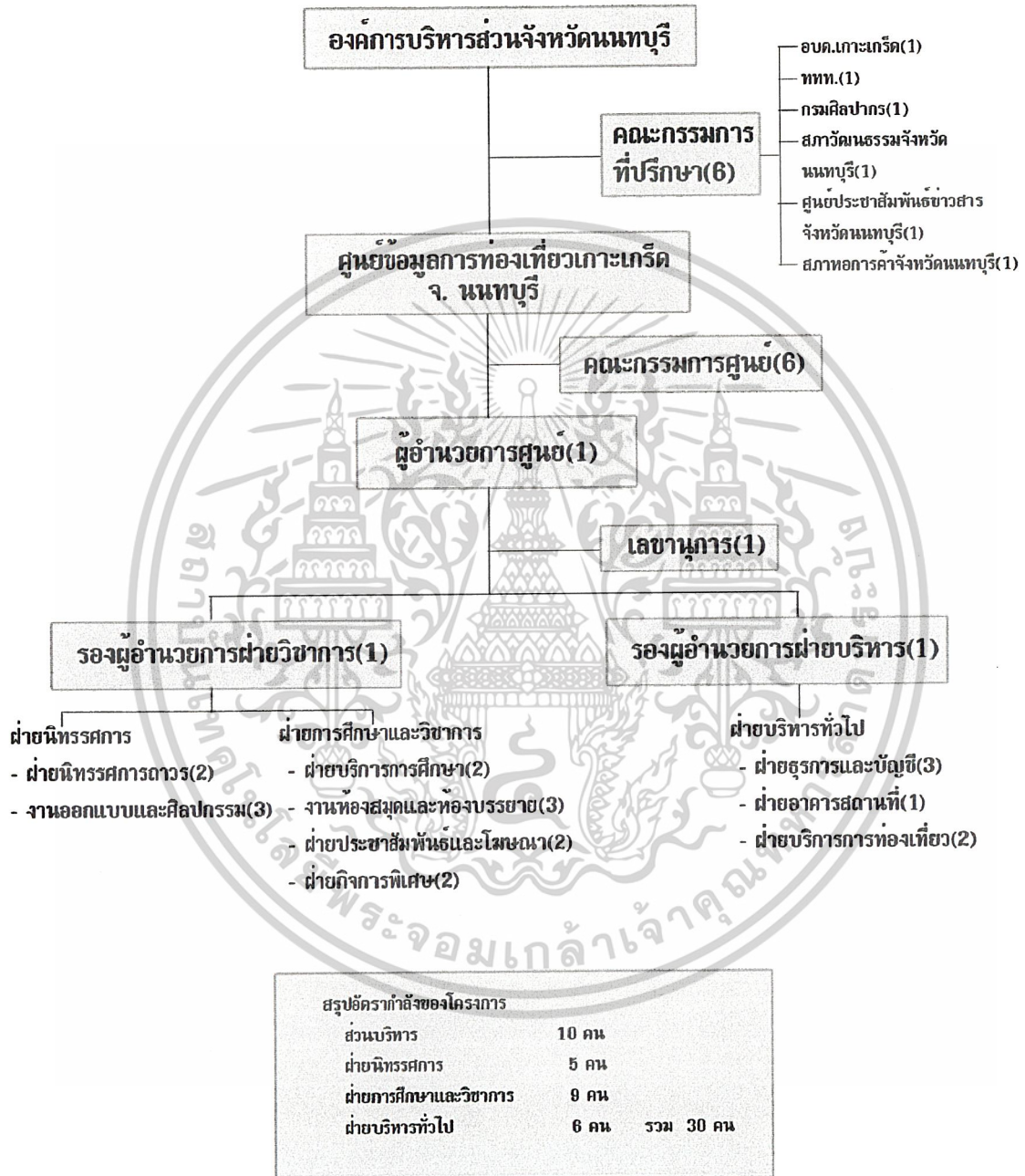
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่พิจารณา	ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว จ.อยุธยา	ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี
9. การเรียงลำดับเรื่องราว		<p>แยกเนื้อหาเป็นส่วนๆแต่มีความสอดคล้องกันและเป็นเรื่องเดียวกัน</p>
10. เทคนิคการจัดแสดง	เป็นลักษณะของบอร์ดบรรยายโดยส่วนใหญ่และมีวัตถุจำลองประกอบ มีส่วนที่เป็นการแสดงที่ทันสมัยอยู่บ้าง	นำเสนอในลักษณะบอร์ดรูปภาพ, ข้อมูล วัตถุแสดงจริงเพื่อดึงดูดความสนใจด้านความสวยงามและเสนอเกร็ดความรู้ในการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง
11. นิทรรศการชั่วคราว	ไม่มีการจัดแสดง	จัดแสดงเป็นเทศกาลพร้อมกับการแสดงและการประชาสัมพันธ์ด้วย
12. เวลาทำการและค่าเข้าชม	ทุกวัน จันทร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-16.30 น. นิทรรศการปิดวันพุธ ไม่เก็บค่าเข้าชม	ทุกวัน จันทร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-18.00 น. และส่วนประชาสัมพันธ์ติดต่อการท่องเที่ยวที่จะเปิดตลอดคืน ค่าเข้าชมนิทรรศการไม่เก็บค่าเข้าชม

สรุป ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี เป็นศูนย์ที่บริการทางด้านข้อมูลการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปได้ทำความรู้จักและท่องเที่ยวให้เหมาะสมภายในเกาะเกร็ด รู้จักสถานที่และศิลปวัฒนธรรมที่สวยงามควรค่าแก่การท่องเที่ยวและอนุรักษ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ นิทรรศการการท่องเที่ยว นิทรรศการชั่วคราว ลานการแสดง ส่วนบริการการท่องเที่ยว(ส่วนร้านอาหาร ชายของแลกเปลี่ยนเงินตรา ปฐมพยาบาล ติดต่อทัวร์ และเส้นทางท่องเที่ยว เป็นต้น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 โครงสร้าง, สายงานการบริหารและอัตรากำลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตรากำลังและหน้าที่ของบุคลากร

ตารางแสดงหน้าที่ของแต่ละฝ่าย

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
<u>ฝ่ายบริหาร</u> 1. ผู้อำนวยการศูนย์	1	1.บริหารควบคุม พัฒนาโครงการ ควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ
2. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	1	1.ควบคุมดูแลทางฝ่ายวิชาการ นิทรรศการ
3. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	1	1.ควบคุมดูแลทางฝ่ายเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์
1.เลขานุการ	1	1.ประสานงาน ติดต่อเอกสาร การนัดหมาย จัดการประชุม ทำรายงาน
<u>ฝ่ายวิชาการ</u> 1.เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิทรรศการ	2	1.ศึกษาหาข้อมูลในการจัดนิทรรศการ 2.ดูแลในส่วนนิทรรศการ
2.เจ้าหน้าที่ฝ่ายศิลปกรรม	3	1.ออกแบบแผ่นพับ 2.จัดซ่อมบำรุงในส่วนนิทรรศการ
3.เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา	2	1.ให้ความรู้และข้อมูลต่างๆในการชมนิทรรศการ
4.เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	3	1.ควบคุมดูแลส่วนต่างๆของห้องสมุด
5.เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	2	1.บริการข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและเกาะเกร็ด
6.เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการพิเศษ	2	1.ดูแลงานประเพณีและงานชั่วคราว
<u>ฝ่ายบริหาร</u> 1.เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการและบัญชี	3	1.ดูแลการเงิน การบัญชีต่างๆ
2.เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	1	1.ดูแลสถานที่ ติดต่อประสานงาน พนักงานทำความสะอาดและช่างต่างๆ
3. ฝ่ายบริการการท่องเที่ยว	2	1.บริการการท่องเที่ยว เช่นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเกาะเกร็ด จองทัวร์ เป็นต้น
1.เจ้าหน้าที่สารบรรณ	1	1.งานธุรการ ประสานงานกับองค์กรอื่นๆ

* เจ้าหน้าที่อื่น ๆ เช่นเจ้าหน้าที่แลกเปลี่ยนเงินตรา, ไปรษณีย์ ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ พนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบ

2.5.1 การศึกษาการออกแบบส่วนนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการ มี 3 ประเภท คือ นิทรรศการถาวร นิทรรศการชั่วคราว นิทรรศการเคลื่อนที่

1. นิทรรศการถาวร เป็นการจัดแสดงบริเวณใดบริเวณหนึ่งอย่างถาวร กระจกวางอย่างมีระบบแบบแผน ระยะเวลาจัดแสดงคงอยู่ด้วยระยะเวลาที่ยาวนาน เรื่อง และวัตถุถูกคัดสรรมาอย่างดี การบำรุงรักษาเป็นระยะเวลานาน เป็นส่วนสำคัญในการจัดแสดงแบบถาวร วัสดุ อุปกรณ์ ต้องทนทาน สามารถบำรุงดูแลรักษาได้ง่าย อุปกรณ์ไฟฟ้ามีการเปลี่ยนได้สะดวกเมื่อมีการเสียหาย การออกแบบ ต้องมีการยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนบางส่วนได้
2. นิทรรศการชั่วคราว จะเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทมากที่สุด เพราะประชาชนในปัจจุบันนี้มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ มากมายทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และวัฒนธรรม และสื่อมวลชนเหล่านั้นต่างมีเทคนิคในการเสนอเรื่องราวต่าง ๆ หรือข่าวสารที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นต้องมีความเคลื่อนไหวจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เร้าความสนใจ และอำนวยความสะดวกในการศึกษาแก่การศึกษาแก่ประชาชนด้วย หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว ความเบื่อหน่ายก็จะเกิดขึ้น

ประเภทของนิทรรศการ (TYPES OF EXHIBITS)

ความหมายของคำต่าง ๆ

DISPLAY คือการจัดแสดงวัตถุที่ไม่มีข้อมูลกำกับ (A presentation of objects for public view without significant interpretation added)

EXHIBIT คือการจัดแสดงวัตถุเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มที่มีเรื่องราวเดียวกัน โดยมีข้อมูลกำกับ (The localized grouping of objects and interpretive materials that form a cohesive unit within a gallery)

EXHIBITION คือองค์ประกอบรวมทั้งหมด (รวมทั้ง EXHIBIT และ DISPLAY) ที่ประกอบขึ้นเป็นนิทรรศการสาธารณะที่รวบรวมวัตถุ และข้อมูลต่าง ๆ (A comprehensive grouping of all element, including exhibits and displays, that form a complete public presentation of collection and information for the public use)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบนิทรรศการ (DESIGNING EXHIBITION)

การออกแบบนิทรรศการ คือ ศาสตร์ และ ศิลปะในการรวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ ของทัศนียภาพ (VISUAL) พื้นที่ 3 มิติ (SPATIAL) และวัสดุ (MATERIAL) ในสภาพแวดล้อมหนึ่ง มาจัดให้ผู้เข้าชมเดินผ่านเข้าไปเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดเอาไว้ ระดับการออกแบบไม่ควรมีมากหรือน้อยจนเกินไป ควรอยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อที่จะให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้สูงสุด

การออกแบบนิทรรศการมิใช่จะมีรูปแบบที่สวยงามแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังต้องมีส่วนประกอบอื่น ๆ รวมอยู่อีกมาก นับตั้งแต่รูปแบบอาคาร เนื้อที่ภายใน การจัดวางแปลน การจัดแบ่งเนื้อที่ภายในอาคารตามความสัมพันธ์ของเนื้อที่แต่ละส่วน การจัดเส้นทางสัญจรให้มีความคล่องตัว การใช้สัญลักษณ์ การใช้เนื้อที่จัดแสดงให้เหมาะสมกับวัตถุ การใช้แสง สี เสียง ระบบป้องกันไฟ เพอร์นิเจอร์ และอุปกรณ์ที่ใช้จัดแสดงวัตถุ การเลือกใช้ระบบในการนำเสนอ และเทคนิคอื่น ๆ เพื่อให้เรื่องราวที่นำเสนอมีความน่าสนใจ การจัดแสดงที่ดีต้องสามารถทำให้ผู้เข้าชมได้รับทั้งความรู้และความบันเทิง และต้องมีกาสร้างบรรยากาศห้องให้เข้ากับเรื่องราวที่จัดการแสดง

องค์ประกอบพื้นฐานในการออกแบบนิทรรศการ (BASIC ELEMENT FOR EXHIBITION DESIGN)

องค์ประกอบส่วนใหญ่ที่ใช้ในการออกแบบนิทรรศการ คือ พื้นฐานของทัศนศิลป์ (VISUAL ART) การที่มีพื้นความเข้าใจในพื้นฐานเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะเข้าถึงการนำไปใช้ออกแบบนิทรรศการให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ การออกแบบที่เหมาะสมดูแล้วสบายตา หากไม่ได้รับการออกแบบที่ดีแล้ว ผู้เข้าชมมักจะตอบสนองต่อนิทรรศการดังกล่าวในทางลบ

องค์ประกอบพื้นฐานในการออกแบบนิทรรศการ มี 5 ส่วนหลัก ๆ

1. **ค่าความสว่าง (VALUE)** หมายถึง คุณภาพของความมืด (DARKNESS) และความสว่าง (LIGHTNESS) โดยความเข้มนี้ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับสี สีดำมีค่าต่ำสุด และสีขาวมีค่าสูงสุด ค่าความสว่างนั้นมีผลต่อการรับรู้ทางน้ำหนักของสายตา (VISUAL WEIGHT) โดยปกติค่าความสว่างที่ต่ำจะให้ความรู้สึกหนักกว่าค่าความสว่างสูง ๆ ค่าความสว่างนั้นมีความสำคัญในการเน้นจุดสนใจสายตาและดึงดูดสายตา ควรนำค่าความสว่างไปใช้ร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ อย่างเหมาะสมจะช่วยให้เพิ่มความน่าสนใจในงานนิทรรศการได้เป็นอย่างดี
2. **สี (COLOR)** โดยจะกล่าวถึงเรื่องสีที่ใช้ในการออกแบบนิทรรศการเท่านั้น สีเกิดจากการที่แสงทำมุมตกกระทบกับวัตถุนั้น ทำให้เกิดการมองเห็นสี แสงเป็นรูปแบบหนึ่งของการแผ่พลังงานของแม่เหล็กไฟฟ้า และมีการปล่อยคลื่นโปรตอนออกมา นั่นก็คือแสงที่เรามองเห็น การเดินทางของแสงนั้นจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นเส้นตรงจากแหล่งกำเนิด จนกระทั่งไปกระทบกับสิ่งกีดขวาง แสงที่สะท้อนจากวัตถุหนึ่ง ๆ อาจจะมีคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น ทิศทาง เมื่อแสงจากวัตถุสะท้อนเข้าตา จะไปกระทบเรตินาที่ดวงตา เรตินาจะส่งสัญญาณผ่านเส้นประสาทไปสู่สมองส่วนรับภาพ สัญญาณดังกล่าวเรียกว่า สี

เราสามารถจำแนกสีได้เป็น สีพื้นฐานหรือสีปฐมภูมิ ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 3 สี คือ น้ำเงิน เหลือง แดง สีดำ และสีขาวเป็นข้อยกเว้นจากสีปฐมภูมิ และทุติยภูมิอื่น ๆ กล่าวคือ สีขาว และดำ เมื่อนำไปผสมกับสีอื่น ๆ จะเป็นตัวเพิ่มหรือลดการดูดซับสีนั้น ๆ สีดำจะเป็นตัวเพิ่ม และสีขาวจะเป็นตัวลดในการดูดซับสี

การแปลความหมายของสี ในบางครั้งขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกันไปอีกด้วย หรือมีอิทธิพลทางด้านอารมณ์ซึ่งก็แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมต่าง ๆ

การใช้สีในการจัดแสดงนิทรรศการ

คุณสมบัติของสี

1. HUE คือคุณสมบัติของสีที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสีว่าเป็นสีใดสีหนึ่ง เช่นสีเหลืองแตกต่างจากสีม่วง โดยไม่คำนึงถึงน้ำหนักอ่อนแก่ ซึ่งยังสามารถแบ่งออกเป็น
 - CHROMATIC COLORS คือ สีที่สามารถจำแนกออกเป็นสีต่าง ๆ เช่น แดง เขียว เหลือง
 - ACHROMATIC COLORS คือ สีเทา ขาว ดำ
2. INSENSITY คือ คุณสมบัติของสีที่เกี่ยวกับความสด หรือหม่น
3. TONAL VALUE คือ คุณสมบัติที่เกี่ยวกับน้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อใช้เปรียบเทียบค่าน้ำหนักของสีที่แตกต่างกัน
4. FINISH คือ คุณสมบัติของสีที่เกี่ยวเนื่องกับประสิทธิภาพการสะท้อน ทำให้เกิดปฏิกิริยาค่าของสีที่เปลี่ยนไปจากเดิม

ตารางการเปรียบเทียบการสะท้อนของสีต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นสีภายในอาคาร

สี	อัตราการสะท้อนของแสง
ครีม	65-75%
ขาว	80-90%
เหลือง	75-80%
ชมพู	40-70%
ฟ้า	35-50%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทา	35-50%
ดำ	2-5%
น้ำเงิน	8-12%
แดงเข้ม	7%
ชมพูอมม่วง	60-65%

จากตารางจะสังเกตเห็นว่าการสะท้อนของแสงสีขาวมากที่สุด สีดำน้อยที่สุด

ตารางแสดงอัตราสะท้อนของสีบนส่วนต่าง ๆ ในห้อง

ส่วนต่างๆ	เปอร์เซ็นต์การสะท้อนของแสง
เพดาน	70-90%
พื้น	35-50%
ผนัง	50-60%
ผนังตอนใต้หน้าต่างลงมา	50-60%
เฟอร์นิเจอร์ทั่วไป	35-50%
บัวเชิงผนัง	40%

เราสามารถลดการสะท้อนของสีได้โดยสีกลาง

สีเทา ใช้ได้ดีในพื้นที่กว้าง ลดความจ้าของสีขาว

สีขาว ตัดกับสีอื่นได้เด่น เป็นกรอบได้ดี

สีดำ ใช้ในเนื้อที่เพียงเล็กน้อย หรือโครงสร้างที่ขอบบน

3. **ความขรุขระของพื้นผิว (TEXTURE)** คือลักษณะความหยาบเรียบของพื้นผิววัสดุที่สามารถรับรู้ได้โดยใช้สายตา ในพื้นผิวที่ลักษณะ 2 มิติเรียบ ๆ อาจสามารถทำให้เกิดความรู้สึกว่ามี TEXTURE ได้โดยการเลือกใช้ความหนาแน่นของจุดลักษณะของเส้น และความอ่อนแก่ของสี การเลือกใช้ TEXTURE ในการออกแบบนิทรรศการอย่างเหมาะสม จะทำให้นิทรรศการมีความน่าสนใจ ในแง่ของความงามมากขึ้น

4. **เส้น (LINE)** เส้นประกอบไปด้วยจุดเล็กที่มาเรียงต่อกัน ทำให้เกิดผลในการนำสายตา และมีทิศทางเกิดขึ้น เส้นมีอิทธิพลสูงสุดในการนำสายตาในการจัดนิทรรศการ และมีหลายรูปแบบ เช่น มีขนาด ความกว้าง ความแข็งแรง หรือช่วยเน้นคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ผู้ออกแบบต้องการ เช่น เพิ่มหรือลดความรู้สึกขรุขระของผิว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. รูปร่าง (SHAPE) รูปร่างเป็นคุณสมบัติทางกายภาพของวัตถุ หรือพื้นที่ว่างภายใน เราสามารถพบวัตถุทั้ง 2 มิติ 3 มิติ มีรูปร่างที่แตกต่างกันออกไปนับไม่ถ้วน บ้างก็มีลักษณะเป็นรูปเรขาคณิต และมีขอบที่แน่นอน เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม บ้างก็มีลักษณะที่อ่อนนุ่ม มีขอบที่เป็นเส้น การตัดกัน การเชื่อมกัน และผสมกัน ของรูปร่างแบบต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความน่าสนใจในนิทรรศการได้เป็นอย่างดี

ปัจจัยมนุษย์ที่เกี่ยวข้องในการจัดนิทรรศการ (HUMAN FACTORS IN EXHIBITION DESIGN)

ร่างกายมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการออกแบบนิทรรศการ ขนาดและสัดส่วนต่างๆ บอกอะไรแก่นักออกแบบเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เข้าชมบ้าง ผู้เข้าชมจะรู้สึกผ่อนคลายเมื่อสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระโดยไม่รู้สึกคับแคบหรือโล่งหลวมเกินไป ความรู้สึกนั้นเกี่ยวข้องกับสัดส่วนของมนุษย์ คนเราจะใช้ร่างกายตนเองวัดความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับ SPACE รอบ ๆ เพดานในบ้านพักอาศัยโดยทั่วไปมักมีความสูงประมาณ 2.40 เมตร ซึ่งสามารถให้ความรู้สึกสบายไม่กดขี่ระห การอยู่ในที่โล่งมาก ๆ จะทำให้ผู้ที่อยู่ใน SPACE นั้นเกิดความรู้สึกว่าไม่สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ยิ่งความรู้สึกดังกล่าวมีมากขึ้นเท่าไร ก็จะเกิดความประทับใจและอลังการมากขึ้นไปอีก

แนวทางที่สำคัญในการออกแบบนิทรรศการคือ การใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปฏิกริยาตอบสนองและพฤติกรรมของผู้เข้าชมมาใช้เพื่อให้สามารถออกแบบนิทรรศการที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด ปัจจัยดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

SPACE ภายในนิทรรศการสามารถมีผลกระทบต่อผู้เข้าชมได้โดยใช้ SPACE เป็นเครื่องมือ เช่น หากเราต้องการเน้นจัดวัตถุขนาดเล็ก เราควรใช้ SPACE ที่มีขนาดเล็ก และค่อนข้างมืด โดยเน้นไฟที่วัตถุให้เด่น

SPACE สามารถก่อให้เกิดปฏิกริยาทางอารมณ์ได้ดังต่อไปนี้

- เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ (FORMAL OR INFORMAL)
- อบอุ่นหรือเยือกเย็น (COLD OR WARM)
- เข้มแข็งหรืออ่อนหวาน (MASCULINE OR FEMININE)
- สาธารณะหรือเป็นส่วนตัว (PUBLIC OR PRIVATE)
- อลังการหรือเป็นกันเอง (A WESOME OR INTIMATE)
- หุหรหราหรือหยาบกระด้าง (GRACEFUL OR VULGAR)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่เพียงแต่คนจะมีปฏิกริยาตอบสนองต่อ SPACE ที่อยู่ภายในระยะการกวาดแขนของแต่ละคน สำหรับผู้ใกล้ชิด เช่น บุคคลในครอบครัว อาจสามารถเข้าไปอยู่ใน PERSONAL SPACE นี้ได้ ส่วนคนแปลกหน้าและคนรู้จักทั่วไปควรจะอยู่นอกพื้นที่เขตส่วนตัว ขนาดของ PERSONAL SPACE นั้นอาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม และความจำเป็นของสภาพแวดล้อม การที่ผู้ออกแบบมีความรู้ดังกล่าวจะช่วยให้สามารถออกแบบนิทรรศการที่มีพื้นที่สัญจรพอเพียงที่จะรักษาขนาดของ PERSONAL SPACE ที่เหมาะสมและไม่รู้สึกแออัดได้เป็นอย่างดี

แนวโน้มพฤติกรรมของผู้เข้าชม (BEHAVIORAL TENDENCIES)

โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์ทุกชาติทุกภาษามักมีพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน แต่อาจแตกต่างกันออกไปบ้างตามวัฒนธรรมของตน นักออกแบบควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำไปใช้ออกแบบนิทรรศการของตนเองให้ประสบความสำเร็จ พฤติกรรมต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

การเข้าสู่นิทรรศการ (ENTRY RESPONSE)

ถ้ามีปัจจัยอื่นที่ใกล้เคียงกัน คนส่วนใหญ่จะเลือกเดินเข้านิทรรศการที่มีทางเข้าใหญ่สุด เมื่อผู้คนเดินเข้าสู่ SPACE ที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ควรให้ทางเข้ามีขนาดใหญ่ และมีแสงสว่างเพียงพอ เพราะจะทำให้ผู้เข้าชมไม่เกิดอารมณ์อึดอัด และเตรียมพร้อมที่จะเปิดรับข้อมูลในนิทรรศการง่ายขึ้น

การหันขวา (TURNING TO THE RIGHT)

คนส่วนใหญ่นิยมการหันไปทางขวาเมื่อเข้าสู่ SPACE ที่ไม่รู้จักมาก่อน สังเกตได้จากมนุษย์ส่วนใหญ่จะถนัดมือขวา

การเดินตามผนังด้านขวา (FOLLOWING THE RIGHT WALL)

เมื่อหันขวาเข้าสู่ห้องหนึ่งคนมักจะชิดขวาตามไปด้วย เป็นผลให้นิทรรศการที่อยู่ทางด้านซ้ายมือได้รับชมน้อยกว่านิทรรศการทางด้านขวามือ

การหยุดชมวัตถุแรกทางด้านขวามือ (STOPPING AT THE FIRST EXHIBIT ON THE RIGHT SIDE)

พื้นที่จัดแสดงหรือวัตถุที่อยู่ติดทางขวามือมักจะได้รับความสนใจเป็นพิเศษ และในทางกลับกัน วัตถุแรกที่อยู่ทางซ้ายมือจะไม่ค่อยได้รับความสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหยุดชมวัตถุแรก ๆ มากกว่าวัตถุท้าย ๆ (STOPPING AT THE FIRST EXHIBIT RATHER THAN THE LAST)

ผลจากการเมื่อยล้า และการที่อยู่ใกล้ทางออก การชมนิทรรศการของผู้เข้าชมจะลดลง นิทรรศการแรก ๆ ทำให้นิทรรศการที่อยู่ใกล้ทางออกมักไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร

วัตถุที่อยู่ใกล้ทางออกมากที่สุดจะถูกชมน้อยที่สุด (EXHIBITS CLOSEST TO EXIT ARE LEAST VIEWED)

เมื่อผู้ชมเดินใกล้ทางออกมากขึ้น ก็มักจะจดจ่อกับการออกแบบนิทรรศการ และจะไม่สนใจกับ นิทรรศการสุดท้ายเท่าใดนัก

ผู้คนมักชอบทางออกที่มองเห็นได้ (PREFERENCE FOR VISIBLE EXIT)

บางทีพฤติกรรมในข้อนี้อาจจะเกิดขึ้นจากการสืบเนื่องมาจากสัญชาตญาณของมนุษย์ที่ไม่ชอบ ถูกกักขัง ผู้คนมักมีความรู้สึกไม่สะดวกใจในการเดินเข้าสู่พื้นที่ที่มองไม่เห็นทางออก

ผู้คนจะชอบทางสัญจรที่สั้นที่สุด (SHORTEST ROUTE PREFERENCE)

นิทรรศการที่มีทางสัญจรสั้น ๆ จะได้รับความสนใจมากกว่านิทรรศการที่มีทางสัญจรยาว ๆ และ วกไปวนมา ดังนั้นเกิดความรู้สึกว่าเมื่อยล้าเมื่อต้องเดินเป็นระยะทางมาก ๆ

การอ่านจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง (READING FROM LEFT TO RIGHT TOP TO BOTTOM)

ทิศทางในการอ่านตัวหนังสือนั้นขึ้นอยู่กับภาษาด้วย ในเอเชียบางประเทศจะพบการอ่านจาก ขวาไปซ้าย แต่ส่วนใหญ่แล้วจะอ่านจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง

พฤติกรรมไม่ชอบความมืด (AVERSION TO DARKNESS)

มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ส่วนมากในแง่ที่ไม่สามารถมองเห็นชัดเจนในความมืด และมนุษย์ก็เป็น สัตว์กลางวันโดยธรรมชาติ เมื่อมนุษย์ไม่สามารถมองเห็นวัตถุ หรือสีได้ชัดในที่มืด จึงมักจะหลีกเลี่ยง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวก็อาจสืบเนื่องมาจากสัญชาตญาณในการเอาตัวรอด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสัมผัส (TOUCHING)

ความต้องการสัมผัสเป็นสัญชาตญาณพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เป็นประสาทในการรับรู้อย่างหนึ่ง และเป็นการยืนยันในสิ่งที่ตามองเห็นรวมทั้งเป็นตัวเน้นให้เกิดความจำมากยิ่งขึ้น ถ้าวัตถุอยู่ในระยะที่สัมผัสมือสามารถเอื้อมถึง ผู้คนมักจะจับต้องเสมอ การติดตั้งราวกันเพื่อการป้องกันการจับต้องวัตถุเป็นสิ่งที่ทำได้ในนิทรรศการ ในบางครั้งอาจดูไม่สวยงามในแง่ของการออกแบบ เราสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้โดยใช้ SPACE เป็นตัวแบ่งถ้าหากวัตถุอยู่นอกขอบเขตการเอื้อมถึง โดยธรรมชาติผู้คนก็จะไม่เอื้อมมือมาจับ วัตถุเก่าแก่หรือเปราะบางควรได้รับการปกป้องจากการโดนสัมผัสเพื่อถนอมรักษา แต่ถ้าต้องการให้เกิดการสัมผัสวัตถุจะต้องออกแบบวัตถุนั้นให้เกิดความทนทาน

พฤติกรรมการนั่งและพิง (SITTING AND LEARNING)

ถ้ามีระนาบใด ๆ อยู่ในระดับที่เหมาะสม ผู้คนมักใช้ระนาบเป็นที่นั่งหรือที่พักเท้า พฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการชมนิทรรศการ

พฤติกรรมชอบสี (CHROMAPHILIC BEHAVIOR)

สีที่สดใสมีผลต่อการดึงดูดสายตาผู้คนส่วนใหญ่ แม้ว่าบางคนจะไม่ชอบสีที่สดใสมาก ๆ แต่มักถูกกระตุ้นสายตาด้วยสีที่ร้อนแรงได้ง่ายกว่า

พฤติกรรมชอบวัตถุขนาดใหญ่ (MEGAPHILIC BEHAVIOR)

มีความใกล้เคียงกับพฤติกรรมชอบสี กล่าวคือวัตถุที่มีขนาดใหญ่จะสามารถกระตุ้นความสนใจได้ดีกว่าวัตถุที่มีขนาดเล็ก

พฤติกรรมชอบแสงสว่าง (PHOTOPHILIC BEHAVIOR)

เป็นพฤติกรรมตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ชอบแสงสว่าง ผู้คนจะรู้สึกอบอุ่นใจและปลอดภัยเมื่อเข้าสู่ห้องที่มีแสงสว่างเพียงพอ

ความเมื่อยล้าจากการชมนิทรรศการ (EXHIBIT FATIGUE)

ความเมื่อยล้าจากการชมนิทรรศการเกิดขึ้นได้ทั้งทางร่างกาย และทางสมอง เนื่องจากถูกกระตุ้นและต้องยึด-เดินมากเกินไป

ระยะเวลาใจ 30 นาที (THIRTY-MINUTE LIMIT)

เวลาที่ผู้ใหญ่สามารถให้ความสนใจต่อเรื่องราวนิทรรศการเรื่องหนึ่งคือประมาณ 30 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวหนังสือขนาดใหญ่ น่าสนใจกว่า (LARGER TYPE IS READ MORE)

ยิ่งตัวอักษรมีขนาดใหญ่ และมีความหนาแน่นเท่าไร ก็มักจะได้รับความสนใจมากขึ้นไปด้วย ในทางตรงกันข้าม หากตัวอักษรขนาดเล็กหรืออ่านลำบากจนเกินไป ผู้ชมจะผ่านเลยไป

แนวทางการแก้ไขและแนวทางการออกแบบ (METHODOLOGIES AND DESIGN STRATEGIES)

แนวโน้มพฤติกรรม แนวความคิด และปฏิกิริยาตอบสนองที่กล่าวมาแล้วข้างต้นล้วนมีผลต่อ ขบวนการออกแบบ EXHIBITION DESIGNER ควรออกแบบนิทรรศการให้สอดคล้องกับพฤติกรรม แต่ กรณีสที่ต้องการหรือมีความจำเป็นต้องการออกแบบในทางตรงกันข้ามก็สามารถทำได้โดยการออกแบบ นิทรรศการให้สามารถเบี่ยงเบนพฤติกรรมของผู้เข้าชมโดยไม่ทำให้เกิดความรู้สึกในแง่ลบ ตัวอย่างแนว ทางการออกแบบมีดังต่อไปนี้

การหันซ้ายเพื่อเข้าห้องนิทรรศการ (LIFT TURNING UPON ENTRY)

สามารถกระทำได้โดยการกำหนดทางเข้าทางซ้ายให้มีขนาดใหญ่และสะอาดตามากกว่า หรือ บังคับทิศทางการเดินไปทางซ้าย โดยอาจใช้แผงนิทรรศการหรือราวกัน รวมทั้งการออกแบบวัตถุหรือ เรื่องราวที่อยู่ทางซ้ายมือให้สะอาดตามากกว่าทางขวา

การออกแบบนิทรรศการ ใส่วัตถุ ที่สามารถมองเห็นได้ (SEE THROUGH PANELS, EXHIBIT CASE AND WINDOWS)

จะทำให้ผู้ชมไม่รู้สึกถูกกักขัง และสามารถมองเห็นนิทรรศการส่วนต่อไป ก่อให้เกิดความอยากรู้อ ยากเห็น และดึงดูดความสนใจให้เดินไปสู่ส่วนต่อไปได้ดี

การใช้แสงสว่าง และสีสันทันเป็นช่วง ๆ (POOLS OF LIGHT AND COLOR)

การออกแบบเป็นที่สอดคล้องกับพฤติกรรม CHROMAPHILIC AND PHOTOPHILIC เพื่อดึงดูด สายตาผู้เข้าชมเดินเข้าสู่ส่วนนิทรรศการที่ผู้ออกแบบต้องการ

การใช้หัวเรื่อง และตัวหนังสือที่มีขนาดใหญ่ (USE HEADLINING AND LARGE TYPE)

จะสามารถทำให้ผู้เข้าชมเข้าใจเรื่องราวโดยคร่าว ๆ ของนิทรรศการได้โดยเร็ว และตัวอักษรที่มี ขนาดใหญ่ก็ดึงดูดสายตาได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้เส้นทแยง และเส้นโค้งในนิทรรศการ (USE DIAGONALS AND CURVES)

เพราะโดยธรรมชาติสายตาของมนุษย์จะมองตามเส้น และเส้นโค้งเป็นเส้นที่ดูเคลื่อนไหว ดังนั้นนิทรรศการที่มีเส้นโค้ง และเส้นทแยงจะช่วยสร้างความรู้สึกสนุกสนาน และยังสามารถนำไปใช้เป็นเส้นสายตาไปสู่จุดต่าง ๆ

การจัดแสดงวัตถุ (OBJECT ARRANGEMENT)

วัตถุที่จัดแสดงว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของนิทรรศการพิพิธภัณฑ์ การจัดแสดงวัตถุต่าง ๆ เหล่านั้นจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับนักออกแบบ ถึงแม้การออกแบบ SPACE ที่หล่อหลอมและน่าสนใจเพียงไร ฤาจะเลยความสำคัญในการจัดวัตถุไปแล้ว นิทรรศการก็อาจไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ตำแหน่งการจัดวางวัตถุให้สัมพันธ์กับผู้ชม สภาพแวดล้อม และตัวของมันเองเป็นสิ่งที่จะกระตุ้น และดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชม

วัตถุจัดแสดงสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ วัตถุจัดแสดงชนิดเรียบ หรือแบบ 2 มิติ และวัตถุที่มีความหนาลึกเป็น 3 มิติ วัตถุแบบ 2 มิติ คือ วัตถุที่โดยทั่วไปสามารถติดยึด อยู่กับระนาบแบน ๐ เช่น รูปวาด ภาพเขียน ภาพถ่าย โปสเตอร์ รวมจนถึงแผ่นผ้าทอแบบต่าง ๆ ถึงแม้ว่าอาจมีความลึก แต่จุดสำคัญในการมองวัตถุ 2 มิติ คือ มิติความกว้าง และความยาว ในทางกลับกัน วัตถุ 3 มิติ จะมีความลึกเป็นส่วนสำคัญที่เพิ่มขึ้นมา เกิดเป็นการมองเห็นเป็น 3 มิติ คือ กว้าง ยาว ลึก โดยทั่ว ๆ ไปวิธีการจัดแสดงวัตถุ 2 มิติทำได้โดยการติดยึดหรือแขวนบนระนาบต่าง ๆ ในพื้นที่จัดแสดง เช่น พื้น ผนัง เพดาน ส่วนวัตถุชนิด 3 มิติ ต้องการพื้นที่ในการวางแสดง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อทางสัญจรผู้เข้าชม ถ้าพูดให้ง่ายเข้า วัตถุ 2 มิติ เทียบได้กับภาพวาดติดผนัง และวัตถุ 3 มิติเป็นประเภทประติมากรรมตั้งพื้น ไม่ว่าจะวัตถุชิ้นเป็นแบบ 2 มิติหรือ 3 มิติ ต่างก็มีคุณลักษณะบางอย่างที่มีผลต่อการมอง ซึ่งมีผลต่อการจัดวัตถุชิ้นคุณลักษณะดังกล่าวคือ

ผลกระทบทางสายตา (VISUAL IMPACT)

หมายถึงคุณสมบัติของวัตถุชิ้น ๆ ที่สามารถดึงดูดสายตาทั้งที่เกิดผลต่อวัตถุชิ้น ๆ เอง และที่เกิดผลต่อกลุ่มวัตถุที่อยู่ด้วยกัน ซึ่งคุณสมบัตินั้นเกิดจากสี (COLOR) ทิศทางการจัดวาง (DIRECTIONALITY) พื้นผิว (TEXTURE) และองค์ประกอบทางการออกแบบอื่น ๆ ที่รับรู้โดยผู้เข้าชม ยกตัวอย่างการจัดการวัตถุแนว MONOCHROMATIC แต่เพิ่มการใช้สีเข้ามา ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่า การออกแบบนั้นถูกหรือผิด ทั้งนี้การออกแบบควรขึ้นอยู่กับการต้องการของผู้ออกแบบ และผลกระทบที่ผู้ออกแบบต้องการให้เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำหนักทางสายตา (VISUAL WEIGHT)

ค่าความเข้ม (VALUE) ความขรุขระของพื้นผิว (TEXTURE) สี (COLOR) และองค์ประกอบทางการออกแบบอื่น ๆ ล้วนมีผลต่อน้ำหนักทางสายตาทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น ภาพเขียนที่มีสีอ่อน หรือเป็นภาพทอผ้าที่ให้ความรู้สึกเบา

การนำสายตา (VISUAL DIRECTION)

วัตถุต่าง ๆ มักมีคุณสมบัติในการนำสายตา เราเรียกคุณสมบัตินี้ว่า DIRECTIONALITY เราสามารถสร้าง DIRECTIONALITY ได้โดยการใช้เส้น (LINEAR ELEMENTS) ความต่อเนื่องของสี (COLOR SEQUENCES) และการจัดแบ่งน้ำหนัก (WEIGHT DISTRIBUTION) และการใช้องค์ประกอบอื่น ๆ เช่นกัน

ความสมดุลทางสายตา (VISUAL BALANCE)

ความไม่สมดุลทางสายตาหรือ VISUAL BALANCE อาจหมายถึงความไม่อยู่นิ่ง ความเคลื่อนไหว หรือความไม่เท่ากัน ในขณะที่มีความสมดุลทางสายตาจะก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ และหยุดนิ่ง

ความหนาแน่นทางสายตา (VISUAL MASS)

วัตถุมีคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการโป่งทึบ ซึ่งเกิดจากองค์ประกอบทางการออกแบบ เช่น สี ความขรุขระของพื้นผิว ค่าความเข้ม และอื่น ๆ เช่นเดียวกับคุณลักษณะข้ออื่น ๆ ข้างต้น

การจัดแสดงพิพจน์ภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ (ทั้งที่เป็นภาพเขียน และภาพถ่าย) และวัตถุอื่น ๆ เช่น กราฟฟิก ผืนผ้า โปสเตอร์ การนำวัตถุต่าง ๆ เหล่านั้นมาจัดรวมกันจึงต้องคำนึงถึงความน่าสนใจในการจัดวางนำสายตาผู้ดูสนใจ และก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้สูงสุด

เมื่อทำการติดตั้งวัตถุ แบบ 2 มิติ บนระนาบตั้ง เช่น บน ผนังหรือบนแผงบอร์ด ควรติดตั้งวัตถุเหล่านั้นให้สัมพันธ์กับระดับสายตา ระดับสายตาที่เหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่คือความสูงประมาณ 1.60 เมตรจากพื้น โดยปกติจะหมายถึงการติดตั้งให้กึ่งกลางของวัตถุอยู่ในระดับเดียวกับสายตา

ถึงแม้ว่าวัตถุมีขนาดไม่เท่ากัน ถ้าจัดแบบ CENTER LINE ALIGNMENT จะทำให้เกิดการรู้สึกสมดุลทางสายตา เพราะเส้นสายตาจะลากผ่านกึ่งกลางหายไป อีกทั้งยังก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่เป็นธรรมชาติต่อสายตา และบรรยากาศโดยรวม

ในการจัดวัตถุให้อยู่ในแนว EYE LEVEL CENTER LINE จำเป็นจะต้องทราบลักษณะเฉพาะของวัตถุต่าง ๆ ต่อไปนี้

แนวเส้นระดับสายตาของภาพ (HORIZON LINE)

โดยทั่วไปจะมีความสำคัญในการจัดภาพศิลปะแบบทิวทัศน์ ซึ่งมักจะปรากฏเส้นขอบฟ้าหรือเส้นระดับสายตาในภาพเขียนนั้น ๆ ในแต่ละภาพเราจะพบว่าเส้นขอบฟ้าดังกล่าวไม่ค่อยจะอยู่ในระดับเดียวกัน การจัดภาพเหล่านั้นให้เส้น HORIZON LINE อยู่ในแนวกับระดับเดียวกันไม่เท่ากันของแต่ละภาพเมื่อนำมาเรียงโดยวิธีดังกล่าวจะก่อให้เกิด VISUAL IMBALANCE ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกไม่สงบนิ่งสามารถดึงดูดสายตาได้ดี

1. เส้นระดับสายตาสูง (HIGH HORIZON LINE)
2. เส้นระดับสายตากลาง (MIDDLE HORIZON LINE)
3. เส้นระดับสายตาต่ำ (LOW HORIZON LINE)

ทิศทางการนำสายตา (DIRECTIONALITY)

โดยทั่วไปการนำสายตาของกลุ่มวัตถุในนิทรรศการขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ออกแบบ วัตถุหลายอย่างมีรูปลักษณะที่นำสายตาได้อยู่แล้ว แต่วัตถุบางอย่างต้องนำมาจัดรวมเป็นกลุ่ม จึงจะมีผลในการนำสายตา การจัดวัตถุเป็นกลุ่มควรให้เกิดการนำสายตาให้กลับมาสู่วัตถุมากที่สุด เพราะหากเกิดการนำสายตาออกจากวัตถุแสดง กลุ่มวัตถุนั้นจะไม่เกิดความน่าสนใจเท่าที่ควร

ตัวอย่างการจัดแสดงวัตถุให้เกิดผลการนำสายตา

1. เป็นการจัดกลุ่มวัตถุให้เกิดจุดสนใจภายใน ทำให้กลุ่มวัตถุนั้นดูน่าสนใจและดูสบายตา
2. การจัดวัตถุแบบนี้ทำให้สายตาถูกเบี่ยงเบนความสนใจออกจากกลุ่มวัตถุ นอกจากจะไม่ทำให้กลุ่มวัตถุมีจุดสนใจแล้ว ยังก่อให้เกิดความไม่สบายตาอีกด้วย

ความสมดุลของกลุ่มวัตถุ (BALANCE)

การจัดวัตถุให้เกิดความสมดุลย์ โดยทั่วไปถือว่าเป็นวิธีที่ปลอดภัยที่สุด เพราะวัตถุแต่ละชิ้นควรจะเกิดสภาพสมดุลเมื่อวางอยู่รวมกับวัตถุอื่น ๆ และสภาพแวดล้อมรวมในห้องจัดแสดง การวางวัตถุสี่เหลี่ยมไว้ด้านหนึ่ง และวัตถุสี่เหลี่ยมไว้ด้านตรงข้าม จะก่อให้เกิดความสมดุลทางสายตา SPACE ที่อยู่รอบๆ วัตถุก็สามารถนำมาใช้สร้างความสมดุลให้กับวัตถุที่จัดแสดงได้ด้วยถ้าใช้ในปริมาณที่เหมาะสม เพราะหากเราใช้ SPACE มากเกินไป ก็จะกลายเป็นฉากหลัง แทนที่จะช่วยสร้างความสมดุล

การจัดกลุ่มวัตถุเน้นที่จุดสนใจ (FLANKING)

คือการจัดกลุ่มวัตถุที่อยู่ในระดับสายตาให้เกิดความสมดุล และดึงสายตาเข้าสู่จุดกึ่งกลางของกลุ่มวัตถุ ซึ่งทำหน้าที่เป็นจุดสนใจของกลุ่มวัตถุนั้น FORMAL ก็สามารถจัดแบบ FRANKING OBJECT ARRANGEMENT ได้

การจัดกลุ่มวัตถุแบบหมุนวน (SPIRALING)

การจัดแบบนี้เป็นวิธีก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในกลุ่มวัตถุมากกว่าแบบอื่น ๆ โดยใช้ทิศทางของกลุ่มวัตถุในการนำสายตาให้มองหมุนวนรอบจุดสนใจของ VISUAL MASS เป็นอีกวิธีที่ใช้น้ำหนักสำคัญของวัตถุหลักในกลุ่มได้ดี วิธีนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ

บรรยากาศภายในนิทรรศการ

ในการจัดนิทรรศการ สิ่งสำคัญที่ต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่งคือ บรรยากาศภายในนิทรรศการจะต้องมีความสัมพันธ์กับความต้องการของประชาชนเพื่อเข้าชม ผู้เข้าชมนิทรรศการมี 3 แบบคือ ผู้เข้าชมต้องการความเพลิดเพลินพวกรหนึ่ง และอีกพวกรหนึ่งต้องการศึกษาหาความรู้ กลุ่มผู้ชมทั้ง 3 พวก มีความต้องการต่างกัน ฉะนั้นการจัดแสดงที่นั่นจะต้องสอดคล้องตามความต้องการของผู้เข้าชมทุกกลุ่ม กล่าวคือห้องจัดแสดงจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

เข้าใจด้านความงาม

ความงามของวัตถุและองค์ประกอบของนิทรรศการเป็นสิ่งที่จำเป็นเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นการจัดแสดงวัตถุต่าง ๆ จะต้องถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ นิทรรศการแห่งแล้ง ไม่สวยงามพอที่จะได้รับความสนใจได้ ห้องแสดงที่ไม่ตื่นเต้น ทำให้ผู้เข้าชมไม่สนใจเท่าที่ควร

เข้าใจให้ความเพลิดเพลิน

ความเพลิดเพลินเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งของนิทรรศการ เพราะเพียงความงามของวัตถุจัดแสดงเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ผู้เข้าชมเกิดความเบื่อหน่าย ทำให้การเที่ยวชมได้ไม่นานเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นห้องแสดงจึงต้องมีความเพลิดเพลินอีกด้วย

เข้าใจให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากรู้

ความอยากรู้อยากเห็นเป็นคุณสมบัติของมนุษย์ ฉะนั้นในการจัดแสดงห้องที่มีวัตถุประสงคที่จะให้ผู้ชมอยากรู้อยากเห็น จึงต้องเน้นเรื่องนี้เป็นพิเศษ คือ การให้ความรู้แก่ประชาชนที่ชมพิพิธภัณฑ์ ที่มีแต่ความงาม และความเพลิดเพลินเท่านั้น ไม่เพียงพอ จะต้องมีการกระตุ้นเตือนประชาชนให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น พิพิธภัณฑ์แห่งนั้นย่อมไม่ประสบความสำเร็จในการจัดนิทรรศการ สิ่งแสดงต่าง ๆ การกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นทำได้หลายประการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกแบบลักษณะห้องแสดงให้เข้าใจเป็นขั้นตอน

เมื่อเดินเข้าไปในห้องตอนหนึ่ง ก็เห็นตอนสอง และตอนสามลำดับขั้นตอน ห้องแสดงที่ยาวเกินไปจะทำให้เกิดความอึดอัด และไม่เข้าใจ ในขณะที่เดียวกันห้องแสดงที่เป็นเรียงเป็นแถวยาวโดยไม่มีขั้นตอนก็ไม่ชวนแก่การเข้าชม

คำอธิบายวัตถุประสงค์

เป็นส่วนสำคัญที่สร้างความอยากรู้อยากเห็นของประชาชน ผู้เข้าชม พิพิธภัณฑ์หลายแห่งได้ตั้งเป็นปัญหาเป็นคำถามแก่ผู้เข้าชม เพื่อที่จะได้หยุดและอ่านคำตอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเช่นนี้ตลอดเวลา ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เราใจ ความอยากรู้อยากเห็น

ทั้งสองประการนี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่เราใจให้ผู้ชมอยากรู้อยากเห็นทั้งสิ้น การจัดพิพิธภัณฑ์ไม่ว่าชนิดใดและแบบใดก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางเกี่ยวกับความงาม ความเพลิดเพลิน ความอยากรู้อยากเห็น ไม่เช่นนั้นแล้วการจะทำให้ห้องจัดแสดงประสบความสำเร็จตามเป้าหมายก็เป็นไปได้ยาก

การติดต่อภายในนิทรรศการ แบ่งได้เป็น 2 กรณี

1. การติดต่อทั่วไป หมายถึง ผู้ที่เข้าชมทั่วไป เช่น นักเรียน นักท่องเที่ยว เป็นต้น การติดต่อทั่วไปนี้ควรติดต่อโดยตรงจากทางเข้าด้านหน้า สามารถมองเห็นได้ง่าย การจัดทางเข้าทางออกทางเดียวจะสามารถช่วยให้การติดต่อเป็นไปได้อย่างง่ายดาย และง่ายต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
2. การติดต่อส่วนบริการ จัดให้มีทางเข้าเฉพาะแยกจากทางเข้าใหญ่โดยเด็ดขาด สำหรับผู้บริหารที่สามารถที่จะติดต่อได้อย่างสะดวกระหว่างทางเข้ากับแผนกซ่อมแซมการออกแบบ และส่วนที่เก็บสิ่งแสดง เพื่อการติดต่อได้ง่าย

การกำหนดทางสัญจร (TRAFFIC FLOW APPROACHES)

นอกเหนือจากแนวทางการออกแบบที่กล่าวไปแล้วข้างต้น มีอีกปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ลักษณะการเข้าชมนิทรรศการของผู้เข้าชม ซึ่งมีลักษณะสำคัญอยู่ 3 แบบ ต่างมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไป

1. ทางสัญจรแบบแนะนำ (SUGGEST APPROACH)

วิธีการนี้ต้องเน้นสีสรร การจัดแสดง บ้ายบอกทาง หัวเรื่อง และ องค์ประกอบทางศิลปะอื่น ๆ เพื่อดึงดูดผู้เข้าชมตามทางที่ผู้ออกแบบต้องการ โดยไม่ต้องใช้แผงหรือรางกันกำหนดทางสัญจร และผู้เข้าชมก็ไม่รู้สึกว่าเป็นบังคับ เป็นวิธีการออกแบบทางสัญจรนิทรรศการที่ยากที่สุด แต่เป็นวิธีการที่ช่วยให้เกิดบรรยากาศเรียนรู้ที่สบาย ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อดี ผู้ชมสามารถเดินชมโดยไม่รู้สึกโดนบีบบังคับ และเป็นนิทรรศการที่เหมาะสมกับเรื่องราวที่ค่อนข้างต่อเนื่อง

ข้อเสีย ผู้ออกแบบต้องการความชำนาญการใช้องค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด

2. ทางสัญจรแบบเปิดโล่ง (UNSTRUCTURED APPROACH)

เมื่อผู้เข้าชมเดินเข้าห้องนิทรรศการห้องหนึ่ง เขาสามารถจะเลือกทางเดินภายในเองโดยไม่มีแนวทางมาบังคับว่าเป็นทิศทางที่ถูกหรือผิด ลักษณะการเคลื่อนที่แบบสุ่มและไม่สามารถคาดเดาได้ว่าผู้เข้าชมจะเลือกเดินไปในทิศทางใดต่อ นิยมจัดทางสัญจรแบบนี้ในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

ข้อดี เหมาะสำหรับนิทรรศการเชิงวัตถุ และมีเนื้อเรื่องที่ไม่ต้องต่อเนื่อง

ข้อเสีย ไม่เหมาะสมกับนิทรรศการที่มีเรื่องต่อเนื่องยาว

3. ทางสัญจรแบบบังคับ (DIRECTED APPROACH)

โดยทั่วไปการจัดนิทรรศการแบบนี้มักจัดเป็นนิทรรศการทางเดียวโดยมักจะไม่มีการออกก่อนที่จะชมนิทรรศการจบ

ข้อดี เหมาะสำหรับนิทรรศการที่เน้นหนักของการแสดงเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่อง

ข้อเสีย ทางเดินมีลักษณะยาว มักก่อให้เกิดพฤติกรรมมองหาทางออก และทำให้เกิดความอึดอัด

ข้อควรคำนึงในการจัดนิทรรศการ (SPECIAL CONSIDERATION)

การออกแบบนอกจากจะคำนึงถึงความสะดวกสบายของบุคคลทั่วไปแล้ว ผู้ออกแบบนิทรรศการที่ดี ไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการรองรับการเข้าชมของบุคคลทุพพลภาพ และความปลอดภัยของผู้เข้าชม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าชม เพื่อให้เกิดความประทับใจในการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และอยากจะกลับมาใหม่ในอนาคต ข้อคำนึงดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

- ควรมีพื้นที่เพียงพอให้กับบุคคลทุพพลภาพที่ต้องนั่งรถเข็น เคลื่อนที่ได้สะดวก ในทุก ๆ ส่วนของพิพิธภัณฑ์
- ควรมีสื่อพิเศษให้กับบุคคลที่มีข้อบกพร่องในการรับรู้ต่าง ๆ เช่น คนตาบอด ควรมีสื่อที่เป็นอักษรเบลล์ไว้รองรับ
- ควรมีพื้นที่นั่งพักกระจายอยู่รอบพิพิธภัณฑ์ เพื่อช่วยลดความเมื่อยล้าจากการเดินชมนานๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ควรมีป้ายบอกทางสู่ส่วนต่างๆ ให้ทั่วถึงทั้งภายในและภายนอกอาคาร ป้ายที่ชัดเจนคือวิธีพื้นฐานที่จะต้อนรับคนเข้าสู่นิทรรศการ เพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้เข้าชม และให้ความรู้สึกเป็นกันเอง ซึ่งเป็นการสร้างความประทับใจอีกวิธีหนึ่ง

- การออกแบบโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เข้าชมเป็นสิ่งสำคัญมากเช่นการติดตั้งป้ายหนีไฟที่ชัดเจน ราวระเบียงที่มีความสูงพอเหมาะ และมั่นคงแข็งแรง ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับสถานที่ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาคารในแต่ละสถานที่นั้น ๆ

สำนักงาน

การจัดสำนักงานทั่วไปในประเทศของเรา จัดเพื่อแสดงลักษณะที่ให้ความเรียบร้อยในทางสายตาแก่ผู้พบเห็น ผู้ที่มาติดต่อ และผู้บริหาร ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็แบ่งแยกแผนกกันออกไป แล้วจึงจัดตามความเหมาะสมกันเอง

แนวความคิดในการจัดสำนักงาน โดยพิจารณาตามความเหมาะสม และอาศัยองค์ประกอบสำคัญดังนี้

- ลักษณะ และขนาดของอาคาร
- ลักษณะการใช้พื้นที่ของส่วนทำงานภายในอาคาร
- การจัดองค์การ และการบริหารงานในหน่วยงานนั้น ๆ
- ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน
- จำนวนพนักงาน
- ระบบการติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงาน
- ความต้องการทางด้านกายภาพ

การจัดรูปแบบภายในสำนักงาน มีแนวความคิด ในการจัดสำนักงาน 2 ระบบ คือ

1. การจัดแบบแยกห้องโดยเฉพาะ (Individual room system) เป็นที่นิยมกันมากในยุโรปและในไทย โดยมีกฎเกณฑ์การติดต่อเข้าถึงห้องต่าง ๆ จะถูกกำหนดโดยใช้ทางเดินร่วม มีข้อดีอยู่ที่มีความเป็นส่วนตัวมากในการทำงาน แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและเปลืองเนื้อที่โดยใช่เหตุ เรื่องความปลอดภัยและอัคคีภัยต้องระวังเป็นอย่างมากเพราะห้องถูกแยกเป็นสัดส่วน ซึ่งยากแก่การทราบเหตุโดยจับพลัดเพอร์มิเจอร์ส่วนใหญ่เรียงแถวเป็นรูปเรขาคณิต

นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1.1 จัดแบบห้องเดี่ยวสำหรับบุคคล เป็นห้องโถงทางเดินร่วม แบ่งเป็นห้องเล็ก ๆ
- 1.2 จัดแบบห้องสำหรับทำงานกลุ่ม ทำงาน 10-15 คน ใช้ในระดับหัวหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดสำนักงานเปิดโล่งตลอด (Open lay-out system) การจัดสำนักงานแบบนี้จะใช้เนื้อที่ทั้งหมดของห้องได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องมีผนัง หรือฉากกั้น ทำให้ราคาก่อสร้างถูก แต่ต้องคำนึงถึงเรื่องระบบเครื่องปรับอากาศ และแสงสว่าง

การจัดสำนักงานแบบนี้จะส่งผลให้พนักงานมีประสิทธิภาพสูงในการทำงาน และการประหยัดเนื้อที่ สำหรับพนักงานใช้เนื้อที่ 7.50-8.50 ตร.ม. ต่อ 2 คน และระยะระหว่างโต๊ะ เป็น 1 ม.

นอกจากนี้ยังแบ่งการจัดแบบนี้ได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 การจัดแบบเปิดตลอด เพื่อต้องการให้มีการใช้พื้นที่อย่างเต็มที่ เน้นความสะดวกในการติดต่อกันเรื่องงาน แต่เนื่องจากไม่มีผนังกั้น ถ้าพนักงานมากอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้

2.2 การจัดแบบ LANDSCAPE เป็นระบบเก่า ใช้แนวความคิดในการประสานงานติดต่อระหว่างพนักงานทำงานเป็นหลักใหญ่ โต๊ะทำงานจัดเป็นกลุ่ม แบบโค้งวนไปวนมาระหว่างหมวดหมู่ ใช้ผนังเตี้ยซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงโยกย้ายได้ง่าย

ส่วนโถงต้อนรับ

นับเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะเปรียบเสมือนหน้าบ้าน ซึ่งต้องทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดความประทับใจและอบอุ่นเมื่อแรกสัมผัส ใช้เป็นจุดติดต่อ หรือจุดพบปะ ควรมีที่ว่างและพื้นที่ใช้สอยทางสัญจรที่เพียงพอไม่คับแคบ

ที่ตั้ง - ควรเข้าโดยตรงจากทางเข้าหลัก อยู่ใกล้ส่วนบริการสาธารณะอื่น ๆ และแยกออกไปทางสัญจรหลักได้

ห้องน้ำ

- ห้องน้ำควรอยู่ในส่วนโถงติดต่อด้วย ใช้สะดวก มีป้ายบอกชัดเจน

โทรศัพท์สาธารณะ

- ควรมีไว้เพราะจำเป็นต้องใช้เสมอ โดยจัดให้อยู่ในมุมใดมุมหนึ่งที่มองเห็นง่าย และใช้ได้สะดวก

1.2 บริเวณอ่านหนังสือทั่วไป

- บริเวณอ่านหนังสือภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นบริเวณที่รวบรวมหนังสือส่วนใหญ่ เป็นส่วนสำคัญ จึงควรตั้งอยู่บริเวณที่สงบ และสามารถนำหนังสือออกมายืมได้สะดวก
- บริเวณหนังสืออ้างอิง เป็นบริเวณหนังสือสำหรับการค้นคว้า ที่ตั้งควรตั้งอยู่ชั้นเดียวกับทางเข้าออกห้องสมุด มีเคาน์เตอร์ยืมคืนแยกออกมาเป็นส่วนเฉพาะ
- บริเวณวารสาร และหนังสือเบาะสมอง เป็นบริเวณที่บรรยากาศไม่เคร่งเครียด ควรตั้งอยู่ใกล้โถงทางเข้าใหญ่
- ห้องเก็บหรือชั้นเก็บวางแผนที่ และลูกโลก ต้องแยกเป็นพื้นที่เฉพาะใช้บริเวณมาก โดยคำนึงถึงขนาดแผนที่เป็นหลัก
- บริเวณหนังสือสำรอง เป็นบริเวณใช้เก็บหนังสือที่จะเตรียมไว้ให้ตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอนที่กำลังสอนในการค้นคว้า เพื่อแก้ปัญหาการไม่มีหนังสือใช้
- บริเวณส่วนมัลติมีเดีย เป็นส่วนที่จัดให้ผู้ใช้บริการได้เห็นได้ฟัง ซึ่งน่าจะอยู่ชั้นเดียวกับห้องบริการวารสาร
- ห้องทำงานวิจัยอาจารย์ ภายในจะมีโต๊ะหนังสือ ชั้นวางหนังสือควรใกล้ส่วนบริการ เพื่อการยืมกู้ยืมแจเปิดห้องได้สะดวก
- ห้องเรียนแบบสัมมนา ใช้เป็นห้องเรียนเป็นกลุ่มควรตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น
- บริเวณฝากของ และควบคุมทางเข้าออก มีลักษณะเป็นเคาน์เตอร์ฝากของโดยมีพนักงานคอยให้บริการ จะอยู่ติดกับทางเข้าใหญ่
- บริเวณยืม-คืนหนังสือ มีเคาน์เตอร์สำหรับยืม-คืนหนังสือ โดยมีพนักงานคอยให้บริการ ส่วนนี้จะเป็นส่วนเดียวกับส่วนให้บริการห้องสมุด อยู่ติดกับทางเข้าใหญ่
- บริเวณบริการงานถ่ายเอกสาร ใช้สำหรับบริการผู้มาใช้ห้องสมุดที่ต้องการคัดลอกเอกสารต่าง ๆ ควรอยู่ใกล้กับส่วนหนังสืออ้างอิง ทางเข้าโถงจะมองเห็นได้ง่าย

2. ส่วนของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

2.1 ส่วนบริหาร เนื่องจากทำหน้าที่ในการบริหาร และปกครองดูแลการทำงานของห้องสมุด ตลอดจนติดต่อกับห้องสมุดอื่น ๆ ดังนั้นบริเวณควรจะต้องอยู่ในที่สามารถติดต่อได้ง่ายทั้งพนักงาน และบุคคลภายนอก

- ห้องผู้อำนวยการ ควรมีขนาดใหญ่พอสมควร มีบริเวณรับแขก อาจตั้งอยู่ใกล้ห้องประชุม มีโต๊ะเลขานุการคอยให้การติดต่อหน้าห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องรองผู้อำนวยการ อาจจะถูกติดกับห้องผู้อำนวยการหรือไม่ก็ได้
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ควรอยู่ติดกับห้องผู้อำนวยการ เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงาน มีขนาดพื้นที่พอเหมาะในการตั้งตู้ใส่เอกสาร
- ห้องประชุม ใช้เป็นที่ประชุมเจ้าหน้าที่ภายในห้องสมุด ต้องมีความเป็นส่วนตัวเพื่อป้องกันการรบกวนในขณะที่มีการประชุมอยู่

2.2 ส่วนสำนักผู้อำนวยการ ควรมีลักษณะ และบรรยากาศเหมือนห้องทำงานทั่วไป อาจกันส่วนสำหรับรองผู้อำนวยการ ขนาดห้องขึ้นอยู่กับจำนวนพนักงานที่ทำงานในห้องนี้ และต้องมีเนื้อที่พอสำหรับตู้ใส่เอกสาร

2.3 ฝ่ายบริการ เป็นส่วนที่ผู้เข้ามาติดต่อ จึงเป็นส่วนที่ต้องทำให้ดูดี เห็นชัด

2.4 ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด จะคล้ายกับส่วนสำนักผู้อำนวยการ แต่จะต้องมีส่วนพักหนังสือ ส่วนรับหนังสือ ส่วนงานซ่อมแซม และส่วนแยกประเภททำบัตรรายการ

2.5 ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด ทำหน้าที่เก็บข้อมูลต่าง ๆ ในห้องสมุด แล้วนำวิเคราะห์ประเมินผล

2.6 ฝ่ายสารสนเทศศึกษา เป็นส่วนที่เก็บดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งงานห้องมัลติมีเดีย

ประเภทหนังสือ และขนาดหนังสือ

1. หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ เปลี่ยนใหม่ทุกวัน ครบเดือนมีการเย็บรวมเล่ม ต้องใช้ชั้นสูง 15 ซม. แต่ละชั้นควรวางไม่เกิน 24 เล่ม การจัดวางเหมือนหนังสือทั่วไป ส่วนสิ่งพิมพ์ที่ลวงเวลามักจะถูกทำลาย
2. ขนาดและเนื้อที่ของหนังสือทั่วไป หนังสือทั่วไปมีขนาด 20-25 ซม. ความหนาแน่นขึ้นอยู่กับเนื้อหาภายใน ความหนา มีขนาด 2-8 ซม.

ตู้หนังสือจะมีความยาวมาตรฐานประมาณ 1 ม. มีชั้นแบ่งเป็น 6 ชั้น

- หนังสืออ้างอิง 6-7 เล่ม ต่อความยาว 30 ซม. ใน 1 ตู้จะวางได้ 108-126 เล่ม
- หนังสือทั่วไป 7-8 เล่ม ต่อความยาว 30 ซม. ใน 1 ตู้จะวางได้ 126-144 เล่ม
- หนังสือกฎหมาย 4-5 เล่ม ต่อความยาว 30 ซม. ใน 1 ตู้จะวางได้ 72-90 เล่ม
- วารสารเย็บเล่ม 5 เล่ม ต่อความยาว 30 ซม. ใน 1 ตู้วางได้ 90 เล่ม

เนื่องจากความยืดหยุ่นในการจัดหนังสือและมีการยืมหนังสือออกและเข้าอยู่เสมอจึงสามารถจะมีหนังสือ เพิ่มเติมขึ้นได้โดยกำหนดพื้นที่เหลือไว้ตามโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรหลีกเลี่ยงการมองหาหนังสือจากโต๊ะอ่านหนังสือ และหลีกเลี่ยงการสัญจรไปมาระหว่างผู้อ่านหนังสือกับชั้นหนังสือ ควรจัดให้เป็นกลุ่มแถวหนังสือที่มีคนชอบอ่านทั่วไป หรือจัดควรจะจัดตั้งให้เห็นชัด

การจัดหนังสือ ควรจัดตาม

- การยืมด้วยระยะเวลายาวนาน
 - การยืมหนังสือด้วยระยะเวลาสั้น
 - ความกว้างของชั้นหนังสือจากวางหนังสือ 1/2 1/3
 - ตามลักษณะห้องสมุดอื่น ๆ ที่ได้กระทำมาแล้ว
- เนื้อที่ในการเก็บหนังสือ 160 ตร.ม. ของชั้นวางติดฝาผนัง และ 328 เล่มสำหรับชั้นวางกลางห้อง
- ลักษณะการหยิบหนังสือโดยการมอง และหยิบดึงออกจากชั้นประมาณ 150 เล่ม ต่อความยาว 0.90 ม. โดยใช้ชั้นหนังสือ 2 ด้านที่สูง 6 ชั้น
- ที่วางวารสารมีความยาวประมาณ 0.90 ม. จะวางหนังสือได้ 3 เล่ม พร้อมทั้งมีที่เก็บวารสารล่วงหน้าอยู่ด้วยชั้นต้องเป็นชั้นวางที่ลาดเพื่อแสดงหน้าปกวารสาร

อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องสมุด

มีอยู่มากมายหลายชนิด แต่ควรมีประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการ

1. อุปกรณ์ที่ใช้กับหนังสือ
 - ชั้นวางหนังสือ
 - ที่กั้นหนังสือไม่ให้ล้ม
 - ป้ายสำหรับติดวางชั้นหนังสือ
 - แฟ้ม หรือกล่อง สำหรับใส่หนังสือ
2. อุปกรณ์สำหรับรับหนังสือ
 - กล่องใส่บัตรหนังสือ
 - ตรายางบอกวันที่ พร้อมหมึก
 - บัตรลงทะเบียน และบัตรสมาชิกห้องสมุด
 - แบบพิมพ์ทวงหนังสือ ใบสั่งจองหนังสือ
 - คอมพิวเตอร์
 - สมุดลงทะเบียนการปรับการยืมหนังสือเกินกำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อุปกรณ์สำหรับการให้เตรียมยืมหนังสือ
 - คอมพิวเตอร์ บาร์โค้ด
 - สมุด หรือบัตรสำหรับเพื่อลงทะเบียน
 - ตราวางบอกวันที่ พร้อมหมึก
4. อุปกรณ์การซ่อมหนังสือ
 - ผ้าหรือกระดาษหุ้มปก
 - กระดาษชนิดต่าง ๆ
 - แถบผ้า หรือเทปซ่อมหนังสือ
 - แผ่นพลาสติก
 - ผ้าคิ้วหนังสือ
 - ด้าย และเข็ม
 - กาว แบ่งเปียก แปรงทา กาว
 - กรรไกร มีด คัตเตอร์
 - สว่าน เหล็กเจาะ
 - ไม้รัดหนังสือ ไม้อัดหนังสือ
5. อุปกรณ์ในการทำบัตรรายการ
 - บัตรสำหรับรวาง
 - บัตรแข็งขนาด 3x5 นิ้ว
 - เครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทย และอังกฤษ
 - ที่สำหรับเรียงบัตร
 - เครื่องถ่ายเอกสาร
6. อุปกรณ์สำหรับจัดนิทรรศการหรือติดประกาศ
 - ดินสอดำ และสี
 - ไม้บรรทัด วงเวียน
 - ปากกาแบบต่าง ๆ
 - เข็มหมุด ที่ยิงหมึก เทปกาว
 - กรรไกร คัตเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. อุปกรณ์เสริมอื่น ๆ

- เครื่องถ่ายเอกสาร
- บัตรสั่งซื้อหนังสือ
- โทรศัพท์

8. โสตทัศนูปการแบบต่าง ๆ

- फिल्मชนิดต่าง ๆ

ขนาดครุภัณฑ์ห้องสมุด

1. ชั้นวางหนังสือทั่วไป มีทั้งแบบหนังสือทั่วไปเป็นชั้นแบบโล่ง และแบบหนังสือมีค่าจะมีบานกระจกเปิดปิด ซึ่งชั้นวางหนังสือมีทั้งแบบไม้และเหล็ก
2. โต๊ะอ่านหนังสือ ขนาด กxยxส 0.90 - 1.20 ม. x 1.80 - 2.00 ม.(4คน), 2.50 - 2.70 ม.(6คน) x 0.75 - 0.85 ม.
3. เก้าอี้อ่านหนังสือ ขนาด กxยxส 0.50 - 0.55 ม. x 0.50 - 0.55 ม. x 0.75 - 0.85 ม. ควรมีลักษณะนั่งตัวตรงตลอดเวลา ไม่มีที่วางแขน
4. รถเข็นหนังสือ มีลักษณะคล้ายชั้นวางหนังสือแต่ติดล้อ 3 ล้อ หน้า 1 หลัง 2 ขนาด กxยxส 0.35 - 0.40 ม. X 0.75 - 1.00 ม. X 0.90 - 1.10 ม.
5. โต๊ะยืมคืนหนังสือ ควรเป็นเคาน์เตอร์รูปรางสี่เหลี่ยมหรือวงกลมก็ได้ ใช้สำหรับรับยืมคืนหนังสือ เก็บหลักฐานต่าง ๆ รูปแบบของโต๊ะมีดังนี้
 - แบบที่อยู่ใกล้ประตูทางออก เหมาะสำหรับงานบริการที่มีขนาดเล็ก
 - แบบที่มีการควบคุมอย่างเข้มงวด มีรูปร่างเป็นตัวยู นิยมใช้ในห้องสมุดใหญ่
 - แบบเป็นช่องทางเดิน แบ่งเคาน์เตอร์ออกเป็น 2 ซ้าง เพื่อให้ผู้มาใช้ห้องสมุดเดินเข้าออกตรงกลาง โดยแบ่งเป็นฝั่งยืม และฝั่งคืนหนังสือ
 - แบบพิเศษอื่น ๆ ออกแบบเป็นพิเศษสำหรับงานเฉพาะอย่าง

การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องสมุด

ในการจัดห้องสมุดนั้น บรรณารักษ์จะเป็นผู้ช่วยในการกำหนดจุดตั้งเฟอร์นิเจอร์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนหนังสือ ผู้มาใช้บริการ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด แต่ส่วนใหญ่มักจัดโดยยึดหลัก “หนังสือใกล้ผู้อ่าน ผู้อ่านใกล้บรรณารักษ์ บรรณารักษ์ใกล้หนังสือ” สำหรับการจัดวางเฟอร์นิเจอร์โดยทั่วไปมักเป็นดังนี้ บริเวณทางเข้าออกจะมีเจ้าหน้าที่รับฝากของ ถัดมาเป็นส่วนจัดนิทรรศการ ใกล้กับส่วนนี้เป็นเคาน์เตอร์ยืมคืนหนังสือ และบัตรรายการหนังสือกับคอมพิวเตอร์ไว้ค้นหาหนังสือ และถัดมาจะเป็นที่นั่งอ่านหนังสือ การจัดเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ มักจัดตามแบบนี้ ไม่ว่าจะ เป็นห้องสมุดแบบใดก็ตาม

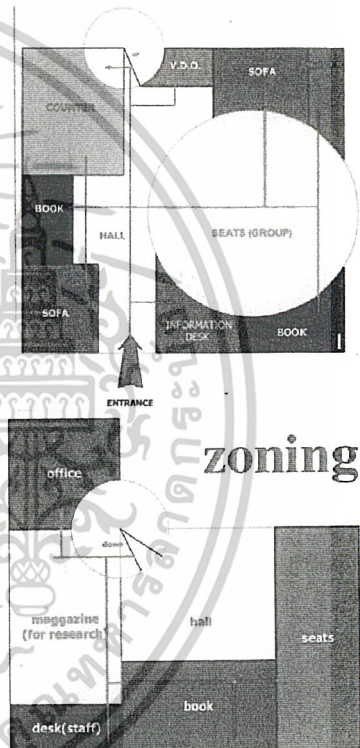
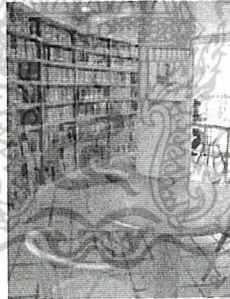
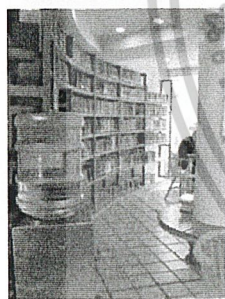
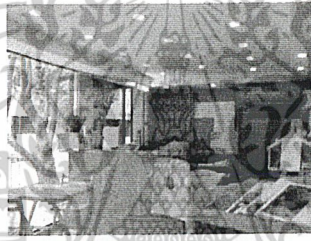
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การป้องกันหนังสือหาย มีวิธีป้องกันดังนี้

- ป้องกันบริเวณทางเข้าออก โดยการควบคุมการเข้าออก และมีเครื่องตรวจบาร์โค้ดหนังสือ ซึ่งถ้ามีการยืมหนังสือจะมีการลบบาร์โค้ดนี้ออก ซึ่งถ้าไม่ได้ยืม แล้วเครื่องตรวจจับได้จะทำการส่งสัญญาณเตือนออกมา
- การป้องกันบริเวณที่เก็บหนังสือ จำเป็นที่จะต้องติดโทรทัศน์วงจรปิดเพราะเจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจตราได้ทั่วถึงทุกพื้นที่

1. ห้องสมุดประชาชนแสงอรุณ

มีการจัดบรรยากาศสบายด้วย space และการตกแต่งที่น่าสนใจ การจัดพื้นที่ใช้สอย แบ่งได้ชัดเจนทำให้การใช้งานไม่ซับซ้อน circulation มีความต่อเนื่อง ไม่ซับซ้อน

CASE STUDY. (ห้องสมุด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ห้องสมุด Neilson Hays

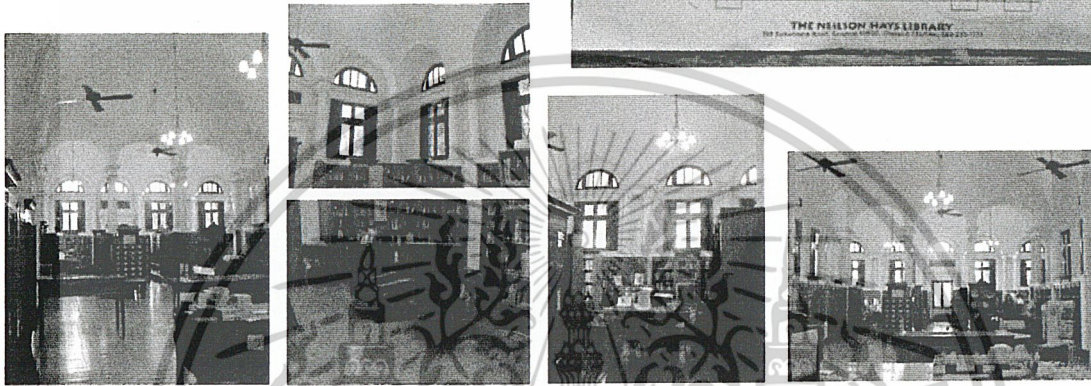
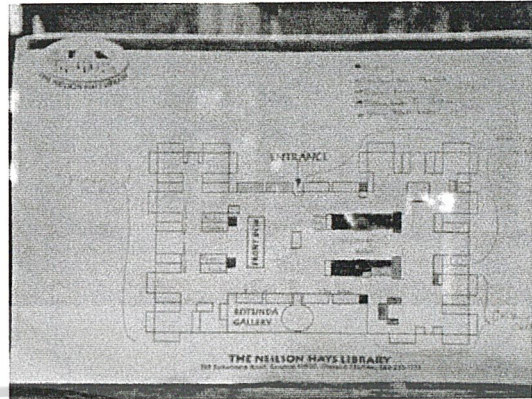
พนักงาน : บรรณารักษ์ 1 คน ผู้ช่วยบรรณารักษ์(ซ่อมแซมหนังสือ) 1 คน
แม่บ้าน(ทำความสะอาด) 1 คน คนสวน 1 คน การเงิน 1 คน (ดูแลเรื่องงบประมาณ
ค่าใช้จ่าย ดูแล Gallery)

ประเภทหนังสือ : non-fiction fiction ประวัติบุคคล magazine มุมเด็ก
รวมหนังสือทั้งหมดประมาณ 20000 เล่ม

ผู้เข้าชม : จันทร์-ศุกร์ 30 คน/วัน และเสาร์-อาทิตย์ 40 คน/วัน

ระบบปรับอากาศ : ตู้แอร์ ตั้งตามจุด

เป้าหมาย : ให้เป็นที่อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินใจ ไม่มีหนังสือวิชาการ
การให้แสง : ใช้โคมไฟห้องและแสงธรรมชาติ

CASE STUDY (ห้องสมุด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 การศึกษาการออกแบบส่วนห้องประชุม

ห้องประชุมใหญ่หรือห้องสนทนา Auditorium

การออกแบบนั้นจะต้องคำนึงถึงอิทธิพลดังต่อไปนี้

- รูปร่างและขนาดของห้องประชุม หลีกเลียงรูปแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส วงกลม และวงรี เพราะพื้นที่โค้งกว้างขนาดใหญ่ จะทำให้เสียงรวมเป็นจุด และเกิดการสะท้อนของเสียงทำให้ได้ยินไม่ค่อยชัด เพราะฉะนั้นรูปร่างควรจะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือคางหมู เพราะผนังด้านข้างที่ผายออกจะเป็นฉากสะท้อนได้ดี ซึ่งช่วยสะท้อนเสียงไปยังด้านหลังของห้อง ส่วนขนาดนั้นควรมีลักษณะตื้นและกว้าง ซึ่งจะดีกว่า แคบและลึก ซึ่งอัตราส่วนโดยทั่วไปจะเป็น 2:3:5 (ก:ย:ส)

- เพอร์นิเจอร์ต่าง ๆ

การจัดที่นั่งในห้องประชุมควรคำนึงถึงการเห็นและการฟังที่ดี ควรจัดพื้นยกกระดานขึ้นทุก ๆ

12 ซม. จากแถวหน้ามาแถวหลังทำมุมเอียงประมาณ 80 องศา มีการจัดแถวได้ 2 แบบดังนี้

1. แบบแถวตรง

2. แบบแถวโค้ง แถวหนึ่งไม่ควรเกิน 14-20 ที่นั่ง รัศมีอย่างน้อย 20 ฟุต ทางเดินระหว่างแถวประมาณ 1.50 - 2.00ม.

ชนิดของที่นั่งควรทำเป็นเบาะมีสปริงทนไฟพบได้ วัสดุที่หุ้มต้องเป็นแบบเก็บเสียงมี 2 แบบดังนี้

1. ที่นั่งแบบ Fixed seats ความต้องการที่ค่อนข้างตายตัวด้านตำแหน่งและจำนวนที่ใช้

2. ที่นั่งแบบ Movable seats เป็นเก้าอี้ที่สามารถเคลื่อนที่ได้เพื่อการเปลี่ยนตำแหน่งของเก้าอี้ การออกแบบเวที จะสูงจากพื้น 0.8-1.1 ม. ลึก 2-3 ม. ความกว้างน้อยสุด 4-5 ม.

ระบบเสียงและอุปกรณ์สื่อสารภายในห้อง มีหลักทั่วไปดังต่อไปนี้

1. ปรัชญาการณของเสียงใน Enclosed space มีดังนี้

- การสะท้อนของเสียง เป็นปรากฏการณ์ที่คลื่นของเสียงวิ่งไปกระทบกับวัตถุ ทำให้เกิดมุมตกกระทบของเสียงเท่ากับมุมสะท้อนของเสียงเมื่ออยู่ในระนาบเดียวกัน ซึ่งนำมาใช้ในการออกแบบผนังและเพดานห้องประชุม เพื่อการได้ยินเสียงที่ดี

- การดูดกลืน จะเกิดกับวัตถุที่ค่อนข้างอ่อนและมีรูพรุนภายใน เช่น ฝ้าผ่าน ยิปซัมบอร์ด พรม วัสดุที่ดูดกลืนได้มากจะสะท้อนเสียงได้น้อย

- การกระจาย มีผลต่อคุณภาพเสียง

- การเลี้ยวเบน เกิดเมื่อเสียงมีถี่ต่ำซึ่งเสียงที่มีความถี่สูงมักไม่เลี้ยวเบนง่ายเท่ากับเสียงความถี่ต่ำ ซึ่งในการออกแบบต้องคำนึงถึงด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความบกพร่องเสียง มีดังนี้

- เสียง Echo เกิดขึ้นจากเสียงสะท้อนเมื่อระยะทางระหว่างเสียงตรงกับเสียงสะท้อนมากกว่า 65 ฟุต คิดเป็นเวลาแตกต่างกัน 0.06 ทำให้ผู้ได้ยินเสียงนั้น 2 ครั้ง แต่ถ้าระยะน้อยกว่า 65 ฟุต แต่มากกว่า 50 ฟุต เสียงสะท้อนจะมา
- เสียงสะท้อนที่มารวมกัน เกิดจากพื้นห้องที่เว้า เป็นเสียงที่ดังเกือบเสียงเท่าเดิม จุดที่รวมจึงได้ยินเสียงมาก ในเวลาเดียวกับจุดรอบๆเกือบจะไม่มีเสียงเลย เกิดเป็นจุดอับเสียง จึงควรหลีกเลี่ยงพื้นเว้า
- เสียงดังเป็นจังหวะ มักเกิดจากผนังห้อง 2 ด้านขนานกัน เสียงจึงไปมาระหว่าง 2 กำแพงทำให้เกิดเสียง Echo ได้
- เสียงหวัดเป็นเสียงที่เกิดจากพื้นโค้งมักจะเกิดจากเสียงความถี่สูงมากเสียงจะต่ำไปตามผนังโค้ง
- Long delay reflection คล้ายเสียง Echo แต่เกิดสั้นกว่า
- Reverberation time RT คือ ระยะเวลาหลังจากต้นกำเนิดเสียงหยุดลงแล้วระดับเสียงลดลงไป 60 db RT ที่ยาวจะให้เสียงที่เต็ม และกังวานแต่ไม่ชัดเจน RT ที่สั้นจะเหมาะกับการพูดแต่จะทำให้เสียงดนตรีแข็ง และกระด้างไป

เราสามารถหาค่า RT ได้จาก

$$RT = V/6A$$

V = ปริมาตรห้อง ลบ.ม.

A = Total Room Absorption = sa

a = สัมประสิทธิ์การดูดเสียงโดยเฉลี่ย

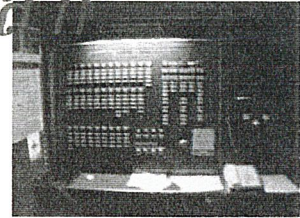
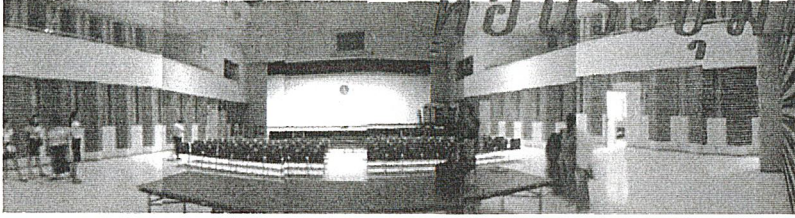
s = พื้นที่ห้อง

ค่าที่ได้เหมาะสำหรับห้องโถงขนาดใหญ่ที่มีค่าของวัสดุกลืนเสียงกับค่า RT ตั้งแต่ 2 วินาที แต่มีค่าที่ไม่แน่นอน เมื่อค่า Acoustic absorption สูง นั่นคือ ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนเสียงโดยเฉลี่ยมากกว่า 0.25

ค่า RT ที่เหมาะสมสำหรับห้องสำหรับ ห้องประชุมขนาดเล็ก 0.6-0.8 วินาที ห้องประชุมขนาดใหญ่ตั้งแต่ 1,000-10,000 ลบ.ม. 0.8-0.97 วินาที ค่าที่หามาได้นี้สามารถนำไปหาและทดสอบการเลือกใช้วัสดุดูดกลืนเสียงภายในห้องประชุมต่อไปได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอประชุมเล็ก

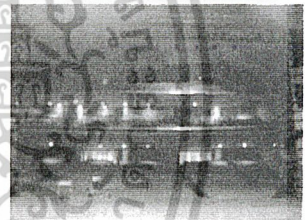
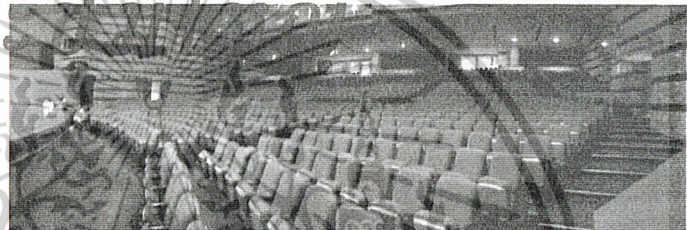

หอประชุมเล็กเป็นหอประชุมเอนกประสงค์ มีพื้นที่ 2000 ตร.ม. มีที่นั่ง 500 ที่นั่งเมื่อรวมเก้าอี้เสริม เวทิมิขนาด 12x8x8 ม. อุปกรณ์พิเศษ เช่น ระบบปรับแต่งปริมาตรห้อง และแผงสะท้อนเสียงที่ปรับเปลี่ยนตามปริมาตรห้อง มี facilities หลักเช่น โดง ห้องเตรียมงาน ห้องแต่งตัวนักแสดง ใช้ร่วมกับสถานแสดงกลางแจ้ง

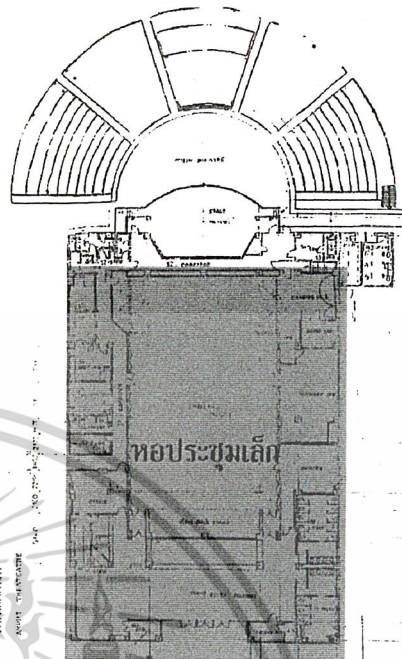
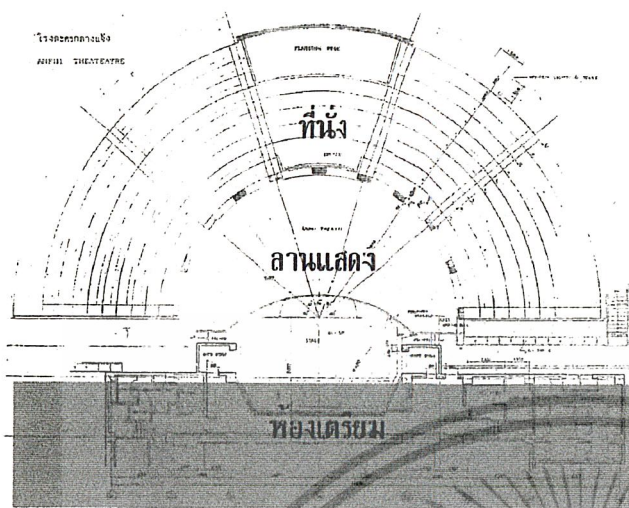
หอปร

หอประชุมใหญ่ ขนาด2000 ที่นั่ง เวที 19.50x16x11 ม.
เวทีสำหรับการแสดงของไทย 14.50x18.00x9.50 ม.
งานระบบ เช่นระบบม่านและฉาก ระบบแสงสีฉิ่งควบคุม
ด้วยไมโครคอมพิวเตอร์ ระบบเสียง สามารถถ่ายทอดการ
แปลภาษาของล่ามไปยังคนดูได้ถึง 4 ภาษา เครื่องฉาย
ภาพยนตร์ทั้งระบบ16 มม.และ35 มม.
ห้องโถง ห้องรับรอง ห้องแต่งตัว 7 ห้อง ห้องสำหรับ
ไหว้ครู ห้องพักนักแสดง

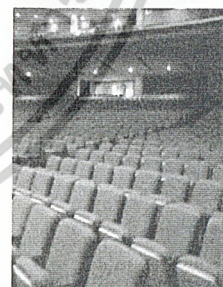
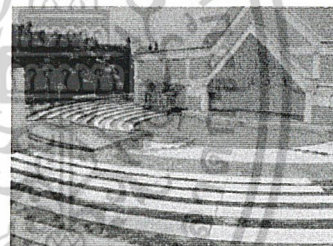
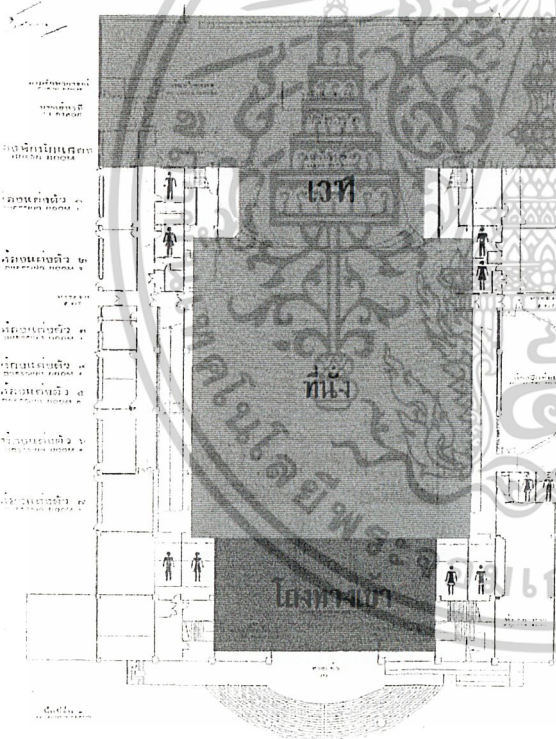
(หอประชุม ณ.ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังลานการแสดงกลางแจ้ง

ผังหอประชุมเล็ก

ผังหอประชุมใหญ่

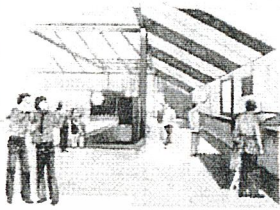
(หอประชุม ณ.ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 หัวข้อในการจัดแสดง

หัวข้อ	รายละเอียดในการจัดแสดง	เทคนิคการจัดแสดง	พื้นที่ที่ต้องการ	เวลา	ภาพแสดงบรรยากาศ
1. เกะเกร็ดในสมัยก่อน	<ul style="list-style-type: none"> - เกะเกร็ดในสมัยอยุธยา - การขุดคลองลัดเพื่อการสัญจรที่สะดวกขึ้นในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ - ลักษณะของเกาะเกร็ดในปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> - BOARD แสดงแผนที่เส้นทางชาวต่างชาติ - TOUCH SCREEN แสดงข้อมูลทั้งหมด - BOARD แสดงแผนที่แนวคลอง - BOARD แสดงแผนที่เกาะปัจจุบัน - MODEL เกาะ 	<p>BOARD A: 6x1=6 BOARD B: 2.16x1=2.16 TOUCH SCREEN: 4.48x3=13.44 MODEL A: 4.16x1=4.16</p>	3 นาที	
2. ชุมชนและวิถีชีวิตความเป็นอยู่	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนและวิถีชีวิตภายในเกาะเกร็ด - สัตว์ชาติ, เชื้อชาติ, อาชีพ ศาสนาและอื่นๆ - กลุ่มหมู่บ้าน - สวนผลไม้ - คลอง - ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน - ชีวิตริมน้ำ - วัดปรมัยถิกาวาส - วัดฉิมพลี - วัดเสาชะทอง - วัดไผ่ล้อม - วัดบ้านโสก - วัดศาลากุน - ศูนย์เครื่องปั้นดินเผา - เกาะเกร็ด(ความงาม) 	<ul style="list-style-type: none"> - BOARD บรรยาย & PHOTO CD. - BOARD บรรยาย & PHOTO CD. - DIORAMA 1:50 แสดงบรรยากาศสวนชาวมอญและบริเวณริมน้ำ กตปุทพิจเจียง - BOARD แผนที่แสดงรวม - SLIDE MULTI VISION แสดงรวม - BOARD บรรยายแต่ละที่ - TOUCH SCREEN แสดงข้อมูลแต่ละที่ 	<p>BOARD A: 6x2=12 DIORAMA: 2.85x1=2.85 BOARD B: 2.16x1=2.16 BOARD C: 1x7=7 TOUCH SCREEN: 4.48x5=22.4 SLIDE PROJECTOR: 13.75x1=13.75</p>	12 นาที	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อเรื่อง	รายละเอียดในการจัดแสดง	เทคนิคการจัดแสดง	พื้นที่ที่ต้องการ	เวลา	ภาพแสดงบรรยากาศ
3. ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีชาวเกาะเกร็ด ศิลปวัฒนธรรม	เครื่องปั้นดินเผา - โอง, ย่าง, กระปุก, หม้อน้ำชาวิจิตร นาฏศิลป์ - วงปี่พาทย์มอญใน เกาะเกร็ดและมุกก้อตั้ง - หมอญรำเกาะเกร็ดและ คณะหมอญรำในเกาะ อาหาร - อาหารที่นิยมในเกาะ เกร็ด - อาหารพิเศษใน งานมงคล การแต่งกาย	TOUCH SCREEN แสดงข้อมูลทั้งหมด แสดงวัตถุจริง BOARD ขรรษา VDO WALL แสดง รูปภาพและบทบรรยาย ทุกเรื่องในหัวข้อ BOARD ขรรษา MODEL จำลอง รูปลักษณะอาหาร BOARD ขรรษา BOARD ขรรษา แสดงวัตถุจริง แสดงผ้า	BOARD B 1.5 1.2 2.16x3=6.48 VDO WALL 1.5 3.6x1=3.6 1.2 1.2 4.48x3=13.44 TOUCH SCREEN MODEL A 1.0 1.0 4.18x4=16.64 MODEL B 1.0 1.0 6.76x2=13.52 53.68 ตร.ม.	15 นาที	
ประเพณี ประเพณีเทศกาล	ประเพณีทั้ง 12 เดือน บนเกาะเกร็ด ประเพณีเชิงกรรมศาสตร์ แห้วแห้วแซ่ แห้วทางหงษ์ฮงคะฮาบ คักบาดกรน้ำผึ้ง ประเพณีกับชุมชนใน เกาะเกร็ดและประเพณี อื่นๆ	BOARD ขรรษา & PHOTO CD.แสดง และเรื่องทุกเรื่อง TOUCH SCREEN VDO WALL แสดง รูปภาพและบทบรรยาย ทุกเรื่องในหัวข้อ MODEL 1:25 แสดง บ้านในเกาะเกร็ด	BOARD A 1.0 1.0 8x2=12 BOARD B 1.5 1.2 2.16x1=2.16 VDO WALL 1.5 3.6x1=3.6 1.2 1.2 4.48x3=13.44 TOUCH SCREEN MODEL B 1.0 1.0 6.76x1=6.76 37.96 ตร.ม.	15 นาที	
ประเพณีในวัน สำคัญทางศาสนา ประเพณี เกี่ยวกับชีวิต	วันอัฐมิมูซา วันออกพรรษา การเกิด การโกนผมไฟ, โองนจุก การบวช การปลุกบาปและ สถาปนาธรรมบนเกาะ การแต่งงาน การผ่าศพ - ศพธรรมดา - ศพธรรมสงฆ์(พิธีจุด ธูปเทียน)				
		รวม	177.56 ตร.ม.	45 นาที	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาพฤติกรรมและพื้นที่ใช้สอยที่ต้องการ

3.1 ประเภทและพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. ผู้ให้บริการ

ลักษณะ เป็นผู้ที่ทำงานหรือร่วมงานอยู่ในโครงการ

พฤติกรรม จอดรถในที่จอดรถของโครงการ แล้วเดินเข้ามาในส่วนปีกขวาของอาคารใช้ระยะเวลาช่วงเช้าทำงานแล้วแยกย้ายกันไปทำงานตามส่วนต่าง ๆ ของตน

เวลาในการทำงาน 8.30 น. เข้าทำงาน

8.30-12.00 น. ทำงาน

12.00-13.00 น. พักกลางวัน

13.00-16.00 น. ทำงาน

16.30 น. เลิกงาน

2. ผู้รับบริการ

ลักษณะ เป็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มาใช้บริการทั้งทางด้านบริการท่องเที่ยวชมนิทรรศการ หาความรู้และบริการเสริมอื่น ๆ อาจจะมากับทัวร์หรือมาส่วนตัว

พฤติกรรม เดินมาจากทางที่จอดรถมารวมกันที่โถง มาติดต่อสอบถามข้อมูลที่ต้องการกับทางฝ่ายประชาสัมพันธ์ แล้วแยกย้ายไปตามส่วนต่าง ๆ ที่รองรับไว้

3. ผู้ที่มาติดต่อ

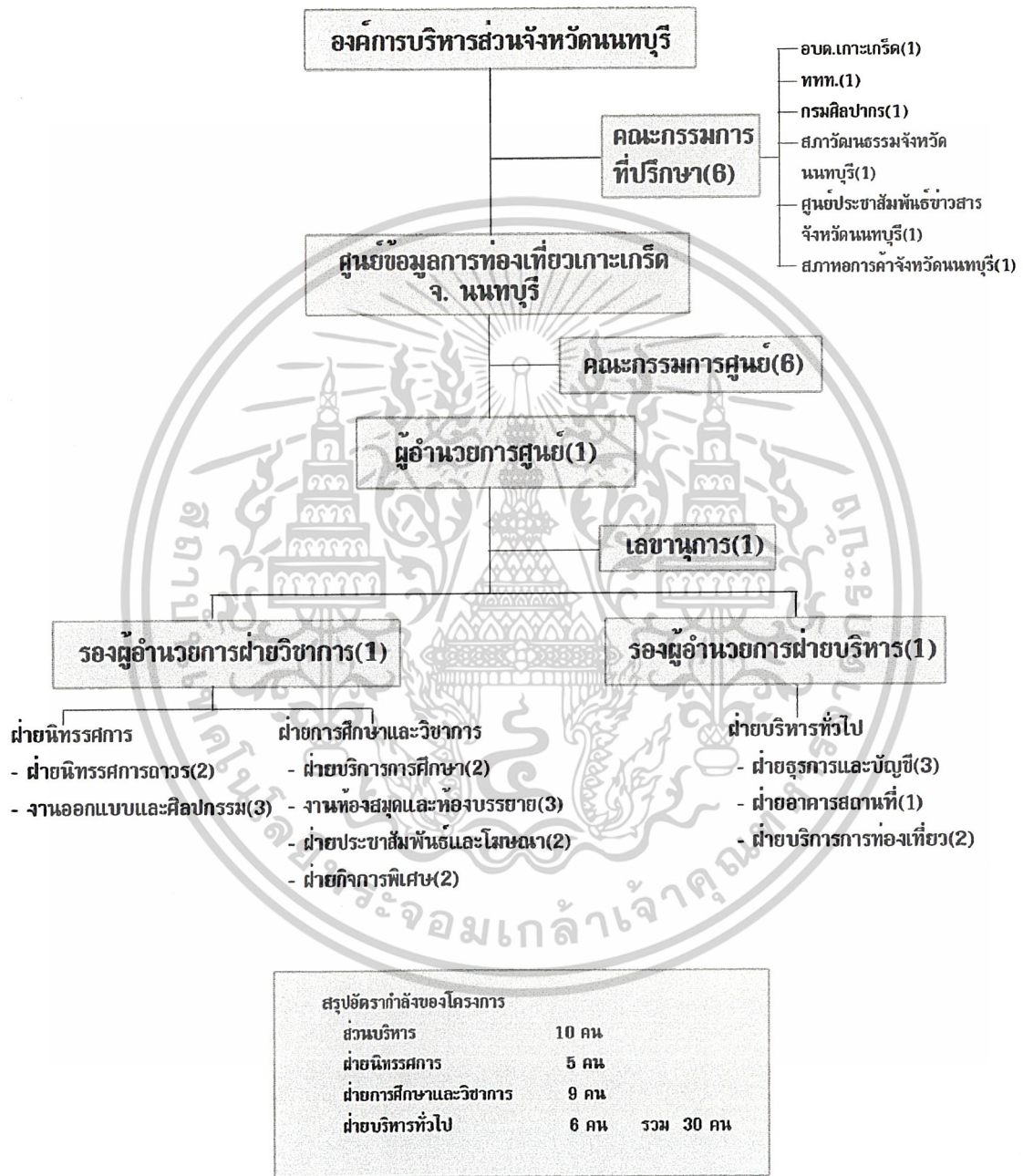
ลักษณะ เป็นผู้ที่มาติดต่อกับทางโครงการในด้านราชการ ติดต่อขอเอกสารข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งการติดต่อฝ่ายวิชาการในการขอคำแนะนำต่าง ๆ และการติดต่อทางด้านธุรกิจ

พฤติกรรม เมื่อเข้าสู่โครงการ จะเดินเข้ามาในห้องโถงติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ แล้วแยกไปตามส่วนที่ต้องการติดต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.1 ผู้ให้บริการ

หน่วยงานและสายงานการบริหารของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตรากำลังและหน้าที่ของบุคคลากร

ตารางแสดงหน้าที่ของแต่ละฝ่าย

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
<u>ฝ่ายบริหาร</u> 1. ผู้อำนวยการศูนย์	1	1.บริหารควบคุม พัฒนาโครงการ ควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ
2. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	1	1.ควบคุมดูแลทางฝ่ายวิชาการ นิทรรศการ
3. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	1	1.ควบคุมดูแลทางฝ่ายเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์
1.เลขานุการ	1	1.ประสานงาน ติดต่อเอกสาร การนัดหมาย จัดการประชุม ทำรายงาน
<u>ฝ่ายวิชาการ</u> 1.เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิทรรศการ	2	1.ศึกษาหาข้อมูล ในการจัดนิทรรศการ 2.ดูแลในส่วนนิทรรศการ
2.เจ้าหน้าที่ฝ่ายศิลปกรรม	3	1.ออกแบบแผ่นพับ 2.จัดซ่อมบำรุงในส่วนนิทรรศการ
3.เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา	2	1.ให้ความรู้และข้อมูลต่างๆในการชมนิทรรศการ
4.เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	3	1.ควบคุมดูแลส่วนต่างๆของห้องสมุด
5.เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	2	1.บริการข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและเกาะเกร็ด
6.เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการพิเศษ	2	1.ดูแลงานประเพณีและงานชั่วคราว
<u>ฝ่ายบริหาร</u> 1.เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการและบัญชี	3	1.ดูแลการเงิน การบัญชีต่างๆ
2.เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	1	1.ดูแลสถานที่ ติดต่อประสานงาน พนักงานทำความสะอาดและช่างต่างๆ
3. ฝ่ายบริการการท่องเที่ยว	2	1.บริการการท่องเที่ยว เช่นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเกาะเกร็ด จอทัวร์ เป็นต้น
1.เจ้าหน้าที่สารบรรณ	1	1.งานธุรการ ประสานงานกับองค์กรอื่นๆ

* เจ้าหน้าที่อื่น ๆ เช่นเจ้าหน้าที่แลกเปลี่ยนเงินตรา,ไปรษณีย์ ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ พนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมของผู้ให้บริการ

ตารางพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ภายในโครงการ

ตำแหน่ง	ติดต่อกับ	พฤติกรรม	องค์ประกอบ
1. ผู้อำนวยการศูนย์	2,3,4	-บริหารควบคุมดูแลโครงการ -ต้อนรับและสนทนากับแขกพิเศษ -นั่งตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ	-โต๊ะ เก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร -ชุดรับแขก -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ
2. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	1,3,4,5,6-9	-ควบคุมดูแลฝ่ายวิชาการ -ต้อนรับและสนทนากับแขกพิเศษ -นั่งตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ	-โต๊ะ เก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร -ชุดรับแขก -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ
3. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	1-4,10-12	-ควบคุมดูแลฝ่ายบริหาร-ต้อนรับและสนทนากับแขกพิเศษ -นั่งตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ	-โต๊ะ เก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร -ชุดรับแขก -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ
4. เลขานุการ	1-3	-นั่งดูแลตรวจสอบเอกสาร -นั่งบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ เช่นการประชุม -สนทนากับผู้มาติดต่อ	-โต๊ะ เก้าอี้ทำงาน- ส่วนเก็บเอกสาร-เก้าอี้ผู้มาติดต่อ
5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิทรรศการและออกแบบศิลปกรรม	2,4,6,7,11	-บริหารนิทรรศการ-นั่งวางแผนในการจัดนิทรรศการ-นั่งควบคุมงานออกแบบตกแต่งส่วนจัดแสดง -ซ่อมแซมงานศิลป์ทั้งสิ้น	-โต๊ะ(อาจใช้ในการเขียนแบบ) เก้าอี้พนักงาน -ตู้เก็บของ/เอกสาร หนังสือ
6. เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา	2,4,7,11,12	-ให้ความรู้ ข้อมูลต่าง ๆ ในนิทรรศการโดยการพาเดินชม	-โต๊ะ เก้าอี้พนักงาน -ตู้เก็บเอกสาร หนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2,4,8,10, 11	-นั่ง/ยืนตรวจดูงานภายในห้องสมุด -รับฝากของผู้ที่มาติดต่อ -เก็บ หนังสือที่อ่านแล้วเข้าที่ -ยืนถ่าย เอกสาร -ซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด	-เคาน์เตอร์บริการ - เก้าอี้พนักงาน -ผู้รับ ฝากของ -ผู้เก็บของ/ เอกสาร -รถเข็นเก็บ หนังสือ -เครื่องถ่าย เอกสาร -โต๊ะ เก้าอี้ ทำงาน
8. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	2,4,10, 11	นั่งให้บริการข้อมูล ปฏิบัติงานต้อนรับ รับ บริการติดต่อสอบถาม	-เคาน์เตอร์บริการ - เก้าอี้พนักงาน-ผู้เก็บ ของ/เอกสาร
9.เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการพิเศษ	2,4,8,10, 11,12	นั่งควบคุมการจัดกิจกรรมพิเศษ ภายในศูนย์-ออกไปประสานงาน กับเกาะเกร็ดสำหรับงานประเพณี	-โต๊ะ เก้าอี้พนักงาน - ผู้เก็บเอกสาร หนังสือ
10.เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการและบัญชี	3,4,5,7,8 ,9,11,12	นั่งดูแลตรวจสอบเอกสาร การเงิน การบัญชีภายในศูนย์	-โต๊ะ เก้าอี้พนักงาน - ผู้เก็บเอกสาร
11.เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	3,4,5,9, 10	-ควบคุมดูแลอุปกรณ์ งานเทคนิค ต่างๆถ้าเสีย ติดต่อช่าง-ประสาน งาน ติดต่อคนงาน คนทำความสะอาด สะอาด รปภ.	-โต๊ะ เก้าอี้พนักงาน - ผู้เก็บเอกสาร
12.ฝ่ายบริการการท่องเที่ยว	1,3	-ต้อนรับ/สนทนากับผู้ที่มาติดต่อ สอบถาม -แจกเอกสารการท่องเที่ยว	-เคาน์เตอร์บริการ - เก้าอี้พนักงาน-ผู้เก็บ ของ/เอกสาร
13.เจ้าหน้าที่สารบรรณ	1,3	-นั่งประจำคอยประสานงานกับองค์ กรอื่น ๆ และผู้ที่มีติดต่อ-เดินไปติด ต่อกับฝ่ายต่างๆ	-เคาน์เตอร์บริการ - เก้าอี้พนักงาน-ผู้เก็บ ของ/เอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางเวลา

เวลา	← 07.00	08.00	09.00	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	21.00	↓
ส่วนสำนักงาน			██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████				
ส่วนพิธีการ		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			
ส่วนลานกิจกรรม		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			
ส่วนประชาสัมพันธ์		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			
ส่วนร้านขายของ		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			
ส่วนร้านอาหารว่าง		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			
ส่วนห้องสมุด		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			
ส่วนห้องบรรยาย		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			
ส่วนห้องประชุม		██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████			

* หมายเหตุ หอประชุม AUDITORIUM จะเปิดรับรองค่อเมื่อมีผู้เข้าชมมาก(มาเป็นคณะ)และติดต่อไว้ก่อน อาจเปิดเป็นรอบๆไป

- ผู้ให้บริการในวันธรรมดา ██████████
- ผู้ให้บริการในวันธรรมดา ██████████
- ผู้ให้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ ██████████
- ผู้ให้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ ██████████
- พักเที่ยง ██████████

ทางศูนย์จะเปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่ 09.00 - 18.00 น. ยกเว้นส่วนประชาสัมพันธ์ซึ่งบริการถึง 21.00 น. เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะมา home stay

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 ผู้รับบริการ

ประเภทของผู้รับบริการ

1. ผู้เข้าชมและใช้บริการของศูนย์ เป็นผู้เข้าชมส่วนต่าง ๆ เช่น ส่วนนิทรรศการ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ส่วนร้านอาหาร ส่วนลานแสดง ส่วนสาธิตหัตถกรรม
 - 1.1 นักท่องเที่ยว ได้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเกาะเกร็ด โดยมีจุดประสงค์ที่จะมาขอข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด ชมนิทรรศการ ชมการแสดง ทานอาหาร และพักผ่อนสามารถแบ่งได้ 2 กลุ่ม
 - นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เป็นกลุ่มลูกค้าหลักของโครงการ
 - นักท่องเที่ยวชาวไทย
 - 1.2 ประชาชนทั่วไป นิยมเข้าชมในวันหยุด หรือสุดสัปดาห์ ความต้องการเข้าในศูนย์ คือ ความต้องการความเพลิดเพลิน พักผ่อน โดยใช้ในส่วนร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหาร ชมการแสดง
 - 1.3 นักเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่มีจุดประสงค์ เพื่อต้องการความรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมของเกาะเกร็ด รวมทั้งคำอธิบายทางวิชาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป มีทั้งผู้เข้าชมทั้งส่วนบุคคลและหมู่คณะ
 - 1.4 ประชาชนที่อยู่ใกล้เคียง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยหรือทำงานอยู่ใกล้กับศูนย์ฯ ได้แก่ ชาวบ้าน ช่างราชการ ส่วนใหญ่จะมาใช้บริการส่วนร้านอาหารและส่วนพักผ่อนในโครงการ
 - 1.5 ผู้ติดต่อสำนักงาน ติดต่อเจ้าหน้าที่ในส่วนสำนักงาน ใช้อาคารส่วนสำนักงานและส่วนร้านอาหาร
2. บุคคลภายนอกทั่วไป ได้แก่ ผู้ที่มาใช้อาคารโดยไม่มีจุดประสงค์ที่จะมาใช้บริการต่าง ๆ ของศูนย์ แต่มาเพื่อติดต่อส่วนอื่น ๆ เช่น ผู้มาติดต่อสำนักงาน มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนต่าง ๆ ซึ่งจะมาใช้ส่วนสำนักงาน และส่วนร้านอาหาร เป็นต้น
3. ผู้ให้บริการ ได้แก่ ผู้จัดส่งวัตถุจัดแสดง ผู้จัดส่งพัสดุ เจ้าหน้าที่ส่วนต่าง ๆ ผู้จัดส่งอาหารและเครื่องดื่ม พนักงานเก็บขยะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมของผู้รับบริการ

1. พฤติกรรมส่วนบริการนักท่องเที่ยว

- ผู้รับบริการเข้าส่วนโถงโดยเข้าจากท่าเรือและที่จอดรถโครงการ เพื่อติดต่อสอบถามและใช้บริการส่วนต่าง ๆ ได้แก่ บริการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา บริการเงินด่วน บริการโทรศัพท์และโทรสาร บริการส่งพัสดุไปรษณีย์ บริการปฐมพยาบาล บริการห้องน้ำ

2. พฤติกรรมส่วนนิทรรศการ

- กลุ่มนักท่องเที่ยว เข้าสู่ส่วนโถงโดยมาจากทางเข้าหลัก ทางเข้ารองและทางท่าเรือ ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ ติดต่อวิทยากร พักคอยในกรณี que เข้าชมเป็นหมู่คณะ และไม่ต้องซื้อบัตร เพราะเป็นการบริการของรัฐบาล เมื่อเข้าสู่ส่วนนิทรรศการ ซึ่งเป็นนิทรรศการถาวร ซึ่งใช้เวลาประมาณ 1 ชม. หลังจากนั้น ก็จะออกมาสู่ส่วนโถง ก่อนออกไปส่วนต่าง ๆ ต่อไป
- กลุ่มนักเรียนนักศึกษา พฤติกรรมส่วนใหญ่เหมือนกับนักท่องเที่ยวแต่แตกต่างกันตรงที่มีความต้องการที่จะเจาะลึกในเรื่องราวต่าง ๆ ที่จัดแสดง จึงมีการใช้บริการส่วนห้องสมุด และฟังบรรยาย

- กลุ่มประชาชนทั่วไป จะเป็นเช่นเดียวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เพียงแต่ส่วนมาก ประชาชนมาเป็นกลุ่มขนาดเล็ก และไม่ต้องการวิทยากรบรรยาย

3. พฤติกรรมส่วนลานกิจกรรมและสาธิต

- ส่วนลานการแสดง ผู้รับบริการเข้าจากทางท่าเรือ หรือผ่านจากทางส่วนร้านอาหารหรือทางเข้ารอง ใช้บริการส่วนขายอาหารว่าง และบริการห้องน้ำจากนอกของลานแสดง

4. พฤติกรรมส่วนร้านอาหาร

- ผู้รับบริการเข้าสู่ส่วนร้านอาหารจากทางท่าเรือ และ ทางเข้าจากที่จอดรถ นั่งสั่งอาหารทานอาหาร จ่ายเงิน และใช้บริการห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคาดคะเนผู้เข้าชมโครงการ

สถิติผู้เข้าชมหอไทยนิทัศน์ (จำแนกตามปีงบประมาณ)

ปีงบประมาณ	ระยะเวลา	จำนวน (คน)
2540	1 ตค. 39 – 30 กย. 40	9,312
2541	1 ตค. 40 – 30 กย. 41	21,093
2542	1 ตค. 41 – 30 กย. 42	17,860
2543	1 ตค. 42 – 30 กย. 43	26,355
2544	1 ตค. 43 – 30 กย. 44	20,420

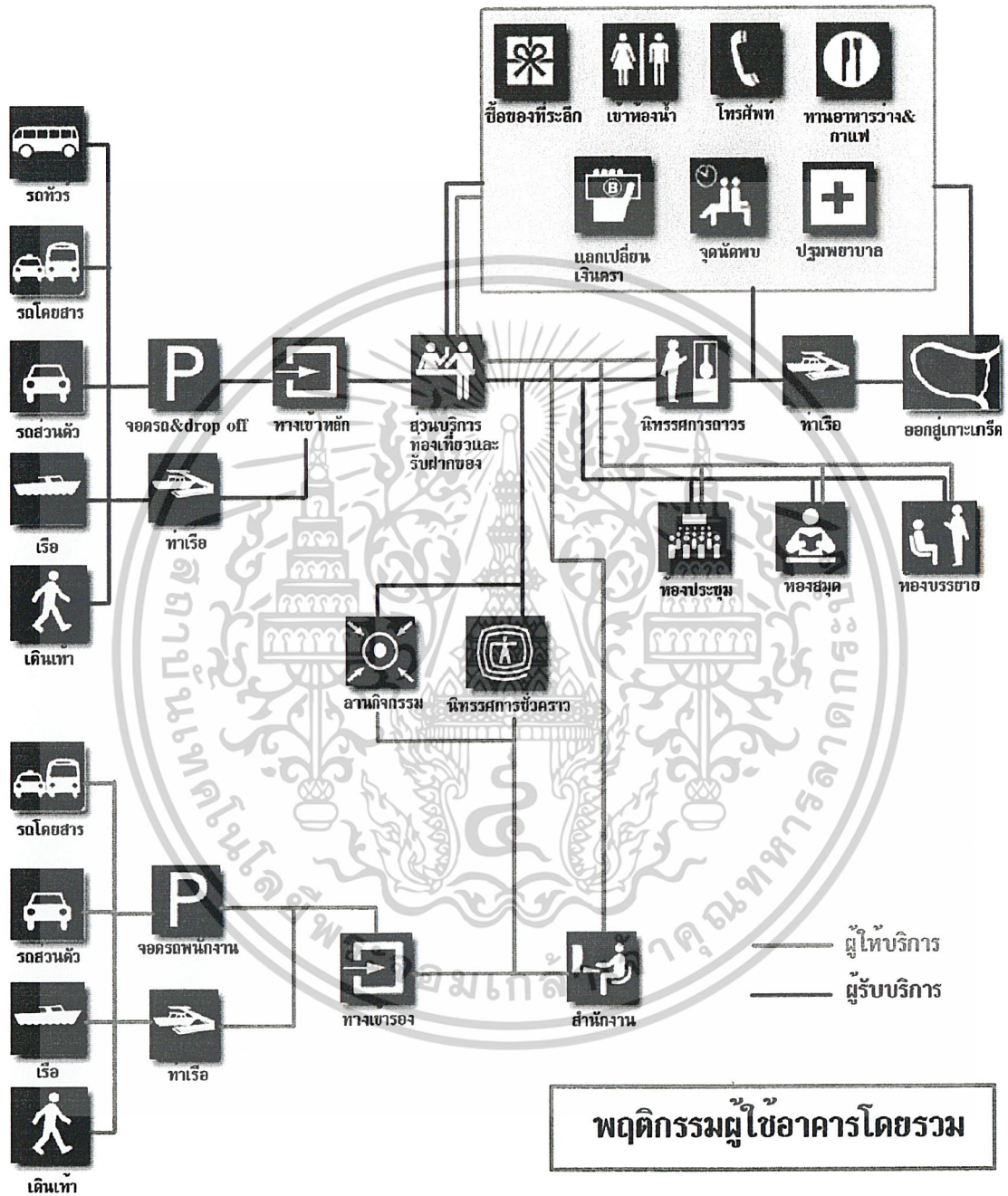
ระยะเวลา จากเดือนตุลาคม 2544 ถึง เดือนมิถุนายน 2545

เดือนและปีงบประมาณ	จำนวน (คน)
ตค. 44	1,307
พย. 44	1,339
ธค. 44	918
มค. 45	1,532
กพ. 45	1,172
มีค. 45	1,356
เมษ. 45	1,367
พค. 45	1,710
มิย. 45	1,863

จากสถิติผู้เข้าชมของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาซึ่งเป็นสถานที่ที่รองรับนักท่องเที่ยวและคณะทัวร์ มีค่าเฉลี่ยผู้เข้าชม 250 คน/วัน และศูนย์ข้อมูลและบริการการท่องเที่ยว จ.อยุธยาซึ่งมีจำนวนผู้เข้าชม 40 คน/วันมีลักษณะที่เป็นมาตรฐานและมีความคล้ายคลึงกับโครงการแต่มีความแตกต่างกันตรง function รถทัวร์ ดังนั้นจึงสรุปผู้เข้าชมในโครงการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี เป็น $(250+40)/2 = 145-150$ คน/วัน ถ้าคิดจากจำนวนคนที่เข้ามาช่วงที่มีความหนาแน่นมาก(ประมาณ 10.00-14.00น.)จะได้ 40 คน/ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

USER BEHAVIOR.

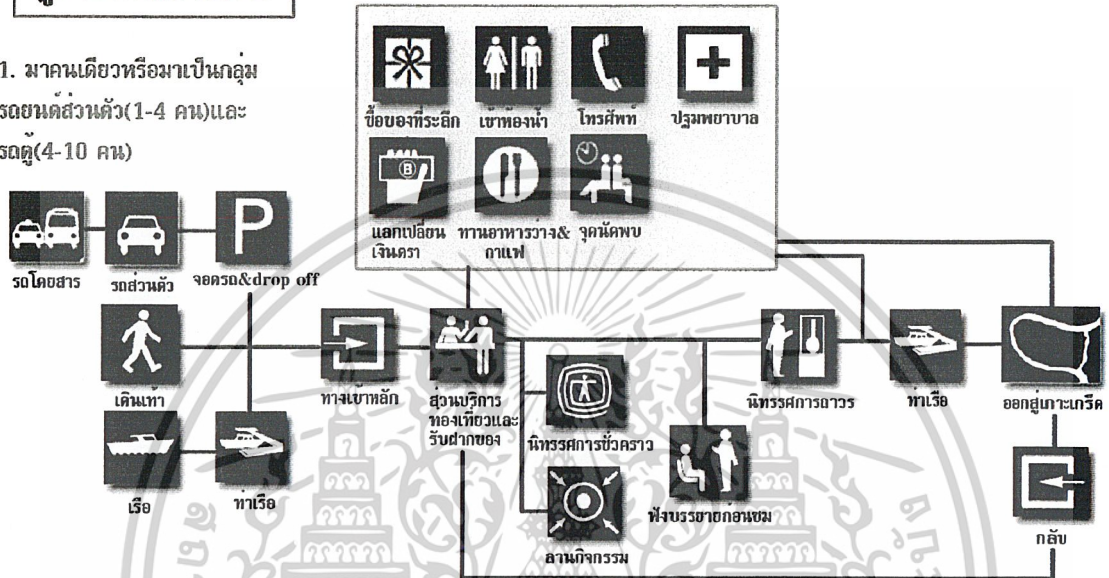
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

USER BEHAVIOR.

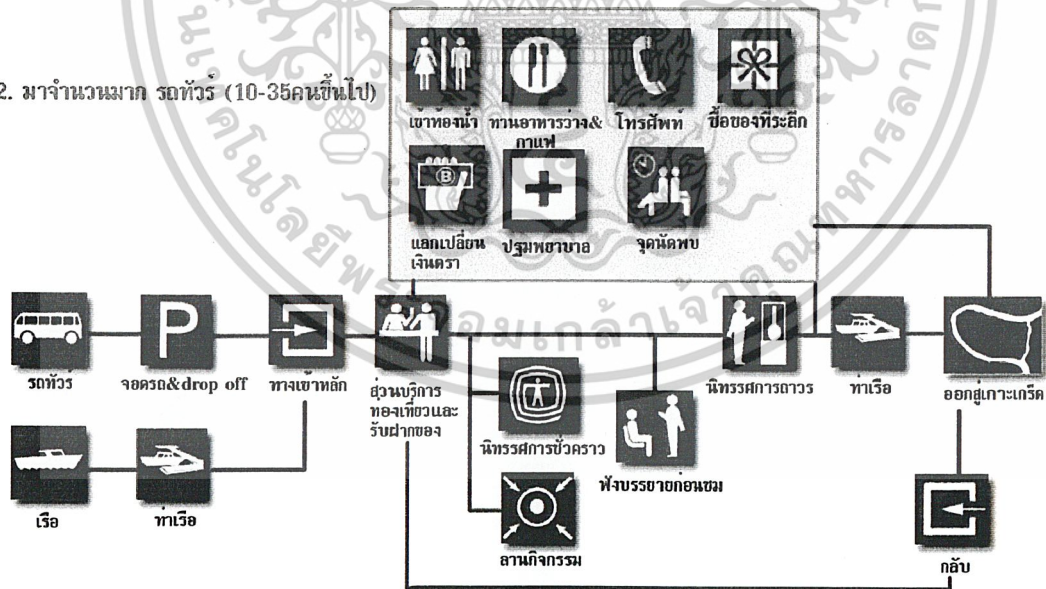
พฤติกรรมผู้รับบริการ

ผู้มาชมนิทรรศการ

1. มาคนเดียวหรือมาเป็นกลุ่ม
รถยนต์ส่วนตัว(1-4 คน)และ
รถตู้(4-10 คน)

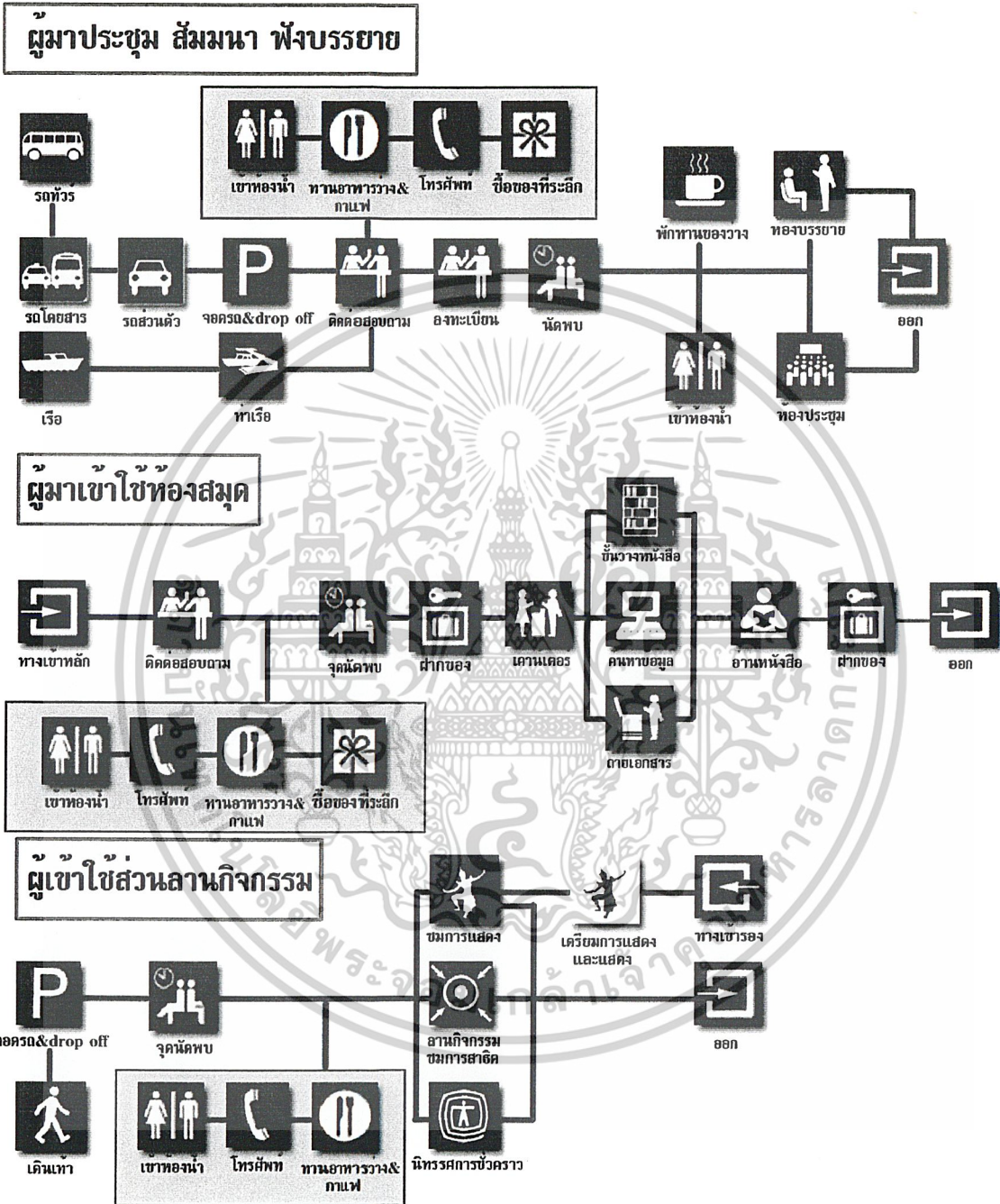

2. มาจำนวนมาก รถทัวร์ (10-35คนขึ้นไป)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

USER BEHAVIOR.

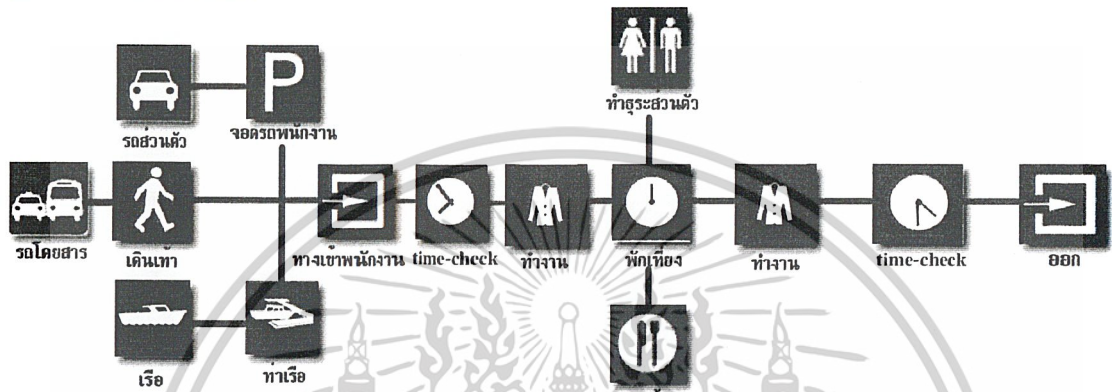

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

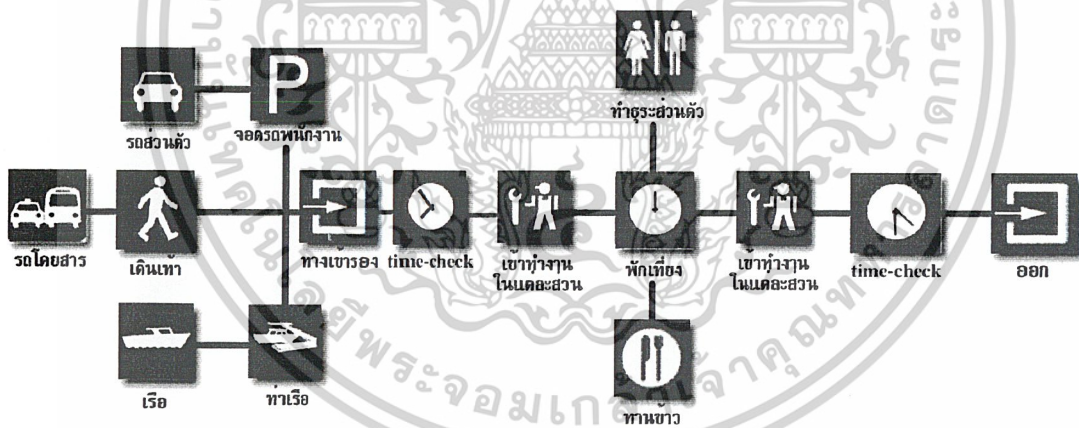
USER BEHAVIOR.

พฤติกรรมผู้ใช้บริการ

พนักงานทั่วไป

คนงาน ช่าง นักการ

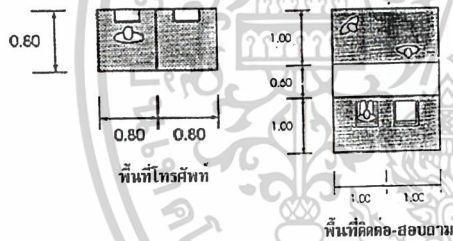
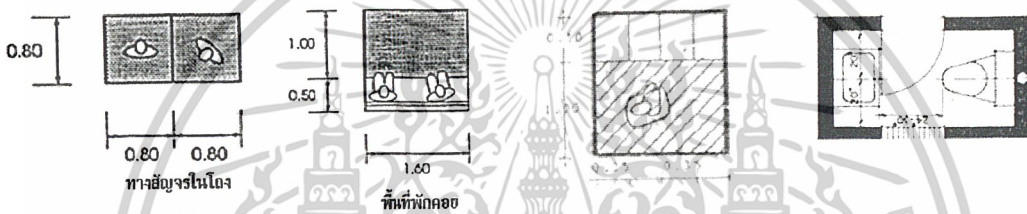
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การศึกษาเนื้อที่ใช้สอยภายในโครงการ

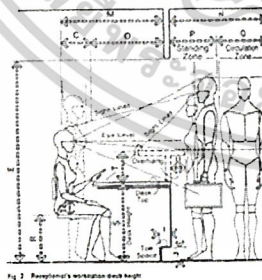
3.2.1 พื้นที่ใช้สอยที่ต้องการภายในโครงการและอุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม

จากสถิติผู้เข้าชมของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาซึ่งเป็นสถานที่ที่รองรับนักท่องเที่ยวและคณะทัวร์ มีค่าเฉลี่ยผู้เข้าชม 250 คน/วัน และศูนย์ข้อมูลและบริการการท่องเที่ยว จ.อยุธยาซึ่งมีจำนวนผู้เข้าชม 40 คน/วันมีลักษณะที่เป็นมาตรฐานและมีความคล้ายคลึงกับโครงการแต่มีความแตกต่างกันตรง function รถทัวร์ ดังนั้นจึงสรุปผู้เข้าชมในโครงการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี เป็น $(250+40)/2 = 145-150$ คน/วัน ถ้าคิดจากจำนวนคนที่เข้ามาช่วงที่มีความหนาแน่นมาก(ประมาณ 10.00-14.00น.)จะได้ 40 คน/ชั่วโมง

ส่วนโถง

อักษร	ม	ซม
A	49-48	101.6-121.9
B	24	61.0
C	18	45.7
D	22-20	55.9-76.2
E	78	198.1
F	27-27	61.0-68.6
G	36-30	91.4-99.1
H	8-9	20.3-22.9
I	2-4	5.1-10.2
J	4	10.2
K	44-43	111.8-121.9
L	34	86.4
M	44-42	111.8-121.9
N	14	35.7
O	24-20	61.0-76.2
P	24	61.0
Q	30	76.2
R	15-13	38.1-45.7
S	29-30	73.7-76.2
T	10-12	25.4-30.5
U	6-8	15.2-22.9
V	39-42	99.1-106.7

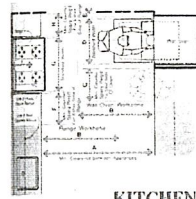
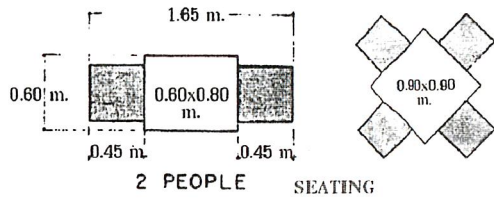

ระยะในส่วนติดต่อสอบถามที่เคาน์เตอร์

องค์ประกอบ	ผู้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่ทางเดิน	พื้นที่ (รวม)	อ้างอิง
ส่วนประชาสัมพันธ์						
ติดต่อ-สอบถาม	●		1	2.70	2.70	A.D.
ส่วนโถงทางเข้า		●	40	0.64	25.6	A.D.
ส่วนฝากสิ่งของ	●		1	4.20	4.20	A.D.
ส่วนพักคอย(10 ชุด)		●	40	2.70	27	A.D.
รวม					59.5	
ทางเข้า	●	●		19	19	A.D.
โทรศัพท์(4 เครื่อง)	●			0.64	2.56	A.D.
รวมพื้นที่สาธารณะ					81.06	
พื้นที่ทางสัญจร (30% ของพท.หลัก)					24.32	
รวม					105.38	

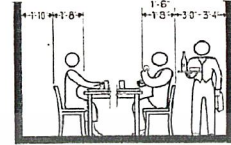
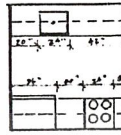
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนร้านอาหารว่าง

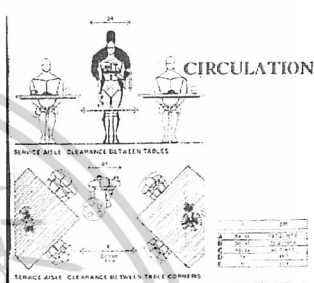
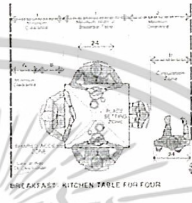
LINE	DESCRIPTION	AREA
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q

KITCHEN

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
พื้นที่นั่ง 2 ที่(10)		●	20	1	10	A.D.
พื้นที่นั่ง 4 ที่(10)		●	40	3.80	36	A.D.
ทางสัญจร30%					13.8	
รวม					59.8	
ครัว(30% พท.)	●				17.94	
counter บริการ	●		1	2.16	2.16	A.D.
ส่วนเก็บของ	●			6	6	
รวม					86	

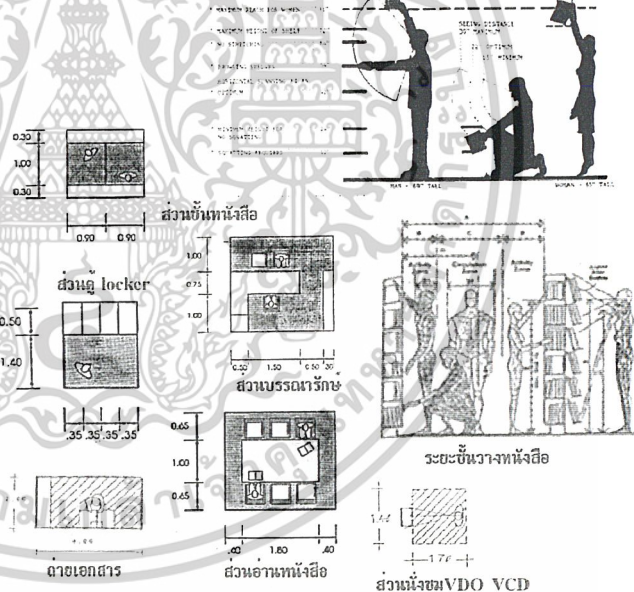
LINE	DESCRIPTION	AREA
...

CIRCULATION

ส่วนห้องสมุด

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
โดทางเข้า	●	●	50	0.64	32	A.D.
โต๊ะ 4-6 ที่นั่ง(8)	●	●	50	5.98	47.84	
ตู้หนังสือ(24 ตู้)		●	50	2.88	17.28	
บรรณารักษ์(2)	●			7.7	7.7	
ตู้ locker		●	50	2.8	5.6	
ส่วน computer		●		1	4	
ส่วนฉายเอกสาร	●		2	1.50	1.50	
ส่วนตู้เก็บ CD	●		1	0.55	0.55	
ส่วนตู้ CD VDO	●		5	1.85	8.25	
ขอมหนังสือ	●			16	16	
เก็บอุปกรณ์	●			20	20	
ทางสัญจร(30%)					48.2	
รวม					209	

ส่วนชั้นหนังสือ

ส่วนตู้ locker

ส่วนบรรณารักษ์

ฉายเอกสาร

ส่วนอ่านหนังสือ

ระยะชั้นวางหนังสือ

ส่วนหนังสือ VDO VCD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบรรยาย

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
ส่วนผู้ฟังบรรยาย		●	35	1.4	49	A.D.
ส่วนผู้บรรยาย 30%	●		1	14.7	14.7	A.D.
พื้นที่เก็บอุปกรณ์ 15%				7.35	7.35	A.D.
รวม					71	
ทางสัญจร 30%					21.3	
รวม					92.3	

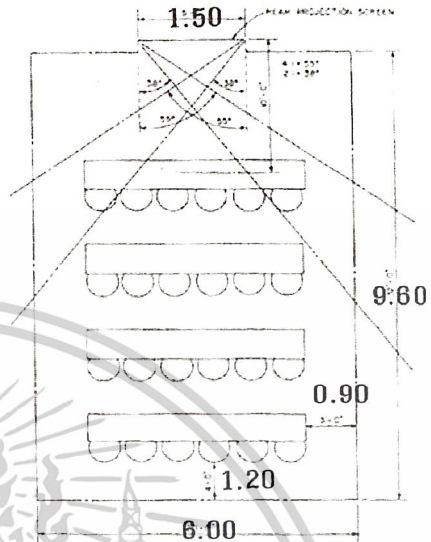
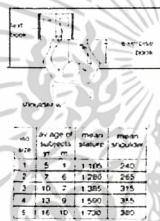
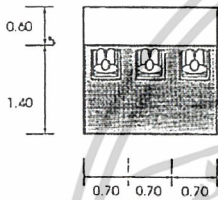
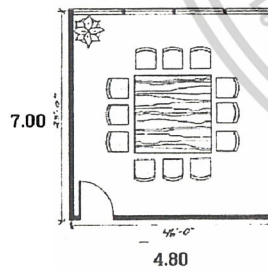
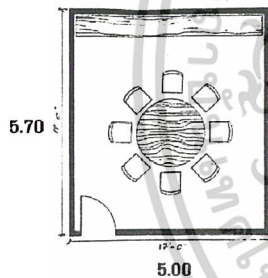
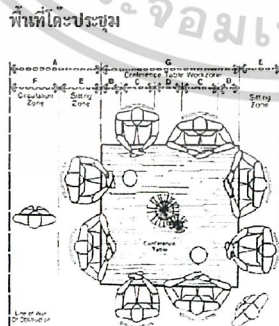

Fig. 3 A room 20 feet by 32 feet, seating 24 people in lecture style.

ก	ค
A 41-60	121.9 152.4
B 4 6	10.2 15.2
C 23-24	50.8 61.0
D 6-10	15.2 24.4
E 18-24	44.7 61.7
F 30-36	38.2 51.4
G 14-16	12.2 15.2
H 30	76.2
I 22, 31	152.4 203.7
J 52-54	106.2 228.6
K 24-27	61.0 68.6
L 48-54	121.9 152.4

ส่วนห้องประชุม

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
ที่นั่ง (6-8 ที่นั่ง)		●	30	28.5	114	A.D.
พื้นที่โต๊ะ 30%	●	●			34.2	
พื้นที่เก็บของ					12	
รวม					160.2	

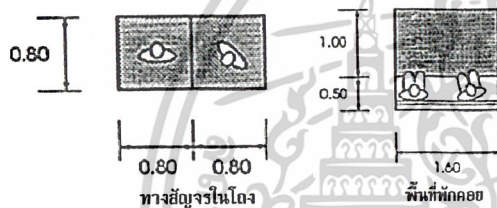
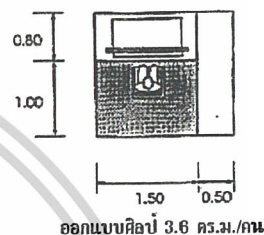
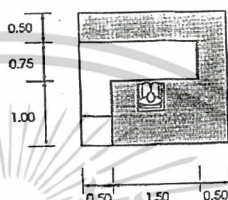
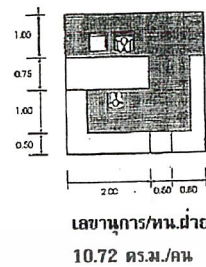
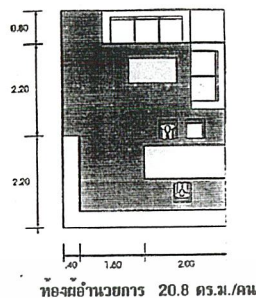
ส่วนร้านค้า

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
เคาน์เตอร์เก็บเงิน	●		1	3	3	c a s e
ตู้วางสินค้า		●	4	5	20	
ชั้นวางสินค้า		●	5	2	10	
รวม					33	s t u d y
ทางสัญจร 30%					9.9	
รวม					43	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสำนักงาน

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
ผอ.ศูนย์, รองผอ., เลขานุการ	●		4	20.8	41.6	A.D.
ฝ่ายบริหาร	●		5		22.04	A.D.
ฝ่ายการศึกษาและวิชาการ	●		9	5.62	50.58	A.D.
ฝ่ายบริหารทั่วไป	●		6	5.62	33.72	A.D.
พื้นที่ต้อนรับแขก	●	●	6	2.4	4.8	A.D.
รวม					152.74	
ทางสัญจร 30%					45.82	
พื้นที่โถงสนง.	●	●	30	0.64	19.2	A.D.
รวม					217.76	

ส่วนหอประชุม

ส่วนนิทรรศการ

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
นิทรรศการถาวร		●			177.58	
ทางสัญจร 30%					53.268	
รวม					231	
นิทรรศการชั่วคราว (50% ของนิทรรศการถาวร)		●			115.5	
รวม					346.5	

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
ส่วนที่นั่ง		●	150	0.88	132	
โถงทางเข้า		●	150	0.64	96	
ส่วนเวที(30%)	●		1		39.6	
ห้องควบคุม	●				26.2	
ห้องเก็บของ	●				13.2	
รวม					307	
ทางสัญจร 15%					46.05	
รวม					353.05	

* ในตัวโครงการมีรองรับอยู่แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ระบบประกอบโครงการ

4.1 ระบบแสงภายในโครงการ

แสงสว่างในห้องจัดแสง โดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. แสงธรรมชาติสามารถนำมาใช้ได้ 2 วิธี

1.1 การให้แสงสว่างจากข้างบน จะต้องเป็นห้องที่เพดานสูง เพื่อจะแก้ไขข้อเสีย คือ แสงจะตกมาที่พื้นห้อง ทำให้ตาพร่าและถ้ามีตู้กระจกก็จะเกิดสะท้อน วิธีแก้ไข ก็คือสร้างกระจกที่กรองแสง แต่อาจมีข้อเสีย เช่น ความร้อน และความชื้น จะเป็นอันตรายต่อภาพเขียน อาจจะมีปัญหาเรื่องน้ำซึมและการทำความสะอาด มีวิธีแก้ไขโดยใช้ผ้าดิบ หรือผ้าที่บกรองแสง หรือใช้กระจกช่วยกรองแสง วางขนานกับหลังคาให้แสงกระจายโดยทั่วไป

1.2 การให้แสงสว่างจากข้างบน เป็นแบบที่ใช้มาแต่โบราณ แต่ไม่สะดวก เพราะแสงสว่างแผ่ออกมาไม่เท่ากัน พื้นหลังวัตถุแสงไม่พอ และเงาของคนดูที่วัตถุด้วย นอกจากนี้ก็ยังเสี่ยงพื้นผนัง ต่อมามีการแก้ไขโดยสร้างหน้าต่างไม่สูงกว่าระดับสายตา แสงสว่างจากผนังด้านข้างนี้ ใช้สะท้อนลงเหนือต้องแสดงอีกที่หนึ่งการออกแบบผนังด้านข้างนั้น ควรกำหนดระดับของผนังชั้นล่างให้เท่ากับเพดานตู้ เพราะในการสะท้อนแสงด้านข้างลงบนตู้พื้นนั้นต้องใช้กระจก 45 องศาสะท้อนแสงอีกชั้นหนึ่ง ในกรณีที่พิพิภกัณฑ์มีเพดานสูงกว่า 2.20 เมตร ผนังด้านข้างควรอยู่ในระดับเดียวกับตู้

2. แสงสว่างประดิษฐ์ ได้แก่ แสงไฟฟ้าธรรมดาและแสงฟลูออเรสเซนต์ แสงไฟโดยทั่วไป มีความร้อน และสีแดงยิ่งกว่าธรรมชาติ ส่วนแสงฟลูออเรสเซนต์ นั้นใกล้เคียงกับแสงธรรมชาติมาก ในปัจจุบันมีหลอดฟลูออเรสเซนต์ ซึ่งนับว่าดีที่สุดของแสงสว่าง

แสงไฟฟ้าโดยแท้จริงแล้ว ไม่ควรนำมาใช้ในห้องจัดแสดงวัตถุ เพราะเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และเปลี่ยนแปลงลักษณะวัตถุมากจนเกินไป แต่เนื่องจากแสงไฟฟ้าสามารถดัดแปลงมาใช้ในมุมต่าง ๆ ได้สะดวกปริมาณสม่ำเสมอ การใช้แสงไฟฟ้าในพิพิภกัณฑ์ได้มีวิธีการหลายอย่าง เช่น ใช้ตัดบนหลังคา หรือผนังแทนแสงธรรมชาติ แต่ทำได้ดีกว่า นอกจากนั้นก็ใช้วิธีซ่อนไฟฟ้าไว้ในมุมต่าง ๆ และใช้สปอตไลท์ ส่องตรงไปยังวัตถุ

ไม่ว่าจะเป็นกรณีใด ๆ ก็ตาม โดยทั่วไปแสงสว่างก็เป็นที่ต้องการเสมอ เมื่อมีการจัดแสดงวัตถุ และเป็นปัจจัยให้ความสว่างแก่ตัวอาคาร ควรติดไฟฟ้าตามเพดานให้ปริมาณของแสงกระจายไปในห้องแสดงอย่างทั่วถึงเพื่อหลีกเลี่ยงการสะท้อนแสงเข้ากระจก

การเตรียมที่เปิดปิดไฟฟ้า ควรใช้หลักการเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน สปอร์ตไลท์ควรมีที่เปิดปิดเอกเทศ สามารถทำได้โดยไฟฟ้ากด สำหรับสปอร์ตไลท์และแยกที่ไว้สำหรับแสงไฟฟ้าแล้วทำแผงติดตั้งไฟฟ้าไว้ตามเสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเตรียมแสงสว่าง สำหรับจัดแสดงวัตถุ อาจจะใช้ระบบไฟฟ้าพร้อมกันหมด ตอนเช้า และปิดพร้อมกันหมดในตอนเย็น จากแผงติดตั้งไฟฟ้า ที่เป็นศูนย์กลางแผงนี้ควรจะติดตั้งไว้ในส่วนของเจ้าหน้าที่

อีกหนึ่งหากต้องการใช้เป็นพิเศษ ในการแสดง ควรเลือกสปอร์ตไลท์ ที่ใช้กับเลนส์ที่ติดเข้าไป ภายใต้ตามที่ต้องการ ในทำนองเดียวกัน ถ้าต้องการลดแสงไฟฟ้าซึ่งจำจนเกินไป ก็สามารถใช้กระจกฝ้ากันได้

การให้แสงสว่างโดยใช้แสงประดิษฐ์

การใช้แสงประดิษฐ์สามารถนำมาใช้ได้ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสะดวกและมีความสม่ำเสมอ จึงเป็นแสงที่ใช้แพร่หลายในห้องจัดแสดงซึ่งตามธรรมเนียมติดไฟเพดาน ให้ปริมาณแสงกระจายมายังห้องแสดง แต่ถ้าเป็นกรณีตู้แสดงนิยมเอาไฟซ่อนไว้ด้านบนของตู้ แล้วกรองด้วยกระจกฝ้าอีกชั้น แสงไฟธรรมชาติที่มีปะกันจะทำให้ตาพร่า แสงกระจายไม่เท่ากัน บางครั้งอาจใช้หลอดที่ทำให้แสงกระจายออกเท่ากัน โดยการใช้การสะท้อนแสงจากฉากอีกที กรณีที่แสงที่ส่องออกมาเฉพาะทางตรง นิยมใช้เมื่อวัตถุอยู่ในความมืดแล้วมีแสงพวกนี้รอบ จะเห็นวัตถุบังหน้าที่แสดงได้อย่างดี วิธีที่ดีเกี่ยวกับไฟฟ้าที่ส่องออกมาโดยเฉพาะคือ การทำแนวไฟที่ยาว และใช้ฉากกันระหว่างหลอดไฟฟ้าเพื่อไม่ให้ตาพร่า แสงกระจายและสว่างเท่ากันตลอด

แสงประดิษฐ์มีผลต่อการจัดแสดงของวัตถุเฉพาะ มากกว่าแสงธรรมชาติ เพราะ

- สามารถควบคุมความเข้มของแสงได้
- สามารถควบคุมตำแหน่งของแหล่งกำเนิดแสงได้
- สามารถควบคุมทิศทางได้แน่นอน

แต่ควรระมัดระวังในการติดตั้งตำแหน่งโดยสมควร

แสงประดิษฐ์ มีข้อเสีย คือ

- หากให้ปริมาณมากเกินไปจะเกิด monotony
- เกิดความยุ่งยากในการจัดการ contrast
- ทำให้ความร้อนหรืออุณหภูมิในห้องสูง
- แสงไฟแผ่กระจายในบริเวณกว้าง
- กรณีที่ใช้สีมากเกินไปจะทำให้เกิดการตาลาย ปวดหัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์

แสงธรรมชาติ

ข้อดี

1. เป็นของได้เปล่า
2. ให้ผลในการมองเห็น เพราะแสงธรรมชาติเปลี่ยนแปลงได้เรื่อย ๆ ไม่น่าเบื่อ
3. ทำให้วัตถุที่นำมาแสดงรู้สึกว่ามี ความงดงามตามธรรมชาติโดยเฉพาะรูปปั้นต่าง ๆ

ข้อเสีย

1. แสงธรรมชาติเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ไม่สามารถควบคุมได้
2. ควบคุมสีไม่ได้
3. มีผลต่อเนื้อของเรื่องคุณภูมิ

แสงสว่างประดิษฐ์

ข้อดี

1. ใช้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง และควบคุมระดับแสงได้ ตามความต้องการ
2. การจัดผังภายในสามารถวางแสงสว่างประดิษฐ์ให้ติดถาวรได้
3. สามารถสร้างความรู้สึกได้โดยเพิ่มความเข้มของแสง

ข้อเสีย

1. เสียค่าใช้จ่ายมาก
2. ถ้าใช้ไม่ถูกต้องอาจทำให้เสียคุณค่าของงานแสดง

ลักษณะการให้แสงไฟในลักษณะต่าง ๆ แบ่งออกเป็น

1. DIRECT GENERAL ILLUMINATION

- เป็นการให้แสงสว่างโดยตรง มีความจําหน่าย
- ติดตั้งสูงจากระดับสายตาอย่างน้อย 45 องศา
- ภาพที่ได้เป็นภาพ 2 มิติ
- ติดตั้งง่ายและประหยัด เช่น โคมทรงกลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. INDIRECT ILLUMINATION

- เป็นโคมไฟแบบซ่อน หรือเป็นรางรอบเพดาน
- แสงนุ่มนวล เพราะเป็นแสงสะท้อนจากแหล่งกำเนิดแสง
- ไม่ทำให้เกิดแสงรบกวนสายตา
- สิ้นเปลืองและลำบากต่อการดูแลรักษา ราคาแพง

3. POINT TO POINT SOURCES

- เป็นการให้แสง โดยเน้นวัตถุโดยตรง
- แสงที่ได้มีความเข้มตัดกันมาก

4. EXTENDED SOURCE

- ให้แสงคล้ายแสงธรรมชาติ
- อุปกรณ์การติดตั้งราคาแพง

5. DOWNLIGHT

- ให้แสงจากแหล่งกำเนิดแสงบนเพดาน
- เรียบง่าย และประหยัด
- ติดตั้งเหนือระดับสายตา

6. OVERALL CEILING GRID

- เป็นการปรับปรุงแบบ DOWNLIGHT ผสมกันระหว่าง CEILING พวงพลาสติคหรือไม้ระแนงแขวน เพื่อทำหน้าที่กระจายแสงบนเพดาน

เทคนิคเกี่ยวข้องการใช้แสงสว่าง

1. ชนิดของแสงสว่าง ได้แก่ แสงสว่างธรรมชาติ แสงสว่างประดิษฐ์ และแบบผสมทั้ง2อย่าง
2. คุณสมบัติของแสงสว่างธรรมชาติ ก่อให้เกิดบรรยากาศทางธรรมชาติ และมีชีวิตในส่วนแสงสว่างประดิษฐ์เป็นแสง ที่อาจจะทำให้คนดูได้เมื่อได้แต่แสงธรรมชาตินั้นไม่สามารถบังคับไม่ได้ มีการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ตามทิศทาง และจากแสงทิศต่าง ๆ จะไม่เหมือนกัน เช่น แสงจากทิศเหนือมีสีน้ำเงินมาก ส่วนทิศใต้มีสีแดงร้อนแรง เป็นต้น ในด้านความสะดวกแล้วแสงประดิษฐ์จัดทำงานง่ายกว่า หากแต่เสียคุณค่าทางความรู้สึก
3. การกำหนดความแรงของแสงสว่างไม่สามารถสร้างมาตรฐานได้ว่า พิกิทธิพันธ์ต่าง ๆ ต้องการแสงสว่างพอ ให้เห็นของต่าง ๆ ชัดเจนแต่ไม่จ้าจนตาพร่า คือการต้องการแสงที่อ่อนนุ่ม
4. ปราณุกการณ์ที่เกิดจากแสงสว่าง ตามธรรมชาติ แสงสว่างอาจจะทำให้ตาพร่าเกิดเงาสะท้อน ฉะนั้นในด้านเทคนิคจึงต้องระวังเรื่องเหล่านี้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การกระทบของแสงสว่าง วัตถุจัดตั้งบางชนิดจะมีคุณค่า หรือเกิดความงามได้โดยให้แสงสว่าง เช่น การกระทบของแสงสว่างสำหรับงานประติมากรรม ควรอยู่ระหว่าง 0-45 องศา และงานจิตรกรรมระหว่าง 45-75 องศา แสงสว่างที่ดีที่สุดสำหรับภาพเขียนนั้น คือ แสงที่มาจากข้างบน หรือเหนือศีรษะ
6. ทางเดินของแสงสว่าง ไม่ว่าจะใช้แสงสว่าง ไม่ว่าจะใช้แสงธรรมชาติ หรือแสงประดิษฐ์ก็ตาม ทางเดินของแสงควรจัดให้ลงมาที่วัตถุ

4.2 ระบบปรับอากาศภายในโครงการ

การปรับอากาศ หมายถึง การควบคุมอุณหภูมิ การเคลื่อนไหว ความชื้นและความบริสุทธิ์ของบรรยากาศ ในเนื้อที่จำกัดที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งเราสามารถ แบ่งออกเป็น 3 ระบบใหญ่ คือ

1. ระบบปรับอากาศแบบติดหน้าต่าง (WINDOW UNIT, PACKAGE UNIT- ALL AIR SYSTEM)
2. ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (SPLIT SYSTEM - ALL AIR SYSTEM)
3. ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง (CENTRAL STATION SYSTEM)

ซึ่งควรจะคำนึงถึงราคาเบื้องต้น (FIRST COST) ราคาต่อไฟฟ้า (OPERATING COST) ค่าบำรุงรักษา (MAINTAINANCE COST) และอายุการใช้งานของเครื่องจักร (LIFT SPAN)

ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง จะเหมาะสมที่สุด เพราะนิยมใช้กับอาคารที่มีขนาดใหญ่ เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล โรงแรม พิพิธภัณฑ์

หลักการทำงานของระบบปรับอากาศภายในโครงการ

ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง (CENTRAL STATION SYSTEM) สามารถแยกออกได้

3 แบบ คือ

1. แบบ ALL AIR SYSTEM
2. แบบ AIR COOLED - WATER CHILLED SYSTEM
3. แบบ WATER COOLED - WATER CHILLED SYSTEM

ALL AIR SYSTEM

ระบบปรับอากาศแบบที่ใช้อากาศเป็นตัวระบายความร้อน และใช้อากาศผ่านเครื่องปรับอากาศส่วนกลางแล้วนำไปจ่ายยังบริเวณที่ต้องการปรับอากาศ การควบคุมอุณหภูมิด้วยการควบคุมปริมาณอากาศของระบบปรับอากาศนี้ ทำงานโดยอาศัยหลักการเปลี่ยนแปลงปริมาณอากาศเย็นที่นำมาใช้ เพื่อปรับอากาศ แบ่งออกได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเปลี่ยนแปลงปริมาณของอากาศ เพื่อรักษาอุณหภูมิให้คงที่ (VARIABLE VOLUME CONSTANT TEMPERATURE)
เหมาะกับการใช้ในบริเวณปรับอากาศที่ภาวะการทำความเย็นเปลี่ยนแปลงไม่มาก คือน้อยกว่า 20% ถ้ามากกว่านี้ จะเกิดกระแสลมแรงรบกวนการทำงาน
- การแยกเครื่องปรับอากาศออกเป็น 2 ชุด (DUAL CONDUIT) คือ ชุดแรกจ่ายลมเย็นในปริมาณคงที่ (CONSTANT VOLUME) อีกชุดจ่ายลมเย็นที่การเปลี่ยนแปลงการปรับอากาศ (VARIABLE VOLUME)
- การควบคุมด้วยการ BYPASS เป็นวิธีรักษาปริมาณอากาศที่หมุนเวียนในระบบปรับอากาศให้คงที่ แต่ปรับอากาศเฉพาะส่วนที่ผ่านเข้ารับความเย็นหรือ SUPPLY AIR ให้มาก – น้อย ตามภาวะการปรับอากาศ

AIR COOLED – WATER CHILLED SYSTEM

เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้ น้ำ และอากาศทำงานร่วมกัน คือจะมีการทำความเย็นให้กับน้ำ และใช้อากาศเป็นตัวระบายความร้อน ที่เครื่องทำความเย็นส่วนกลาง มีการเดินท่อน้ำ และท่ออากาศไปจนถึงบริเวณปรับอากาศ จะผ่านอากาศที่มาตามท่อลม เพื่อรับความเย็นจากน้ำ และนำไปจ่ายทั่วบริเวณปรับอากาศ

การปรับอากาศแบบนี้ จะสามารถเดินท่อลมขนาดเล็กลงได้กว่า ระบบปรับอากาศแบบ ALL AIR SYSTEM เพราะน้ำเป็นตัวช่วยพาความเย็นไปอบบริเวณปรับอากาศ ซึ่งมีน้ำหนักจำเพาะมากกว่าอากาศ และระบบนี้มีจุดเด่นคือ สามารถนำเอาอากาศเสียออกจากบริเวณปรับอากาศและนำอากาศบริสุทธิ์จากส่วนกลางมาแทนที่ได้

WATER COOLED – WATER CHILLED SYSTEM

เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้ น้ำเย็นเป็นตัวกลางในการให้ความเย็นแต่บริเวณปรับอากาศ เช่นเดียวกับระบบ AIR COOLED – WATER CHILLED SYSTEM โดยมีการติดตั้ง FAN COIL UNIT หรือ AIR HANDING UNIT (A.H.U) ไว้ในบริเวณปรับอากาศ และใช้พัดลมเป่าอากาศผ่านคอยล์เย็น เพื่อรับความเย็น จากน้ำและให้ลมเย็นนำความเย็นกระจายไปทั่วบริเวณปรับอากาศอีกต่อหนึ่ง และในทำนองเดียวกันจะใช้เป็นตัวระบายความร้อน โดยผ่าน COOLING TOWER

การนำอากาศจากภายนอก (FRESH AIR) เข้าสู่บริเวณปรับอากาศ จะผ่านได้เฉพาะรูรั่วของผนังหรือขณะเปิดประตูห้อง จึงเป็นข้อเสียของระบบนี้ไป

ระบบนี้มี FAN COIL UNIT หลายตัวขึ้นอยู่กับตำแหน่งความต้องการนำความเย็น โดยที่ FANCOIL แต่ละตัวรับน้ำเย็นจากเครื่องทำความเย็นเครื่องเดียว การรักษาอุณหภูมิในห้องทำโดยการควบคุมน้ำเย็นในแต่ละห้อง โดยใช้วาล์วควบคุมปริมาณน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อควรรู้เรื่อง REACE REQUIREMENT สำหรับสถาปนิก

ปัญหาที่ผู้ออกแบบระบบปรับอากาศ และสถาปนิกระบบ คือ REACE REQUIREMENT

ในงานระบบปรับอากาศ ซึ่งมีข้อพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. SPACE ในช่องฝ้าเพดาน ซึ่งใช้ในการเดินท่อลมสำหรับส่งลมเย็นไปยังจุดต่าง ๆ ในทางปฏิบัติจะต้องการประมาณ 0.30 – 0.50 เมตร ซึ่งเป็น CLEAR SPACE ระหว่างใต้ท้องคานและแผ่นฝ้าเพดาน

2. ช่อง SHAFT สำหรับระบบต่าง ๆ เช่น การเดินท่อน้ำยา (REFRIGERANT PIPING) ท่อไฟฟ้าของระบบปรับอากาศ หรือท่อน้ำ สำหรับ CHILLED WATER หรือท่อน้ำสำหรับ CONDENSER WATER และท่อน้ำสำหรับน้ำทิ้ง (CONDENSATE DRAIN PIPERS)

ปัญหาเรื่องช่อง SHAFT จะพบและมักยุ่งยากในอาคารพวกโรงแรม หรือ คอนโดมิเนียม จึงควรมีการปรึกษาวิศวกรออกแบบระบบปัญหาอากาศเพื่อกำหนดขนาดของ SHAFT ได้ถูกต้อง

3. ขนาดของเครื่องเป่าลมเย็นหรือห้องเครื่องใหญ่ ห้องเครื่องเป่าลมเย็นมักจะต้องอยู่ใกล้หรืออยู่ในบริเวณที่ทำการปรับอากาศ เพื่อความสะดวกในการเดินท่อส่งลมเย็นและลมกลับ ส่วนห้องเครื่องใหญ่ (MACHINE ROOM) ขนาดของห้องขึ้นอยู่กับขนาดของเครื่องทำความเย็นที่ใช้ในอาคารควรมีการปรึกษาวิศวกรผู้ออกแบบระบบปรับอากาศถึงขนาดที่แน่นอน

ตารางแสดงขนาดของห้องเครื่อง (โดยประมาณ)

MACHINE ROOM FOR CENTRAL CHILLED WATER SYSTEM

ขนาดทำความเย็นของอาคาร - ตัน	ขนาดของห้องเครื่องโดยประมาณ – เมตร x เมตร
100 - 200	6.00 x 10.00
300 - 400	8.00 x 12.00
500 - 800	10.00 x 14.00
1,000	12.00 x 20.00
2,000	12.00 x 24.00

หมายเหตุ ความสูงของห้อง 3.00 เมตร (อย่างน้อย ระยะพื้นถึงใต้คาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกระจายลมในห้องและความรู้สึกสบาย (AIR DISTRIBUTION IN ROOM AND COMFORTIBILITY)

ในการทำความเย็น อากาศที่ได้ปรับภาวะแล้วที่จะไหลผ่านช่องทางออกเข้าไปในห้องมี อุณหภูมิและความชื้นต่ำ ส่วนในการทำความอบอุ่นจะมีอุณหภูมิและความชื้นสูง ซึ่งแตกต่างจาก อุณหภูมิและความชื้นของอากาศภายในห้อง เมื่ออากาศที่ปรับภาวะแล้วได้เข้าถึงบริเวณที่คนอาศัย โดยขณะเดียวกัน ก็ผสมรวมกับอากาศภายในห้อง จนกระทั่งความเร็วเฉลี่ยลดลง ถึง 0.12 – 0.25 M/S และมีอุณหภูมิและความชื้น ใกล้เคียงกับของอากาศภายในห้อง ผลของการปรับอากาศที่ ต้องการจึงจะสำเร็จ เพราะฉะนั้นเมื่อความแตกต่างในการกระจายของอุณหภูมิในบริเวณที่คนอาศัย เป็น 1.5 องศาเซลเซียส หรือมากกว่าการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของอุณหภูมิจะขึ้นอยู่กับเวลา หรือ เมื่อความเร็วลมในเขตที่มีอาศัยน้อยกว่า 0.1 M/S อากาศก็จะเฉื่อย ผู้คนที่อาศัยจะรู้สึกอึดอัด ไม่ สบาย แต่ถ้าความเร็วลมพุ่งออกมาแรงเกินไปจะเกิด COLD DRAFT หมายถึง ภาวะที่ทำให้คนรู้สึก เย็นเป็นบางแห่ง เนื่องจากการระบายความร้อนออกไปมากกว่าปกติ เพราะอุณหภูมิของอากาศไม่ สม่าเสมอ หรือ เพราะกระแสลมในห้อง โดยเฉพาะกระแสลมที่อุณหภูมิต่ำ และมีความเร็วสูง

เนื่องจากอากาศที่ดูดเข้ามาใกล้กับช่องทางดูดมีความเร็วลดลงเมื่อห่างออกไปจากช่องทางดูด ความสัมพันธ์ของช่องทางดูดกับช่องทางออก จึงมีผลกระทบต่อการกระจายลมภายในห้อง เมื่อ พิจารณาการกระจายลมให้ทั่วห้อง ในทางปฏิบัติทั่วไปนิยมพิจารณาการกระจายลมออกและการดูด ลมกลับแยกกัน และมีมาตรการระวังไม่ให้ลมที่จ่ายเข้าไปในบริเวณที่มีคนอาศัยมีอุณหภูมิแตกต่าง กันมาก หรือมีความเร็วมาก เมื่อความเร็วของทางดูดที่ทางเข้าสูงเกินไป หรือเมื่อพื้นที่ช่องทางดูด เล็ก ผู้อยู่อาศัยใกล้ช่องทางดูดจะรู้สึกว่ามีกระแสลมเย็น (COLD DRAFT)

เมื่อในห้องมีช่องทางออกหลายช่อง จะต้องมีการให้การกระจายของลมที่เป่าออกมาเป็น ไปอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ และจะต้องมีการป้องกันการไม่ให้มีกระแสลมแรงเกินไปปกติ อันเนื่องมาจากการเป่าลมออกไม่สม่ำเสมอ

ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (SPLIT SYSTEM – ALL AIR SYSTEM)

เป็นระบบปรับอากาศขนาดเล็ก มีความสามารถทำความเย็นเครื่องละ 0.5-2 ตัน ที่นิยมใช้ แบบแยกส่วน ส่วนที่ระบายความร้อนจะติดตั้งนอกอาคารส่วนตัวทำความเย็น และพัดลมติดตั้งภายใน ห้อง เครื่องปรับอากาศแบบมีขนาดเล็ก จึงติดตั้งง่าย มีความสามารถรักษาความเย็นภายในห้อง เลือกลงในส่วนที่มีช่วงการใช้งานแตกต่างกันออกไป หรือใช้งานเป็นครั้งคราวเพื่อความประหยัด เช่น ส่วนสำนักงานบางส่วน, ห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปรับอากาศภายในพิพิธภัณฑ

อาคารพิพิธภัณฑที่มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องนำเอาระบบปรับอากาศมาใช้ทั้งนี้ เนื่อง จากอาคารประเภทนี้ส่วนใหญ่ จะใช้เป็นที่แสดงงานจึงทำให้ลักษณะของอาคารมีประตูหน้าต่างมาก ทั้งนี้เพราะเหตุที่แสงธรรมชาติอาจเป็นอันตรายต่องานแสดงได้ ดังนั้นการใช้ระบบปรับอากาศเข้าช่วย จึงเป็นทางหนึ่งที่ทำให้มีการถ่ายเทอากาศเป็นไปโดยสะดวก และจะทำให้ผู้เข้าชมไม่รู้สึกอึดอัด หรืออับด้วยเช่นกัน

การออกแบบอากาศในส่วนที่มีการปรับอากาศนั้น ต้องพิจารณาถึงการออกแบบพื้นที่ความสูง ของอาคาร ขนาดความต้องการของปรับอากาศ ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์กับขนาดของเครื่องที่จะ นำมาใช้ และต้องพอเหมาะแก่ความต้องการ

หลักปรับอากาศภายในพิพิธภัณฑ

การติดตั้ง

จัดให้มีห้องเฉพาะ และตั้งอยู่ประมาณส่วนกลางของอาคาร ห้องที่ใช้ตั้งเครื่องปรับอากาศต้อง มีขนาดที่พอเหมาะไม่ควรกว้างเกินความต้องการ

ระบบถ่ายเทอากาศภายในห้อง

ลมเย็นจะถูกส่งไปตาม SUPPLY AIR DUCT จะไปช่วยระบายอากาศความร้อนภายในห้องและ อากาศเสีย คงปล่อยแต่ลมเย็นประมาณ 75 % ผสมอากาศบริสุทธิ์ จากภายนอก 25% และผ่านไปยัง ความเย็นที่เกิดจาก LIQUIC AMMONIA กลายเป็นความเย็นย้อนกลับไปตาม SUPPLY AIR DUCT

DUAL DUCT ควรให้ท่อคู่สำหรับไอร้อน และไอลเย็นท่อคู่ขนานไปตลอดแนวอาคารในที่ปล่อย ออกในแต่ละอัน จะมีที่ไขออกสู่ ATTENUATER UNIT ซึ่งไอร้อนและไอลเย็นผสมกันไปยังพื้นที่ที่ต้องการ DIFFUSION เป็นสิ่งจำเป็นมากในเรื่องของ AIR CONDITIONING ถ้าการกระจายออกไม่ดีจะไม่เป็นผล แม้ระบบของ AIR CONDITIONING จะดีเพียงใด การติดตั้งแบ่งออกเป็น

1. SIDE WALL UNITS ติดตั้งขนานกำแพงภายในห้องเป็นเส้นตรง
2. UNDER THE WINDOW UNITS ติดตั้งใต้หน้าต่าง
3. CEILING UNITS ติดตั้งกับเพดาน ซึ่งทำให้อากาศได้ทั้งแบบกลม และสี่เหลี่ยมจัตุรัส

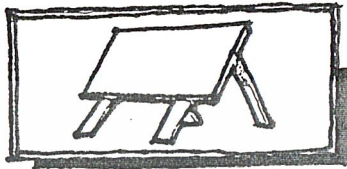
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ระบบการจัดแสดง, สื่อประกอบการจัดแสดงและเทคโนโลยีภายในโครงการ

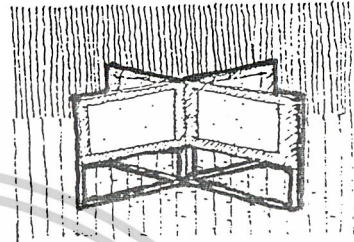
ป้ายจัดแสดง

เป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับแสดงรูปภาพ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนผลงานหรือสินค้าที่ใช้ในนิทรรศการ ซึ่งถ้าแบ่งตามวัสดุและลักษณะการติดตั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้

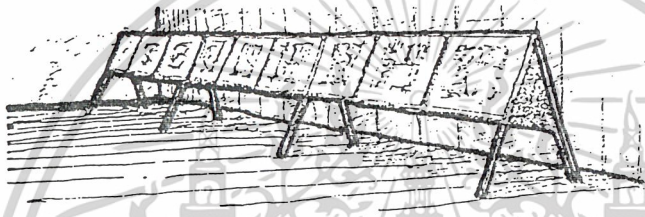
- ป้ายแบบขาตั้ง สามารถเคลื่อนย้ายสะดวก

ป้ายแบบกระดานดำ

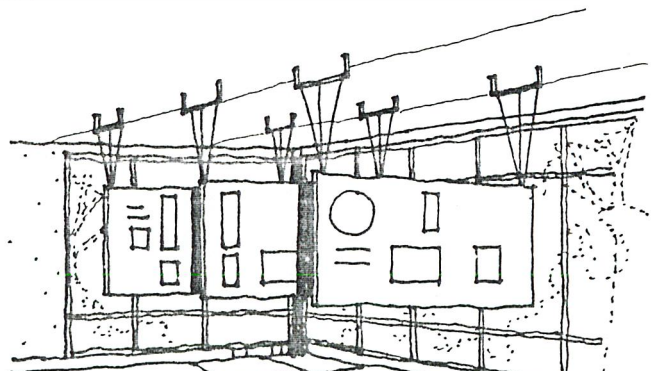

ป้ายลิ้นแฉ่งครึ่งติดกัน

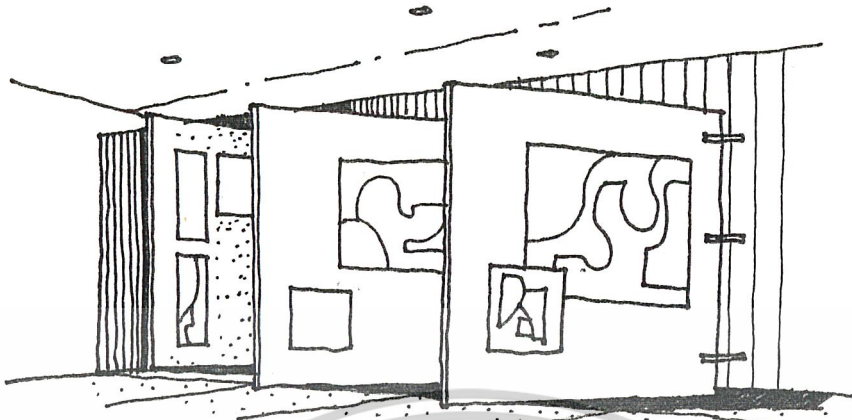
แบบที่ ๑ ป้ายแบบขาตั้ง สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก

- ป้ายแบบติดผนังหรือแขวนตามกำแพง มักทำจากกระดาษหรือกระดาษชานอ้อย ควรหุ้มด้วยผ้าดิบก่อนแล้วจึงนำไปเข้ากรอบ ต่อจากนั้นจึงนำอุปกรณ์หรือรูปภาพมาติด

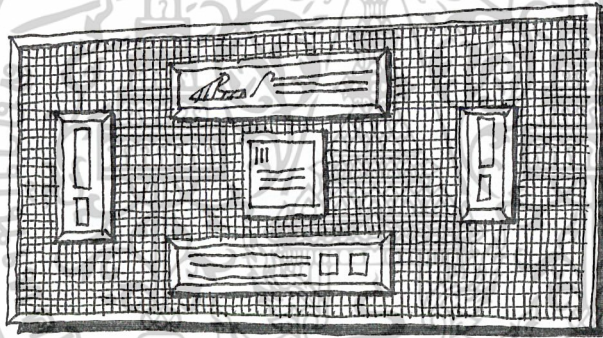

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

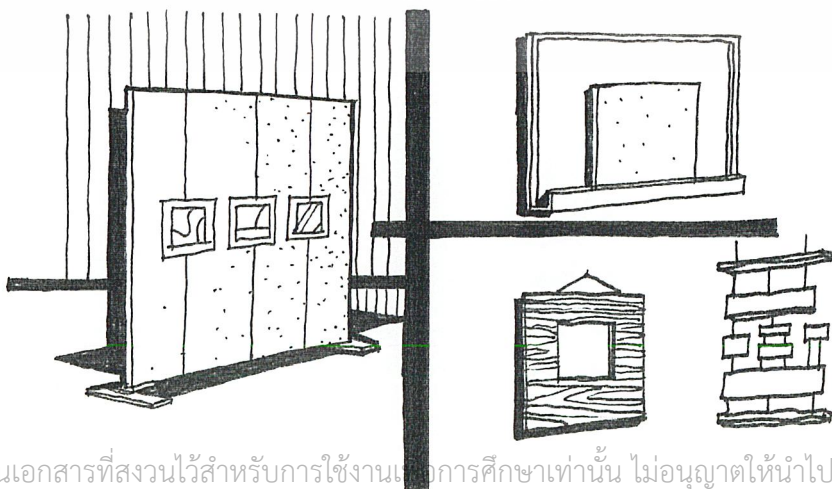
- ป้ายแบบแบ่งห้อง นอกจากจะใช้ในการแสดงภาพและเรื่องราวต่างๆ ได้ทั้งสองด้าน ยังใช้เป็นที่ยึดห้องไปในตัวด้วย แต่เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย ควรติดล้อเลื่อน

- แผ่นป้ายที่ทำจากตะแกรงเหล็ก อาจใช้ตะแกรงหน้าต่างมุงลวดที่ไม่ใช้แล้วก็ได้ ข้อดีของแผ่นป้ายแบบนี้ มีการถ่ายเทของแสงและอากาศ

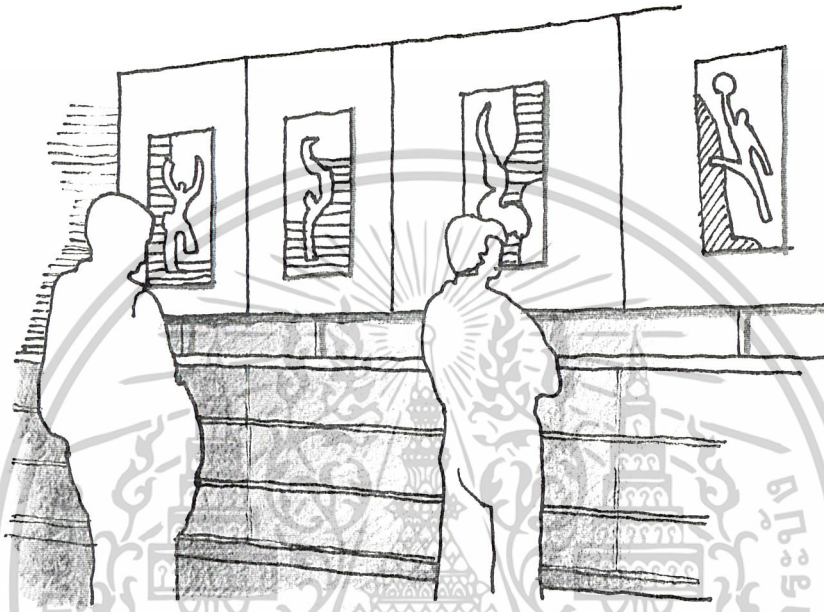

- ป้ายแบบแบ่งชั่วคราว ใช้กระดาษอัดหรือไม้อัดก็ได้ ติดตั้งกับขอบบนของกระดานดำ

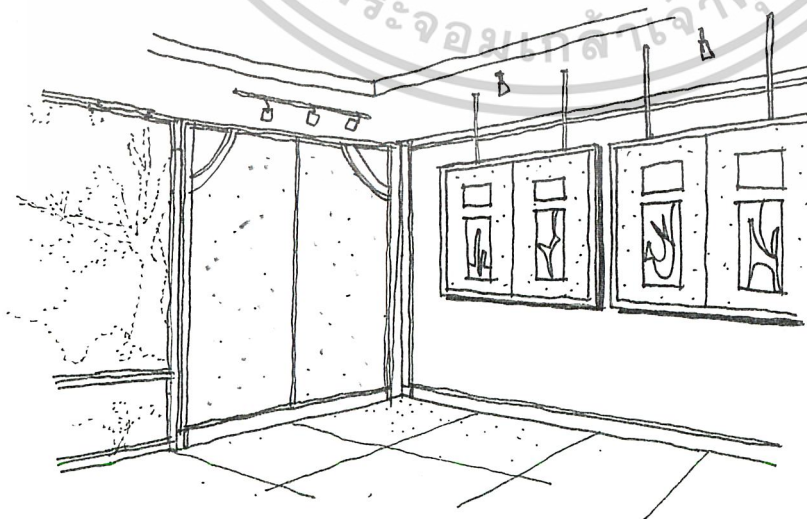

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ป้ายแบบหาสถานที่หรือเบ็ดเตล็ด ซึ่งต้องทำให้เหมาะสม แล้วจึงนำรูปภาพหรืออุปกรณ์ต่างๆ ติดเข้าไป อาจจะใช้มู่ลี่ไม้บังแดดมาทำก็ได้ หรือถ้าไม่มีจริงๆ อาจจะใช้ไม้ที่สำหรับบังแดดตามร้านกล้วยไม้
- ป้ายที่ทำจากเชือกหรือลวด โดยมีโครงเป็นไม้สองท่อนด้านบนและล่าง ถ้าเป็นขนาดเล็กก็สามารถต่อเป็นกรอบไม้ก่อน แล้วจึงติดลวดหรือเชือก
- ป้ายแบบถาวร มีโครงสร้างเป็นหลักหรือไม้ มีบอร์ดสำหรับติดรูป

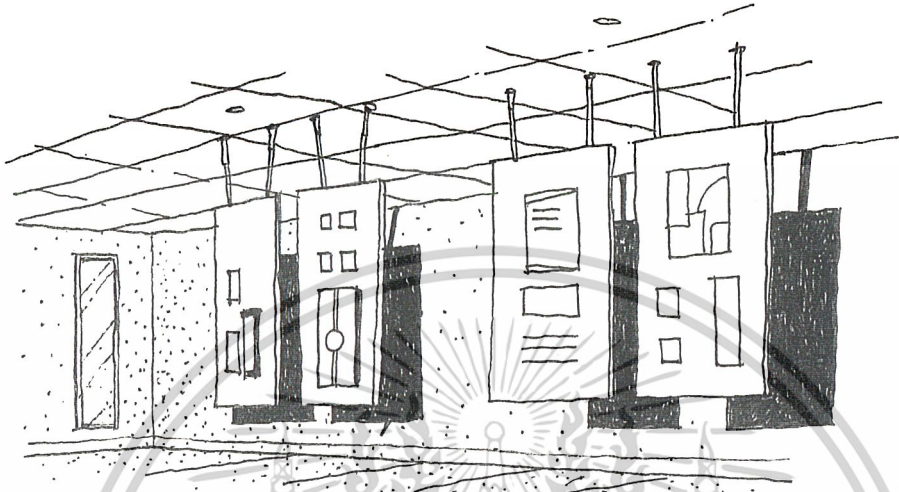

- ป้ายแขวนติดผนัง สำหรับผนังห้องที่ไม่ต้องการตกแต่งให้เป็นรอยพรุน โดยทำขอบเหล็กมุมบนของเพดาน แล้วห้อยเชือกหรือโซ่ลงมารับแผงที่ทำด้วยวัสดุไม่หนักมาก แล้วจึงติดรูปบนแผง เมื่อไม่ใช้แล้วก็สามารถเก็บแผงได้ผนังก็จะไม่มีรอยตะปู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บ้ายแบบห้อยกลางห้อง โดยการติดเหล็กขอไว้ที่เพดานห้อง แล้วใช้โซ่ห้อยลงมาจับแผงที่ติดขอไว้ ทำให้ดูลอยอยู่กลางอากาศ บ้ายแบบนี้สามารถออกแบบติดตั้งได้หลายรูปแบบ เช่น แขนงเป็นหน้ากระดาน เรียงเป็นรูปกากบาท ทำเป็นรูปตัว U เมื่อไม่ใช้สามารถถอดเก็บได้

- บ้ายรูปตัว A สามารถจัดอะไรต่างๆ ได้มากและชนวนดูน่าติดตาม เพราะสามารถออกแบบให้มีขนาดเท่าใดก็ได้ โดยในชุดเดียวกันจะมีขนาดเท่ากัน ซึ่งขนาดที่นิยมกัน คือ 4x8 ฟุต

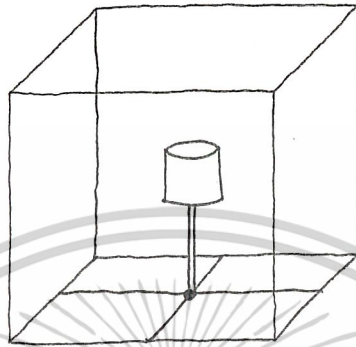

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

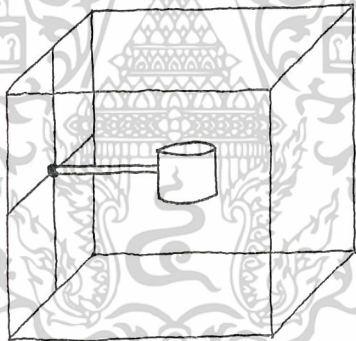
แท่นจัดแสดง

ระบบการติดตั้งตู้จัดแสดง มีระบบ ดังนี้

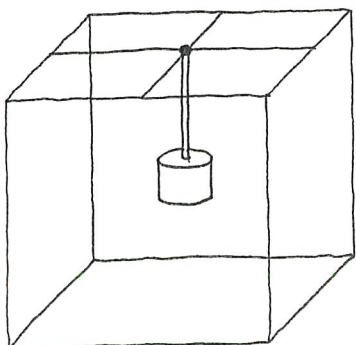
1. ระบบการติดตั้งบนพื้น หรือติดกับพื้น นิทรรศการส่วนใหญ่มักใช้ระบบการติดตั้งบนพื้น เพราะสามารถปรับใช้กับที่ต่างๆ กันได้ ส่วนสำคัญที่สุดในระบบคือ ตัวเชื่อมต่อส่วนต่างๆ ของแท่นจัดแสดง ซึ่งจำเป็นจะต้องยึดให้มั่นคง

2. ระบบติดผนัง การติดตั้งตู้จัดแสดงในระบบนี้ มีการติดตั้ง 2 วิธีคือ แบบปรับได้เห็นแบบที่ติดแผงงานและไฟบนราวไม้ ซึ่งมีช่องห่างเท่าๆ กัน ติดด้วยตะขอตอกติดกับผนัง และแบบใช้หมุดทองแดงหมุน ซึ่งทำจากคอนกรีตผสมทองแดง ติดเป็นระยะๆ สามารถใช้ติดตั้งได้ทั้งกับผนังและตู้จัดแสดง

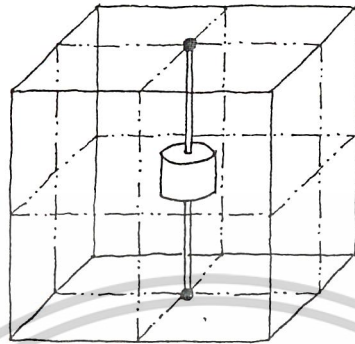

3. ระบบติดตั้งห้อยจากเพดานห้องแสดง ระบบนี้จะอาศัยช่องในเพดาน และสายสลิงเป็นตัวยึด มีที่ยึดซึ่งเคลื่อนที่ได้อยู่ในช่องบนเพดาน โดยทิ้งระยะห่างจากเพดานลงมาถึงแผงแสดงงาน 1 เมตร

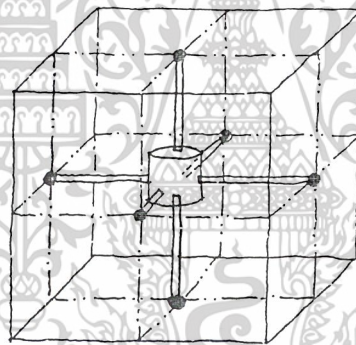

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

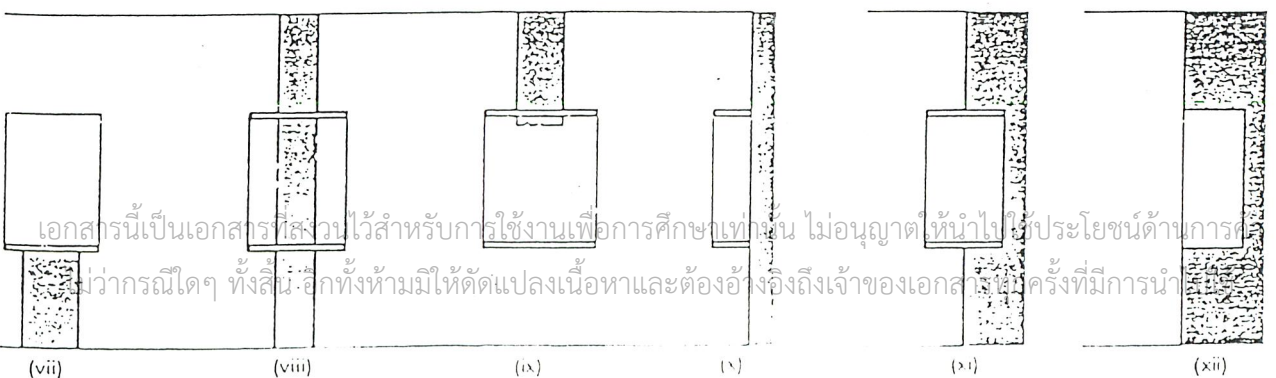
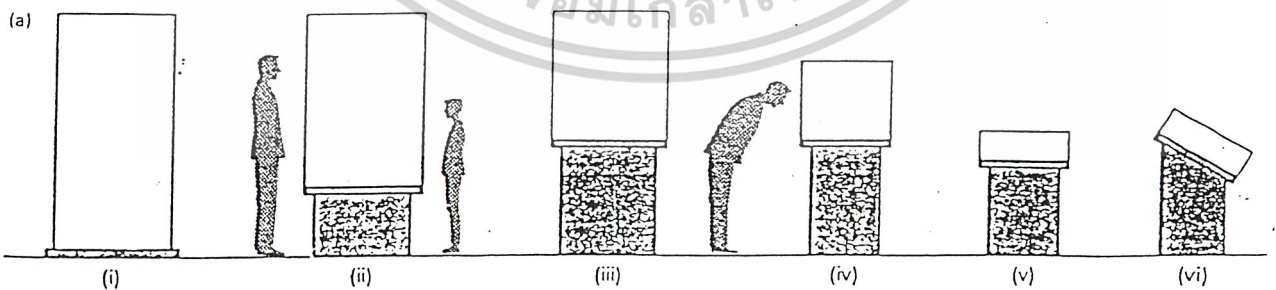
4. ระบบซึ่งระหว่างพื้นกับเพดาน ระบบนี้จะอาศัยแรงกดและแรงดึงโดยใช้ลวดชนิดที่ใช้ซึ่งเปียโนซึ่งให้ตั้ง โดยยึดกับไม้ที่ยึดติดกับพื้นและเพดานอีกทีหนึ่ง ลวดติดกับท่อนไม้ด้วยขอเกี่ยว และ eyescrew แล้วใช้ clip ติดกระดาษใสในช่องที่เจาะไว้บนงานและเอาห่วงสวมอีกครั้ง ก็สามารถยึดได้มั่นคง

5. ระบบซึ่งระหว่างพื้น เพดานและผนัง โดยอาศัยแรงกดและแรงดึง ยึดแน่นด้วยการสานกันของสายเหล่านี้นี้ หรือการใช้ตัวยึดสามมิติ

ลักษณะของตู้จัดแสดงแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่วนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปประโยชน์ด้านการ
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำ

การเปิด - ปิดตู้แสงในแบบต่างๆ เพื่อนำของจัดแสดงใส่เข้าไป

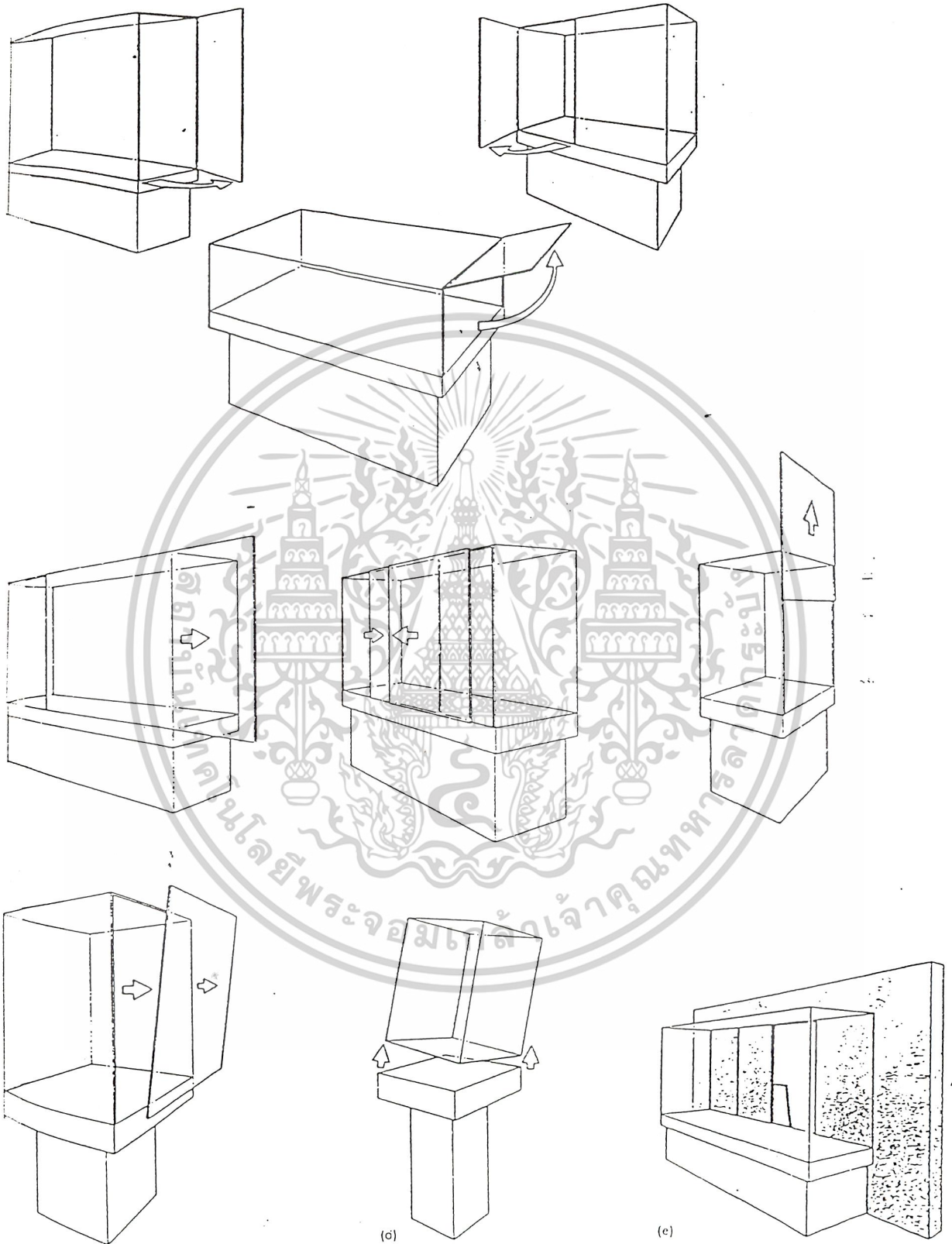

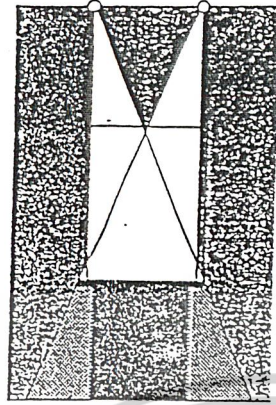
Figure 7.9 Display case - types of access: (a) Hinged panel - minimum access width 550 mm. (b) Sliding panel - ideally, horizontally sliding panels should be greater in width than in height, for vertical sliding panels the reverse. Avoid lift-up panels, if available; if used will need secure, automatic stays. (c) Lift-off panel

- single-person access, maximum width 1380 mm. (d) Lift-off lantern or shade - maximum height of case 1250 mm. (e) Rear/secure access - minimum access aisle width = case depth + 100 mm (no corners)

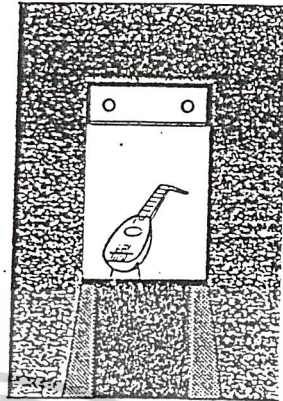
เอกภรณ์นิยามพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พิพิธภัณฑ์นิยามพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

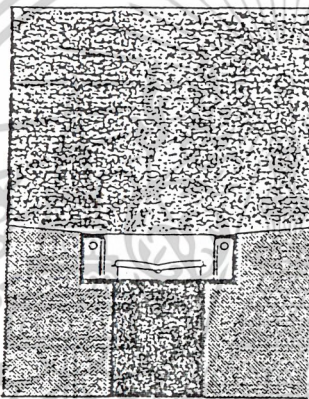
การให้แสงในแบบต่างๆ กับตู้จัดแสดง

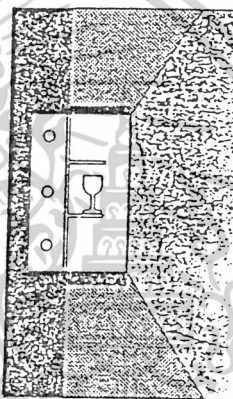
(a)

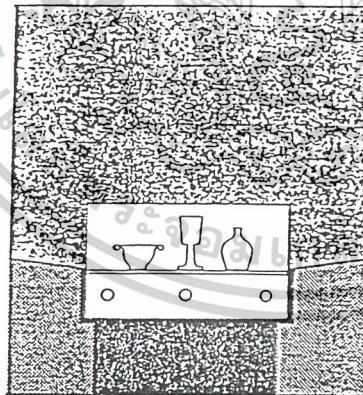
(b)

(c)

(d)

(e)

(f)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดวัตถุแสดงเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชม ให้มีความสนใจต่อเนื่องไปเรื่อยๆ จนจบ จำเป็นจะต้องกำหนดให้ผู้เข้าชมนิทรรศการซึ่งกำลังชมวัตถุแสดงอยู่ที่หนึ่ง สามารถมองเป็นวัตถุแสดงอีกที่หนึ่งซึ่งอยู่ไกลออกไป เพื่อดึงดูดความสนใจจากวัตถุแสดงชิ้นที่อยู่ตรงหน้า ไปสู่อีกชิ้นหนึ่งเป็นแบบนี้ไปเรื่อยๆ จนจบการแสดง

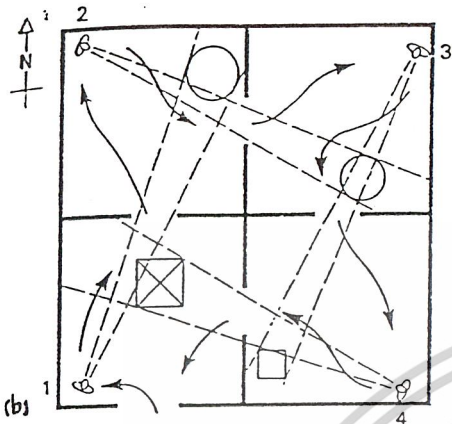
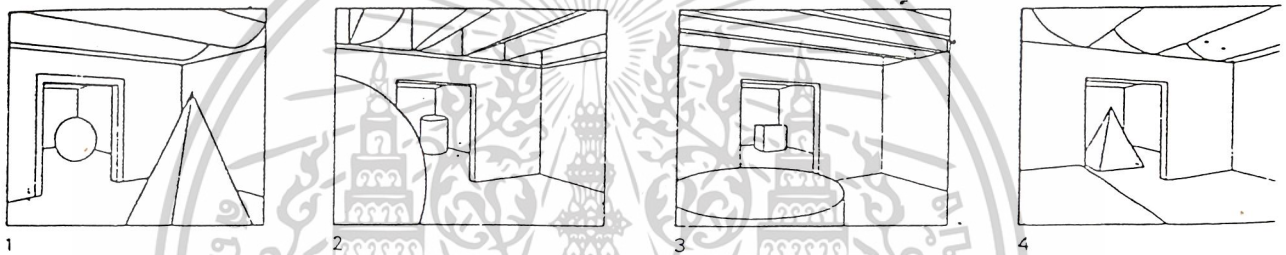

Figure 7.22 Development of: (a) art gallery hanging plan (extended elevation); (b) museum key exhibit plan and storyboard (pictorial walk-through)

ระยะต่างๆ ที่สำคัญต่อการจัดวัตถุแสดง

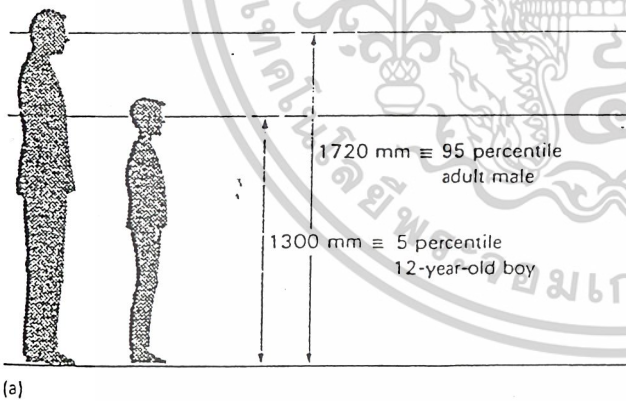
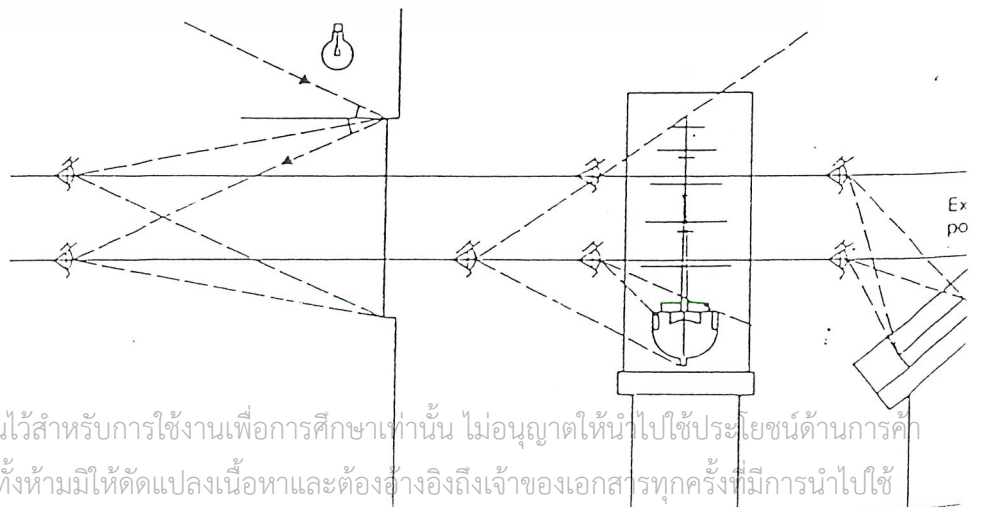

Figure 7.11 Graphic analysis and the development of key exhibit dimensions: (a) Defining a range of eye levels from a knowledge of visitor population. (b) Graphic information – reading distance, arc display height, lighting zone. (c) Display case – viewing distance/angle, display height/depth. (d) Display case – reflected a direct glare.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

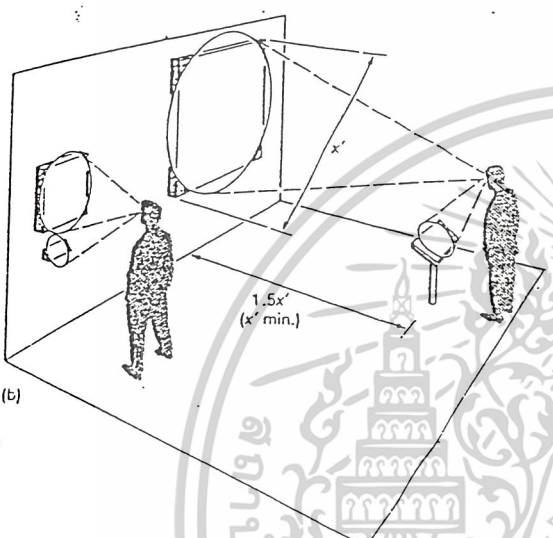
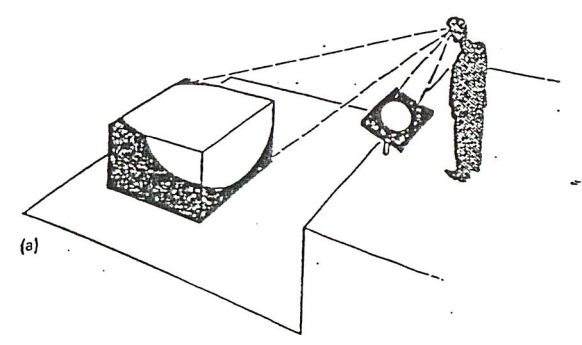
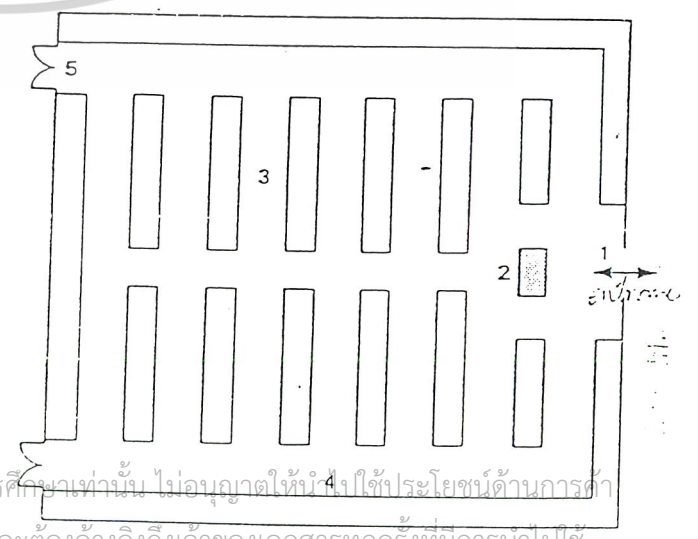
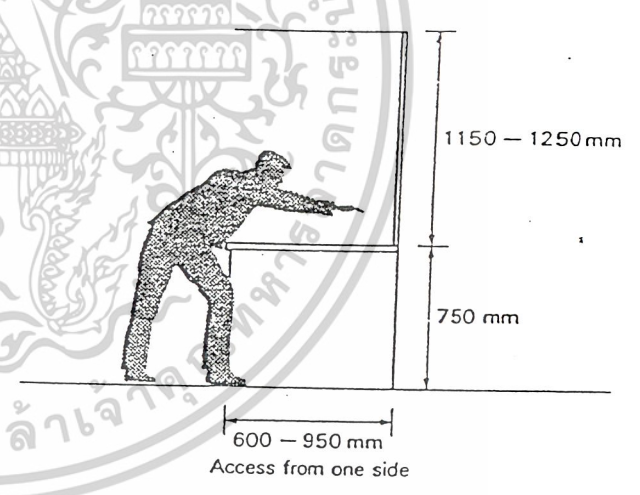

Figure 7.14 Viewing exhibits and interpretive material - reading distances: (a) Visual size of exhibit and interpretive image/ illustration to promote clear communication. (b) Reading works of art and interpretive information

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำ 4 ง ใต้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

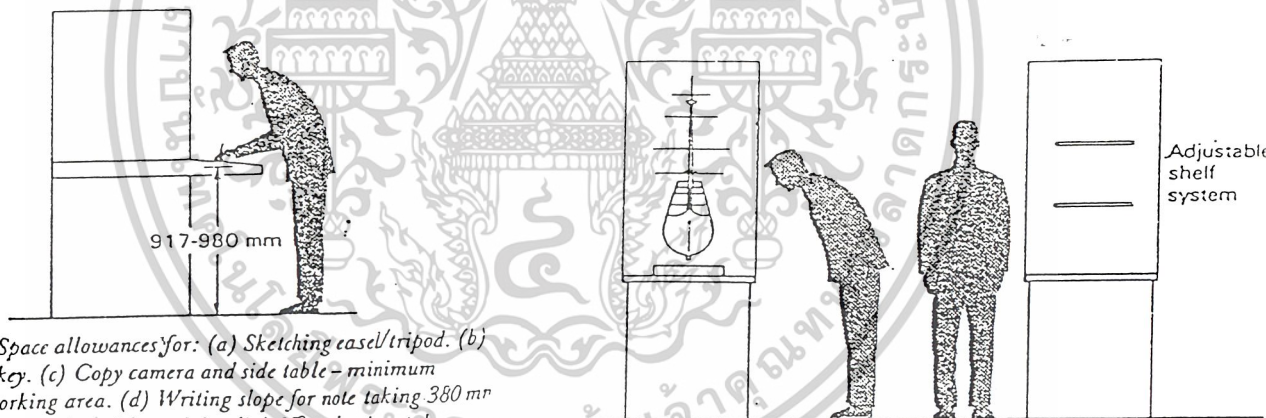
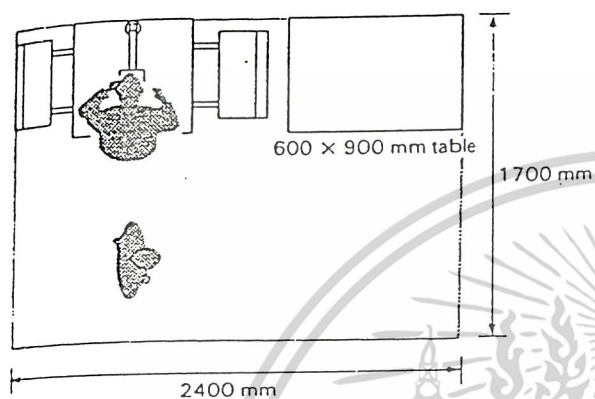
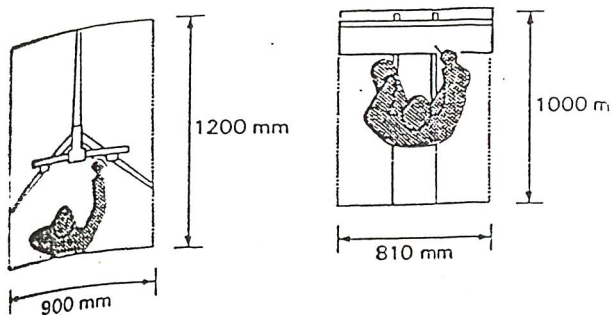
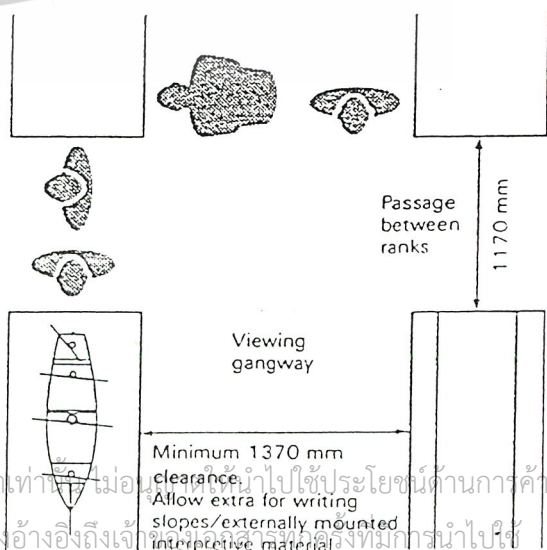
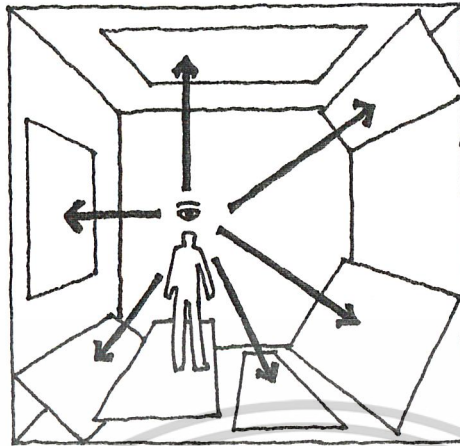

Figure 7.19 Space allowances for: (a) Sketching easel/tripod. (b) Sketching donkey. (c) Copy camera and side table - minimum clearance in working area. (d) Writing slope for note taking 380 mm up - maximum angle (with retaining lip) 15° to horizontal

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าที่ถือลิขสิทธิ์ในการนำไปใช้

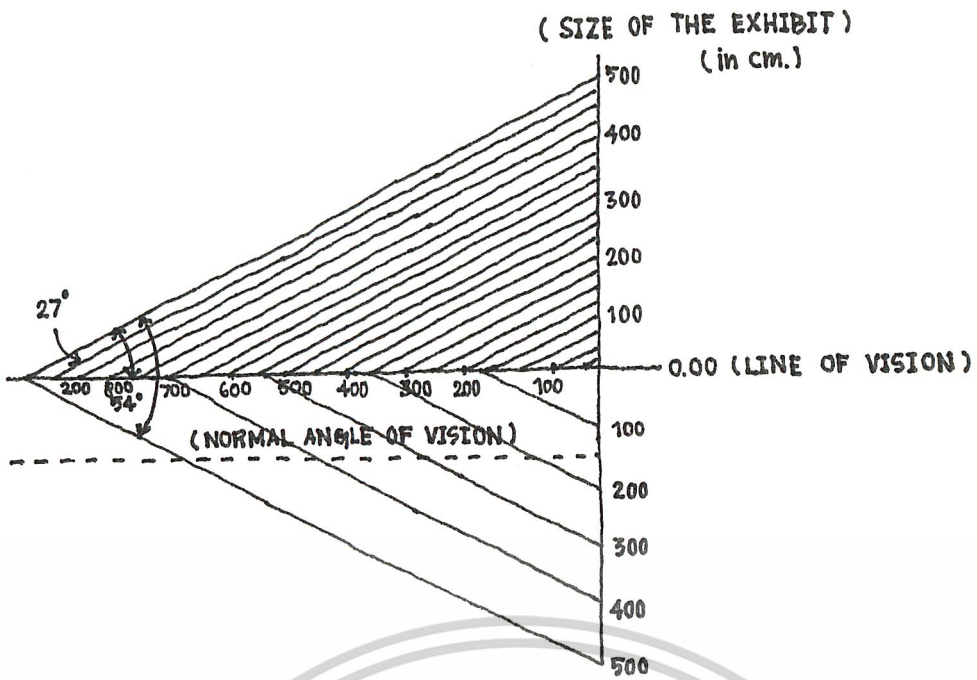

ภาพเปรียบเทียบระหว่างการหันศีรษะและการกลอกตา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการหันศีรษะง่ายกว่าการกลอกตา พิจารณาการดูภาพหนึ่งๆ หรือภาพที่จัดเป็นกลุ่ม อริยาบทในการเคลื่อนที่ที่ง่ายที่สุดคือ การหมุนศีรษะ หรือหมุนตัวเพื่อดูภาพอื่นๆ ต่อไป (ผังนี้แสดงโดย Herdert Bayer ในปี 1937 แสดงให้เห็นว่ามนุษย์มองดูภาพได้ทุกทิศทาง ทั้งด้านข้าง ล่างและบน)

แสดงขอบเขตของการมองเห็นของคนสายตปกติ ประมาณ 120 องศา แต่มุมมองที่ผู้ดูสามารถมองเห็นได้โดยไม่ต้องหันศีรษะ ประมาณ 40 องศา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

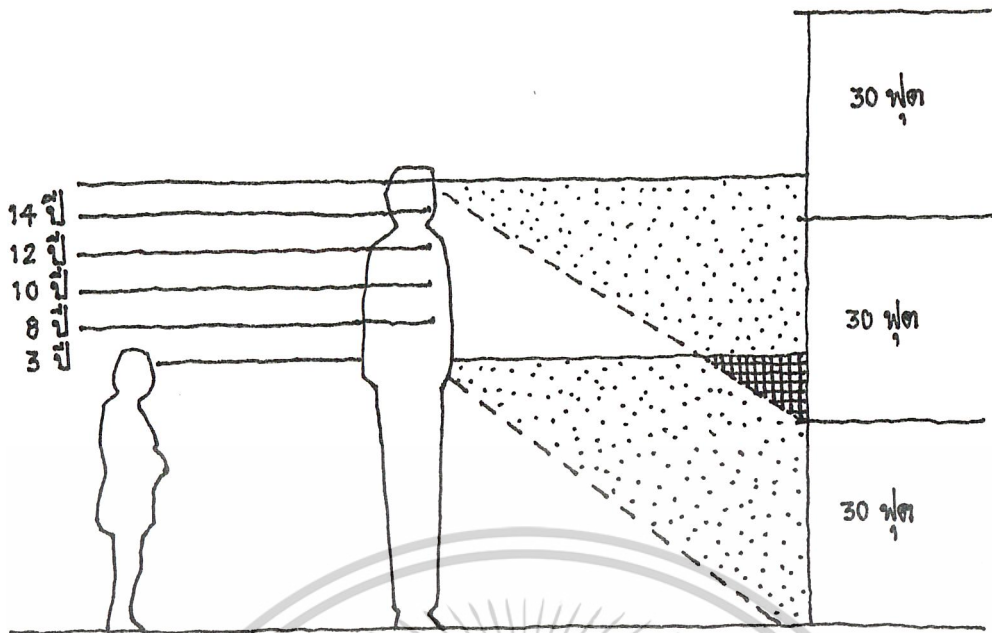

ข้อมูลจาก architect data กำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์ไว้ 27 องศา เห็นระดับสายตา และ 27 องศา ได้ระดับสายตา เพราะเป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุดโดยไม่ต้องก้มหรือเงยศีรษะ

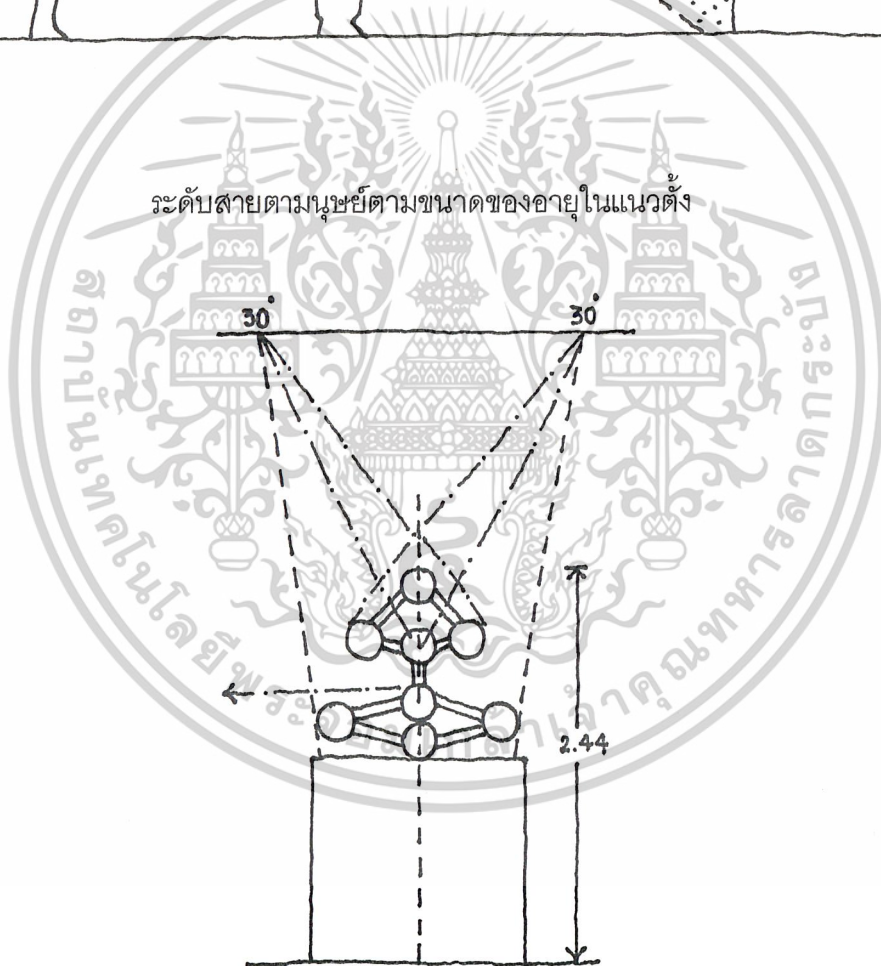

ขอบเขตการมองเห็นวัตถุในระดับสายตาคนปกติที่ไม่ต้องก้มศีรษะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

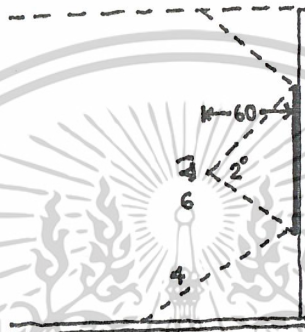
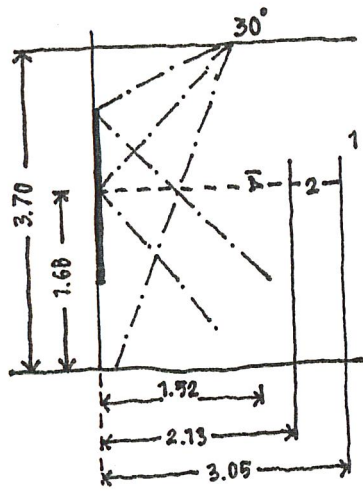

ระดับสายตามนุษย์ตามขนาดของอายุในแนวตั้ง

ระบบของการมองวัตถุในแนวนอนและแนวตั้ง

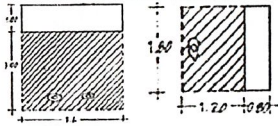
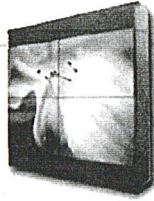
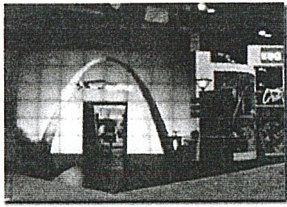
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบการมองภาพที่สัมพันธ์กับสายตา

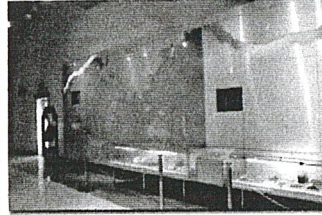
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

VDO WALL

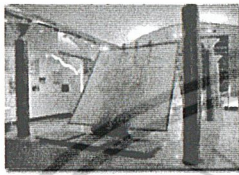
VDO.WALL เป็นวิธีการแสดงที่น่าสนใจโดยการฉายผ่านเครื่องวิธีโดยเครื่องที่วิ่งทั่วไปโดยจำนวนแนวตั้งและแนวเอียงจะคงเท่ากัน เช่น 2x2, 3x3 เป็นต้น ความหนาโดยทั่วไป 27 นิ้ว

ELECTRIC BOARD

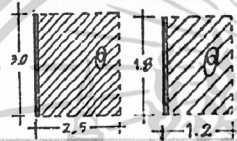

เป็นวิธีการแสดงแบบ board โดยใช้ไฟฟ้าเข้าช่วย มีการกลุ่มเพื่อแสดงข้อมูลแต่ละชนิด ซึ่งวิธีนี้สามารถดึงดูดความสนใจและไดนามิก

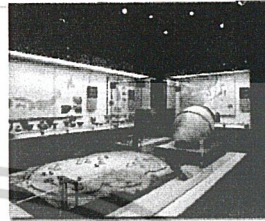
BOARD

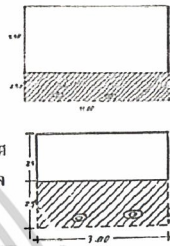
เป็นวิธีการแสดงที่ง่ายที่สุดและให้ความรู้โดยง่ายแต่ต้องออกแบบให้น่าสนใจได้ไม่เท่าเชื้อ

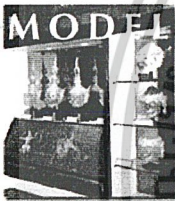
DIORAMA

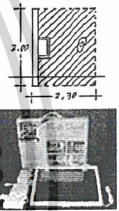
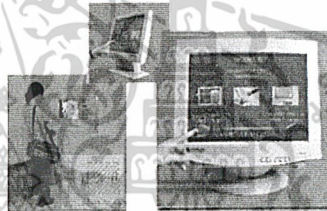
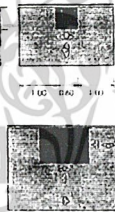
เป็นเทคนิคในการจัดแสดงที่น่าสนใจที่กำหนดขนาดตามสัดส่วนที่ถูกต้อง เห็นสภาพบรรยากาศโดยรวมที่สื่อให้ดูเข้ามามีได้จับและน่าสนใจสำหรับเด็กๆ

TOUCH SCREEN MONITOR

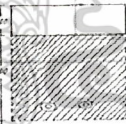
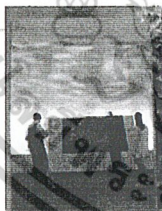

การแสดงโดยวัตถุจริง

เป็นอุปกรณ์การจัดแสดงที่กระตุ้นความสนใจให้ผู้ที่มาชมมีส่วนร่วมในการชม นิทรรศการ การติดตั้งใช้แบบ built-in ในเค๊าหรือแบบติดตั้งเสริมต่างๆจากคอมพิวเตอร์ โดยทั่วไปใช้กับจอขนาด 15 นิ้ว

PROJECTOR

SLIDE MULTIVISION

โปรเจคเตอร์ในการจัดแสดง

1. ฉายภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวลงบนฉาก
2. ฉายภาพ laser เพื่อให้ได้ภาพตามที่ตั้งไว้
3. HOLOGRAPH ฉายภาพ 3 มิติ มี 2 แบบ คือ แบบโปร่งและแบบ solid

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ระบบเสียงภายในโครงการ

ระบบเสียงและโทรศัพท์

ระบบเสียงประกาศ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการแจ้งข่าวสาร หรือสัญญาต่าง ๆ ทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคาร มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคคอยควบคุม ติดตั้งลำโพงขยายเสียงในส่วนแสดงนิทรรศการ โดยแบ่งเป็นโซน เพื่อให้สามารถควบคุมเสียงประกาศเฉพาะที่ต้องการได้ การติดตั้งระบบอินเตอร์คอม ติดต่อกับห้องควบคุม เมื่อเหตุฉุกเฉินและจุดประสงค์อื่น ๆ และในส่วนสำนักงานรวมทั้งบางจุด มีระบบเสียงเฉพาะ เช่น ส่วนหอประชุม ห้องบรรยายที่มีการควบคุมแยกออกมา แต่สามารถติดต่อกับห้องควบคุมรวมได้

เสียง (SOUND)

การป้องกันเสียงสะท้อนในทางสถาปัตยกรรม มีความต้องการที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. **สิ่งแวดล้อมในการป้องกันเสียงสะท้อน**

ความเข้มและลักษณะของเสียงต่างๆ ที่ขึ้นภายนอกห้อง วิธีเสียงต่างๆ จะกระจายไปยังจุดต่างๆ มาถึงห้อง สิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวกับระบบเสียงสะท้อน ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการใช้ห้องหรืออาคารนั้นๆ เป็นสำคัญ

2. **ภาวะการฟังเสียง**

ภาวะการฟังเสียงในห้อง จะได้รับผลเป็นที่พอใจนั้นต้องการส่วนต่างๆ ดังนี้

- เสียงเบื้องหลัง (BACKGROUND NOISE) จะต้องมียกระดับที่ต่ำพอ
- การขจัดเสียงสะท้อนกลับ ซึ่งต่อเนื่องกันหลายหน
- จัดการกระจายเสียงไปในที่ว่างภายในห้องให้เหมาะสม
- ให้เสียงไปยังผู้ฟังชัดเจนและดังเพียงพอ

เสียงเบื้องหลังเกิดจากเสียงที่ลอดมาจากภายนอกห้อง รวมทั้งเสียงซึ่งเกิดขึ้นในห้องด้วย จำเป็นต้องตัดลงให้เหลือน้อยที่สุดเพื่อการทำให้การฟังดีขึ้น

สำหรับการจัดคัลบ เสียงสะท้อนกลับที่พอเหมาะจะช่วยให้เสียงดนตรีไพเราะยิ่งขึ้น แต่ต้องไม่มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอทั้งห้อง

ส่วนการจัดให้เสียงไปถึงผู้ฟังได้ชัดเจน และดังพอนั้น เพื่อจะช่วยให้ผู้ฟังดนตรีอย่างชัดเจนเหมาะสม โดยทั่วๆ ไปแล้วสำหรับห้องเล็กๆ เสียงดนตรีจะต้องดังพอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการควบคุมเสียงว่าจะต้องการให้เสียงออกมาในลักษณะใด

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน ขึ้นตรงต่อภาวะการฟังเสียงทั้ง 4 ข้อ เพื่อประโยชน์ในการออกแบบให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

การลดเสียงที่มีความถี่ต่ำๆ ควรใช้วัสดุที่เป็นแผ่นในไม้อัด กระจกอัด ไม้อัดหรือพลาสติก เป็นฝาเพดานหรือไม้บุผนัง ตามปกติวัสดุเหล่านี้มีคุณสมบัติในการสะท้อนเสียงได้ดี ถ้าทำให้แข็ง เช่น ติดแนบกับโครงสร้างอย่างมั่นคง หรือปะติดผนังคอนกรีต ถ้าติดแผ่นวัสดุเหล่านี้ ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เช่น ปะหน้าวัสดุห้อยในตัวได้ ทำให้มีช่องอากาศอยู่เบื้องหลังวัสดุ หรือโดยวิธีโดยตรงแล้วจะมีคุณสมบัติดูดเสียงที่มีความถี่ต่ำๆ ได้ดี แต่จะดูดได้มากหรือน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระยะของช่องอากาศและคุณภาพของวัสดุห้อยตัว

4.5 ระบบอื่นๆภายในโครงการ

ระบบป้องกันอัคคีภัย

การป้องกันอันตรายจากอัคคีภัยเป็นความรับผิดชอบอย่างสูงของเจ้าหน้าที่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน ประชาชนที่เข้าชม และชิ้นงานที่แสดง ดังนั้นจำเป็นต้องกวดขันในเรื่องระเบียบ ตลอดจนการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพ

ในการออกแบบเพื่อป้องกันอัคคีภัย ควรคำนึงตั้งแต่รูปร่างอาคาร ทางออกฉุกเฉิน การเลือกใช้วัสดุอาคารที่เป็นวัสดุทนไฟอย่างถูกต้อง

ระบบป้องกันอัคคีภัยที่ใช้ในโครงการประกอบด้วย

1. ระบบตรวจจับและแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (FIRE ALARM SYSTEM)
 - SMOKE DETECTOR อุปกรณ์ตรวจจับเมื่อมีควันที่เกิดจากเพลิงไหม้
 - HEAT DETECTOR อุปกรณ์ตรวจจับเมื่อมีความร้อนที่เกิดจากเพลิงไหม้ ซึ่งมากกว่าความร้อนที่กำหนดไว้

เนื่องจากอาคารพิพิธภัณฑ์ไม่ได้ใช้งานให้เป็นที่อยู่อาศัย จึงเลือกระบบเตือนอัคคีภัยแบบระบบ HEAT DETECTOR เพราะราคาถูกกว่า SMOKE DETECTOR ประมาณ 2 เท่า

เมื่อมีเหตุเพลิงไหม้เกิดขึ้น ความร้อนที่เกินกำหนดจะทำให้ HEAT DETECTOR ทำงานและสัญญาณเตือนภัย ให้ห้องควบคุมทราบบริเวณที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ และยามทำการตรวจสอบและระงับเหตุก่อนที่เพลิงจะลุกลามได้ ในขณะเดียวกันระบบเตือนอัคคีภัยส่งสัญญาณ ไปยังระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เครื่องกำเนิดไฟฟ้า GENERATOR เริ่มเดินเครื่องพร้อมที่จะจ่ายกระแสไฟฟ้าแทนไฟฟ้าจากการไฟฟ้า
- กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CC.TV) ในโซนที่มีสัญญาณแจ้งเหตุทำงาน
- ปัมป์น้ำในระบบดับเพลิงเริ่มทำงาน
- แจ้งสัญญาณไปยังสถานีดับเพลิงใกล้เคียง

2. ระบบดับเพลิง (FIRE FIGHTING SYSTEM)

เป็นอุปกรณ์ที่ติดตั้งควบคู่กับระบบตรวจจับ และแจ้งเหตุเพลิงไหม้ จะส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้อยู่บริเวณเกิดเหตุออกไป ทำการตัดระบบไฟฟ้าในอาคารให้หมด ป้องกันไฟฟ้าลัดวงจรได้ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองทำงาน และจ่ายไฟให้ระบบดับเพลิง และปัมป์น้ำ

อุปกรณ์ดับเพลิงที่ใช้เป็น AUTOMATIC SPRINKLER SYSTEM ติดตั้งทั่วไปของอาคารพร้อมทำงานฉีดน้ำ ได้นำจากถังเก็บน้ำสำรองเพื่อการดับเพลิงตามที่เทศบัญญัติกำหนดไว้ การเลือกใช้ควรเลือกใช้ที่เหมาะสมเพราะน้ำจะทำความเสียหายให้อุปกรณ์ไฟฟ้าได้ซึ่งอาจใช้ถังดับเพลิงแบบผงเคมีแห้งที่บรรจุก๊าซฮาโลน 1301 ที่เป็นสารที่ใช้ดับเพลิงได้ผลที่สุดและไม่ทำความเสียหายให้อุปกรณ์ไฟฟ้า ควรเลือกในบริเวณที่จำเป็นเท่านั้น เพราะสารตัวนี้เป็นตัวอันตรายต่อมนุษย์ รวมทั้งทำลายโอโซนในชั้นบรรยากาศ

3. ทางหนีไฟ (FIRE ESCAPE)

การออกแบบต้องคำนึงถึงทางหนีไฟ เพียงพอต่ออัตราดังนี้

จำนวนคน	จำนวนทางหนีไฟ
1-60	1
61-600	2
601-1,000	3
1,001-1,400	4
1,401-1,700	5
1,701-2,000	6

ทางหนีไฟ ประกอบด้วย บันไดหนีไฟมีแสงสว่างฉุกเฉิน ป้ายลูกศรชี้ทางออกของอาคารที่สามารถมองเห็นได้ในที่มีไฟแสงสว่างของทางหนีไฟ และไฟป้ายแสดงทิศทางออกฉุกเฉินออกรับกระแสไฟจากระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน (GENERATOR)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบน้ำใช้และน้ำทิ้ง

ระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรฐานน้ำทิ้งของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นแนวทางการออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารซึ่งระบุในสถานที่ราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอย 10,000-55,000 ตารางเมตร ใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งแบบ ข. โดยน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว มีคุณสมบัติดังนี้

- pH 5-9
- BOD ไม่เกิน 30 มิลลิกรัมต่อลิตร
- มีสารประกอบพวกซัลไฟด์ไม่เกิน 10 มิลลิกรัมต่อลิตร
- มี ORG-N ไม่เกิน 10 มิลลิกรัมต่อลิตร
- ค่า pH ต้องเพิ่มขึ้นจากปริมาณที่มีในน้ำใช้ปกติ ไม่เกิน 500 มิลลิกรัมต่อลิตร
- มี SETTLEABLE SOLIDS ไม่เกิน 0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร
- มี OIL GREASE ไม่เกิน 20 มิลลิกรัมต่อลิตร
-

ระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้ มี 3 ประเภทคือ

1. ระบบตะกอนเร่ง (ACTIVATED SLUDGE)
2. ระบบจานหมุนชีวภาพ (RBC)
3. ระบบบ่อกรองไร้อากาศ (ANAEROBIC FILTER) ตามด้วยระบบ FIX FILM AEROBIC

การบำบัดแบบตะกอนเร่งต้องการการดูแลพอสมควร นับตั้งแต่การเพาะเลี้ยงเชื้อ การควบคุมระบบให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักร ซึ่งในความจริงจากการสำรวจพบกว่า 70 % ผู้ใช้การบำบัดน้ำเสียให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำทิ้งชุมชน เนื่องจากการขาดการดูแลระบบที่ดี ขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจในการเดินระบบบำบัดน้ำเสีย

สรุประบบบำบัดน้ำเสียทุกระบบ มีข้อดีข้อเสียเฉพาะในแต่ละระบบ การเลือกใช้ระบบน้ำเสียชนิดใดขึ้นกับปัจจัยต่างๆ และประสบการณ์ของวิศวกรผู้ออกแบบ ถ้าสามารถเลือกใช้ได้เหมาะสมกับอาคาร จะทำให้ไม่เกิดความรำคาญแก่ผู้ใช้อาคารและผู้อาศัยข้างเคียง นอกจากนี้ยังช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมโดยส่วนรวมด้วย

ระบบกำจัดขยะ

ลักษณะอาคารสาธารณะจะมีปริมาณขยะประมาณ 0.25 ลิตร/คน/วัน นั่นคือปริมาณขยะเกิดขึ้นประมาณ 342.50 ลิตร/วัน (ผู้ใช้อาคารเฉลี่ย 1,370 คน/วัน)

วิธีการกำจัดที่ใช้ ถ้าพิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์มีห้องที่รวบรวมเก็บขยะ คือ WASTE ROOM คือห้องเก็บขยะที่ไม่เน่าเสีย บริเวณที่ตั้งห้องรวบรวมขยะ ต้องอยู่ในบริเวณที่ไม่ทำให้เกิดมลภาวะแก่ตัวเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคาร และผู้ใช้อาคารมักตั้งอยู่ใกล้กับส่วนบริการที่มีปริมาณขยะเกิดขึ้นมากกว่าส่วนอื่น ๆ ขยะที่รวบรวมไว้จะถูกรวบรวมไปโดยบริการกำจัดขยะของเทศบาลที่มาเก็บขยะไปทุกวัน

ระบบรักษาความปลอดภัย

การป้องกันคุ้มครองวัตถุต่าง ๆ ต้องคำนึงถึง

1. การคุ้มครองรักษาวัตถุ โดยการจัดทำทะเบียนเป็นหลักฐาน
2. การดูแลรักษาสภาพของวัตถุให้ปลอดภัยจรรยาชาติ และการรักษาซ่อมแซม
3. การป้องกันอันตรายจากผู้ชม
4. การป้องกันภัยในยามสงคราม

การป้องกันอันตรายจากผู้ชม

ในการจัดแสดงจะต้องหาทางป้องกัน เช่น ทำบกพื้นไม่ให้ผู้ชมเอื้อมถึง ใช้เชือกกั้น และต้องมีพนักงานเฝ้าห้องที่เข้มแข็ง ในเรื่องดังกล่าวนี้ขึ้นอยู่กับผู้ออกแบบจัดแสดง และผู้จัดแสดงจะต้องคำนึงถึงในเรื่องความปลอดภัย และการวางแผนป้องกันพร้อมไปกับการออกแบบนิทรรศการ การคุ้มครองป้องกันจากโจรผู้ร้าย มีอุปกรณ์ช่วย ได้แก่

ก. เทคนิคทางกลศาสตร์

1. สร้างรั้วล้อมที่มั่นคงแข็งแรง
2. ใช้กุญแจใส่ประตูห้องและตู้แสดง
3. ตู้กระจกต้องพิจารณาความสำคัญของวัตถุว่า ควรจะเป็นกระจกที่มีความมั่นคงแข็งแรงขนาดใด และชนิดป้องกันกระสุน
4. ใช้พลาสติกหนา
5. สร้างห้องนิรภัย หรือตู้นิรภัยป้องกันผู้ร้าย และอัคคีภัย
6. ใช้ประตูเหล็กสำหรับห้องสำคัญ และทำประตูอัตโนมัติ ซึ่งอาจควบคุมระบบไฟฟ้า

ข. เทคนิคทางไฟฟ้า ใช้เป็นระบบสัญญาณแจ้งเหตุซึ่งมีเทคนิคต่าง ๆ กันดังนี้

เทคนิคทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

1. เครื่องจับเสียง ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์จับเสียง
2. เครื่องเปลี่ยนแปลงความจุไฟฟ้า เนื่องจากคนเป็นตัวนำไฟฟ้า ถ้ามีคนเข้าไปในเขตเครื่องนี้ถูกรบกวน ทำให้ประจุของเครื่องเปลี่ยนแปลง เครื่องจับก็จะส่งสัญญาณทำให้กริ่งดัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รั้วไฟฟ้า เดินสายไฟฟ้าหรือลวดต่อเนื่องกันไประหว่างตู้ต่างๆ ถ้าวงจรไฟฟ้าขาดจะทำให้กริ่งดัง
4. เครื่องดักด้วยเสียงสูง ใช้ได้ทั้งคลื่นเสียง เมื่อมีการเคลื่อนไหวผ่านคลื่นเสียงก็จะทำให้คลื่นเสียงถูกตัดขาด ค่าของอุลตราโซนิคที่ตั้งไว้ลดลงก็จะส่งสัญญาณเสียงกริ่งดังขึ้น วิธีนี้มีประสิทธิภาพไวมาก เมื่อเกิดสิ่งที่ทำให้กริ่งดังแล้วจะตั้งเครื่องใหม่ ยังใช้บอกสัญญาณไฟไหม้ด้วย เมื่อเกิดความร้อนขึ้นในที่ซึ่งตั้งเครื่องไว้ จะมีผลต่ออุลตราโซนิคเฉพาะทำให้กริ่งดังเช่นกัน

เทคนิคทางกลศาสตร์และอิเล็กทรอนิกส์

1. เครื่องดักการกระทบกระเทือน
2. เทคนิคดักด้วยลวด มี 2 วิธี
 - ระบบกลศาสตร์ ใช้ลวดติดกับวัตถุ หรือสิ่งที่ต้องการคุ้มกัน แล้วต่อไปยังสัญญาณเสียง เมื่อลวดถูกดึง หรือขาดก็จะมีเสียงขึ้น วิธีนี้ใช้ภายนอกอาคารรั้วเป็นต้น
 - ระบบไฟฟ้า เมื่อไปสัมผัสก็เกิดเสียง
3. พรมลวดไฟฟ้า ใช้ลวดซ่อนอยู่ใต้พรม และเดินไฟฟ้า ถ้ามีคนเหยียบบนพรม วงจรไฟฟ้าแรงกดจะทำให้เกิดเสียงสัญญาณ
4. วงจรสัมผัส ใช้โลหะเป็นแผ่น หรือปุ่มซึ่งสัมผัสกันอยู่แล้วเดินกระแสไฟฟ้า ถ้าปุ่มหรือโลหะแยกออกจากกัน จะทำให้วงจรไฟฟ้าขาด ทำให้เกิดเสียง หรืออาจทำตรงกันข้าม คือกำหนดให้จุดสองจุดไม่สัมผัสกัน ถ้าถูกกระทบกระเทือนทำให้เกิดสัมผัสวงจรไฟฟ้าปิดจะเกิดเสียงขึ้น
5. เครื่องตัดความร้อน ใช้ติดตั้งในส่วนที่เป็นโลหะ เช่นห้องนิรภัย เพื่อการป้องกันการใช้เครื่องปั้นดินเผาเจาะเหล็กด้วยตะเกียงฟู่ มีเครื่องวัดอุณหภูมิที่ตั้งไว้ก็จะเกิดเสียงสัญญาณขึ้น
6. การควบคุมประตูทางเข้า ใช้วิธีทางกลศาสตร์ และอิเล็กทรอนิกส์ ใช้แม่เหล็กไฟฟ้านำมาใช้ควบคุมประตู ซึ่งเป็นเครื่องอัตโนมัติ
7. เครื่องเรดาร์ ใช้วัดความเปลี่ยนแปลงของคลื่นแม่เหล็กที่สะท้อนกลับมาจากวัตถุที่เคลื่อนที่ผ่านเข้ามาใกล้แรงคลื่นแม่เหล็ก คลื่นที่สะท้อนกลับถูกเข้าเครื่องรับเกิดเป็นสัญญาณเสียง

เทคนิคทางโทรทัศน์

1. กันด้วยเสียง ใช้ลำแสงพุ่งไปยัง Photo Electric Cell ถ้ามีสิ่งใดผ่านจะทำให้ถูกแสงรบกวนเกิดสัญญาณเสียงขึ้น อาจใช้ที่ใดที่หนึ่งเช่น ทางเดิน หรือทางเข้า แต่ควรเป็นในตัวอาคาร
2. เครื่องกันด้วยแสงอินฟราเรด วิธีนี้ดีกว่าแบบที่หนึ่ง โดยลำแสงอินฟราเรดที่มองไม่เห็น เหมาะจะใช้กับทางเดิน ทางเข้า ไม่เหมาะกับการนอกอาคาร เพราะสัตว์ และแมลงในเวลากลางคืนอาจทำให้เกิดสัญญาณเสียงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เครื่องโทรทัศน์ ใช้กล่องโทรทัศน์จับสิ่งที่ต้องการผู้คุมครอง กล่องโทรทัศน์มีหลายแบบ ทั้งในอาคารและนอกอาคาร ทนน้ำทนความร้อน ความเย็นได้ โดยมากใช้กับทางเข้า แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่คอยดูที่จอโทรทัศน์ หรืออาจต่อกับเครื่องสัญญาณได้

- Stable Image Television เครื่องโทรทัศน์นี้ดัดแปลงมาจากแบบแรก ใช้กล่องจับอยู่ที่จุดหนึ่งจุดใดโดยเฉพาะ ถ้าแสงถูกรบกวนจะเกิดสัญญาณ เหมาะสำหรับห้องที่มีคนเฝ้า

- Infrared Television วิธีนี้ดี ไม่ต้องการแสงสว่าง ใช้ควบคุมอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่องแบบนี้ไวต่อแสงอินฟราเรด ใช้ในห้องที่ไม่มีแสงสว่างได้

4. ใช้แสงควบคุม ใช้แสงธรรมชาติหรือสปอตไลท์ ส่งไปยังที่ที่ต้องการควบคุม มักใช้กับรั้วทางเข้าและทางออก ใช้ประโยชน์ประกอบกับเครื่องมือ ซึ่งทำให้เกิดสัญญาณเสียง ลำพังแสงสว่างป้องกันไม่ได้ แต่อาจมีผลเพียงจิตวิทยาเท่านั้น

5. เครื่องถ่ายภาพ ใช้กล่องถ่ายรูปอัตโนมัติตั้งไว้ยังจุดที่ต้องการคุมครองอาจใช้แฟลชโดยไม่ต้องถ่ายรูปก็ได้ เมื่อมีคนเข้ามายังจุดที่ตั้งกล่องไว้ แฟลชจะสว่างขึ้นโดยอัตโนมัติ และเกิดสัญญาณเสียงหรืออาจใช้กล่องอัตโนมัติบันทึกภาพโดยตลอด

ค. เทคนิคทางเคมี

1. ใช้แสงหรือควันเป็นสัญญาณ

2. ใช้แรงระเบิด

3. สีสีย้อม

ง. เจ้าหน้าที่รักษาการ

1. การอบรมเจ้าหน้าที่ และการวางระเบียบ ในด้านการบริหาร ผู้อำนวยการจะต้องมีวิธีการอบรมปลูกฝังเจ้าหน้าที่ จะต้องวางระเบียบข้อบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ยาม และพนักงานเฝ้าห้อง ให้มีรายงานประจำวัน

2. การรักษาความปลอดภัยในเวลาเปิดแสดง โดยจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าห้อง เจ้าหน้าที่รักษาการ และยาม จะมากน้อยก็แล้วแต่ความจำเป็น

3. ยามรักษาการในเวลากลางคืน หลังเวลาเปิดแสดง จะต้องมีการยามรักษาการรอบบริเวณ ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผลัด ผลัดหนึ่งจะเป็น 6-8 ชั่วโมง และอาจมีมากกว่า 1 คน

4. การใช้สุนัขช่วยเฝ้ายาม วิธีนี้มี 2 ประเภทดังนี้

- สุนัขที่ไม่ได้รับการฝึกฝนโดยเฉพาะ การเลี้ยงดูไม่สิ้นเปลือง แต่ได้รับประโยชน์น้อย และอาจถูกผู้ร้ายล่อด้วยอาหาร หรือวางยาพิษได้

- สุนัขที่ได้รับการฝึกหัดมาป้องกันการโจรกรรมโดยตรง มีหลายประเภท ได้แก่สุนัขเฝ้ายาม สุนัขตรวจการ สุนัขอารักขา และสุนัขตามรอย

การใช้สุนัขในการช่วยเจ้าหน้าที่รักษาการให้ประโยชน์มาก และช่วยป้องกันการถูกคนร้ายทำ

ร้ายร่างกายด้วย แต่ขัดข้องอยู่ที่ราคาสูง และต้องมีสถานที่ฝึกฝนและมีอาหาร ทำให้สิ้นเปลือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 ประเภทวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งภายในโครงการ

วัสดุและการใช้

วัสดุที่ใช้กับอาคารสาธารณะ จะต้องมีความสมบัติที่สะอาดตา คงทนถาวรและราคาไม่แพง จะต้องเป็นวัสดุที่ดูแลรักษาทำความสะอาดได้ง่าย เพื่อประหยัดค่าดูแลรักษา ควรเป็นวัสดุที่ดูแลแล้วไม่เปื้อนง่าย ได้แก่ วัสดุประเภทหิน ไม้ อีฐ โลหะ กระจก และผ้า ดังนี้

วัสดุประเภทหิน

เหมาะสำหรับผนังภายใน และภายนอก หินที่ใช้ควรเป็นหินประเภทเนื้อละเอียด สามารถขัดให้เป็นมันได้ ควรหลีกเลี่ยงหินที่มีเนื้อขรุขระ เพื่อความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ และใช้กับผนังหรือพื้นที่ที่มีการใช้งานสมบุกสมบัน ตลอดจนเนื้อที่ที่คนพลุกพล่าน เนื่องจากหินที่มีความทนทานต่อการสัมผัส และทำความสะอาดได้ง่าย

เหตุผลสำคัญที่เลือกใช้หินเนื่องจาก หินมีความสมบัติที่ให้ความงดงามน่าประทับใจ มีค่าและดูหรูหรา ดังนั้นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การใช้หินมากที่สุดในอาคาร ได้แก่ บ้านโดทางเข้า บริเวณโถงทางเข้า หินที่นิยมใช้มากที่สุดได้แก่

หินอ่อน สามารถทนสกปรกได้ดี ทนต่อสารเคมีบางชนิด มักใช้กับผนังและพื้นภายในอาคาร หินอ่อนให้ความรู้สึกที่มีค่ามากกว่าหินอื่น ๆ มีสีและลวดลายให้เลือกมากมาย แล้วแต่ความต้องการของผู้ออกแบบ

หินแกรนิต ส่วนมากใช้กรุผนังและพื้นทางเดินส่วนต่าง ๆ เนื่องจากเป็นหินที่มีความคงทนมากที่สุด เมื่อขัดให้เงา จะมีลักษณะคล้ายหินอ่อน และบำรุงรักษาทำความสะอาดง่าย

หินชนวน มีสีต่าง ๆ ให้เลือกมากมาย ได้แก่ สีดำ สีเทา และสีน้ำตาล ค่อนข้างมีราคาแพง แต่ประหยัดค่าบำรุงรักษา

หินหล่อ ได้แก่ วัสดุประเภทหินผสมซีเมนต์ คูมีค่าน้อยกว่าหินแท้ ๆ แต่มีความงดงามคงทน และบำรุงรักษาได้ง่ายเท่าหินแท้

วัสดุประเภทดินเผา

วัสดุประเภทดินเผา เช่น อีฐ กระเบื้อง Terracotta สามารถใช้กรุพื้นผนังของโถงพักคอย ราคาถูกกว่าหิน ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ทนต่อการสีกร่อน บำรุงรักษาง่าย ตลอดจนมีสีลวดลายให้เลือกอย่างกว้างขวาง

อีฐ สามารถนำมาใช้ได้โดยใช้สีธรรมชาติของตัวมันเอง หรือทาสีทับก็ได้ ซึ่งใช้ได้ทั้งภายในและภายนอก สีธรรมชาติมีสีแดง แสด เทา ขาว ราคาถูกกว่าหิน ถ้าหากนำไปใช้อย่างเหมาะสมก็จะได้ความคงทน และง่ายต่อการบำรุงรักษา

กระเบื้อง กระเบื้องดินเผา ใช้กรุวัสดุต่าง ๆ มีสีลวดลาย และพื้นผิวให้เลือกมากมาย ส่วนมากใช้กรุเสา ผนังพื้น สามารถใช้กับห้างสรรพสินค้าได้เป็นอย่างดี และมีราคาถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุประเภทผสมเหลว

วัสดุผสมไม่ว่าจะเป็นวัสดุที่ใช้เชื่อมต่อดิฐ หรือใช้ฉาบหน้าผนัง และพื้น ย่อมเป็นวัสดุที่ใช้กันมาก และจำเป็นสำหรับอาคาร เนื่องจากการกรุวัสดุผนัง และพื้น ย่อมต้องการวัสดุผสมเหล่านี้ เช่น อิฐ หิน กระเบื้อง Terrazzo and Terracotta

Plaster and Stucco ปูนฉาบเป็นวัสดุที่คงทน และประหยัดมากที่สุด แต่ยากในการดูแลรักษา งานฉาบต้องใช้เวลาทำ ทำให้ส่วนอื่นของอาคารสกปรก ทั้งยังไม่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น Plaster and Stucco จึงไม่ควรใช้กับผนังทั่วไป แต่เหมาะกับการตกแต่งภายนอกที่ต้องการให้ผิวเรียบ เหมาะกับการติดป้ายต่าง ๆ และเครื่องหมายอื่น ๆ แต่ปัญหาที่สำคัญ คือ จะต้องทาสีบ่อย ๆ และเมื่อสีที่ทาทับหนาขึ้น ฝาผนังอาจเกิดรอยร้าว หรือสีที่ทาอาจลอกออกทำให้ไม่น่าดู

คอนกรีตเปลือย ปัจจุบันอาคารต่าง ๆ นิยมใช้ พื้นผนัง มีบทบาทมากในการตกแต่งความรู้สึกทนทาน แข็งแรง แต่ข้อเสีย คือการดูแลรักษาลำบาก แต่ในปัจจุบันมีน้ำยาเคลือบพื้นผิวให้ง่ายต่อการทำความสะอาด ส่วนใหญ่ใช้กับภายนอกอาคาร แต่ถ้าต้องใช้งานภายในอาคาร ควรขัดให้เรียบ เพื่อให้ดูเรียบร้อย และทำความสะอาดง่าย

หินขัด การทำพื้นหินขัด คือ การนำเม็ดหินอ่อนผสมหินปูน เทลงสู่ส่วนที่ต้องการตกแต่ง แล้วขัดด้วยเครื่องให้เรียบ เพื่อป้องกันการแตกร้าวในพื้นที่กว้าง เนื่องจากการยึด-หดตัว จะต้องแบ่งพื้นที่ออกเป็นตาราง และฝังเส้นทองเหลือง อลูมิเนียม หรือพลาสติกก็ได้ สามารถออกแบบลวดลายได้ตามที่ต้องการ โดยการผสมสีลงในปูนขาว ให้ความรู้สึกสง่างาม ทนทาน ทำความสะอาดง่าย ทั้งยังใช้กับผนัง และเสาได้ด้วย

ไม้ เป็นวัสดุสำคัญที่ขาดไม่ได้ สามารถนำมาใช้เป็นวัสดุกรุพื้น ผนัง เพดาน ตลอดจนเครื่องเรือน และอุปกรณ์ภายในอาคารทั่วไป โดยใช้ไม้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ไม้จริง ไม้อัด แผ่นป้องกันความชื้น ป้องกันเสียงสะท้อน เป็นต้น ประโยชน์สำคัญที่ได้จากการใช้วัสดุประเภทไม้ คือ มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน สามารถก่อสร้างได้รวดเร็ว ราคาไม่แพงนัก ขึ้นอยู่กับชนิดของไม้นั้น สามารถรีไซเคิล และนำมาประกอบใหม่ได้ง่าย ทำความสะอาดได้ง่าย ไม้แบ่งออกได้ดังนี้

ไม้ธรรมชาติ สามารถแปรรูปให้เหมาะกับงานได้ง่าย มีลวดลายธรรมชาติที่น่าสนใจ สามารถนำมาใช้เป็นโครงผนัง และกรุผนังภายนอกอาคาร และยังสามารถนำมาทำเป็นเครื่องเรือนต่าง ๆ ได้

ไม้อัด ได้แก่ วัสดุซึ่งผสมกันระหว่างเศษไม้ หรือเยื่อไม้ ลักษณะเป็นแผ่น ๆ มีขนาดแตกต่างกัน น้ำหนักเบา ราคาถูก สามารถนำมาใช้กับผนังภายในอาคารได้ดี ไม่ควรนำไปใช้ภายนอก อาคารที่โดนแดดและฝนเป็นเวลานาน ๆ เพราะ ไม้อัดจะบวมและลอกเป็นแผ่น ไม้อัดที่จำหน่ายตามท้องตลาด แบ่งออกเป็นหลายชนิดด้วยกัน เช่น ไม้อัดยาง ไม้อัดสัก ตลอดจนความหนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่แตกต่างกันออกไป เช่น 4 ม.ม. 8 ม.ม. เป็นต้น คุณสมบัติพิเศษ คือ โครงสร้างที่แข็งแรง สามารถนำมา ย้อมสี เคลือบเซลแลค แลคเกอร์ หรือพ่นสีให้มีสภาพคงทนถาวรได้ ไม้อัดจึงนับว่ามีประโยชน์มากไม่ว่ากรุผนัง หรือทำเครื่องเรือน

วัสดุกรุผนัง

วัสดุเหล่านี้ ได้แก่ กระดาษปิดผนัง แผ่นวีเนียร์ ไม้อัด โฟโตวอล เป็นต้น วัสดุเหล่านี้สามารถนำมาตกแต่งบางส่วนของผนังเพื่อดึงดูดความสนใจ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ วัสดุเหล่านี้ทำความสะอาดยาก แต่ในปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ มักอยู่ในรูปของพลาสติก จึงหมดปัญหาเรื่องการดูแลรักษา

โลหะ

ปัจจุบันโลหะได้รับความนิยมมาก ในการตกแต่งอาคาร ไม่ว่าจะเป็นวัสดุที่ใช้เป็นโครงสร้าง และใช้ในอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ โลหะพื้นฐานที่ใช้กันมากได้แก่ เหล็กกล้า เหล็กปลอดสนิม อลูมิเนียม แมงกานีส โลหะผสมของอลูมิเนียม ตลอดจนวัสดุประเภทบรอนซ์ ซึ่งสามารถขึ้นรูป รีด เป็นแผ่น หรือหล่อเป็นรูปลักษณะต่าง ๆ โลหะที่กล่าวในที่นี้คือ

เหล็กกล้า โดยมากจะใช้เหล็กกล้าในโครงสร้างตึกทั่ว ๆ ไป นำมาใช้กับกรอบกระจก หน้าต่าง แต่ส่วนใหญ่เหล็กกล้ามักซ่อนตัวอยู่ในอาคารโครงสร้างทั่วไป เช่น เสา คาน พื้น และในบางกรณีโครงสร้างอาคารเหล็กกล้า สามารถนำมาใช้เป็นส่วนตกแต่งได้ ถ้าต้องการความรู้สึกทันสมัย โชว์โครงสร้าง สัจจะวัสดุ

เหล็กปลอดสนิม โลหะผสมชนิดเดียวที่สามารถทนต่อสภาพอากาศได้ทุกชนิด เหล็กปลอดสนิมทำความสะอาดง่าย ให้ความสง่างาม ทันสมัย สามารถใช้กรุผนัง เสา และเป็นที่ยิยมในการตกแต่งทั้งภายในและภายนอกของอาคารร่วมสมัย

อลูมิเนียม โลหะชนิดนี้ให้ความสง่างาม และนำมาใช้ส่วนประกอบต่าง ๆ ในอาคารเป็นเวลานานแล้ว เช่น กรอบกระจก หน้าต่าง และสามารถนำมาประกอบเป็นเครื่องเรือนได้ด้วย

บรอนซ์ ให้สีธรรมชาติ ภูมิคุณค่าแต่ราคาแพง และดูแลรักษายาก จึงไม่เป็นที่นิยมเท่ากับอลูมิเนียม แต่อาจใช้เพื่อแสดงความหรูหรา ฟุ่มเฟือย นอกจากนี้ บรอนซ์เป็นโลหะที่แข็งแรง จึงได้รับความนิยมเป็นเวลานาน

วัสดุอื่น ๆ

กระจก มีบทบาทสำคัญในการตกแต่งเป็นอันมาก กระจกใสมักนำมาใช้ในส่วนที่ต้องการ ความรู้สึกโปร่ง ไม่ทึบ กระจกเงาก็มีบทบาทไม่ใช่น้อย เช่น ใช้กรุเสา เพื่อใช้ลดความหนาทึบของต้นเสา ใช้ตรวจสอบพฤติกรรมของลูกค้าในร้านค้าได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้า วัสดุประเภทผ้า มีหลาย สี แบบให้เลือกมากมาย ใช้ทำผ้าม่าน และบุเครื่องเรือน เป็นวัสดุที่มีความสำคัญในการตกแต่งอีกชนิดหนึ่ง

พลาสติก เป็นวัสดุใหม่ ทนน้ำ ทนทาน ราคาไม่แพง และทำความสะอาดง่าย เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นพลาสติกมีหลายรูปแบบ ลวดลายและสีสันทัน ให้เลือกมากมาย รวมทั้งเป็นวัสดุที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถดัดโค้งงอได้ตามต้องการ เหมาะสำหรับการกรุผนัง ประตู พื้นโต๊ะ เนื่องจากกันน้ำ และมีความทนทาน

วัสดุที่ใช้ภายในอาคาร โดยเฉพาะที่อยู่ในประเทศร้อน ควรเป็นวัสดุที่สามารถป้องกันความชื้น กันแมลง ปลวก เชื้อรา ที่จะเกิดขึ้น ต้องคำนึงถึงการป้องกันความร้อนจากแสงธรรมชาติ

การเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสียของวัสดุ

วัสดุ	ข้อดี	ข้อเสีย
ไม้	เป็นวัสดุที่หาง่ายในเขตร้อน แข็งแรง สบายงาม ราคาไม่แพง เหมาะใช้เป็นเฟอร์นิเจอร์	เสื่อมคุณภาพได้โดยน้ำ ความร้อน แสง เชื้อรา แมลงกินไม้ต่าง ๆ
อิฐ	มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ นำความร้อนต่ำ ทนต่อการเผาไหม้	กรรมวิธีเผาไม่ดีพอ เนื้อไม่แน่น ทำให้น้ำซึมเข้าไป
หิน	สามารถใช้ได้ดีในสภาพเขตร้อน แข็งแรง ทนทาน เหมาะกับการตกแต่งกำแพง จัดสวน	ค่าขนส่งแพง แดกร้าวได้
ซีเมนต์	ทนทาน และเข้ากับสภาพภูมิประเทศต่าง ๆ ได้ดี ทั้งมีความสวยงาม	มีความชื้น ดูดความร้อนได้รวดเร็ว
ไม้ไผ่	สะดวกต่อการตกแต่ง ทำเป็นธรรมชาติได้ง่าย ถ้าดัดแปลงโดยอัดเป็นแผ่นสำเร็จรูปมีความแข็งแรงทนทาน เหนียวแน่น ทำประโยชน์ได้มาก	เก่า และพุพังง่าย แมลงเจาะไชได้ง่าย
คอนกรีตบล็อก	ไม่แตกร้าวในเมืองร้อนและแล้งกรรมวิธีการผลิตและก่อสร้างทำได้ง่าย ประหยัด ทนทาน เผาไหม้ ทำผนังรับน้ำหนักโดยไม่ต้องมีเสาหรือเหล็กเสริม	อมความชื้น ต้องขบปูน แมลงเจาะไชได้ง่าย
ยิปซั่ม	สามารถคงสภาพที่ดีได้ในระยะเวลาอันนาน แม้ในที่ที่มีอากาศร้อนจัด กันความร้อนได้ดี	เปราะ หลุดแตกง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อลูมิเนียมและ โลหะผสม อลูมิเนียม	แข็งแรง ทนทานต่ออากาศร้อน ไม่เป็นสนิม มีความสามารถในการสะท้อนสูง น้ำหนักเบา สะดวกในการขนส่ง ไม่ต้องระวังในการแตกหัก ผลิตให้มีขนาดเล็กและบางได้	ราคาแพง
กระจก	กันน้ำ ฝุ่น ฝน ปลอดภัยอรา เหมาะสำหรับใช้ในที่ที่ต้องการแสงธรรมชาติ ถ้าเป็นกระจก 2 ชั้นจะกระจายแสงได้ดี และช่วยกรองความร้อน ส่วนกระจกบานเกล็ด ช่วยให้ภายในห้องรับลมได้ และป้องกันฝนถ้าฉาบผิวในด้วยแผ่นฟิล์มซุบสารเคมีอลูมิเนียมจะสะท้อนความร้อนออกไปได้ดี โดยที่ยังได้รับแสงเข้าสู่ภายในห้อง	แตกง่าย โดยเฉพาะที่ทำเป็นแผ่นใหญ่ ๆ ไม่เหมาะสมกับสภาพที่มีลมพายุแรง เป็นตัวนำความร้อนได้ดี
ไฟเบอร์กลาส	คงทนถาวร ไม่พุงง่าย ทนต่อการเผาไหม้ ใช้ทำแผงกันห้องที่มีความแข็งแรงมีโครงสร้างเสร็จในตัวโดยไม่ต้องมีกรอบคร่าว	ราคาแพง
พลาสติก	เหมาะกับการตกแต่ง และฉาบ ปะทำท่อน้ำ ทนต่อแรงลม ฝน ความชื้น ยืดหยุ่นต่อความเค็ม และทำได้หลายสี	เมื่อถูกความสูงจะงอ และร้าวได้ มีการขยายตัว แมลงอาจเจาะกิน ผิวของพลาสติกจะเสื่อมและเก่าเร็ว
สีทา	ให้ความสวยงามเพิ่มขึ้น มีหลายสีให้เลือก ช่วยสะท้อนแสง โดยเฉพาะสีอ่อนทำให้เกิดความสว่างภายในห้องมากขึ้น	ซีดเก่าเร็วเมื่อถูกความร้อน แตกร้าวง่ายด้วยความชื้นและแห้งแล้งของอากาศ
กระเบื้องยาง	มีความนุ่มสามารถเก็บเสียง สะอาดเรียบ มีความคงทนต่อความร้อน ราคาไม่แพงมากนัก มีหลายสี	ร้อนหลุดได้ในที่ที่มีความชื้น เกิดรอยขีดข่วนได้ง่าย ต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ
ไม้อัด	มีอายุทนกว่าไม้ธรรมชาติ ทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ไม่ยืด-หดเมื่อใช้ในที่รม ดัดแปลงโค้งงอให้เป็นรูปต่าง ๆ ทนต่อสารเคมี เช่น กรดต่าง น้ำหนักเบา ตอกตะปูไม่แตก	ถ้าอยู่ในที่ชื้นและแห้งแล้งจะโค้งงอและแตกง่าย ดูดสีและสิ่งที่ขัดมัน ทำให้เปลือง
กระดาษชาน อ้อย	เก็บเสียงและความร้อนได้ดี น้ำหนักเบา มีขนาดแผ่นที่เท่ากันใช้ทำผนังได้	ถ้าอยู่ในที่ชื้นและแห้งแล้งจะโค้งงอและแตกง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

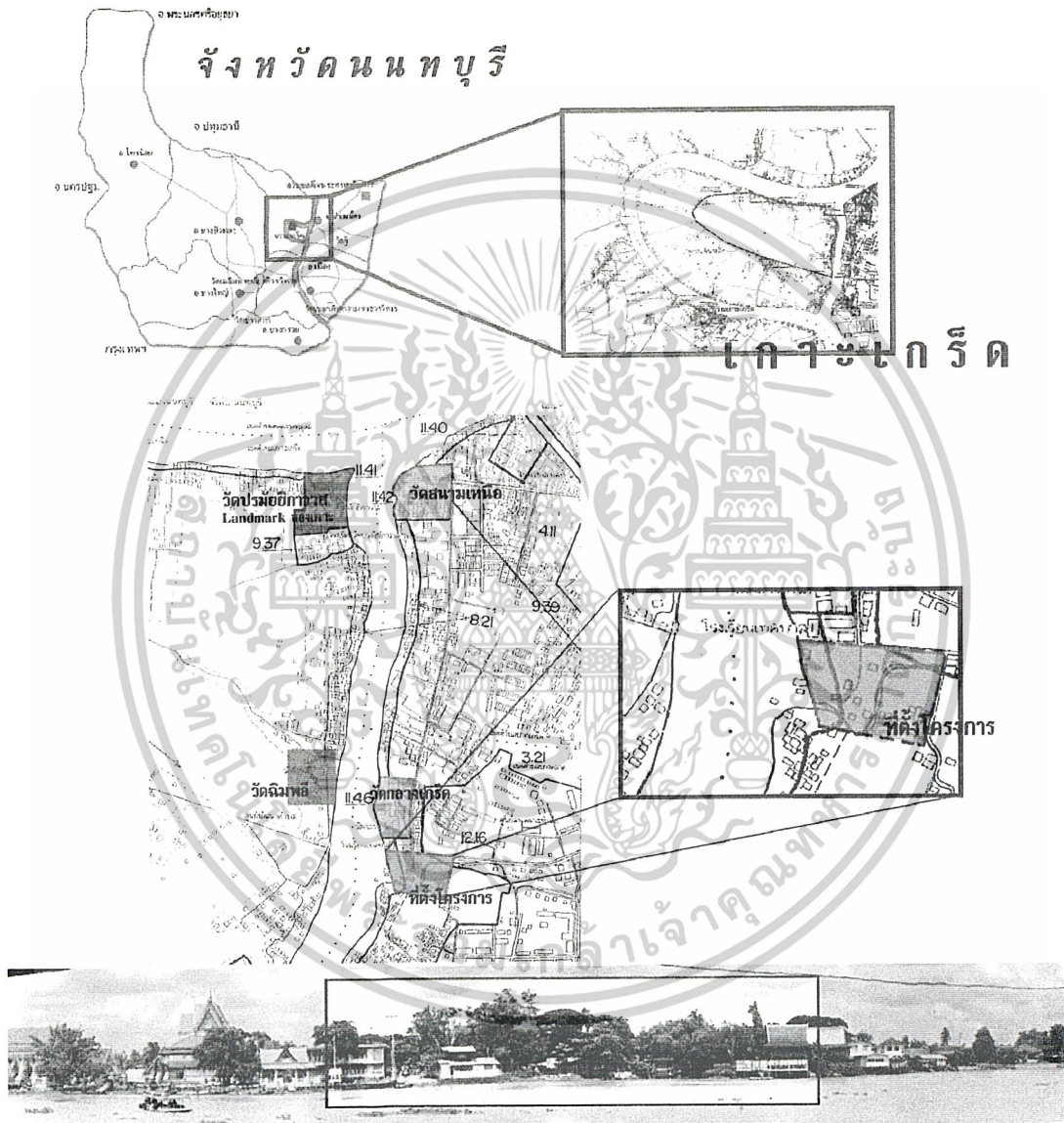
เซฟวิงบอร์ด	มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ตอกตะปูไม่แตก มีลายไม้งดงาม	ไม่ทนต่อน้ำ ทำให้ยุ่ยได้ มีความเปราะ
ทีโกบอร์ด	มีส่วนเคลือบน้ำยา และแบบพอกแผ่น มีความแข็งแรงไม่บิดงอ ผิวหน้ามีความคงทน	ผิวหน้าสีน้ำตาลซีไม่ได้อายุ ราคาแพง
เซลโลกริต	เป็นไม้ที่ผสมน้ำยาป้องกันปลวก เก็บเสียงกันความร้อนได้ดี ไม่บิดงอ ยุ่ย หรือผุง่ายทนแดดทนไฟ	ผิวหน้าแข็งอาจแตกได้บ้าง เป็นรอยร้าวระหว่างรอยต่อแผ่นง่าย
กระดาษบีค	เป็นวัสดุตกแต่งที่ช่วยให้ผนังสวยงาม สะอาดตา ป้องกันเสียง ดูหรูหรา มีหลายลาย	ราคาแพง ถูกน้ำหรือความชื้นจะยัดหรือพอง ไฟไหม้ง่าย
อะคูสติค	เก็บเสียงได้ดี มีเนื้อนุ่ม ป้องกันความร้อน น้ำหนักเบา บูผนังทาสีได้ มีความคงทนไม่บิดงอ ตอกตะปูไม่แตก เลื่อยได้ตามต้องการ	มองเห็นรอยต่อ ถูกน้ำยุ่ย ดูดสี
พรม	ช่วยเก็บเสียงได้ดี แก้เสียงสะท้อนได้ นุ่มนวล มีความอ่อนนุ่ม นำสัมผัส ไม่ลื่น ส่งเสริมให้สถานที่ดูสง่างาม มีสี แบบ ลวดลายให้เลือกมากมาย	ราคาแพง ทำความสะอาดยาก
ม่าน	ป้องกันความร้อนและแสงสะท้อน สามารถลดความเข้มของแสงสว่างให้น้อยลงได้ เมื่อไม่ต้องการแสงมาก บางชนิดเป็นวัสดุทางวิทยาศาสตร์ใช้ได้ดี ถ่ายเทอากาศได้โดยการรูดม่าน	ราคาแพง ทำความสะอาดยาก ติดไฟง่าย
ผ้าบุผนัง	มีคุณสมบัติดูดเสียงพอสมควร น้ำหนักเบา มีลวดลาย และสีให้เลือกใช้มากมาย เหมาะสำหรับปิดผนังภายในห้องที่มีความหรูหรา	ราคาแพง ทำความสะอาดยาก ติดไฟง่าย
แผ่นไม้ก๊อก	เก็บเสียงได้ดี น้ำหนักเบา เหมาะสำหรับบุผนังหรือเพดาน มีสีให้เลือกมากมาย ติดตั้งไม่ยาก	ราคาแพง ทำความสะอาดยาก สกปรกง่าย ถูกน้ำยุ่ย ติดไฟง่าย
แผ่นไมโครไฟเบอร์	เหมาะสำหรับบุผนังเก็บเสียง หรือเพดาน ป้องกันความร้อนได้ดีมาก ไม่ติดไฟ ติดตั้งไม่ยุ่งยาก มีทั้งชนิดสำเร็จรูปมีลวดลาย	ราคาแพง ไม่มีสีให้เลือกใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทวิเคราะห์และการออกแบบ

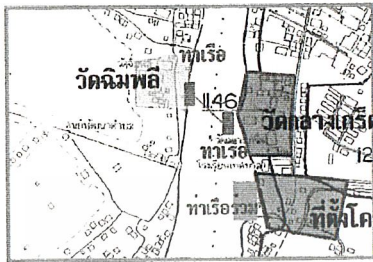
5.1 หลักเกณฑ์และเหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ

บริเวณที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งโครงการ : ฝั่งริมแม่น้ำอัครเกร็ด บริเวณวัดกลางเกร็ดด้านตรงข้ามเกาะเกร็ด ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกาะเกร็ด

เหตุผลในการเลือกที่ดิน : ในเมื่อโครงการเสนอจะให้จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมเผยแพร่และอนุรักษ์เกาะเกร็ด ดังนั้นที่ดินโครงการย่อมตั้งอยู่ในบริเวณของเกาะเกร็ดในแง่ของ การอนุรักษ์ : ไม่ควรที่จะมีอาคารสมัยใหม่อยู่ในพื้นที่ของเกาะเพราะเกาะเกร็ดมีสถาปัตย์เก่าแก่และมีความสำคัญคือชาวเมืองที่ยังคงรักษารูปแบบเดิมอยู่ถ้ามีสิ่งก่อสร้างสมัยใหม่ไปตั้งอยู่บนเกาะอาจทำให้เสียสภาพแวดล้อมและกลายเป็นสิ่งแปลกปลอมในเกาะได้ จึงมาตั้งโครงการทางบ้านฝั่งปากเกร็ด ด้านการเดินทาง มีท่าเรือ 2 ท่า ที่เลือกทำเรือคานวักกลางเกร็ดเพราะท่าเรือคานวักสามแฉกนี้มีความหนาแน่นของชุมชนมากจึงขยงหัวออกมาทางวัดนิมิตและทางศูนย์จะจัดให้มีท่าเรือข้ามฟากโดยรวมเมื่อถึงทางวัดกลางเกร็ดเพื่อสามารถนำคนเข้าเกาะได้ทันทีที่ขอมทรศการจบ

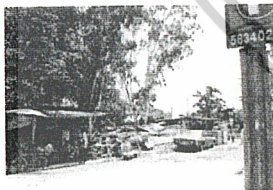
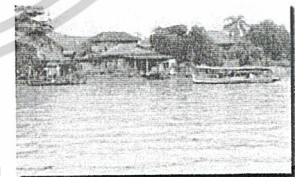
อาณาเขตข้างเคียง

ติดกับวัดกลางเกร็ดและโรงเรียน

ที่ดินว่างเปล่าและบ้านพักรับค่า

ที่ดินว่างเปล่าและถนนซอย

บริเวณที่ดินติดกับถนนหลัก

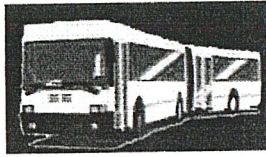
ทางเข้าหลัก

W

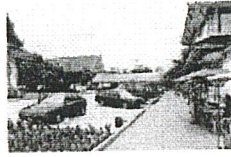
ริมแม่น้ำอ้อมเกร็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเข้าถึง

การคมนาคมสะดวก ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร

นำรถเข้าจอดที่วัดกลางเกร็ดไปทำเรือข้ามฟาก

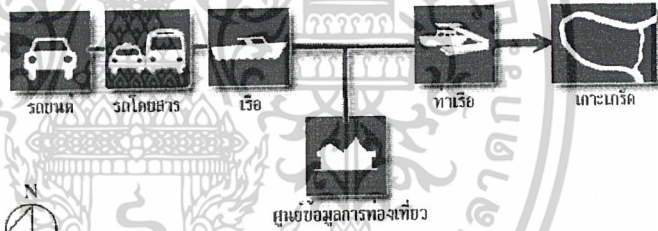
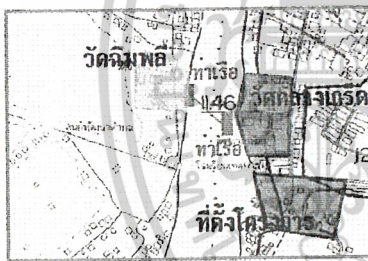

ทำเรือข้ามฟากไปยังท่าวัดฉิมพลี (เกาะเกร็ด)

การไปเกาะเกร็ด โดยทางรถยนต์จะต้องจอดรถที่วัดกลางเกร็ดหรือวัดสนามเหนือแล้วจะมีท่าเรือข้ามฟากไปยังเกาะเกร็ดอยู่ 2 ท่าทางด้านเข้าเืองปากเกร็ด คือ
 1.1 ท่าเรือวัดกลางเกร็ด - ท่าเรือวัดฉิมพลี(ท่าเรือวัดป่าฝ้าย)ยังไม่มีการขายตั๋วของชุมชนมาทางด้านนี้
 1.2 ท่าเรือวัดสนามเหนือ - ท่าเรือวัดประมัยอชิตาวาส ชุมชนที่มีความหนาแน่นมาก

กลุ่มเป้าหมาย — การท่องเที่ยวและความรู้ที่ถูกต้อง — ห้องเที่ยวเกาะเกร็ด — **มีคุณค่า**

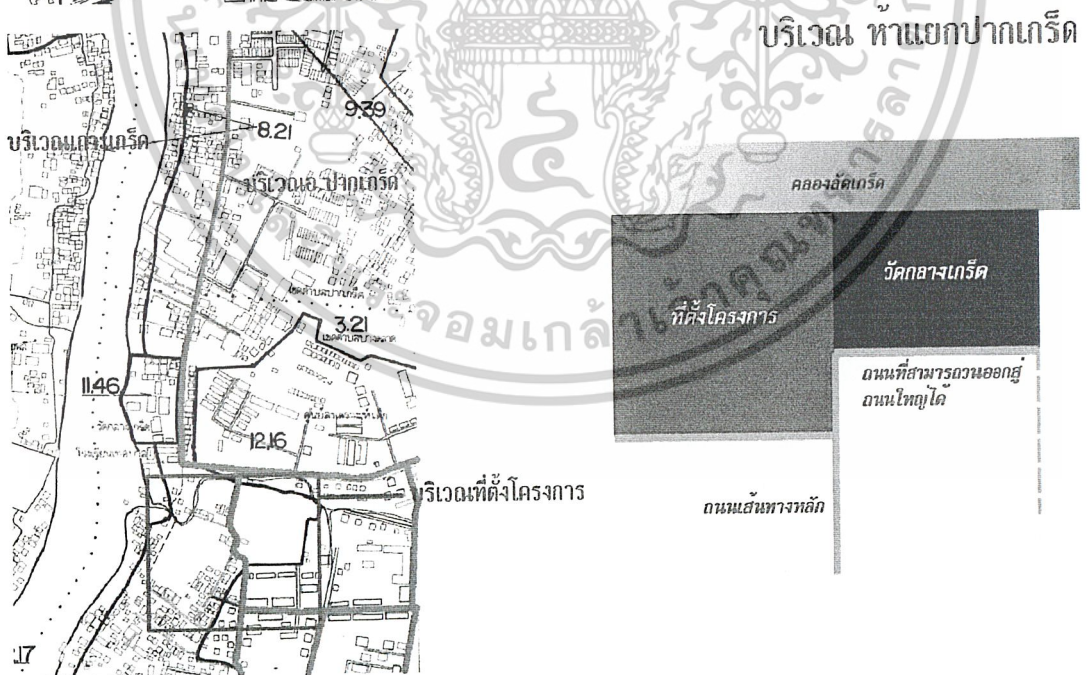
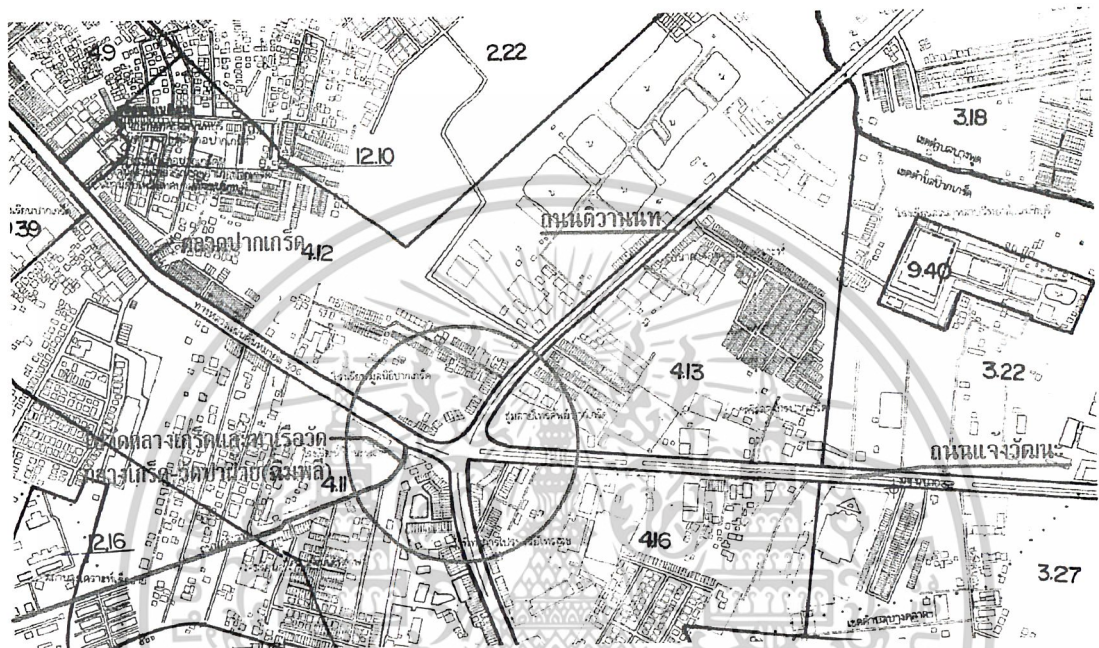

การเข้าถึงตัวโครงการ เดิมทางโครงการ ใช้เส้นทางถนนหลัก ทางแยกปากเกร็ด เลี้ยวเข้าซอยท่าเรือวัดกลางเกร็ดตรงเข้าไปจนสุดทาง ตัดเข้าเป็นพื้นที่โครงการด้านขวาเป็นวัดและท่าเรือวัดกลางเกร็ด เดิมทางไปโดยเรือ ทางน้ำชุมชนจะให้บริการทำเรือข้ามฟากซึ่งรวมเรือกับท่าเรือวัดกลางเกร็ด เพื่อนำนักท่องเที่ยวที่เยี่ยมชมทางศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดเรือบรือ ข้ามฟากเพื่อไปพบกับบรรยากาศและวิถีชีวิตอย่างแท้จริง

การคมนาคมเพื่อเข้าสู่โครงการ

- รถยนต์ ประชาชนทั่วไป นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่มาติดต่อสำนักงานและ ผู้ให้บริการ
- รถตู้ ผู้ใช้บริการที่มาเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา
- เรือ นักท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไป
- เดิน ประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง
- จักรยาน, จักรยานยนต์ ประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง

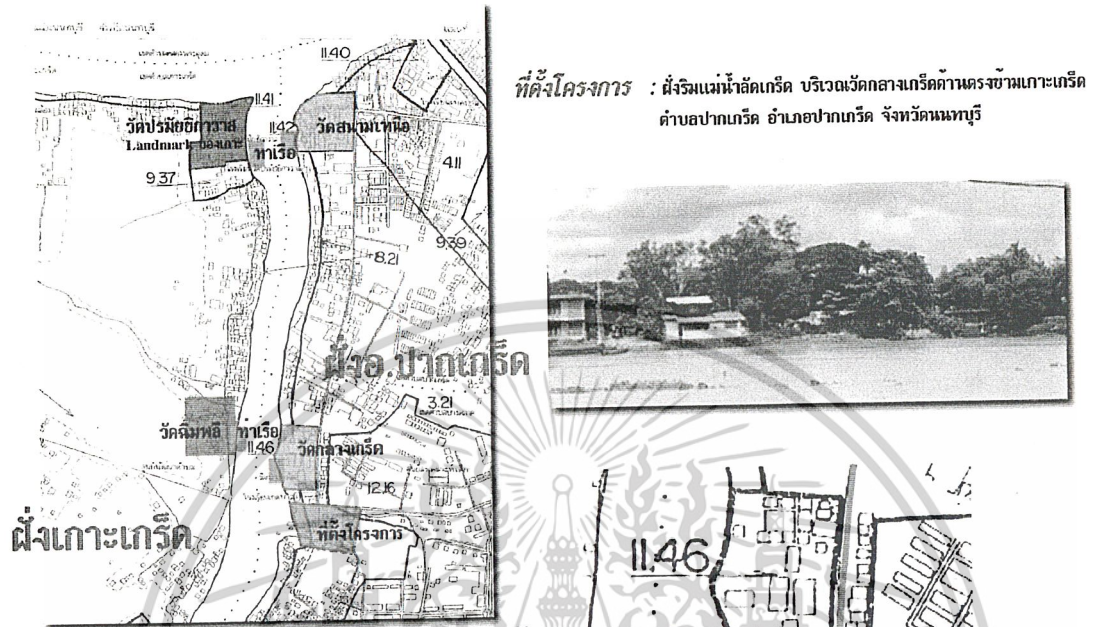
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เส้นทางเข้าจากถนนหลัก(ซอยวัดกลางเกร็ด ซ้างเมเจอร์)และคลองอู่ตะเภา เป็นเส้นทางที่นักท่องเที่ยวเดินทางมายังโครงการโดยทางรถยนต์ รถประจำทาง เรือ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและที่ตั้งโครงการ

ความสัมพันธ์ของที่ตั้งกับเกาะ

เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ

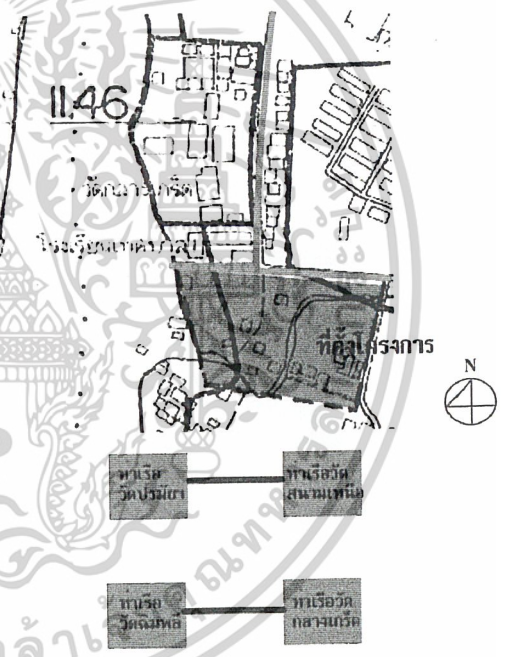
จากการเดินทางมายังเกาะเกร็ด สามารถเดินทางได้โดยทางรถยนต์โดยสารแล้วนั่งเรือข้ามฟากหรือนั่งเรือมาจากตัวเมืองกรุงเทพฯ ทางใดทางหนึ่ง

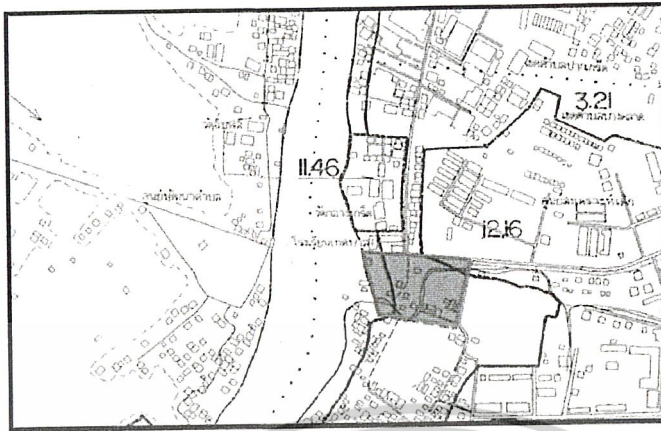
จากการวิเคราะห์ ที่ตั้งโครงการไม่ควรอยู่บนเกาะเกร็ดเนื่องจากจะเป็นเกาะที่มีพื้นที่ขนาดเล็กและมีสถานที่ที่มีค่าทางวัฒนธรรมอยู่ ถ้ามีการตั้งอาคารสมัยใหม่เกิดขึ้นอาจทำลายสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ได้ และท่าเรือทางฝั่งปากเกร็ดมี 2 ท่าคือท่าวัดกลางเกร็ดและท่าวัดสนามเหนือ ท่าเรือทางฝั่งเกาะเกร็ดมี 2 ท่าคือท่าวัดคณิศรและท่าวัดปรมัยยิกาวาสโดย

ท่าเรือทางวัดปรมัยยิกาวาส-วัดสนามเหนือ มีความหนาแน่นของประชากรมากและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีผู้คนมาเยี่ยมชมเยอะ จึงมีความคิดที่จะกระจายความหนาแน่นของผู้คนมาทางด้านท่าเรือวัดคณิศร-วัดกลางเกร็ดบ้าง

ดังนั้นที่ตั้งโครงการจึงสมควรที่จะมาตั้งทางด้านบริเวณวัดกลางเกร็ด

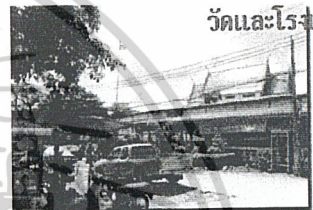
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

1. ZONING เป็นบริเวณของชุมชนชาวปากเกร็ดในช่วงของท่าแยกปากเกร็ด ซึ่งมีชาวบ้านพักอาศัยอยู่ริมคลองลัดเกร็ดและเปิดร้านขายของ มีวัดและโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง
2. ความหนาแน่นของประชากรในช่วงพื้นที่ที่ยังไม่หนาแน่นเท่าไรนัก และชาวบ้านบางส่วนก็มีความสัมพันธ์กับเกาะเกร็ดด้วย
3. การเข้าถึงโครงการจะอาศัยเส้นทางทั้งทางถนนและทางน้ำโดย

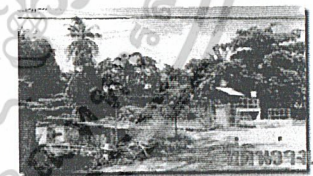
อาณาเขตข้างเคียง

วัดและโรงเรียน

ที่คั่นวางปลาและร้านค้า

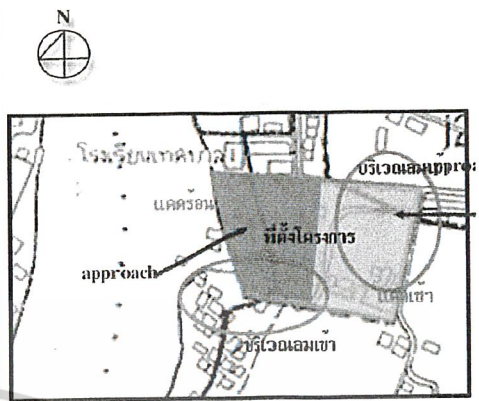
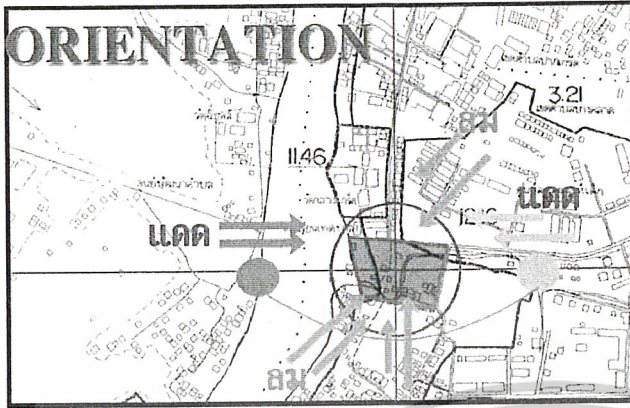
ที่คั่นวางปลา

ริมคลองลัดเกร็ด

เดินทางโดย	เส้นทางการเดินทาง
 รถส่วนตัว	จากถนนแจ้งวัฒนะหรือถนนคึกฤทธิ์ เข้าท่าแยกปากเกร็ดเลี้ยวซ้ายและตรง เข้าสู่ที่ตั้งโครงการ
 รถโดยสาร	รถประจำทางสาย 356, 52, 150, 166 ปอ.5 และ ปอ.8 จากที่ต่างๆ เข้าสู่ท่าแยก ปากเกร็ด นั่งรถจักรยานยนต์รับจ้างหรือ รถโดยสารขนาดเล็กเพื่อเข้าสู่ที่ตั้งโครงการ
 เรือ	จากท่าน้ำในวัดเกาะกรุงรัตนโกสินทร์มา ตามลำน้ำเจ้าพระยา เข้าสู่ที่ตั้งโครงการ และเกาะเกร็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทางกายภาพ

1. แสงแคต ทางด้านริมคดคลองอัครีคเล็กน้อยจะมีความร้อนสูงเพราะโดนแคตบ่าและไม่มีเงาของอาคารอื่นหรือต้นไม้ข้างใดริมเงา ส่วนทางด้านหน้าใกล้กับถนนหลักจะได้รับแคตเข้าสร้างความสดชื่นได้ดี
2. ลม มีเข้ามาทางช่วงที่คดว่างเปล่าและบ้านพักร้านค้า(ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้)ก่อนจะเข้าสู่ตัวโครงการแต่เป็นอาคารที่ไม่สูงนัก สมจึงสามารถเข้าถึงตัวโครงการได้คส่วนทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือลมอาจมีการกักเก็บน้อยเนื่องจากมีอาคารโรงเรียนและวัดขวางอยู่
3. เสียง ในบริเวณที่ตั้งโครงการไม่ค่อยมีเสียงรบกวน เสียงส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจะเป็นเสียงของนักเรียนวัดกลางกรีกและยานพาหนะของชาวบ้านเท่านั้น
4. ผู้คน มักจะมาตามลมที่พัดตามกระแส แคตมีต้นไม้ในบริเวณจึงสามารถกรองฝุ่นไปได้ในระดับหนึ่ง
5. กลิ่น อาจจะมีกลิ่นของคควันยานพาหนะแคตต้นไม้ในบริเวณสามารถกรองได้ในระดับหนึ่ง

มุมมองทางเข้าหลักโครงการ

มุมมองการเข้าถึงโครงการ

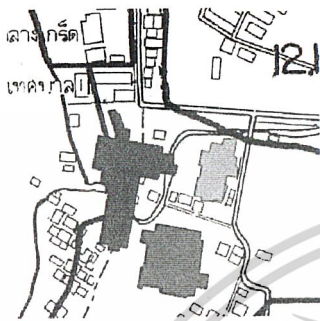

จากท่าแยกปากกรีกเลี้ยวซ้ายเข้าซอยท่าเรือวัดกลางกรีกตรงมาเรื่อยๆจะพบกับวัดกลางกรีกและโรงเรียนทางด้านขวาและที่ตั้งโครงการอยู่ด้านซ้ายเมื่อเข้ามาจะพบกับมุมมองที่ 1 ซึ่งเป็นลักษณะของที่ว่างที่เชื่อมกิจกรรมให้กับชุมชนในบริเวณนั้นและสามารถดึงดูดผู้คนให้เข้ามาเยี่ยมชมโดยการเปิดลาน

ในมุมมองที่ 2 คือการเดินทางโดยเรือซึ่งมาจากท่าหน้าในเกาะกรุงรัตนโกสินทร์ ล่องมาตามลำน้ำเจ้าพระยาเข้าสู่คลองอัครีคน้อย จะเห็นที่ตั้งโครงการอยู่ทางด้านขวาซึ่งควรเปิด approach เพื่อดึงดูดผู้คนให้เข้ามาเยี่ยมชม ให้รู้จักกับเกาะเกร็ดก่อนที่จะเข้าไปสัมผัสบรรยากาศศางจร

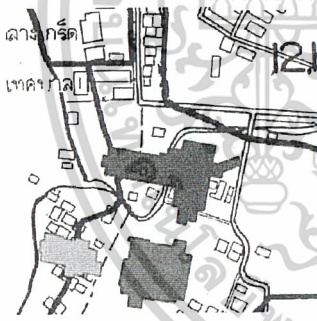
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปรียบเทียบการจัดวางอาคาร

รูปแบบที่ 1

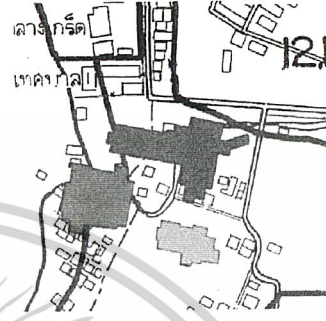
ทิศทางแดด-ลม(อาคารนิทรรศการเป็นหลัก)	1
approach ทางเข้าด้านท่าเรือและแม่น้ำ	3
approach ทางเข้าด้านถนนหลัก	0
ที่ว่างที่เหลือ	2
ความสัมพันธ์กับ site	1
รวม	7

รูปแบบที่ 3

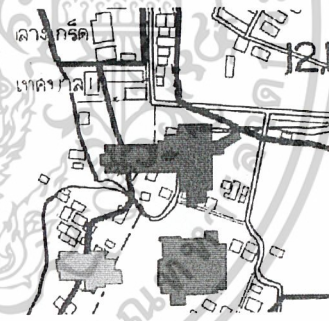
ทิศทางแดด-ลม(อาคารนิทรรศการเป็นหลัก)	2
approach ทางเข้าด้านท่าเรือและแม่น้ำ	2
approach ทางเข้าด้านถนนหลัก	2
ที่ว่างที่เหลือ	1
ความสัมพันธ์กับ site	2
รวม	9

3 - เหมาะสม
2 - ปานกลาง
1 - พอใช้
0 - ไม่เหมาะสม

รูปแบบที่ 2

ทิศทางแดด-ลม(อาคารนิทรรศการเป็นหลัก)	3
approach ทางเข้าด้านท่าเรือและแม่น้ำ	1
approach ทางเข้าด้านถนนหลัก	2
ที่ว่างที่เหลือ	1
ความสัมพันธ์กับ site	2
รวม	9

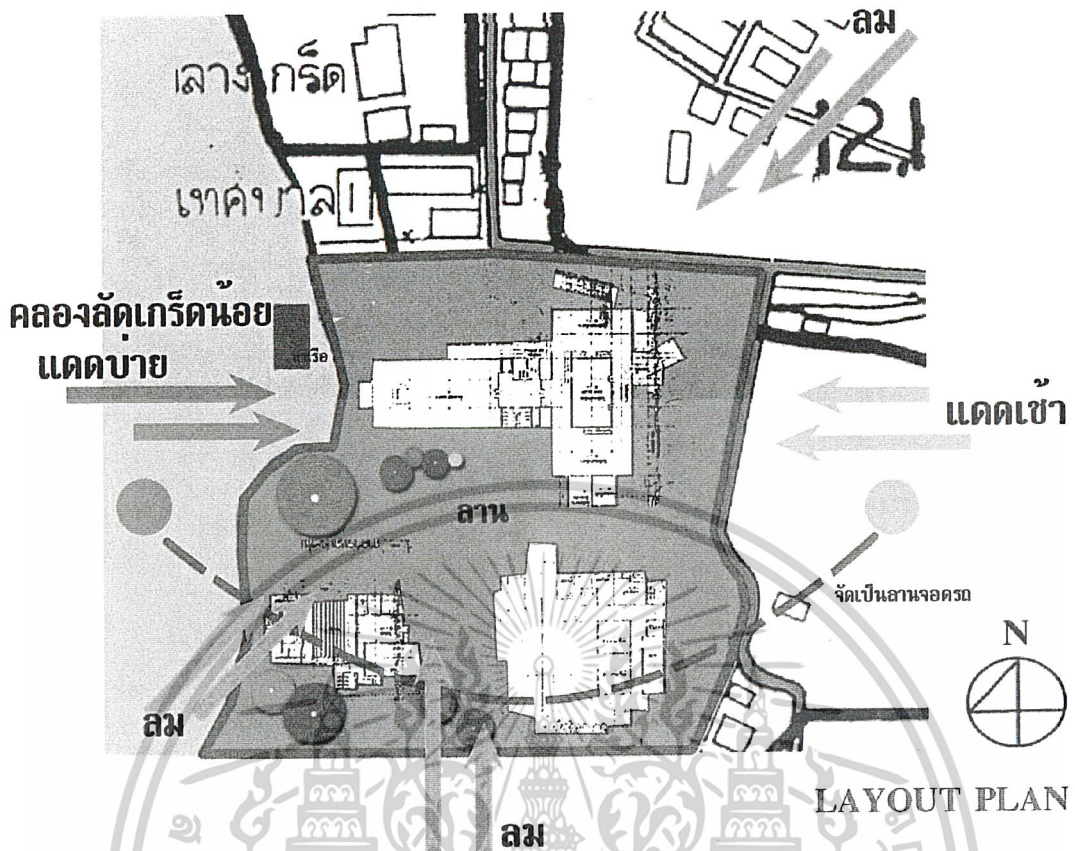
รูปแบบที่ 4

ทิศทางแดด-ลม(อาคารนิทรรศการเป็นหลัก)	3
approach ทางเข้าด้านท่าเรือและแม่น้ำ	3
approach ทางเข้าด้านถนนหลัก	2
ที่ว่างที่เหลือ	2
ความสัมพันธ์กับ site	3
รวม	14

สรุป เลือกรูปแบบที่ 4 ในการจัดวางตัวอาคารกับ site

■ อาคารนิทรรศการ ■ อาคารสำนักงาน ■ อาคารหอประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพแคค-ลม อาคารนิทรรศการ แคนจะเข้ามาทางด้านแคคของอาคารทำให้ตัวอาคารไม่ร้อนมากนัก แคนอาจจะแรงในช่วงเวลาเช้าทำเรื่องจึงควรมีการปลูกต้นไม้เพื่อสร้างความร่มเย็น อาคารหอประชุม จะโดนแคคส่วนใหญ่ อารมณ์ในช่องบาย ส่วน อาคารสำนักงานแคคตลอดวัน เรื่องลม เมื่อเป็นพื้นที่ที่คิดริมน้ำและเป็นพื้นที่เปิดลมน่าจะมีการพัฒนาอย่างดี

การเข้าถึงและพื้นที่รองรับ จากที่ตั้งโครงการอยู่ติดริมน้ำและถนนหลัก การเข้าถึงจะมี 2 ทางคือทางน้ำและทางถนนหลัก สามารถถ่ายเทผู้คนได้อย่างสะดวกและพื้นที่ของโครงการเป็นพื้นที่ว่างเปล่าโดยส่วนใหญ่จึงสามารถขยายพื้นที่เพื่อรองรับรถทัวร์ที่จอดรถ และลานต่างๆ ที่สำคัญคือเป็นเส้นทางที่สะดวกในการที่จะไปเกาะเกร็ดแทนที่จะเดินทางเข้าลาดปากเกร็ดเพื่อที่จะไปท่าเรือข้ามฟากวัดสนามเหนือ

สภาพแวดล้อม เป็นเขตชุมชนชนโดยมีความหนาแน่นของประชากรน้อยกว่าภายในตลาดปากเกร็ดและมีพื้นที่เพียงพอที่จะขยายได้ มลภาวะด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเสียง กลิ่น ไม่ค่อยมีปัญหาหนัก และที่ตั้งโครงการติดริมน้ำจึงมีความร่มรื่นและได้บรรยากาศ

มุมมอง เมื่อที่ตั้งโครงการอยู่ริมถนนและติดถนนใหญ่ มุมมองจึงเปิดทางน้ำ เมื่อมีเรือผ่านอาคารก็จะเปิดรับ ส่วนทางด้านถนนก็จะเปิดรับโดยสวนเช่นกัน

ทางเข้า-ออกและการคมนาคม สามารถเข้า-ออกได้ 4 ทาง คือ ทางถนนหลัก ทางถนนที่ติดขนานกับตัว site ทางถนนที่สามารถไปสู่วัดสนามเหนือและทางเรือ ถนนโดยรอบที่ตั้งโครงการมีขนาดกว้างประมาณ 6-8 ม. และมีแวนโหนที่สามารถขยายถนนได้ ทางสัญจรโดยรอบมีช่องทางที่เชื่อมกันโดยตลอด

ลักษณะการวางอาคาร

จากอาคารที่มีลักษณะเป็นแบบกลุ่ม คือ อาคารนิทรรศการ อาคารสำนักงานและอาคารหอประชุม รูปแบบของอาคารเป็นแบบไทยสมัยใหม่อยู่แล้วและที่ตั้งโครงการมีบริเวณที่จำกัด ดังนั้นการวางอาคารไม่ควรวางเรียงเพราะจะเสียพื้นที่และเปิดพื้นที่ตรงกลางเป็นลานกิจกรรม ทั้ง 3 อาคารเปิดทางเข้าให้กับลานกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กิจกรรมระหว่างอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 หลักเกณฑ์และเหตุผลในการเลือกอาคาร

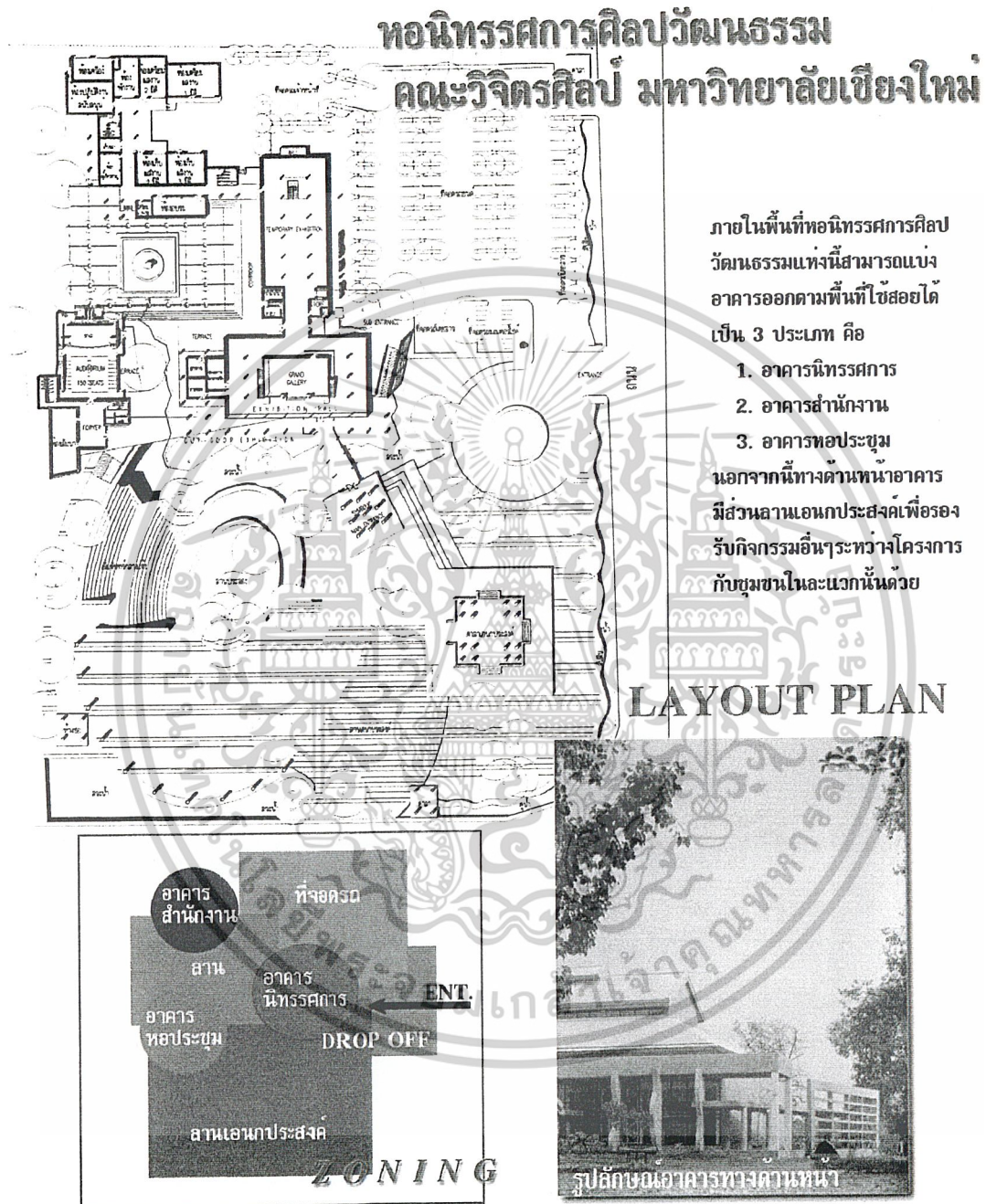
เนื่องจากโครงการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จ. นนทบุรีเป็นโครงการในลักษณะที่ต้องให้บริการนักท่องเที่ยว แนะนำนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปให้รู้จักเกาะเกร็ด งานจะเป็นกึ่งงานชุมชนและงานทางการเข้าด้วยกัน ดังนั้นตัวอาคารควรมีลักษณะเป็นไทยสมัยใหม่และมีพื้นที่ใช้สอยที่สอดคล้องกับความต้องการของโครงการ

1. มีพื้นที่ประโยชน์ใช้สอยที่สามารถรองรับความต้องการต่างๆ ของโครงการได้ครบถ้วน เช่น พื้นที่นิทรรศการ ร้านค้า ลาน ห้องสมุด หอประชุม เป็นต้น
2. เป็นอาคารล้อมรอบ COURT ทำให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่าง SPACE ภายนอกและ SPACE ภายใน
3. มีความเป็นสมัยใหม่ แตกต่างกับความเป็นไทยได้ดี
4. มีการใช้ DOUBLE SPACE เพื่อเน้นช่องทางเข้าให้มีลักษณะเด่นชัด ซึ่งสามารถจะสร้างงานต่างๆ ให้มีความสอดคล้องได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

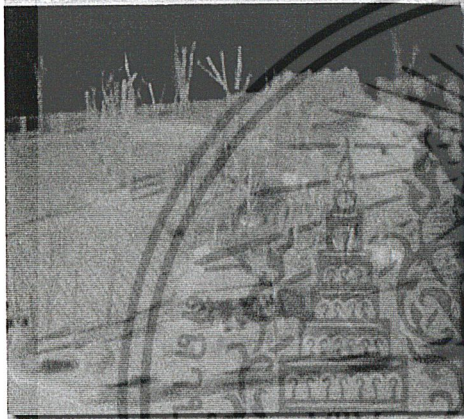
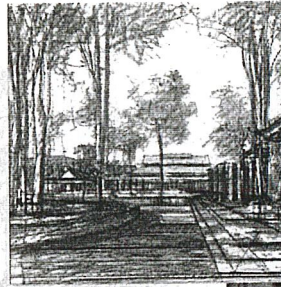
5.4 วิเคราะห์ลักษณะอาคารและสรุปพื้นที่ที่ใช้งานจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นมาอาคาร จาก site เดิมแล้ว

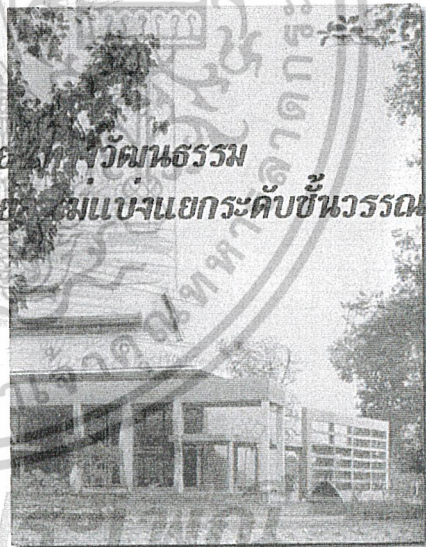
- เป็นหอศิลป์ไว้แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมและการศึกษาของศิลปิน กวี นักวิชาการ และชาวเมือง
- เป็นสถานที่ที่สามารถรองรับกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนและชาวบ้าน
- เป็นสถานที่ของคนท้องถิ่นได้มาใช้มาพบปะกันและร่วมจรจโรงสังคม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีให้เหนียวแน่น ยืนยงและจอกงามสืบไป

เป็นแหล่งกิจกรรมสร้างสรรค์ สถานที่สืบทอดประเพณี

แหล่งความรู้ ความรักถิ่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม

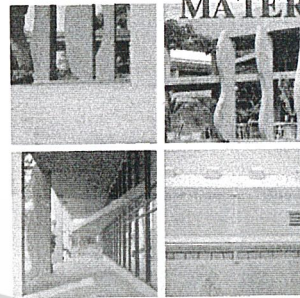
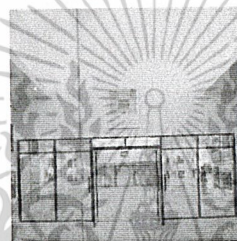
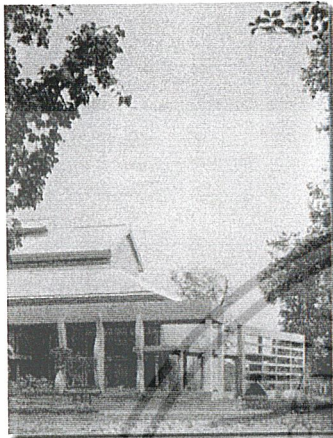
แหล่งพักกาย พักใจ ไร่รังเกียจ รมแบงแยกระดับชั้นวรรณะ

สถานที่สืบทอดประเพณี

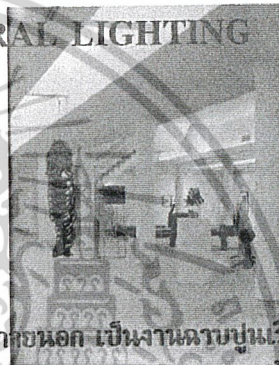
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BUILDING CONDITION

MATERIAL

NATURAL LIGHTING

ลักษณะอาคาร เป็นอาคาร 2 ชั้น สูงไม่เกิน 17.8 ม.

โครงสร้างอาคาร ระบบเสาและคาน พื้น ค.ส.ล.

ผนังก่ออิฐ ฉาบเรียบ ทาสีขาว.ส. สามารถรีดลอนได้บางส่วน

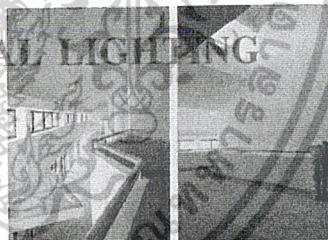
รูปลักษณะอาคาร เน้นให้เป็น cultural museum

ใช้ผิววัสดุภายนอก เป็นงานฉาบปูนเรียบไม่ทาสี
งานกระเบื้อง บล็อกลักษณะ texture เน้นพื้นผิวแท้
ของวัสดุ ไม่เน้นการเก็บงานเรียบ

การออกแบบประหยัดพลังงาน

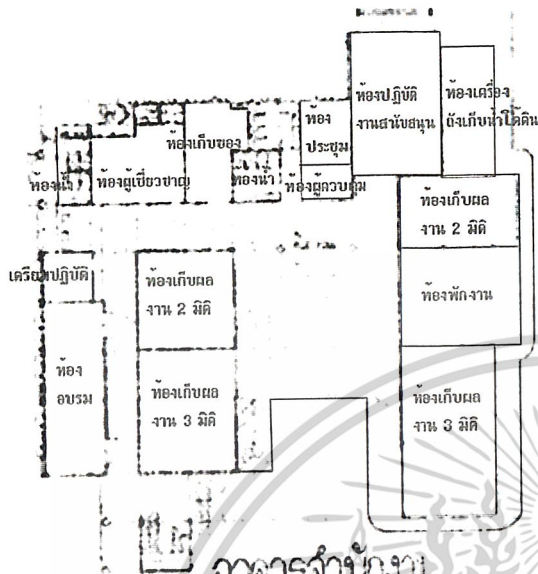
- ใช้แสงธรรมชาติทดแทนแสงประดิษฐ์ในส่วนนิทรรศการ
นำ Indirect Lighting มาใช้สำหรับ Ambient Lighting
- ออกแบบอาคารบางส่วนลงใต้ดินเพื่อลดความต่างอุณหภูมิ
อากาศภายนอกและภายใน
- ลด Internal Mass และ Insulation เพื่อลด Coincident
Peak Load
- ส่วนนิทรรศการใช้ Double Glazing และงานระบบปรับ
อากาศใช้ระบบ Variable Air Volume

NATURAL LIGHTING

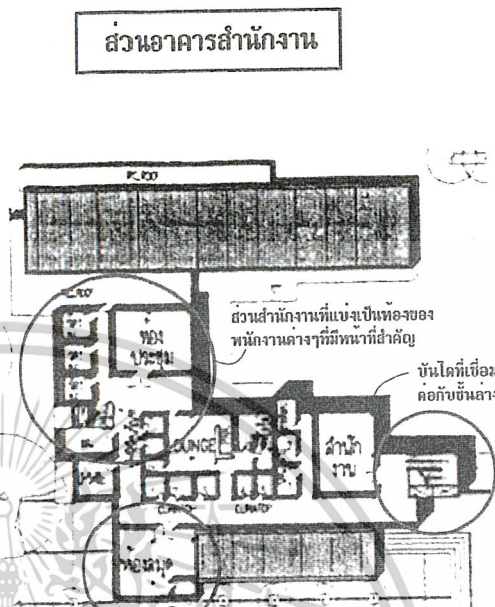
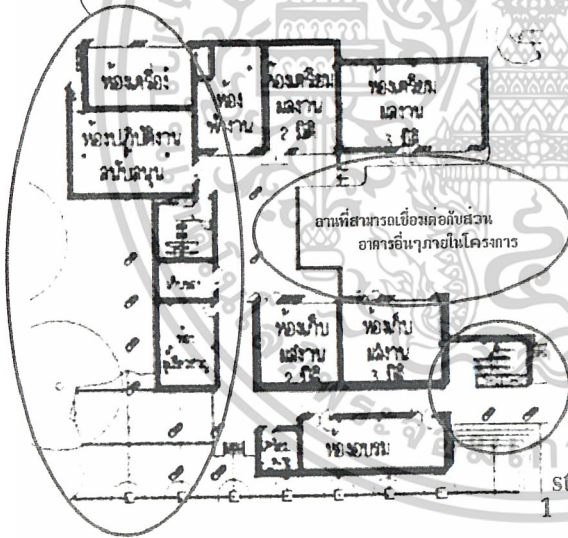
MATERIAL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารสำนักงาน

FACADE ด้านนอกเปิดช่องแสงไว้รับแสงและระบายอากาศ และการชอง space แบ่งเป็นห้องๆ เพื่อจัดเก็บผลงาน โดยแยกเป็นประเภทของวัตถุ แบ่งเป็นสัดส่วน

ส่วนอาคารสำนักงาน

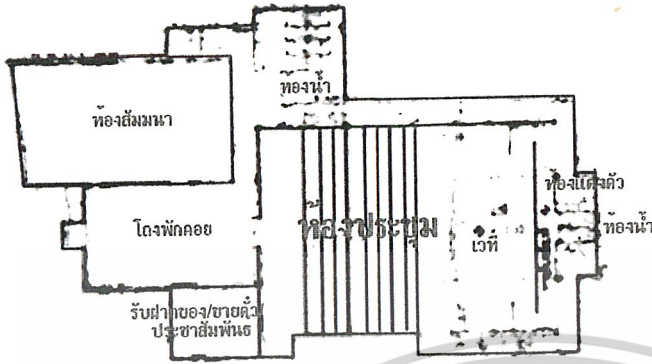
2nd FLOOR PLAN

ภายในอาคารส่วนสำนักงานนี้มี facilities หลักๆ คือ ส่วนจัดเก็บผลงานทั้ง 2 และ 3 มิติ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดแสดงจะอยู่ชั้นล่าง ส่วนสำนักงาน ห้องสมุด ห้องประชุมจะอยู่บนบนแบ่งส่วน private ค่อนข้าง ซึ่งตัวอาคารมี facilities support ตัวโครงการที่คล้ายกัน ไม่น่ามีการเปลี่ยนแปลงมากนัก

1st FLOOR PLAN

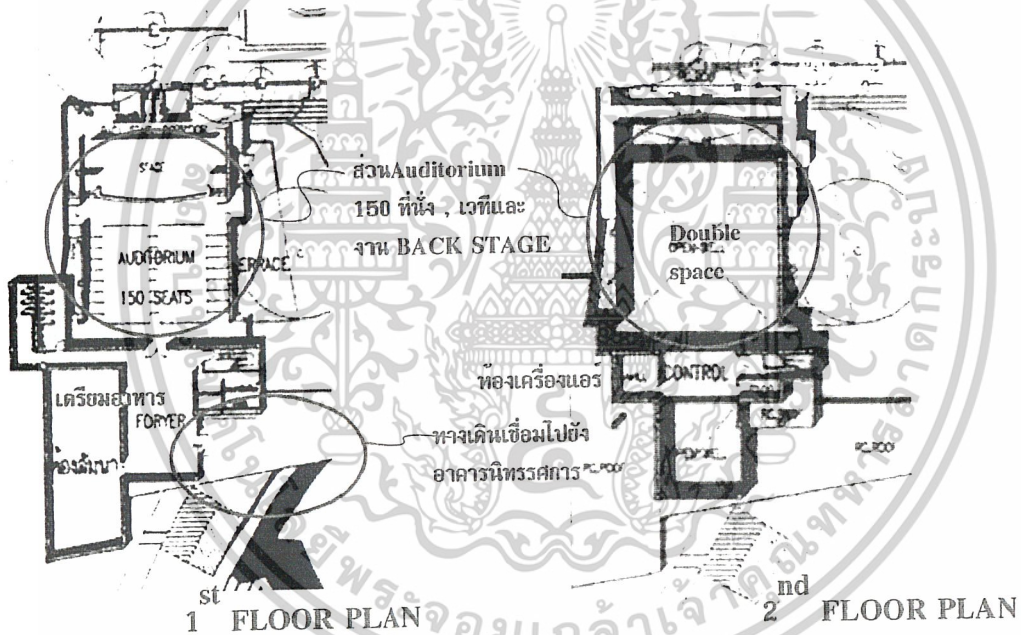
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนอาคารหอประชุม

ภายในส่วนของอาคารนี้เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสัมมนาโดยเฉพาะ คือ ส่วน AUDITORIUM และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ห้องแต่งตัว ห้องควบคุม ส่วนห้องสัมมนาและโถงพักผ่อน อาคารส่วนนี้ถูกออกแบบไว้เฉพาะการประชุม โดยทำหน้าที่ 2 ชั้น จัดส่วนห้องควบคุมของ AUDITORIUM

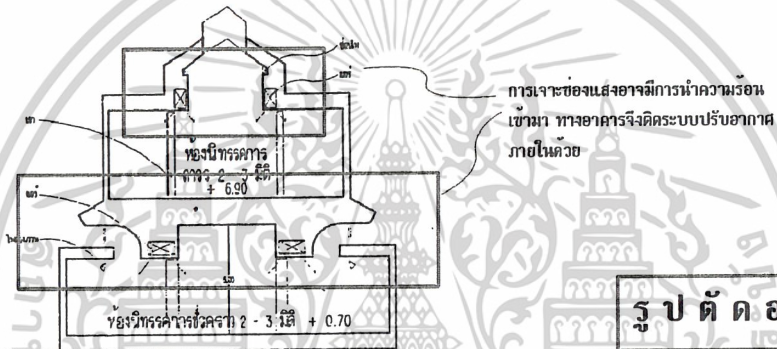
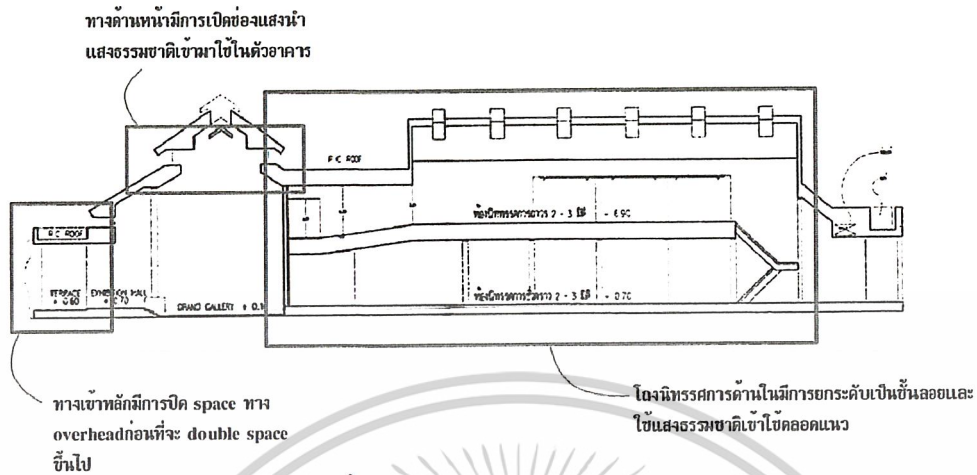
อาคารหอประชุม

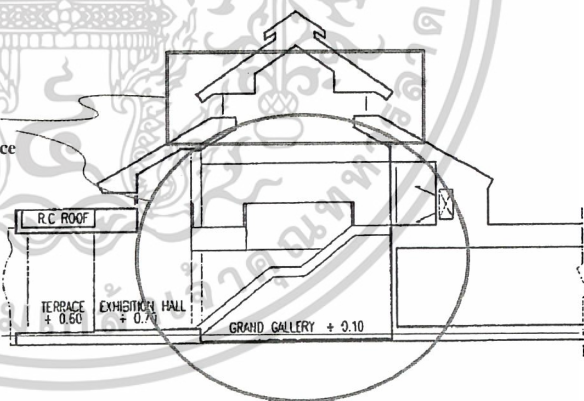
1st FLOOR PLAN

2nd FLOOR PLAN

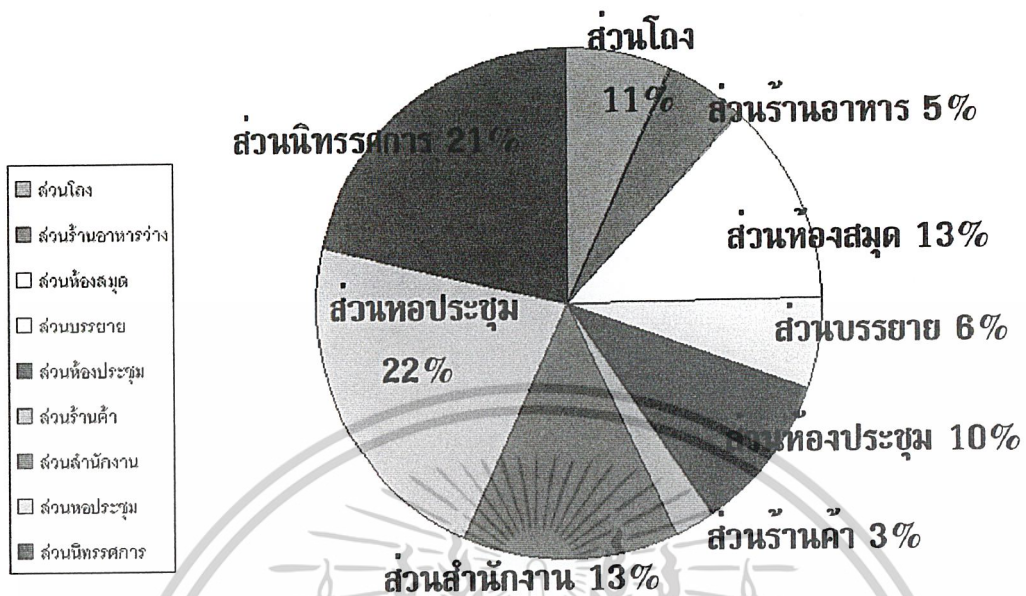
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่องแสงในส่วนนิทรรศการ การทำชั้นลอยเพื่อเปิด space สูงขึ้นและขยายพื้นที่นิทรรศการให้มากขึ้น ครึ่งส่วนนี้ space จะกลายเป็นจุดสนใจในพื้นที่นิทรรศการ

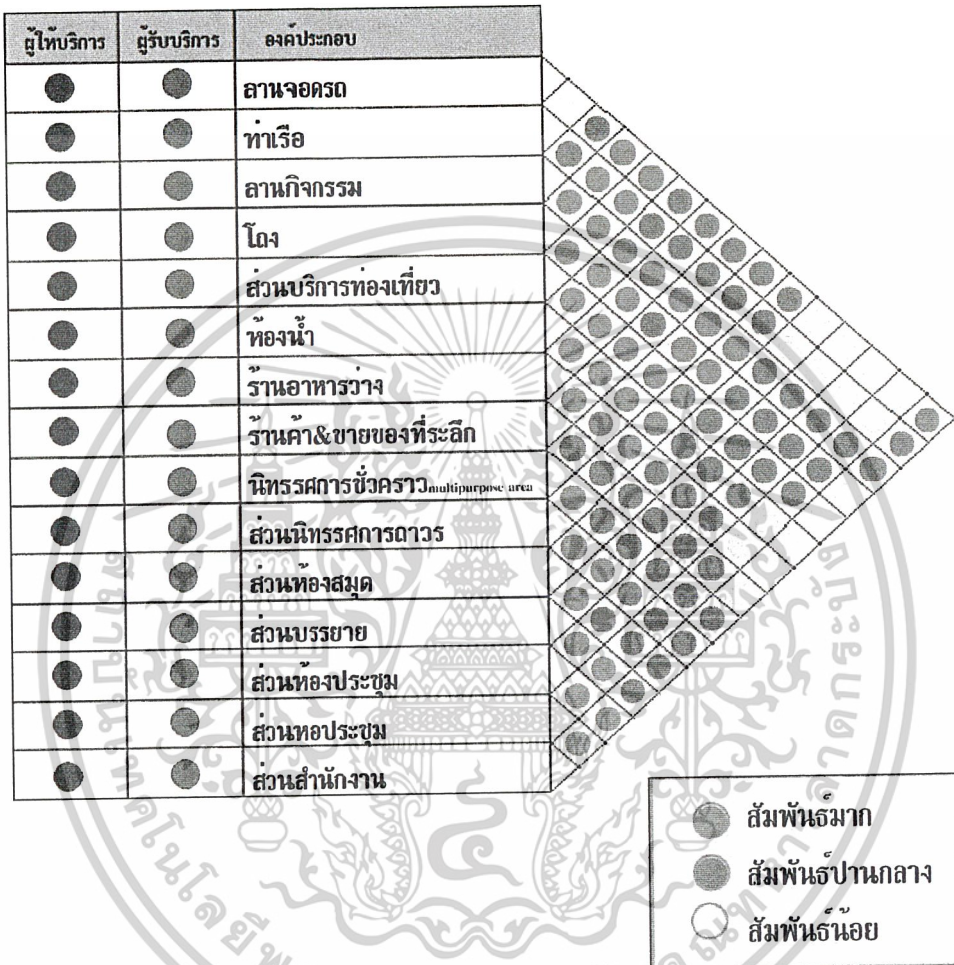
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

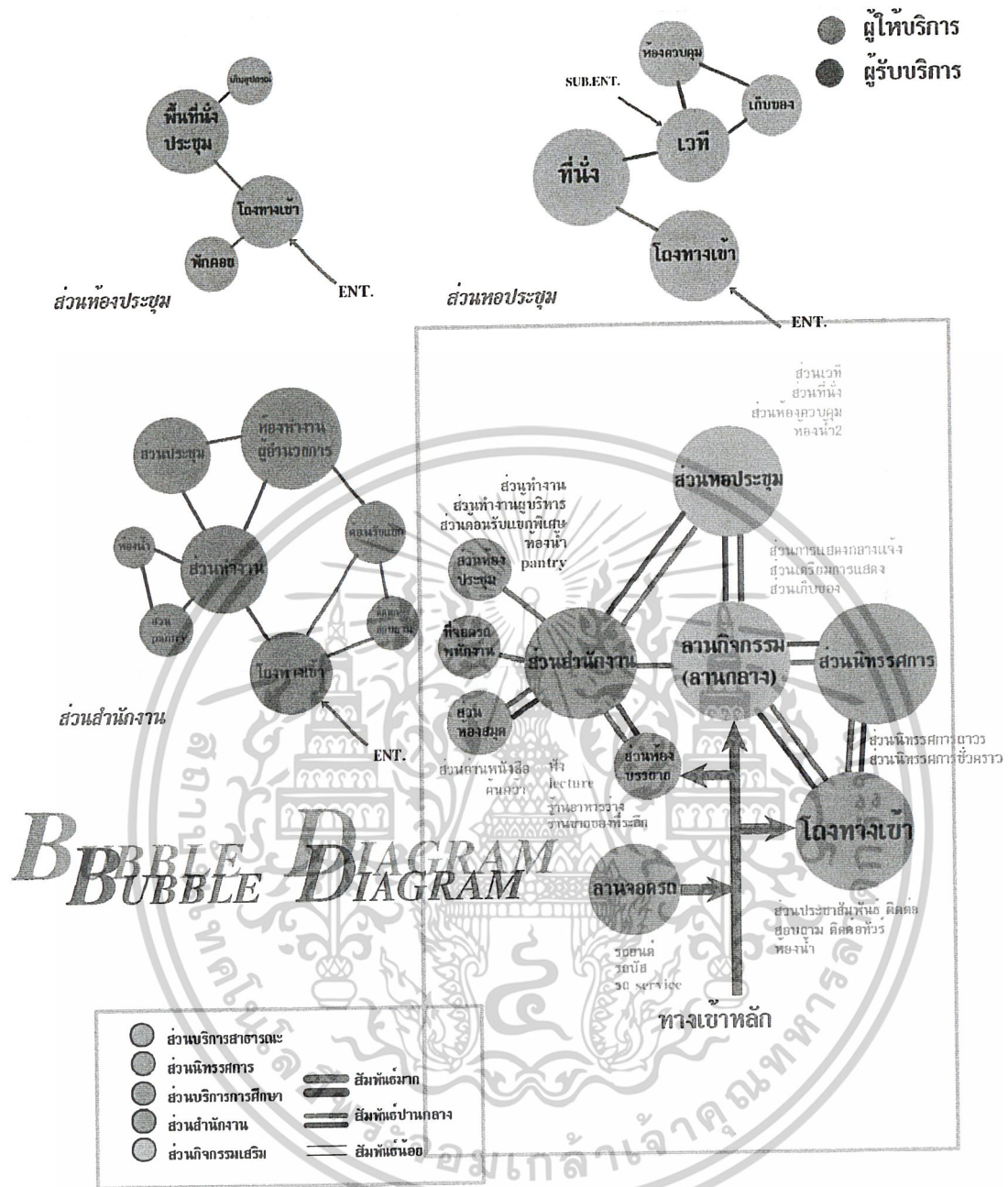
สรุปพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ	
1. ส่วนนิทรรศการถาวร	231 ตร.ม.
2. ส่วนนิทรรศการชั่วคราว	115.5 ตร.ม.
3. ส่วนโถง	105.38 ตร.ม.
4. ส่วนร้านอาหารว่าง	86 ตร.ม.
5. ส่วนร้านค้า	43 ตร.ม.
6. ส่วนห้องสมุด	209 ตร.ม.
7. ส่วนบรรยาย	92.3 ตร.ม.
8. ส่วนหอประชุม	353.05 ตร.ม.
9. ส่วนโถงประชุม	160.2 ตร.ม.
10. ส่วนสำนักงาน	217.76 ตร.ม.
รวม	1559.75 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Relation Matrix Relation Matrix

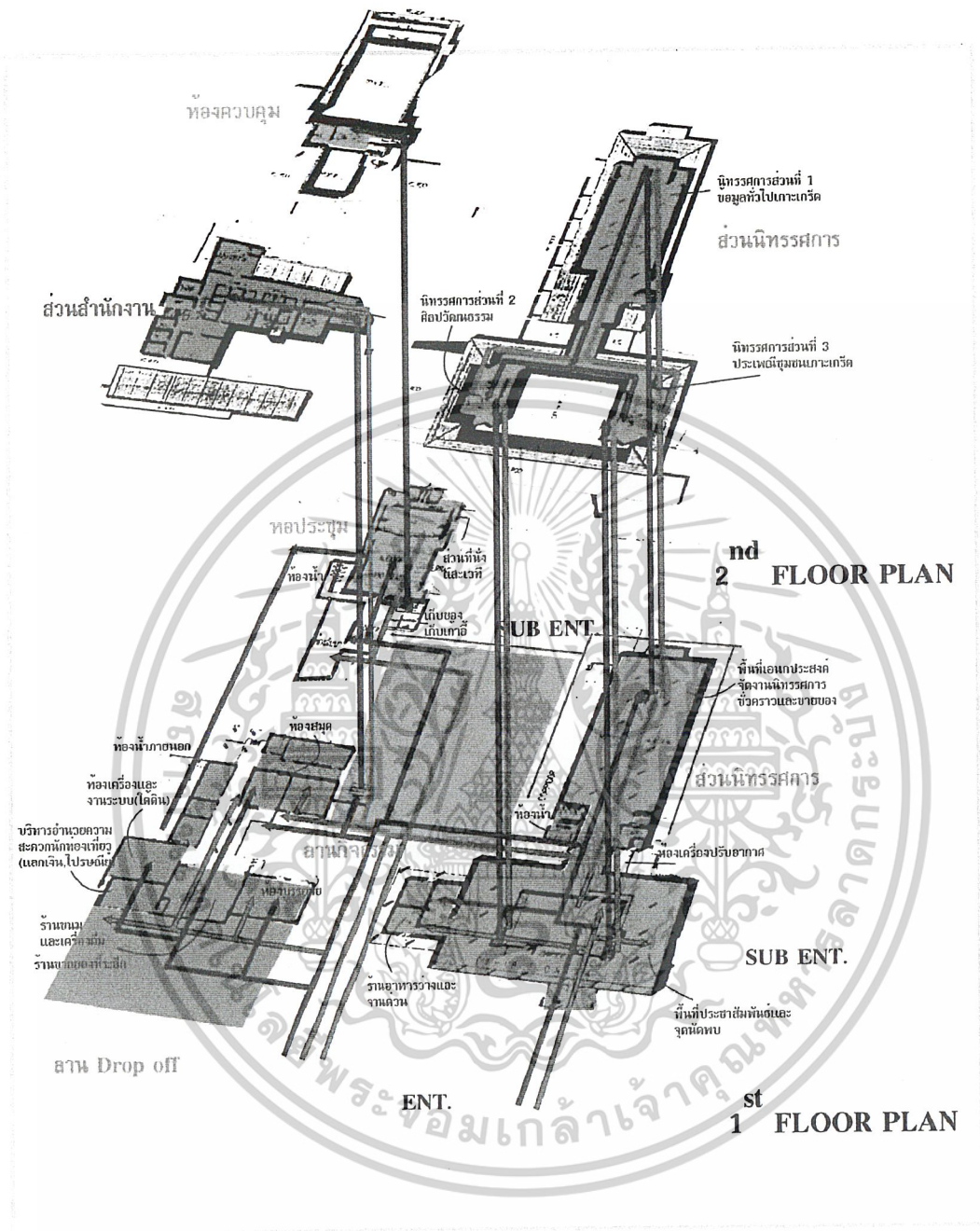

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.7 ZONING

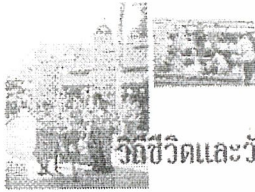
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดป่าเขาแก้วชาวสวน จังหวัดปทุมธานี

การดำรงชีวิตแบบท้องถิ่น

วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

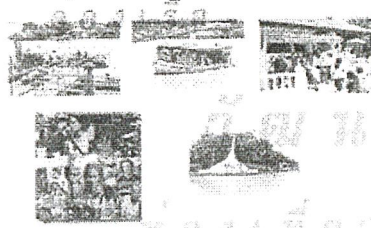
ประเทศไทย

จังหวัดปทุมธานี

แหล่งมรดกศิลปวัฒนธรรมศรีอยุธยา

โครงการพัฒนาระบบนิเวศวิทยาในสวนป่าเขาแก้ว จังหวัดปทุมธานี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยาเขตพิษณุโลก 41025251 และสถาบันการศึกษาด้าน
การศึกษาระบบนิเวศวิทยาในสวนป่าเขาแก้ว จังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

PURPOSE

ความเป็นมาโครงการ
ประเทศไทย มีวัฒนธรรมอันดีงาม...
ความเป็นมาโครงการ
ประเทศไทย มีวัฒนธรรมอันดีงาม...
ความเป็นมาโครงการ
ประเทศไทย มีวัฒนธรรมอันดีงาม...

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์

ขอบข่ายโครงการ

- ส่วนบริหารอาคารคณะ
 - ส่วนประชาสัมพันธ์
 - ส่วนวิจัย ฝ่ายของ
 - ส่วนรักษาความปลอดภัย
 - ส่วนปฐมพยาบาล
 - ส่วนบริการอื่นๆ
 - ห้องครัว
- ส่วนบริการร้านค้า
 - ร้านขายของที่ระลึกและของที่านความสะอาดต่างๆ
 - ร้านขายอาหารว่าง
- ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ
 - นิทรรศการถาวร
 - นิทรรศการชั่วคราว
 - นิทรรศการกลางแจ้งหรือสนามกิจกรรม

ขอบเขตโครงการ

- ส่วนประชาสัมพันธ์
- ส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวร
- ส่วนจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว
- ส่วนร้านค้าของที่ระลึก
- ส่วนร้านอาหารว่าง
- ห้องครัว
- ห้องบรรเทาทุกข์
- ห้องปฐมพยาบาล
- ห้องปฐมพยาบาล
- ส่วนอาคารกรรมการแสดงของแม่และจุดพักรถ

ขอบเขตโครงการ

นักท่องเที่ยวและบุคลากรทั่วไป

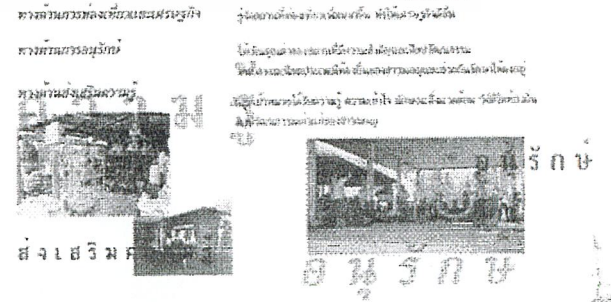
นักเรียน นักศึกษา

นักวิชาการเฉพาะ

ขอบเขตโครงการ

- ส่วนประชาสัมพันธ์
- ส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวร
- ส่วนจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว
- ส่วนร้านค้าของที่ระลึก
- ส่วนร้านอาหารว่าง
- ห้องครัว
- ห้องบรรเทาทุกข์
- ห้องปฐมพยาบาล
- ห้องปฐมพยาบาล
- ส่วนอาคารกรรมการแสดงของแม่และจุดพักรถ

อาคารท่องเที่ยวและศูนย์บริการ

สงฆ์ เจริญ

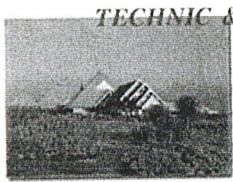
สงฆ์ เจริญ

โครงการพัฒนาระบบนิเวศวิทยาในสวนป่าเขาแก้ว จังหวัดปทุมธานี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยาเขตพิษณุโลก 41025251 และสถาบันการศึกษาด้าน
การศึกษาระบบนิเวศวิทยาในสวนป่าเขาแก้ว จังหวัดปทุมธานี

โครงการพัฒนาระบบนิเวศวิทยาในสวนป่าเขาแก้ว จังหวัดปทุมธานี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยาเขตพิษณุโลก 41025251 และสถาบันการศึกษาด้าน
การศึกษาระบบนิเวศวิทยาในสวนป่าเขาแก้ว จังหวัดปทุมธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TECHNIC & NATURAL EXHIBITION

PLANNING

ลักษณะโครงการ : เป็นพิพิธภัณฑ์แสดงงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การออกแบบโครงการ : 1. เป็นพิพิธภัณฑ์แสดงพิพิธภัณฑ์ในไทยขนาดใหญ่
2. มีพื้นที่แสดงงานวิจัย
3. มีพื้นที่จัดนิทรรศการ

NATURAL

green SHOWCASE

MULTI SION

VDO AREA DESIGN

BOX LIGHT

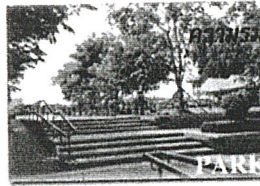

INDIRECT LIGHT EFFECT

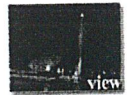
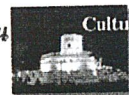

BOARD PRESENTATION

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและงาน ควบคุมการติดตั้งอาคารจัด จ. ภูเก็ต
นางอุษลา สุวรรณประทีป 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า จ. ภูเก็ต ภูเก็ต

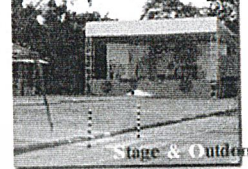
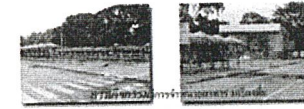
พื้นที่สีเขียว

พื้นที่สีเขียว & space

ลักษณะโครงการ : สวนพฤกษศาสตร์ และพื้นที่สีเขียว จ. ภูเก็ต
ลักษณะโครงการ : สวนพฤกษศาสตร์ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่และสวน
กิจกรรมในโครงการ : 1. สวนพฤกษศาสตร์ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่
2. สวนพฤกษศาสตร์ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่
เวลาเปิด : เปิดทุกวัน ตั้งแต่ 08.00 - 20.00 น.

Stage & Outdoor

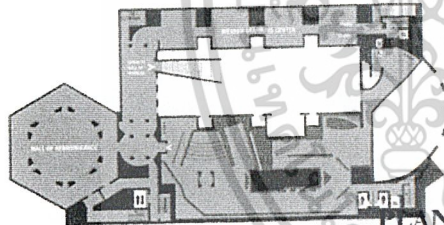
ลักษณะโครงการ : สวนพฤกษศาสตร์ จ. ภูเก็ต
ลักษณะโครงการ : สวนพฤกษศาสตร์ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่และสวน
กิจกรรมในโครงการ : 1. สวนพฤกษศาสตร์ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่
2. สวนพฤกษศาสตร์ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่

Pattern

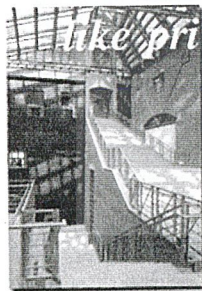
การ เปิด สวนใหม่ สามารถ จุ ผู้คน ได้ มาก และ ไม่ แอ อัด

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและงาน ควบคุมการติดตั้งอาคารจัด จ. ภูเก็ต
นางอุษลา สุวรรณประทีป 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า จ. ภูเก็ต ภูเก็ต

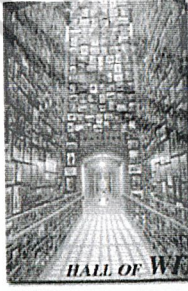

SECOND FLOOR

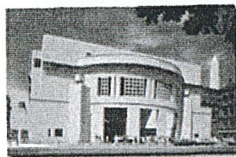
PLANNING

like prison

HALL OF WITNESS

PRISON

พิพิธภัณฑ์ Holocaust Museum เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึง
โศกนาฏกรรม Holocaust ที่เกิดขึ้นเมื่อปี 1942 ซึ่งนาซีเยอรมันได้
กวาดล้างชาวยิวและชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ในยุโรปและอเมริกาเหนือ
ด้วยเหตุนี้ พิพิธภัณฑ์ Holocaust Museum จึงได้ถูกจัดตั้งขึ้นใน
เมืองวอชิงตัน ดี.ซี. เพื่อเป็นเกียรติแก่เหยื่อและผู้รอดชีวิตจากโศกนาฏกรรม

พิพิธภัณฑ์ Holocaust Museum เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึง
โศกนาฏกรรม Holocaust ที่เกิดขึ้นเมื่อปี 1942 ซึ่งนาซีเยอรมันได้
กวาดล้างชาวยิวและชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ในยุโรปและอเมริกาเหนือ
ด้วยเหตุนี้ พิพิธภัณฑ์ Holocaust Museum จึงได้ถูกจัดตั้งขึ้นใน
เมืองวอชิงตัน ดี.ซี. เพื่อเป็นเกียรติแก่เหยื่อและผู้รอดชีวิตจากโศกนาฏกรรม

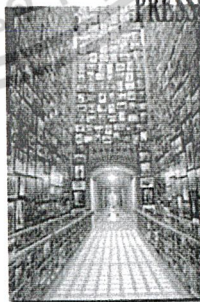

เขียนสีบน วัสดุดิบ

บรรยากาศ เศร้าสลด ทดรู้ กัดค้น

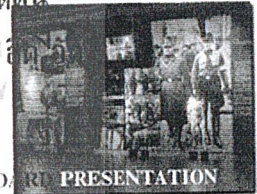
รู้สึก ถึง ความ

PRESSURE

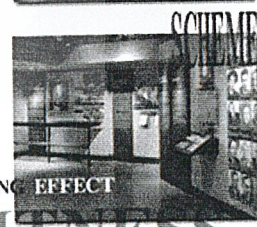

LIGHTING EFFECT

WITNESS

Board PRESENTATION

WITNESS

space ที่ถูกบีบคั้นด้วยบทของ
ผู้เคราะห์ร้าย

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและงาน ควบคุมการติดตั้งอาคารจัด จ. ภูเก็ต
นางอุษลา สุวรรณประทีป 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า จ. ภูเก็ต ภูเก็ต

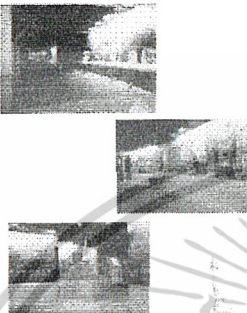
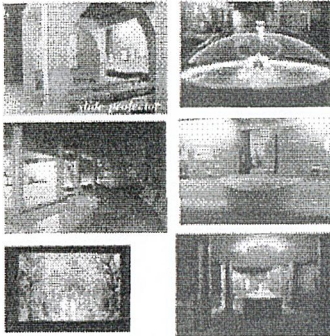
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ตั้งโครงการ : อ.เมืองชลบุรี ฝั่งขวาเขาท่าเรือ บริเวณหน้าโครงการ
พื้นที่โครงการทั้งหมด : 48.000 ตร.ม.
เนื้อที่โครงการ : 10 ไร่ อยู่บนถนนหน้าตลาดหน้าสถานีรถไฟชลบุรี
เวลาทำการ : วันจันทร์ - เสาร์ เวลา 09.00 - 18.00 น.
กิจกรรม : ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับชลบุรี บริการรถโดยสารฟรีเพื่อ
บริการนักท่องเที่ยว ชลบุรี ชมสิ่งของระลึกชลบุรี
จำนวนผู้เข้าชมโดยเฉลี่ย : 40-60 คน/วัน

วัตถุประสงค์

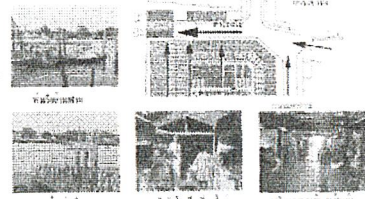
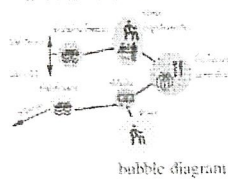
1. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์หน่วยงานให้
ผู้มาติดต่อ
2. ส่งเสริมให้คนมาชมงานศิลปะเมือง
3. โครงการบริการนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวชมที่ข้ามไปชลบุรี
4. กิจกรรมตลาด ให้ออกมาเดินดูที่ชลบุรี
5. เสาให้คน เข้าใจ

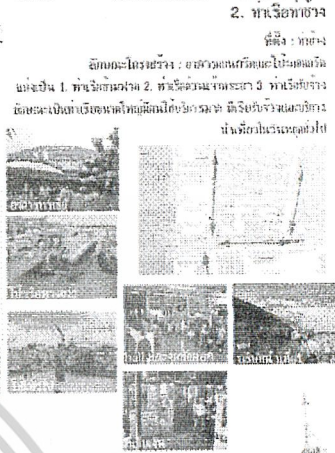
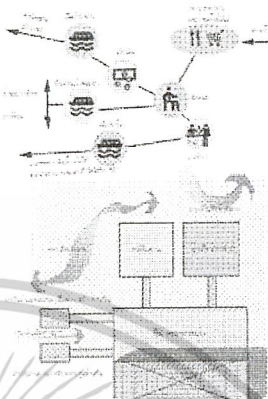
โดยภาพรวมของโครงการทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ
บริการนักท่องเที่ยว 41025231 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ

1. บ้านเรือทำลิ้น

ที่ตั้ง : ท่าเรือบ้านเรือ
ลักษณะโครงการ : อาคารไม้ 2 ชั้น 1. บ้านเรือชั้นที่ 1 2. บ้านเรือชั้นที่ 2
ใช้ : ขนาด 4.00 x 10.00 ม. ความสูง 20 ม.

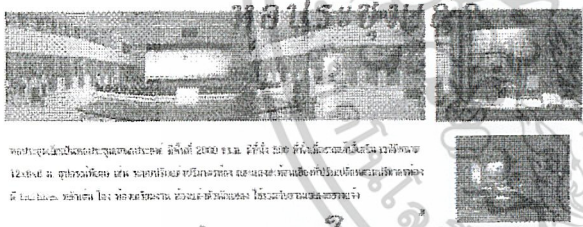

2. บ้านเรือทำขา

ลักษณะโครงการ : อาคารไม้ 2 ชั้น 1. บ้านเรือชั้นที่ 1 2. บ้านเรือชั้นที่ 2
ใช้ : ขนาด 4.00 x 10.00 ม. ความสูง 20 ม.

โดยภาพรวมของโครงการทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ
บริการนักท่องเที่ยว 41025231 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ

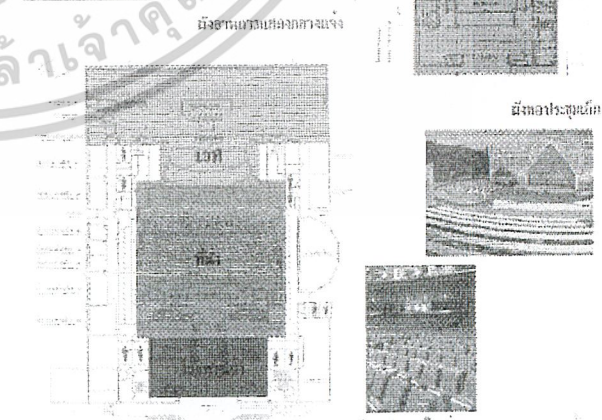

หอประชุมใหญ่ ขนาด 2000 ที่นั่ง (16.50x18.11) ม.
เนื้อที่ทั้งหมด 14.50x18.00 (0.50) ม.
ขนาดของอาคารทั้งหมด 16.50x18.11 ม.
เนื้อที่ทั้งหมด 14.50x18.00 (0.50) ม.
เนื้อที่ทั้งหมด 14.50x18.00 (0.50) ม.
เนื้อที่ทั้งหมด 14.50x18.00 (0.50) ม.

ลานแสดงกลางแจ้ง

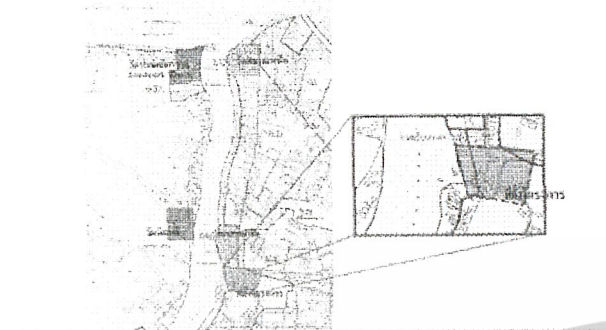
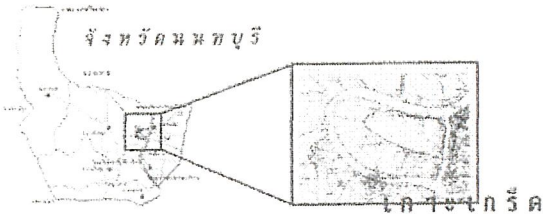

โดยภาพรวมของโครงการทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ
บริการนักท่องเที่ยว 41025231 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ

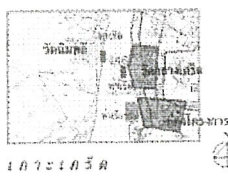
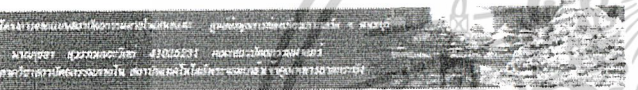

โดยภาพรวมของโครงการทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ
บริการนักท่องเที่ยว 41025231 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

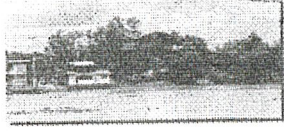

พื้นที่โครงการ : 50 ไร่ 1 งาน 10 ตารางวา (ประมาณ 32,000 ตารางเมตร) จำนวนอาคาร 1 หลัง

ที่ตั้งโครงการ : ตั้งอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมเดิมซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

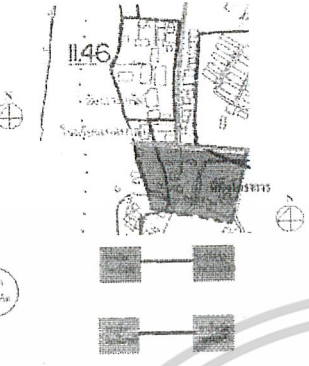

ความเชื่อมโยงของที่ตั้งกับเกาะ

เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ
โครงการนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมเดิมซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

ข้อดีของที่ตั้ง : มีพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

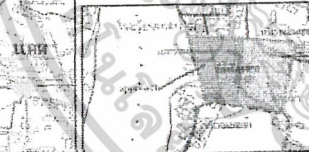
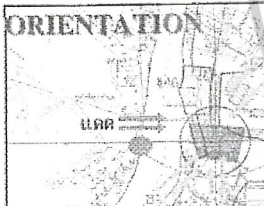

วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

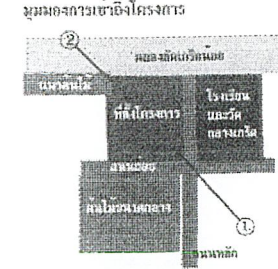
1. ZONING เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเดิมซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่
2. ความเชื่อมโยงของที่ตั้งกับเกาะ
3. การเข้าถึงโครงการ

ที่ตั้งที่จอดรถ	ลักษณะการเข้าถึง
	รถยนต์ส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ เข้ามาจอดที่ลานจอดรถกลางแจ้ง
	รถประจำทางสาย 358-52-150-168 ไป-กลับสาย 358-52-150-168
	จักรยานยนต์ส่วนบุคคล เข้ามาจอดที่ลานจอดรถกลางแจ้ง

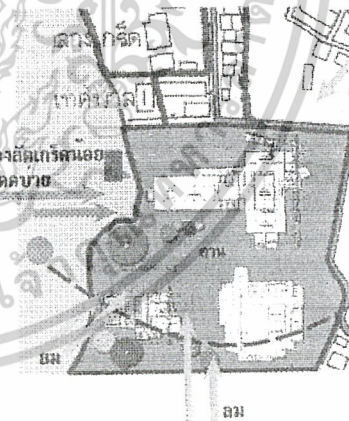
อาณาเขตข้างเคียง

1. ลักษณะ : พื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่
2. ข้อดี : มีพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่
3. ข้อเสีย : ไม่มีพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่
4. ข้อดี : มีพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่
5. ข้อเสีย : ไม่มีพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเดิมซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

แผนผังพื้นที่ : แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

ข้อดี : มีพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

ข้อเสีย : ไม่มีพื้นที่ว่างมาก มีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

LAYOUT PLAN

โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเดิมซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเดิมซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเดิมซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่สงบและปลอดภัย ห่างจากถนนใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารทงสวนเสถียรสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวเรื่อง	รายละเอียดในการจัดแสดง	เทคนิคการจัดแสดง	พื้นที่จัดแสดง	เวลา	ภาพแสดงบรรยากาศ
1. บทประวัติในอดีต	- บทประวัติในอดีต - การพัฒนาผลิตภัณฑ์ - ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ - ภาพแสดงผลิตภัณฑ์	BOARD 1004 BOARD 1004 BOARD 1003 MODEL 1001	BOARD A BOARD B BOARD C BOARD D	3 นาที	
2. จุดเด่น 50 ปีที่ผ่านมา	- ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์	BOARD 1005 BOARD 1005 BOARD 1005 BOARD 1005 BOARD 1005	BOARD E BOARD F BOARD G BOARD H BOARD I	12 นาที	
3. สถานะปัจจุบัน	- ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์	BOARD 1006 BOARD 1006 BOARD 1006 BOARD 1006 BOARD 1006	BOARD J BOARD K BOARD L BOARD M BOARD N	15 นาที	

หัวเรื่อง	รายละเอียดในการจัดแสดง	เทคนิคการจัดแสดง	พื้นที่จัดแสดง	เวลา	ภาพแสดงบรรยากาศ
4. ผลิตภัณฑ์ใหม่	- ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่	BOARD 1007 BOARD 1007 BOARD 1007 BOARD 1007 BOARD 1007	BOARD O BOARD P BOARD Q BOARD R BOARD S	15 นาที	
5. ผลิตภัณฑ์ใหม่	- ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่ - ผลิตภัณฑ์ใหม่	BOARD 1008 BOARD 1008 BOARD 1008 BOARD 1008 BOARD 1008	BOARD T BOARD U BOARD V BOARD W BOARD X	15 นาที	

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและ ฐานข้อมูลวัสดุวิศวกรรม จ. หนองบัว
นางอุษา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและ ฐานข้อมูลวัสดุวิศวกรรม จ. หนองบัว
นางอุษา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

VDO WALL

VDO WALL เป็นสื่อกลางที่ช่วยในการนำเสนอข้อมูลและภาพเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ELECTRIC BOARD

เป็นสื่อกลางที่ช่วยในการนำเสนอข้อมูลและภาพเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

BOARD

เป็นสื่อกลางที่ช่วยในการนำเสนอข้อมูลและภาพเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

TOUCH SCREEN MONITOR

เป็นสื่อกลางที่ช่วยในการนำเสนอข้อมูลและภาพเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

MODEL

เป็นสื่อกลางที่ช่วยในการนำเสนอข้อมูลและภาพเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

SLIDE MULTIVISION

เป็นสื่อกลางที่ช่วยในการนำเสนอข้อมูลและภาพเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรม	เวลา
ส่วนนิทรรศการ	07.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	08.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	09.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	10.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	11.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	12.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	13.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	14.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	15.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	16.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	17.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	18.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	19.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	20.00 - 21.00
ส่วนนิทรรศการ	21.00 - 21.00

* หมายเหตุ หอประชุม AUDITORIUM จะได้รับอนุญาตให้ใช้ตามเวลาเป็นของตนเองและติดต่อเปิดคน
ทางเกิดเช่นรูปไป

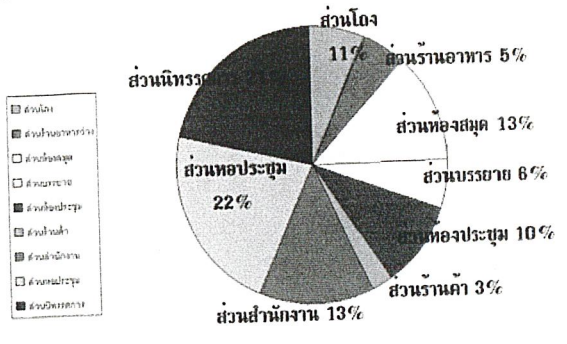
ผู้เข้าชมที่ลงทะเบียน
ผู้เข้าชมที่ไม่ลงทะเบียน
ผู้เข้าชมที่ลงทะเบียน
ผู้เข้าชมที่ไม่ลงทะเบียน

ทางศูนย์จะเปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่ 09.00 - 18.00 น. ยกเว้นวัน
ประเพณีขึ้นปีใหม่บริการถึง 21.00 น. เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามา
home stay

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและ ฐานข้อมูลวัสดุวิศวกรรม จ. หนองบัว
นางอุษา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและ ฐานข้อมูลวัสดุวิศวกรรม จ. หนองบัว
นางอุษา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Pie Chart

สรุปพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ

1. ส่วนนิติกรรมอาคาร	231 ตร.ม.
2. ส่วนนิติกรรมอาคารชั่วคราว	115.5 ตร.ม.
3. ส่วนโถง	105.38 ตร.ม.
4. ส่วนร้านอาหารว่าง	86 ตร.ม.
5. ส่วนร้านค้า	43 ตร.ม.
6. ส่วนห้องสมุด	209 ตร.ม.
7. ส่วนบรรณาย	92.3 ตร.ม.
8. ส่วนหอประชุม	353.05 ตร.ม.
9. ส่วนห้องประชุม	160.2 ตร.ม.
10. ส่วนสำนักงาน	217.76 ตร.ม.
รวม	1658.75 ตร.ม.

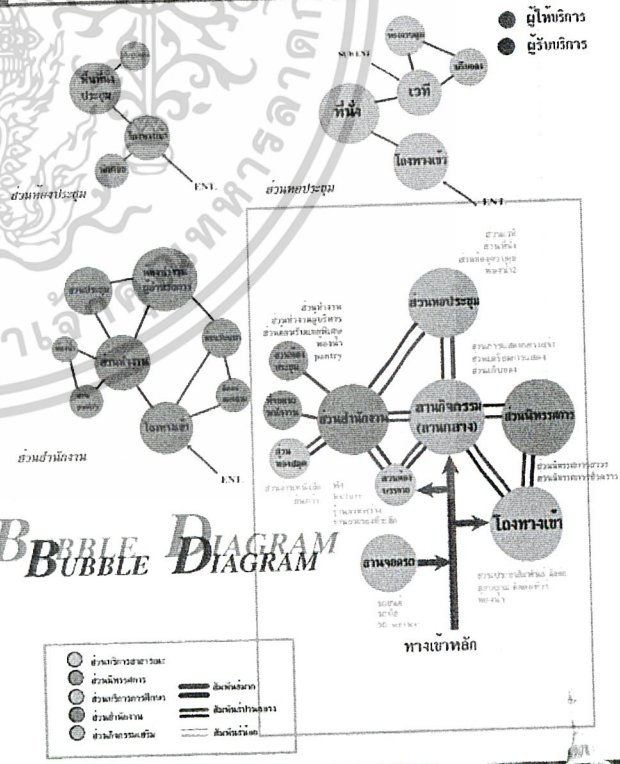
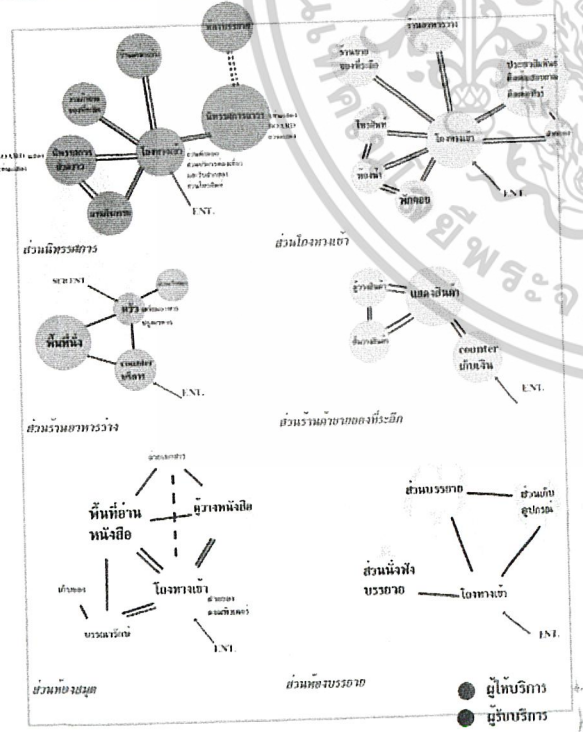
Relation Matrix

ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	องค์ประกอบ
●	●	สถานชงครก
●	●	ทำวีโอ
●	●	สถานกิจกรรม
●	●	โถง
●	●	ส่วนบริการท่องเที่ยว
●	●	ห้องน้ำ
●	●	ร้านอาหารว่าง
●	●	ร้านค้า&ขายของหิ้ว-อีก
●	●	นิติกรรมอาคารชั่วคราว
●	●	ส่วนห้องสมุด
●	●	ส่วนบรรณาย
●	●	ส่วนหอประชุม
●	●	ส่วนห้องประชุม
●	●	ส่วนสำนักงาน

- สัมพันธ์มาก
- สัมพันธ์ปานกลาง
- สัมพันธ์น้อย

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและแผนผังของอาคารองค์การบริหารส่วนตำบล...
 นายวิชา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากรภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

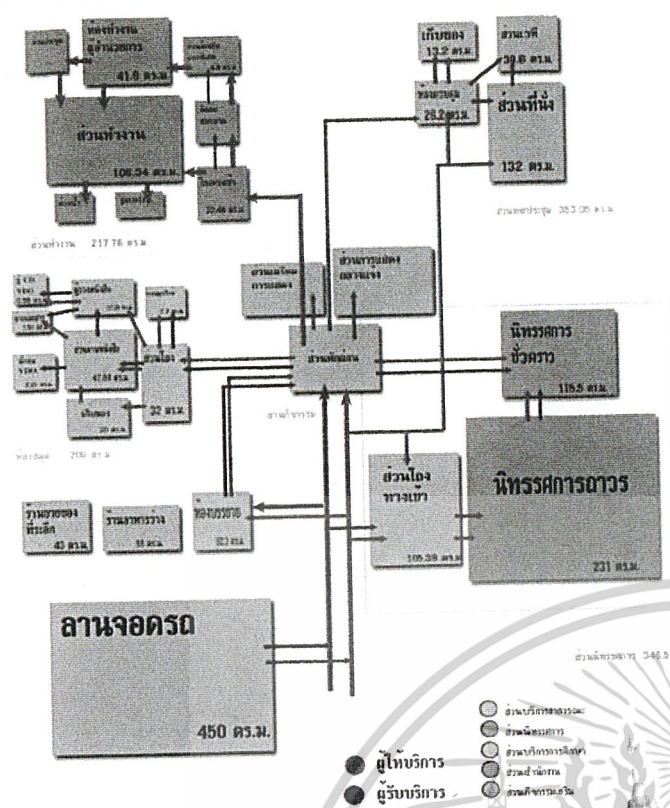
โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและแผนผังของอาคารองค์การบริหารส่วนตำบล...
 นายวิชา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากรภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและแผนผังของอาคารองค์การบริหารส่วนตำบล...
 นายวิชา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากรภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

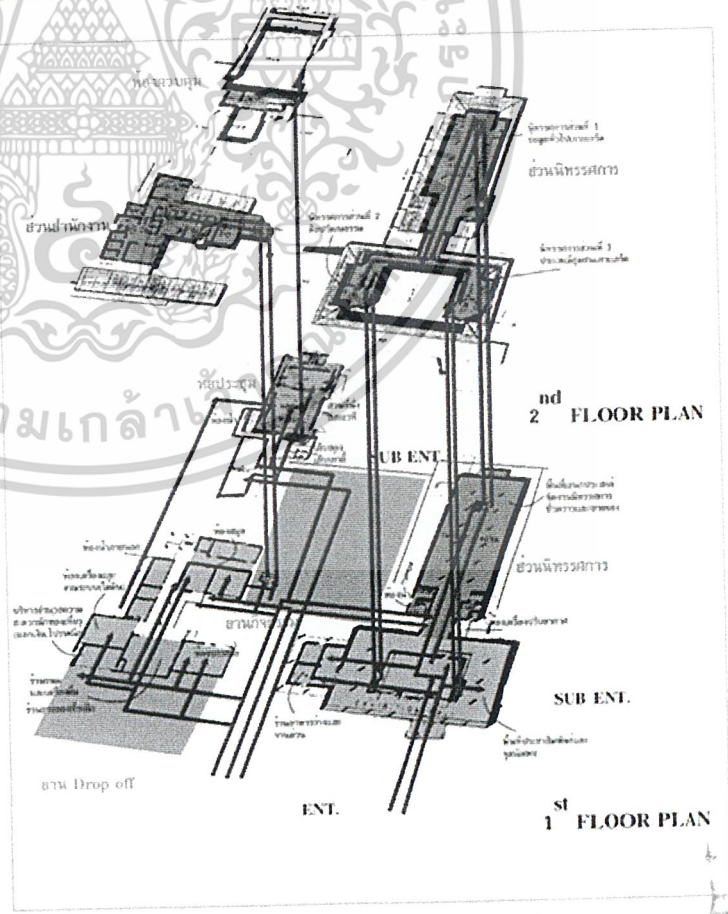
โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและแผนผังของอาคารองค์การบริหารส่วนตำบล...
 นายวิชา สุวรรณศรี 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากรภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและระบบสุขาภิบาลของตึกพระธาตุนคร จ. นครศรี
 หนามขุข่า สุวรรณเขตวิทย์ 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากรภาคใต้ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ZONING.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลง

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและระบบสุขาภิบาลของตึกพระธาตุนคร จ. นครศรี
 หนามขุข่า สุวรรณเขตวิทย์ 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากรภาคใต้ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เกาะเกร็ด

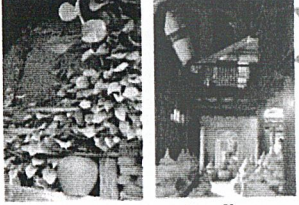
ความเป็นเกาะ
วิถีชีวิตชาวอยุธยาเกาะเกร็ดและ
วัฒนธรรมเก่าแก่
แหล่งเครื่องปั้นดินเผา

เกาะ การที่ทอดลงเหนือน้ำ

การมีเกาะที่ถนนบนพื้น

วิถีชีวิตชาวบ้านชาวอยุธยาแม่น้ำ

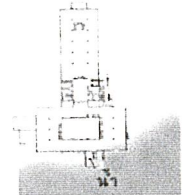
ความเป็นพื้นที่ถิ่นใช้วิถีธรรมชาติ
การตกแต่งภายนอกบ้านไม้เรือ
การปลูกเรือเชื่อมแนวภูมิประเทศ
การอยู่ของเรือเชื่อมพื้นที่น้ำ

ศิลปวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผา

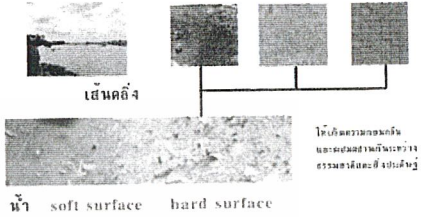
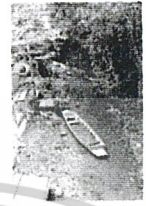
เตาเผาสร้างโดยการเรียงอิฐและ
วัสดุธรรมชาติ

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและงานศิลปกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นางศุภชลา สุวรรณภักดิ์วณิช 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

LAY - OUT

ความเป็นเกาะ → การตั้งอาคารที่มีน้ำเพื่อให้เกิด effect สะท้อนอาคาร
natural form curve คลื่น men form
real material ความคมชัดของเส้นและ form
natural makes HARD SURFACE mens makes

Landscape

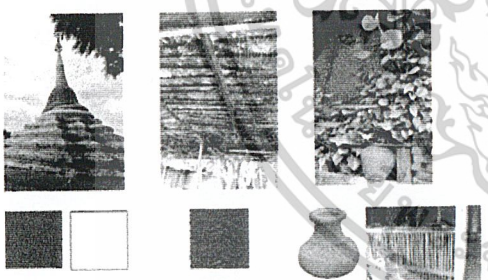
Pattern
ระแนงไม้ ไม้

วัสดุเครื่องปั้น
ดินเผา

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและงานศิลปกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นางศุภชลา สุวรรณภักดิ์วณิช 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

COLOUR IDENTITY

วัสดุประมัยอิฐขาว เป็นเจ็ดสีมอญที่มีคุณค่า
ของเกาะเกร็ด มีสีขาวที่จางและทึบมีสีแดง
จึงมีความโดดเด่นเหมือนมาจากที่ถาวร
การใช้วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในเกาะเกร็ด
ดังเช่น ไม้ค้าย ไม้ไผ่ เจริญดิน

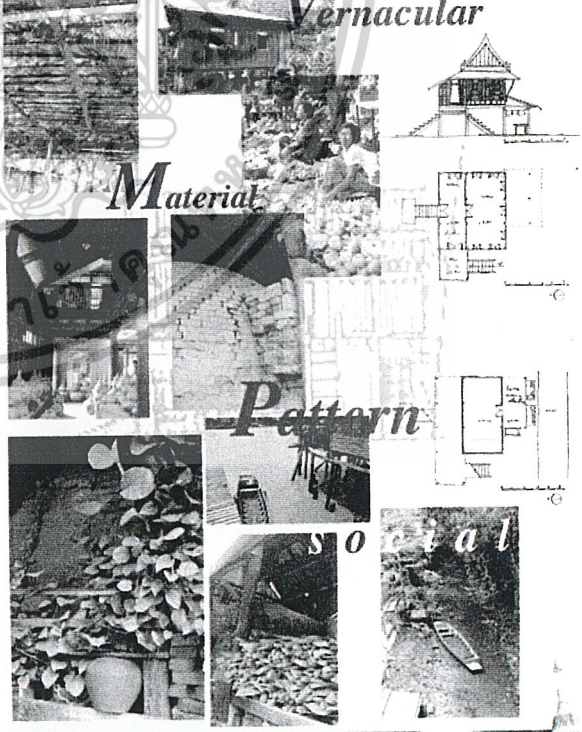

หินซีเมนต์เขาระรอง หินซีเมนต์ขัดมัน ไม้ค้าย พรหมซีเมนต์ (หัว) พรหมอน้ำลาย(หินแข็ง)

การฉาบกระเบื้องหน้า หลังทำไว้วัดดูดูแลและเน้นโดยการโอบีค่า

ELEMENT อื่นๆ

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและงานศิลปกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นางศุภชลา สุวรรณภักดิ์วณิช 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Vernacular

Material

Pattern

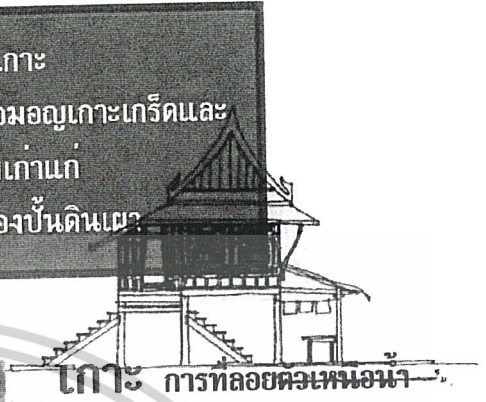
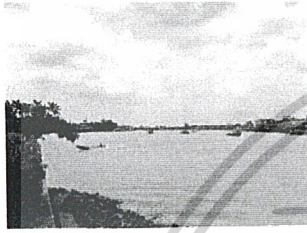
social

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและงานศิลปกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นางศุภชลา สุวรรณภักดิ์วณิช 41025231 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

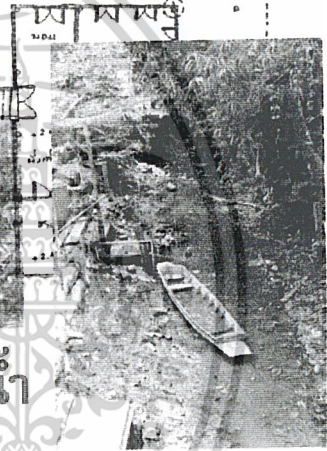
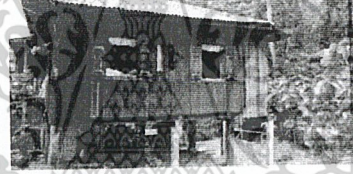
เกาะเกร็ด

ความเป็นเกาะ
วิถีชีวิตชาวมอญเกาะเกร็ดและ
วัฒนธรรมเก่าแก่
แหล่งเครื่องปั้นดินเผา

เกาะ การที่ลอยคอเหนือน้ำ

การมีเงาสะท้อนบนพื้น

วิถีชีวิตชาวบ้านชาวมอญริมแม่น้ำ

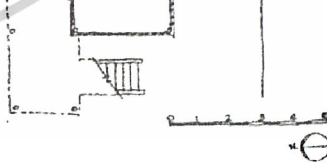

ความเป็นพื้นถิ่นใช้วัสดุธรรมชาติ

การคมนาคมทางน้ำไทยเรือ

การปลูกเรือนตามแนวภูมิประเทศ

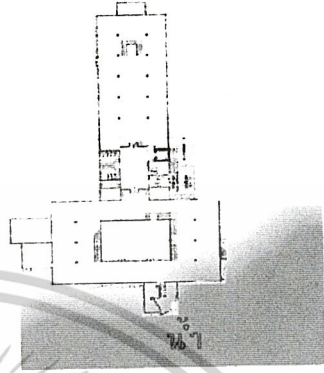
การยกสูงของเรือนเพื่อหนีน้ำ

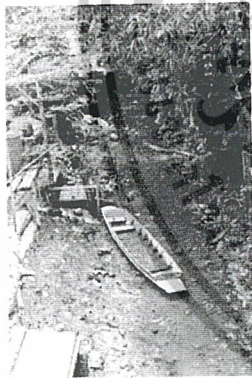
ศิลปวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผา เตาเผาสร้างโดยการเรียงอิฐและ
วัสดุธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LAY - OUT

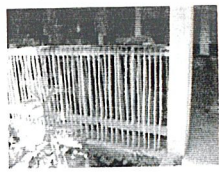
ความเป็นเกาะ → การตั้งอาคารที่มีน้ำเพื่อให้เกิด effect สะท้อนอาคาร
 natural form curve ตัดัง men form ความคมชัดของเส้นและ form
 real material ปรับเข้าสู่การออกแบบ HARD SURFACE mens makes
 natural makes

น้ำ soft surface hard surface

ให้เกิดความกลมกลืน และผสมผสานกันระหว่างธรรมชาติและสิ่งประดิษฐ์

Landscape

Pattern ระแนงไม้ไผ่

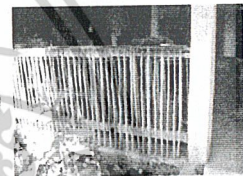
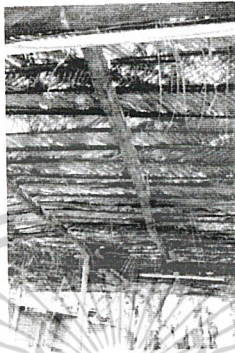
ELEMENTS

วัตถุเครื่องปั้น ดินเผา

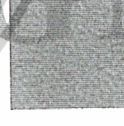

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

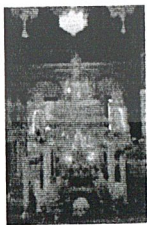
COLOUR IDENTITY

วัดปรมัยยิกาวาส เป็นเจดีย์มอญที่มีคุณค่าของเกาะเกร็ด มีสีขาวที่จางค์และท่มผ้าสีแสด จึงมีความโดดเด่นมากเมื่อมองมาจากที่กลางน้ำ การใช้วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในเกาะเกร็ด ดังเช่น ไม้ตาล ไม้ไผ่ เป็นต้น

พื้นซีเมนต์เขาระรอง พื้นซีเมนต์ขัดมัน ไม้ต่างๆ พรมสีเข้ม(น้ำ) พรมอ่อนน้ำตาล(พื้นแข็ง)

การผลัดกระษะหน้า-หลังทำให้วัตถุดูเด่นและเน้นโดยการใช้สีค่า

ELEMENT อื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการออกแบบโดยรวม

การดึงลักษณะของความเป็นเกาะเกร็ด โดยการใช้องค์ประกอบต่างๆ เช่น ความเป็นเกาะ แหล่งเครื่องปั้นดินเผา ความเป็นพื้นถิ่น สีสรรขององค์เจดีย์ที่เป็น LANDMARK เป็นต้น มาสร้างบรรยากาศให้มีความสนุก มีสีสัน สดใสและเชื้อเชิญนักท่องเที่ยวให้เข้ามาทำความรู้จักเกาะเกร็ด

สรุปการออกแบบในส่วนต่าง ๆ

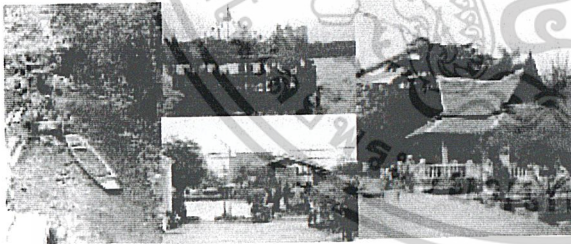
ส่วน LAY-OUT

แนวความคิดในการออกแบบ - ความเป็นเกาะและจากลำคลอง ศาลาท่าน้ำ สู่อาคาร ลักษณะของ LAY-OUT โดยธรรมชาติจะมีพื้นน้ำ SOFT SURFACE HARD SURFACE การออกแบบจึงใช้ในลักษณะของการปรับรูปFORMธรรมชาติและFORMของสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นให้เข้าหากันโดยใช้เส้นโค้งของแนวตั้งธรรมชาติและเส้นเหลี่ยมของตัวอาคาร ใช้ศาลาท่าน้ำเป็นตัวนำสายตาเพื่อสู่อีกอาคาร

พื้น - มีการนำน้ำเข้ามาใช้ในโครงการ สนามหญ้า พื้นกระเบื้องหินทรายสีน้ำตาลและกระเบื้องดินเผา

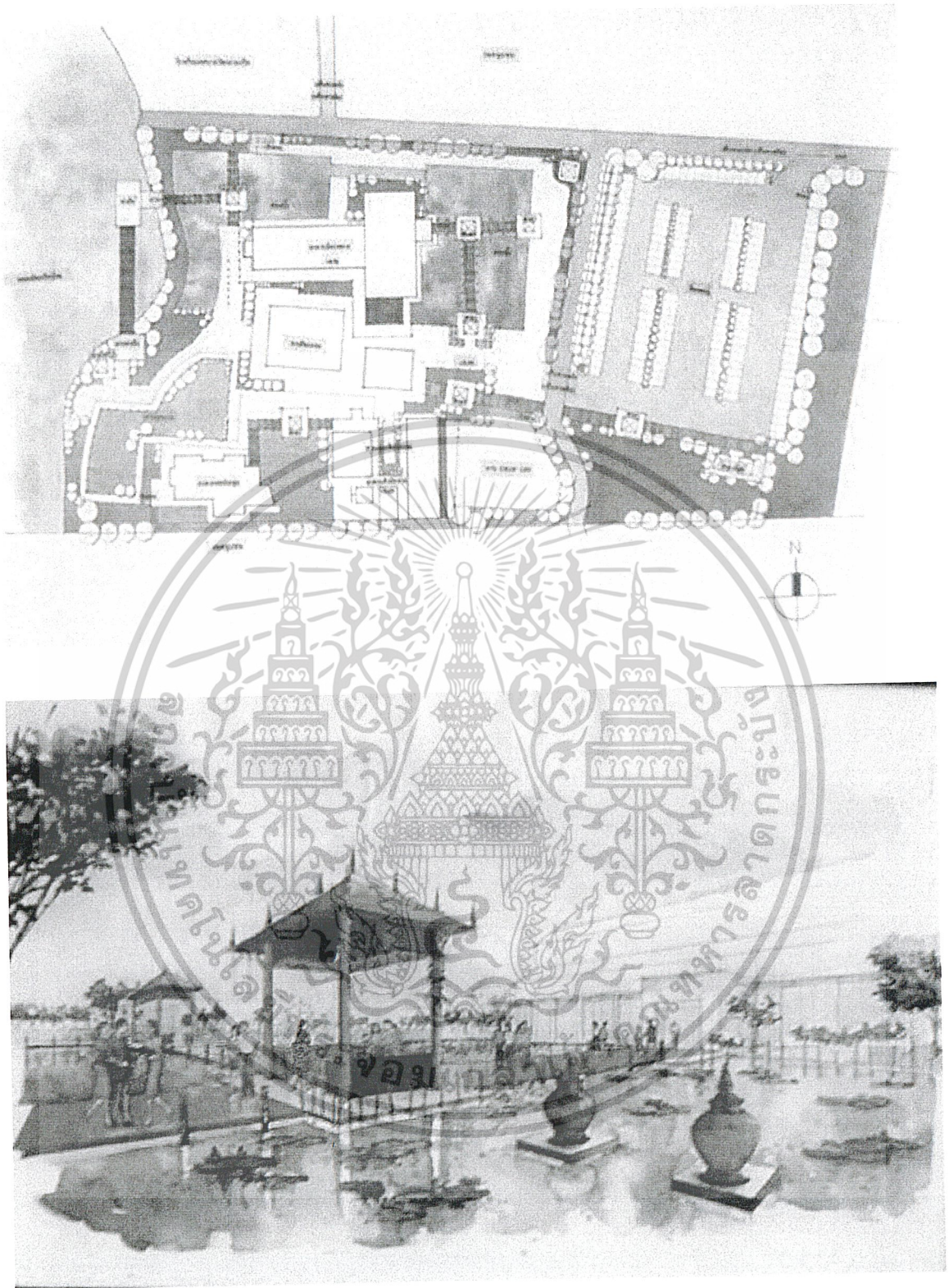
เฟอร์นิเจอร์ - เป็นรูปแบบ STREET เฟอร์นิเจอร์โดยใช้วัสดุไม้ตาลและกระเบื้องดินเผา ซึ่งเป็นจุดเด่นของเกาะเกร็ด

Exterior Concept

จากที่ผู้เขียนค้นคว้าถึงตัวสิ่งก่อสร้าง การออกแบบที่มองไปยังเกาะเกร็ดใน scope of vision วิวเชิงทัศนศาสตร์ เป็น background เห็นคาบจากวงน้ำเป็นจุดสังเกตชั้นหนึ่ง เทราจะเห็นเป็น concept ตัวคาบจากวงน้ำเป็น approach นำไปสู่ตัวอาคาร และ landscape จะสร้าง pattern และ texture ให้เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน EXTERIOR ใช้ศาลาเป็นตัวนำสายตาสู่จุดหรือพื้นที่ต่างๆภายในโครงการโดยใช้ตัวศาลาทำน้ำเป็นตัวเริ่มต้นในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น. อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน BEVERAGE & SNACK BAR

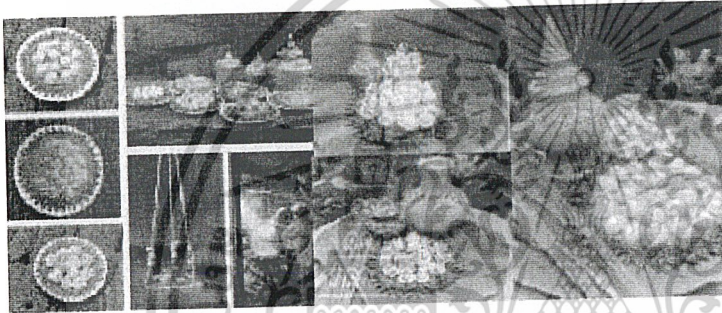
แนวความคิดในการออกแบบ - การใช้เครื่องปั้นดินเผากับอาหารและอาหารที่สุก ใหม่ ที่เพิ่งออกมาจากเตา โดยสร้างเคาน์เตอร์ที่มีรูปแบบมาจากเตาเผาและใช้องค์ประกอบต่างๆในเกาะเกร็ด ใช้สีแดงมาเน้นบางส่วนให้เด่นออกมาเพื่อนำสายตาและความน่าสนใจ มาสร้างงานให้ได้บรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเอง เหมาะสำหรับการมานั่งพักผ่อน

พื้น - ใช้กระเบื้องสีเทาสื่อความเป็นท้องถิ่น แนวเคาน์เตอร์ปูพื้นไม้ให้ความรู้สึกของพื้นดิน
สิ่งก่อสร้าง

ผนัง - กระจกเพื่อให้ดูโปร่ง ไม่อึดอัด โลงและยังเห็นทัศนียภาพภายนอกได้

เพดาน - ยกฝ้าขึ้น ซ่อนไฟ กระจิปซุ้มทาสีขาวให้ดูใส

Beverage & snackbar Concept

อาหารการกินและขนมหวานเกาะเกร็ด อาหารและขนมหวานที่สุกร้อนๆออกจากเตาเผามาใหม่ๆจึงdesignลักษณะตัวcounter ให้มีรูปลักษณะของเพิงเตาเผาและความอบอุ่นของร้าน ลักษณะพื้นใช้กระเบื้องสีเทามีการสะท้อนเพื่อสื่อถึงท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนพื้นที่เอนกประสงค์(MULTIPURPOSE AREA)

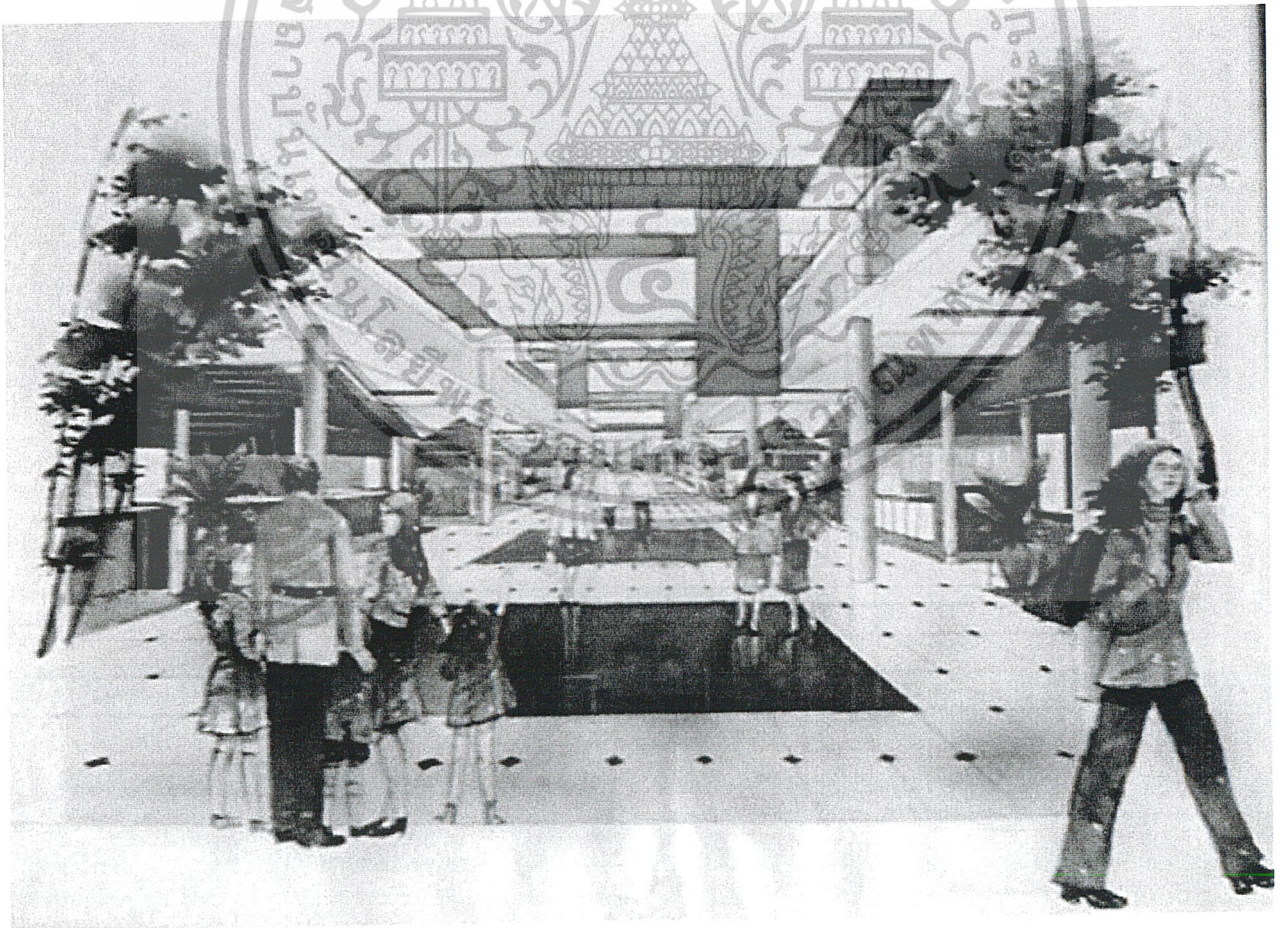
แนวความคิดในการออกแบบ - ความสนุกสนาน และมีสีสันของเกาะเกร็ดโดยการใช้เพิงเป็นรูปแบบตัว KIOSK และสีแดงนำสายตาไปสู่นิทรรศการทางด้านบน
พื้น - ปูแกรนิตขาว-เทาและซีเมนต์ขัดมันสีอถึงห้องน้ำ
ผนัง - เปิดช่องแสงกว้างเพื่อรับแสงเข้า TAKE VIEWให้เห็นกิจกรรมภายนอกของโครงการ
เพดาน - ไม้, กระเบื้องดินเผา, ยิปซัมบอร์ด, ซ่อนไฟ

Multipurpose Concept

สีสรร LIVE STYLE ของเกาะเกร็ด

เน้นตัวเพิง kiosk ของร้านค้าของ ความสดใส
เรียงรับ pattern พื้นใช้โมเสกขัดมันเป็นตัวสื่อ
ความสะอาดของน้ำ ไม้สีแดง (colour identity)
เป็นจุดนำทางเพื่อ ไปสู่ส่วนนิทรรศการ ในช่วงต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนนิทรรศการ 1

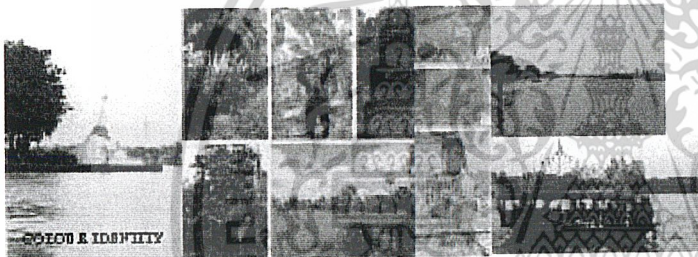
แนวความคิดในการออกแบบ - มองสู่เกาะเกร็ดในอดีต ปัจจุบันและรู้จักเกาะเกร็ด โดยการนำองค์ประกอบต่างๆของเกาะเกร็ดมาใช้ในการออกแบบและเปิดช่องโล่งกว้างเพื่อที่จะรับทิวทัศน์จากเกาะเกร็ดมาสู่ตัวงาน เนื้อหาในส่วนนี้จะเป็นการแนะนำเกาะเกร็ดให้รู้จักในเบื้องต้นสำหรับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่โดยมีรูปแบบจากท้องน้ำสู่เรือนบ้านเปรียบเสมือนนักท่องเที่ยวเป็นแขกซึ่งเข้ามาทำความรู้จักเกาะเกร็ด

พื้น - ปูแกรนิตและBOARDERซีเมนต์ขัดมันแสดงท้องน้ำเข้าสู่คลองการสัญจร

ผนัง - โครงไม้กรุไม้ลักษณะเป็นเหมือนฝาบ้าน, ปูนซีเมนต์ฉาบเรียบ, กระจก

เพดาน - เจาะช่องแสง, กล้วยไม้ประดับทาสีขาว, ไม้ ช่อนงานระบบ

Exhibition Zone 1 Concept

เกาะเกร็ดและวิถีชีวิตชุมชน

เกาะเกร็ดเป็นชุมชนมอญอันเก่าแก่หนึ่ง ที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมในสวนนี้จะแสดงเกี่ยวกับความเป็นชุมชนเกาะเกร็ด การดำรงชีวิตของชาวบ้าน ในการออกแบบจะเปิดช่องโหว่ให้กว้างเพื่อที่จะเห็นทิวทัศน์ของเกาะเองซึ่งมีวิถีประมงและวิถีของศิลปะประกอบค้ำของเกาะเกร็ดเช่นต้นมาโรตาสเป็นต้น pattern พื้นใช้ concept พื้นพื้นไม้-เรือนทานการออกแบบเป็นการแนะนำให้รู้จักเกาะเกร็ดเบื้องต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนนิทรรศการ 2

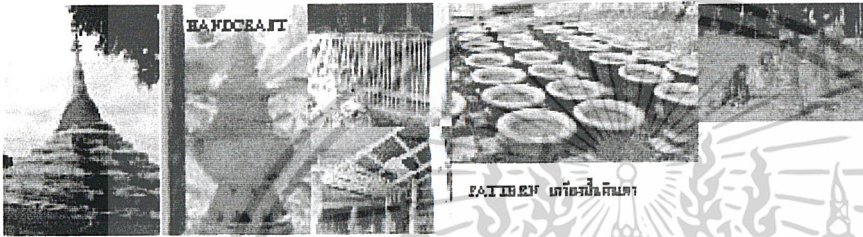
แนวความคิดในการออกแบบ – “ศิลปวัฒนธรรมเกาะเกร็ดที่งามล้ำ” โดยใช้งานที่เกาะเกร็ด มีชื่อเสียงมากที่สุด คือ เครื่องปั้นดินเผาและไม้ตาล เป็นต้น โดยนำองค์ประกอบเหล่านี้มาออกแบบให้เข้ากับความเป็นสมัยใหม่และงานแสดง

พื้น – หินขัดและซีเมนต์ขัดมัน

ผนัง – เปิดโล่ง ด้านที่แสดงงานกรุกระเบื้องดินเผา

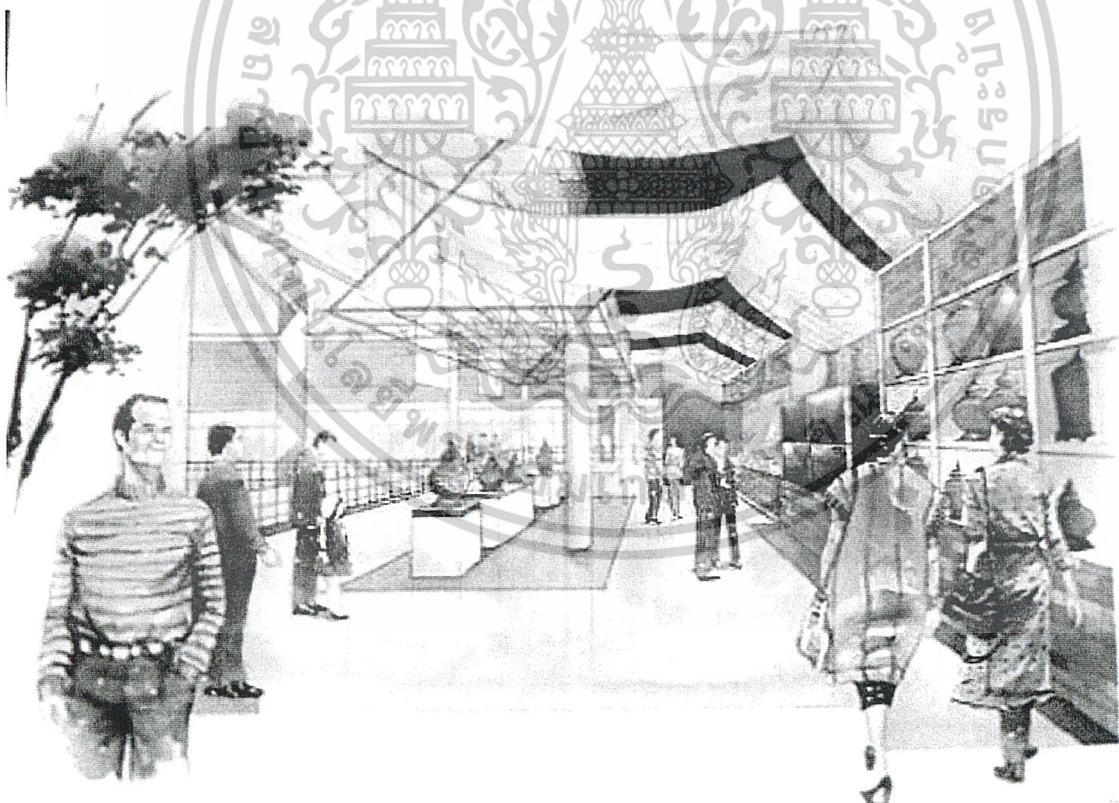
เพดาน – ยิปซัมบอร์ดทาสีดำ ซึ่งฝ้าติบระย้าให้ได้บรรยากาศลมพัดและโครงอลูมิเนียม

Exhibition Zone 2 Concept

ศิลปวัฒนธรรมเกาะเกร็ด

ในหัวเรื่องนี้จะเล่าเรื่องคือ วัฒนธรรมไม่ว่าจะเป็นเรื่องเครื่องปั้นดินเผา การแต่งกาย หน.ศคือ บั ๗๙ บนเกาะเกร็ดการออกแบบจะเป็นในลักษณะรับมา ไม่ใช่ถึงจัดแสดงเน้นถึงบางจุดเพื่อให้ความโดดเด่นและใช้ element ต่าง ๆ บนเกาะประกอบกันหรือบ้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนนิทรรศการ 3

แนวความคิดในการออกแบบ – “ประเพณีเกาะเกร็ดงามตา” โดยออกแบบลักษณะของมูมนั้นให้เรียบง่าย ไม่ขัดกับงานแสดง ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักประเพณีที่ดั้งเดิมของเกาะเกร็ด มีการใช้สีแดงให้น้ำสายตา สร้างจุดเด่นของงาน และใช้องค์ประกอบของเกาะเกร็ดที่แสดงความเป็นพื้นถิ่น เช่น ไม้ไผ่ ไม้ตาล กระเบื้องดินเผา เป็นต้น

พื้น – หินขัด ไม้และซีเมนต์ขัดมัน

ผนัง – ใช้สีแดงสร้างจุดเด่นของงานและโครงไม้กรุลามิเนตที่พิมพ์งานไว้ที่พื้นผิว

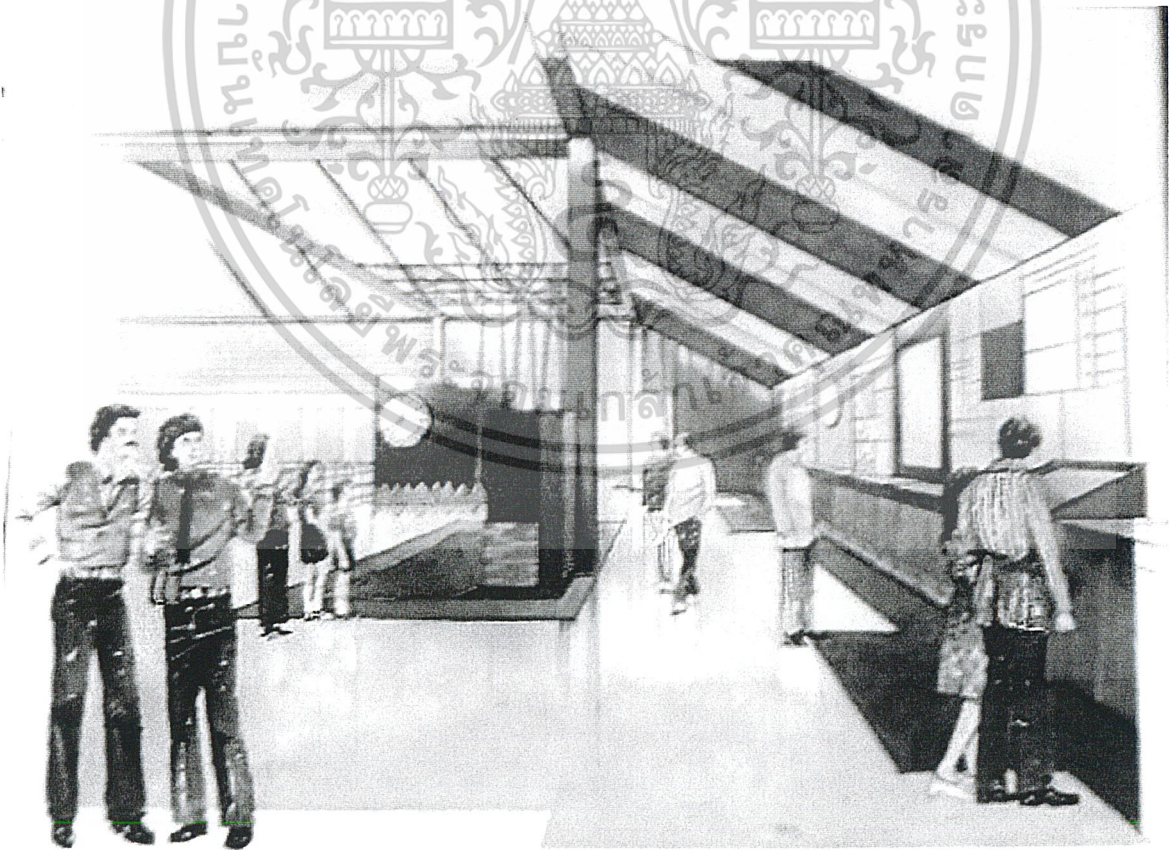
เพดาน – โครงไม้กรุไม้อัดและฉะครีติก, โครงอลูมิเนียม

Exhibition Zone 3 Concept

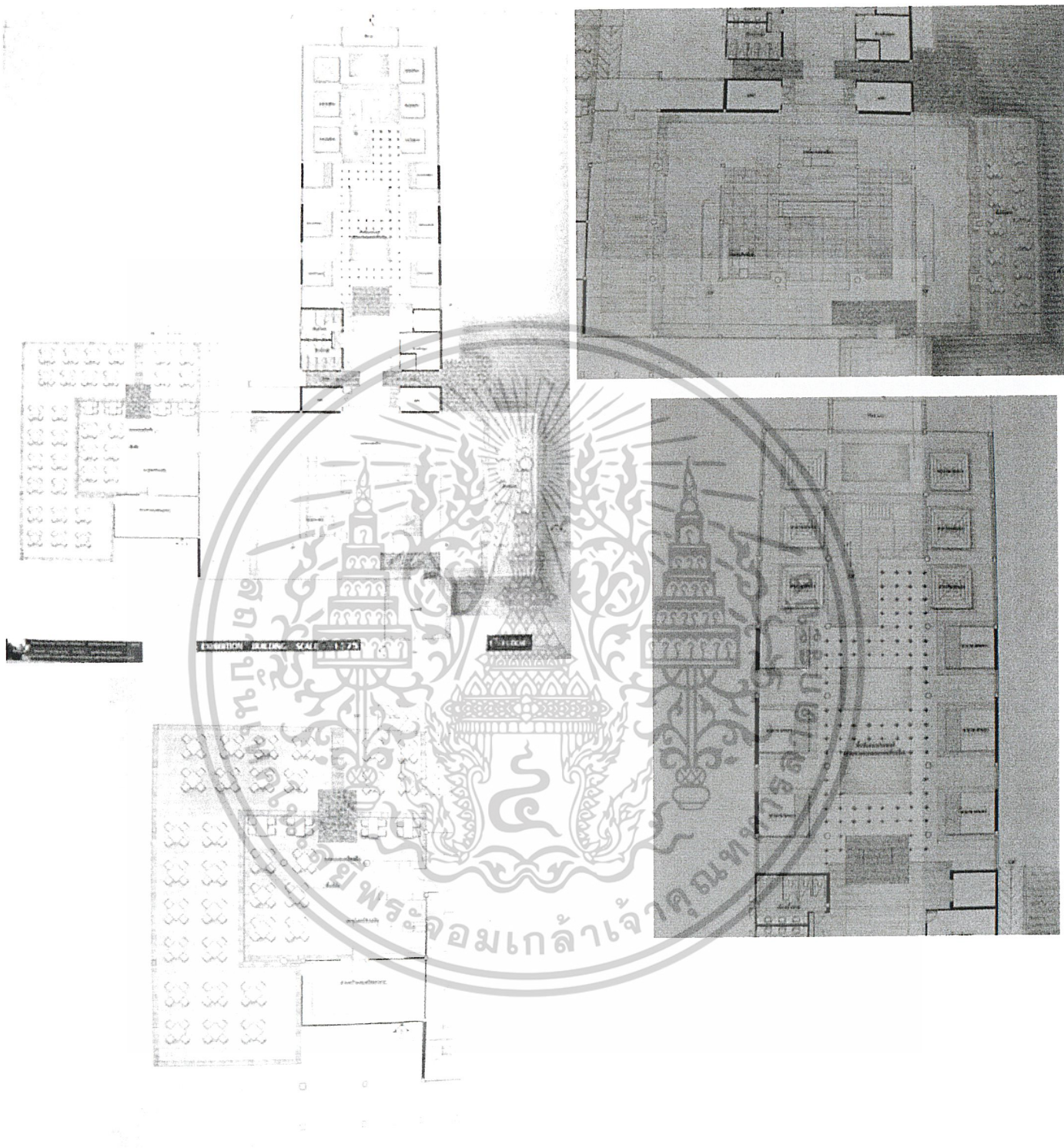

ประเพณีชาวเกาะเกร็ด

เนื้อหาแสดงถึงประเพณีชาวเกาะเกร็ด ทั้ง 12 เดือนซึ่งสะท้อนใจนักท่องเที่ยวให้รู้จักและรู้จักถึงความมีคุณค่าที่งดงามของ ๓ วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ รัชกาลที่ ๗ ที่พานิชย์ไทยบูรณาการกันตลอดไป ในการออกแบบจะยังคงรักษาความเรียบง่ายเพื่อให้เป็นจุดสนใจมากกว่าข้อมูล โชค color, identity ในทราเวลและไอทีประกอบของเกาะเกร็ดในการออกแบบรายละเอียด

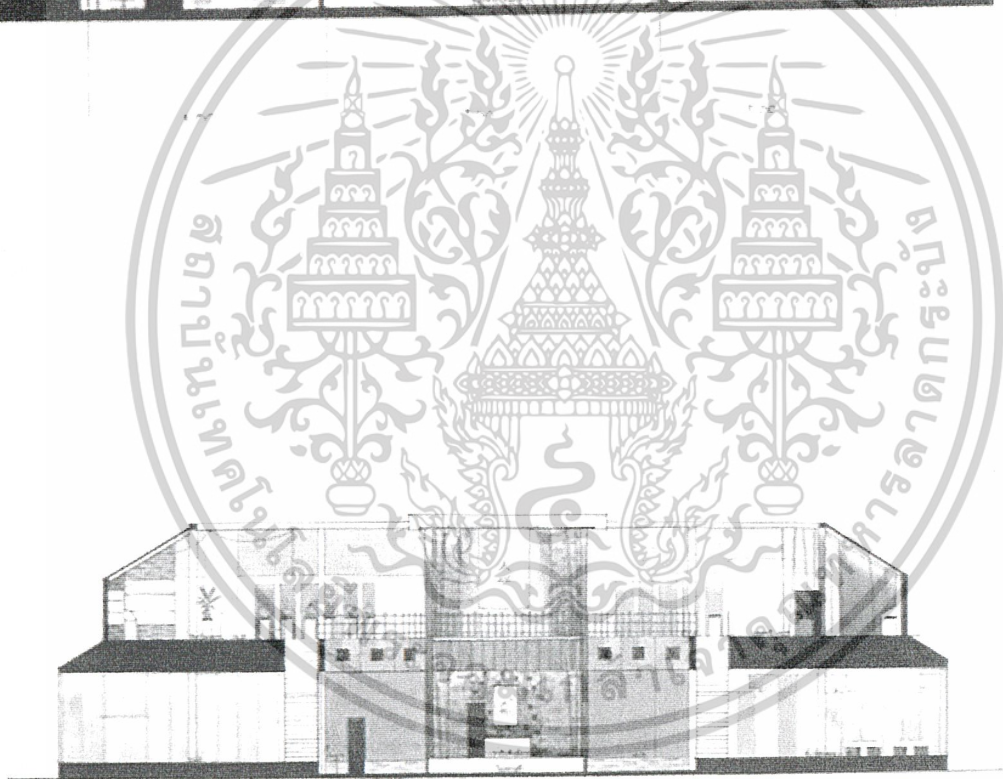
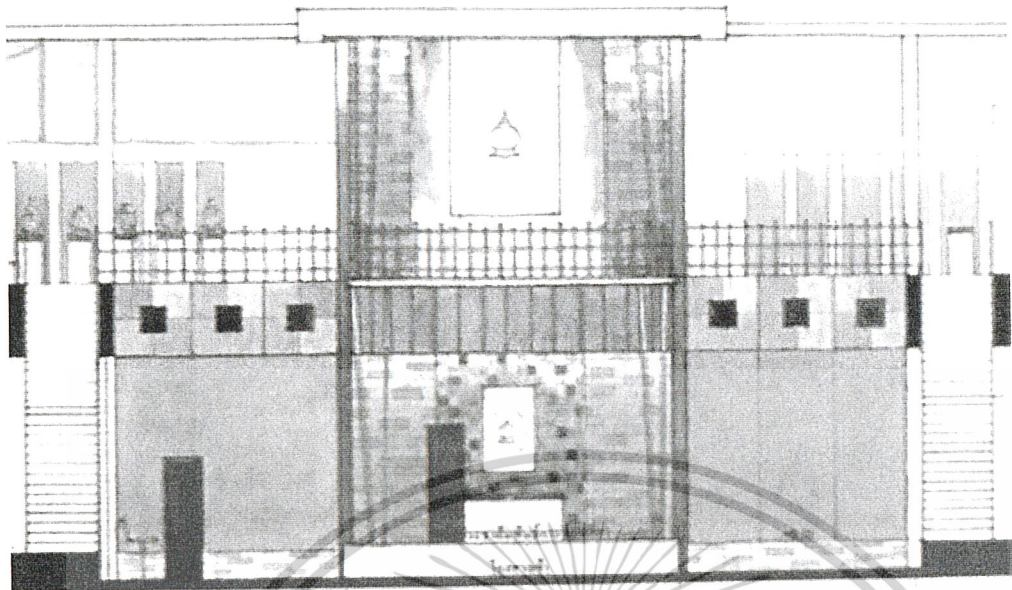
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

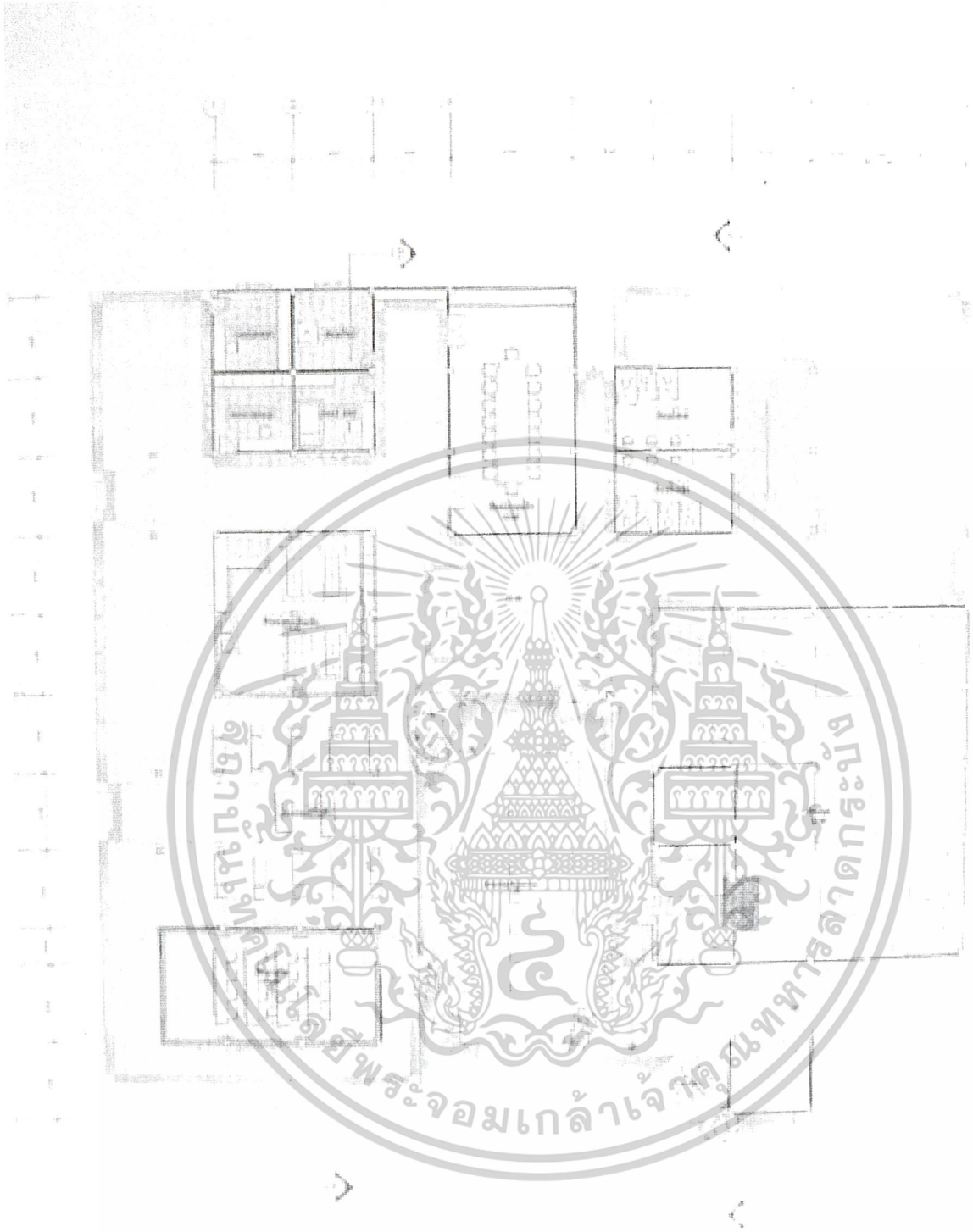

SECTION B-B

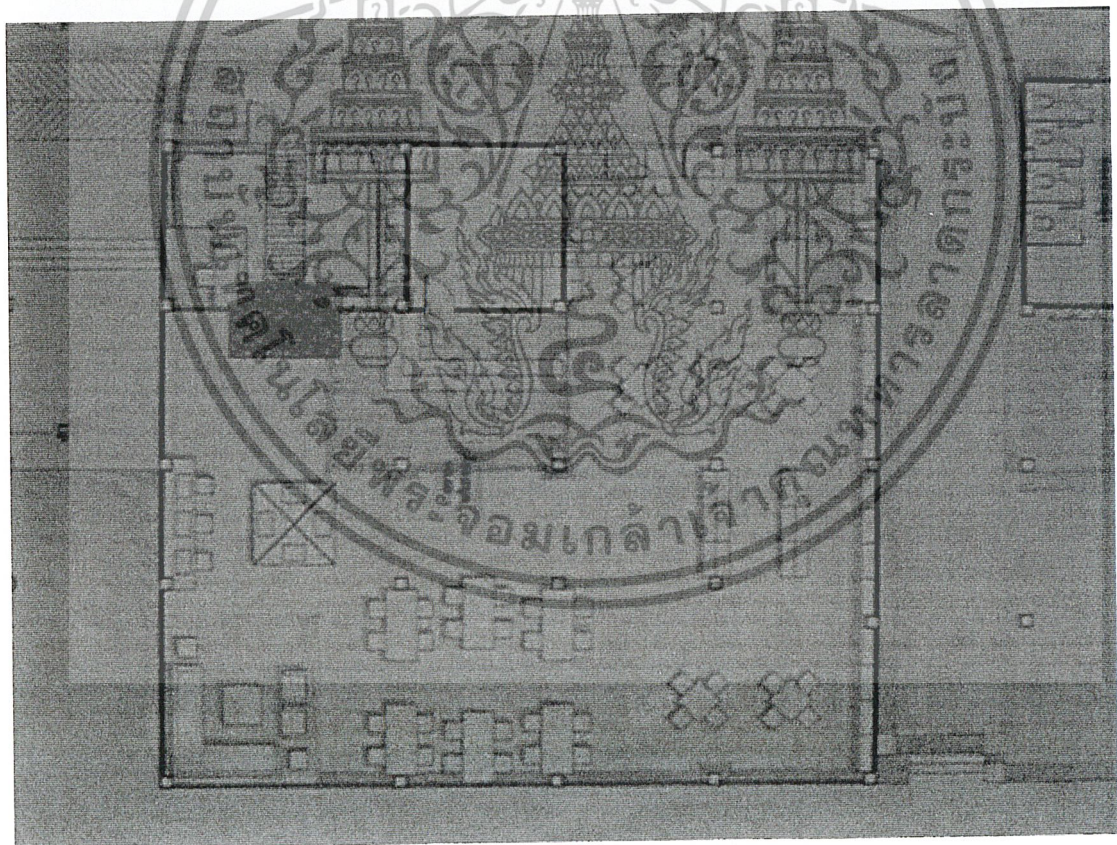
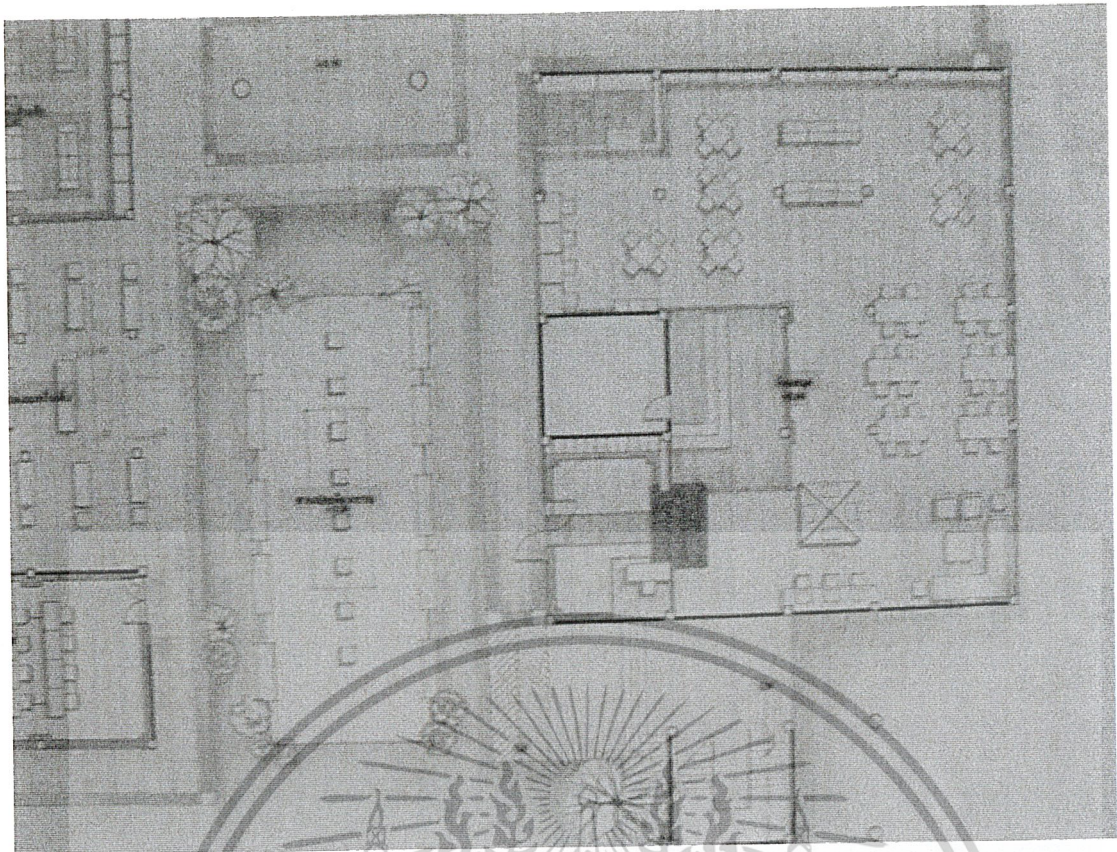
SECTION BUILDING SCALE 1 : 75

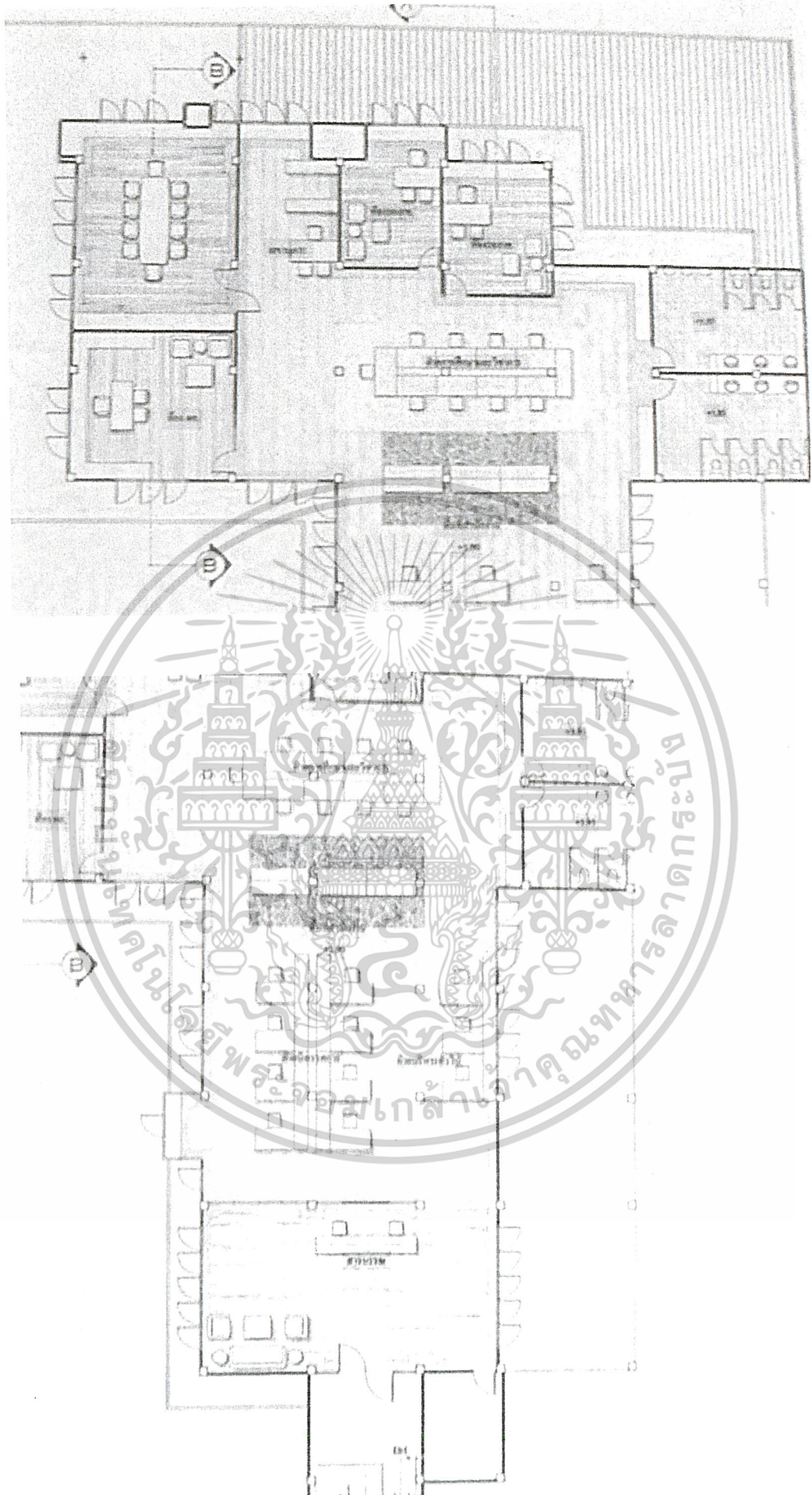
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

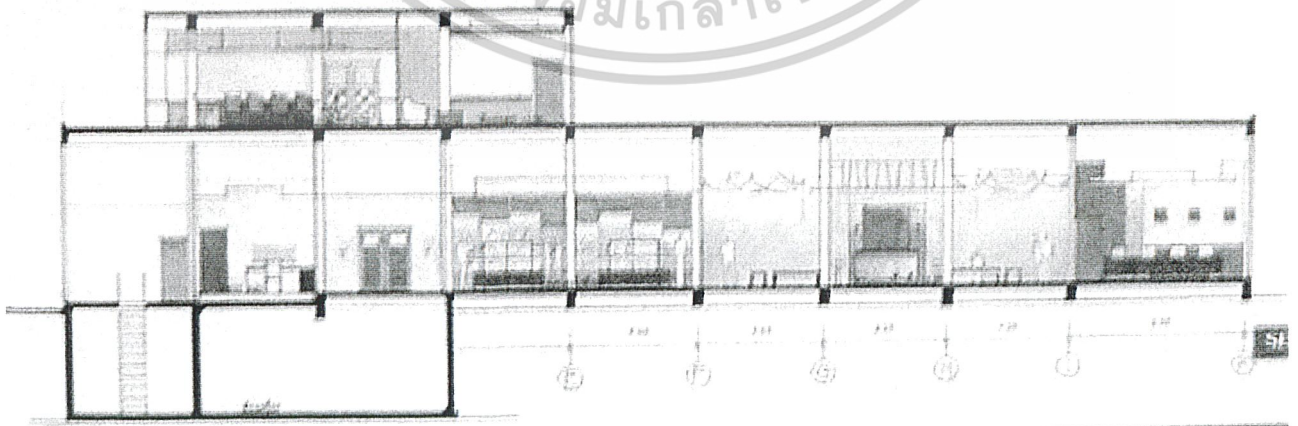
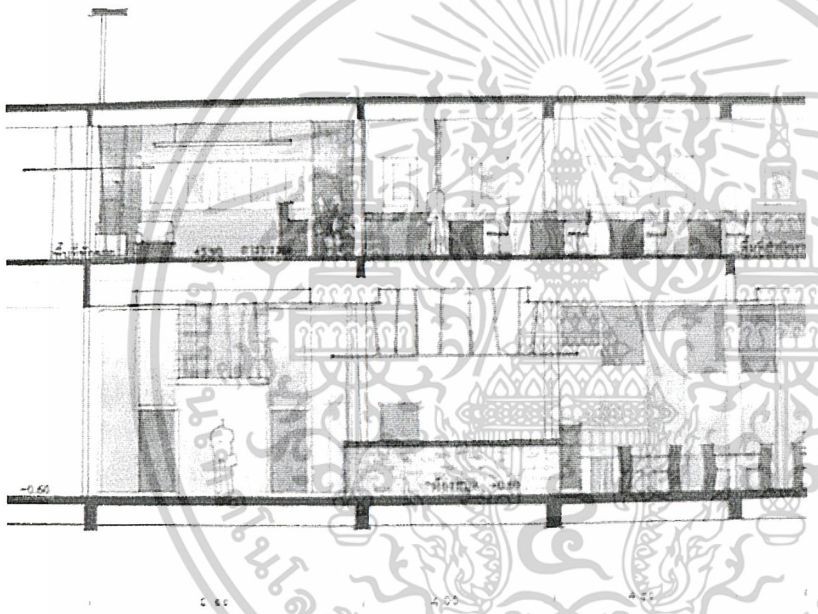
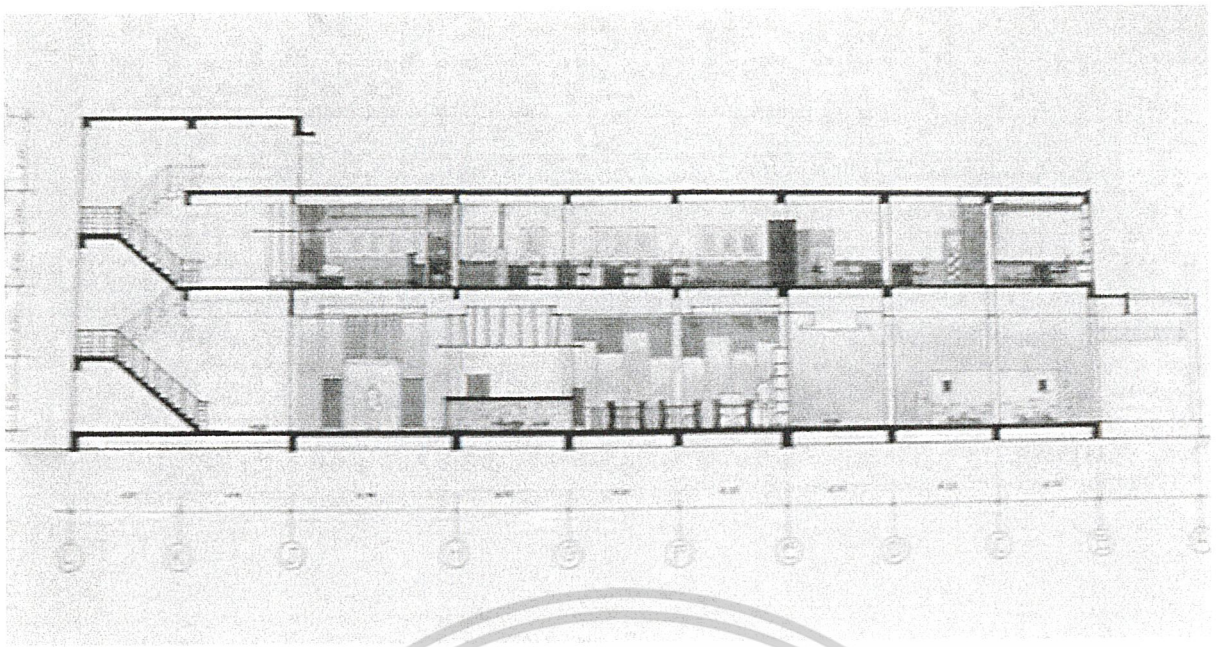
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

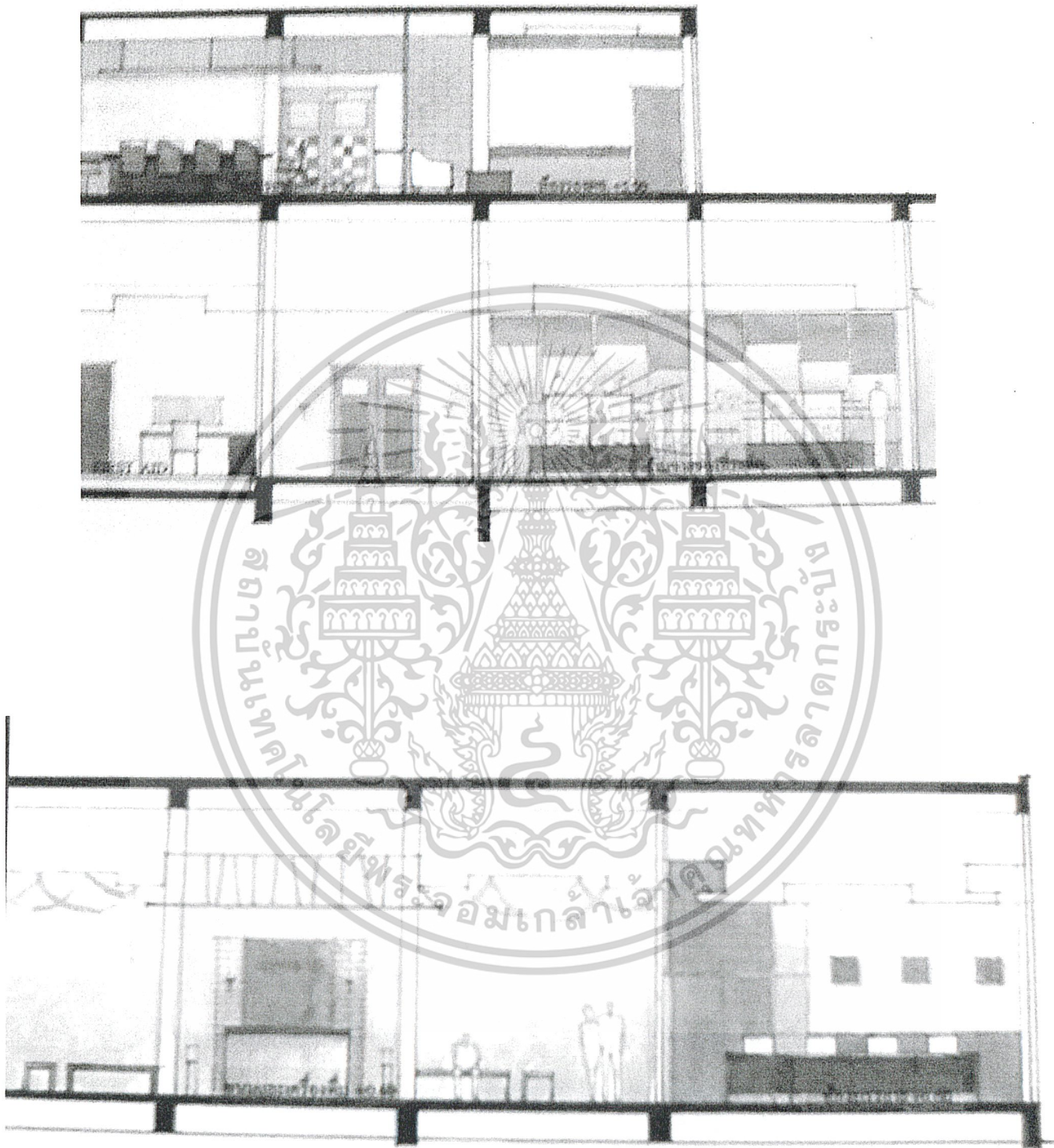
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

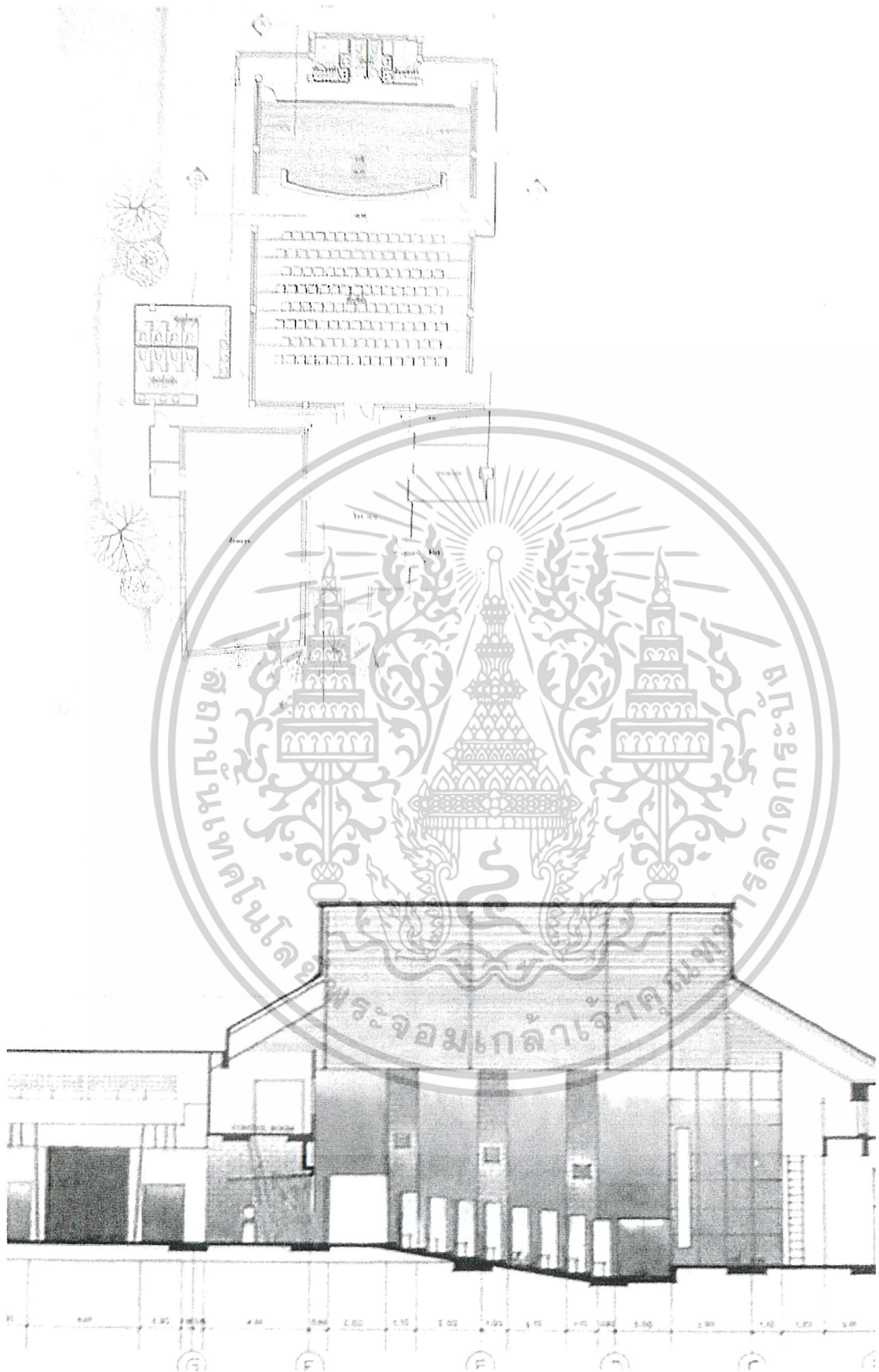
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

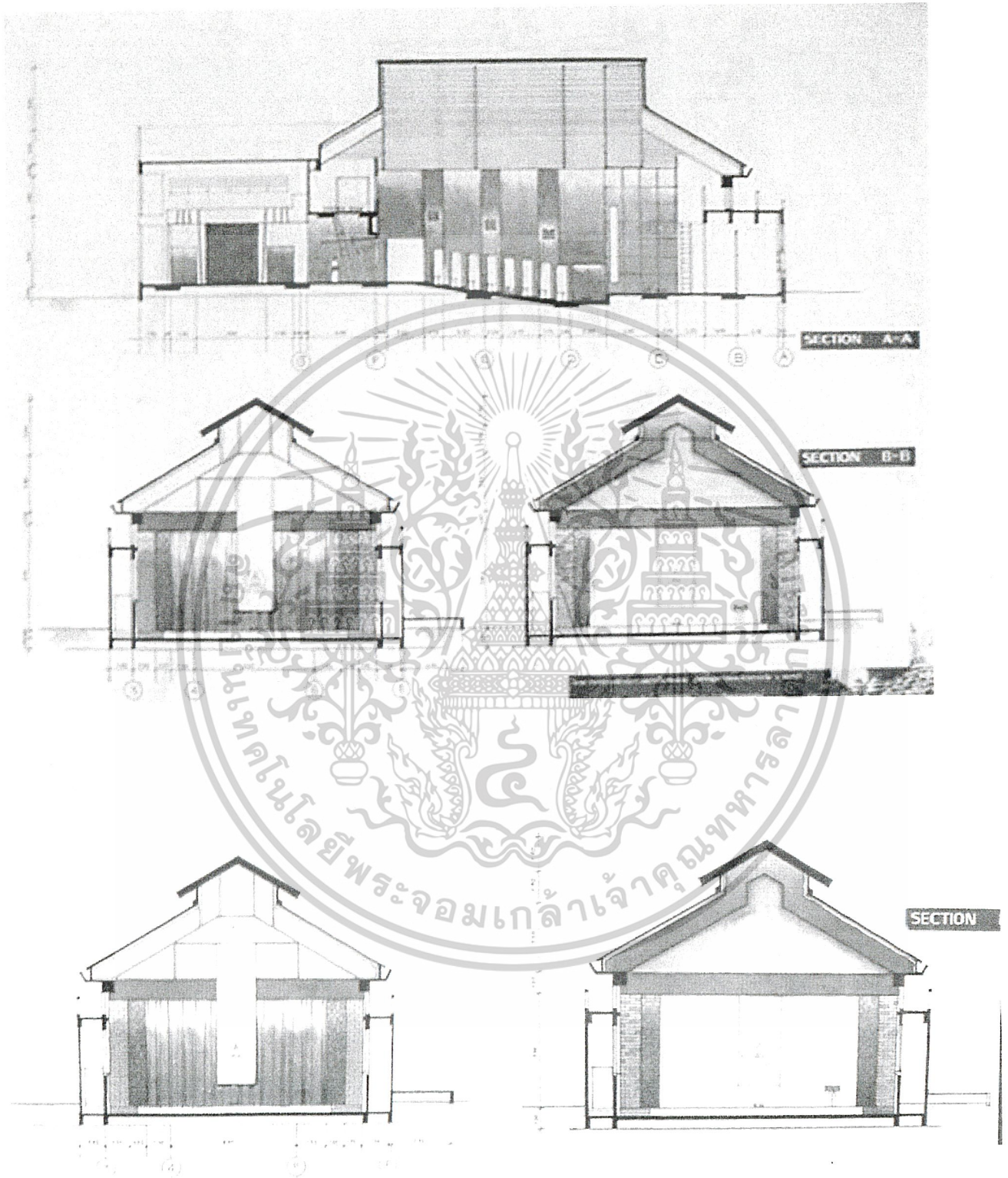
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

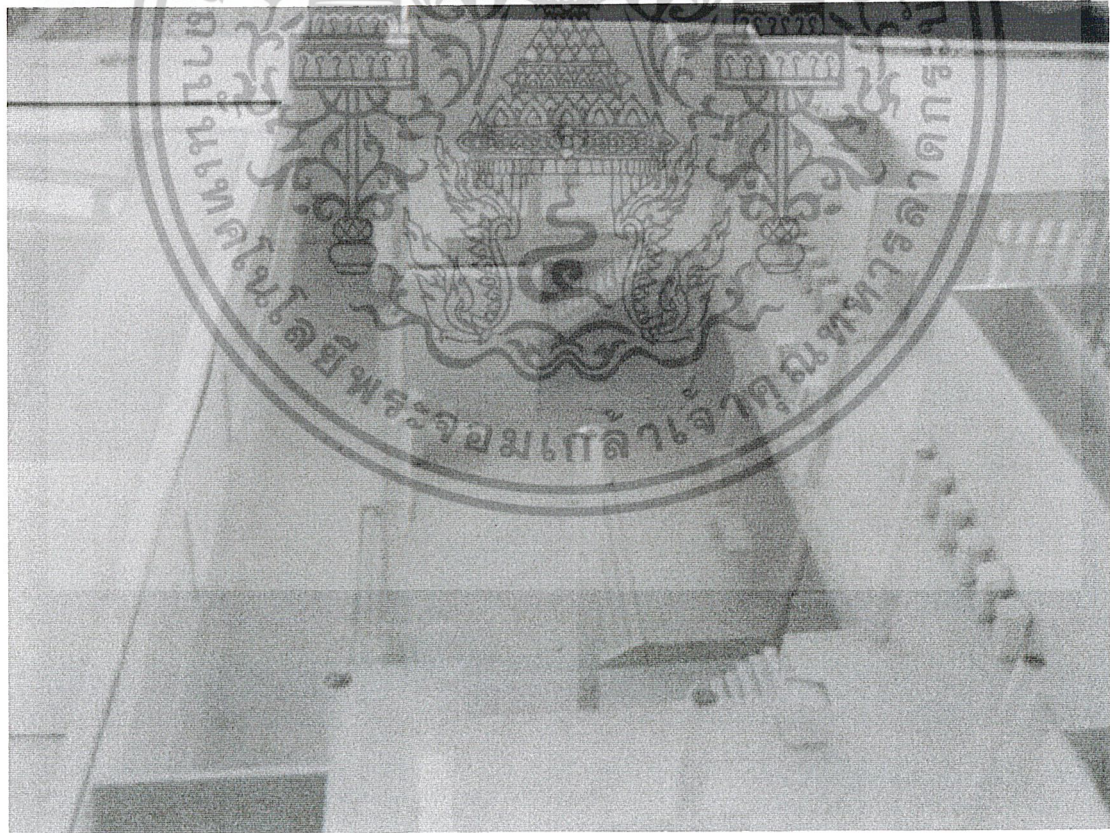
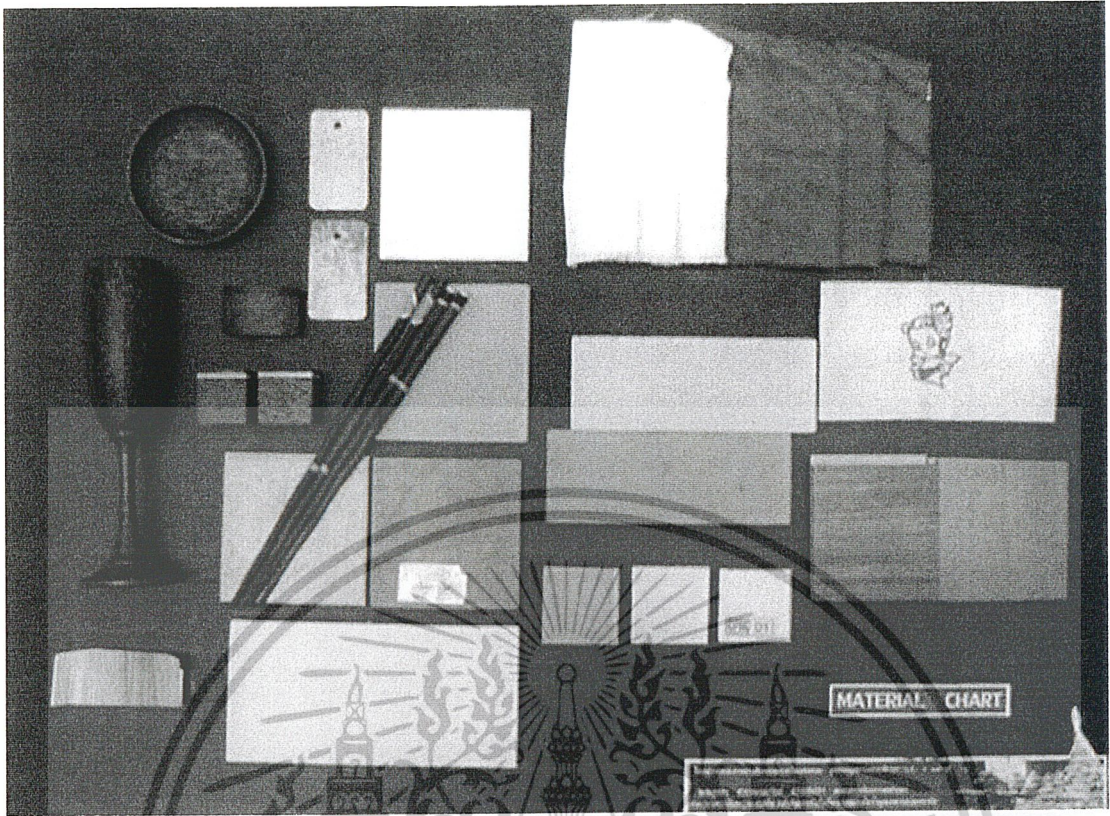
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

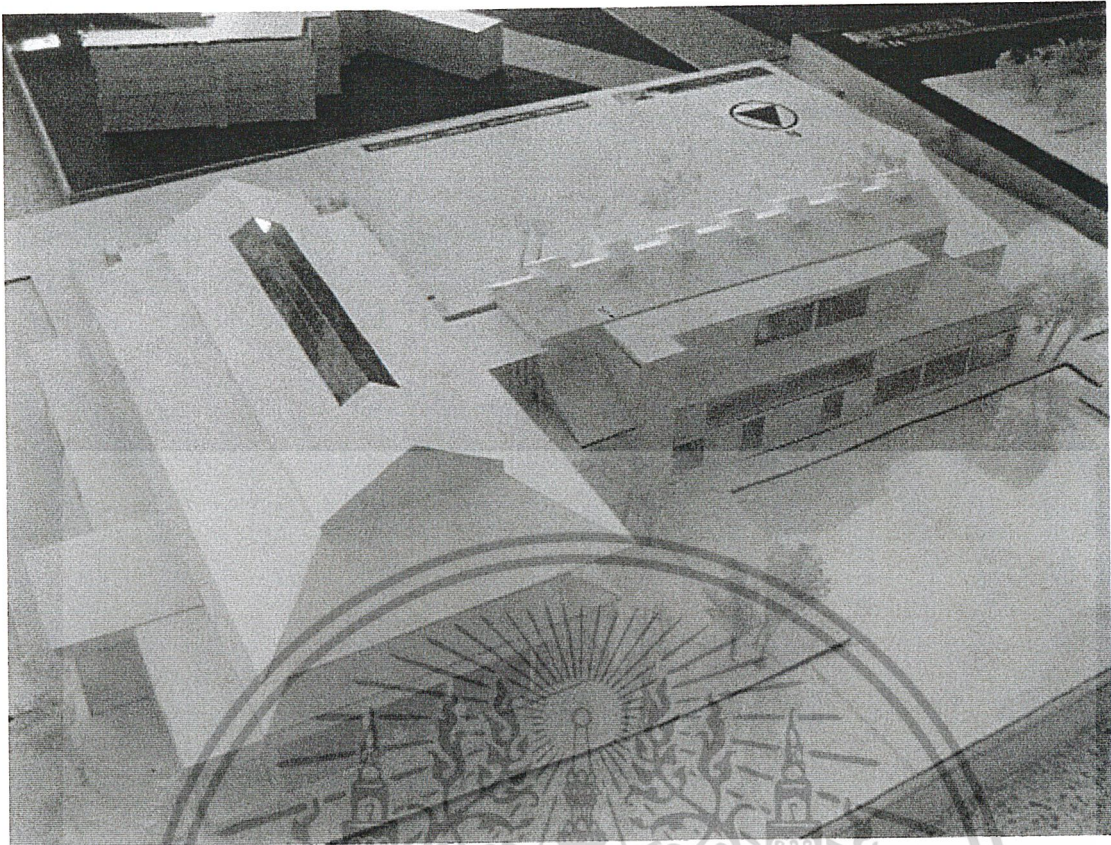
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ศาสตราจารย์อรศิริ ปาณินท์, เรือนพื้นบ้านไทย – มอญ, โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,
สิงหาคม 2543

มหาวิทยาลัยศิลปากร, ลุ่มน้ำแม่กลอง : พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม, บริษัท พิชมเกศ
พรีนติ้งเซนเตอร์ จำกัด, 2536

อลิสรา รามโกมุท, เกาะเกร็ด : วิถีชีวิตชุมชนมอญริมน้ำเจ้าพระยา, สำนักพิมพ์ สมาพันธ์ จำกัด,
2542

อาภา ศรีสงคราม, วัฒนธรรมพื้นบ้านเกาะเกร็ด (โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
วัดปรมย์ยิกาวาส, เกาะเกร็ด (วัดปรมย์ยิกาวาส), 2542

เทวราช บุญยรักษ์ , ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง , โครงการออกแบบตกแต่งภายใน ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
เกาะสมุย

สุพล พิลึก , ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง , โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมชนชาติมอญในประเทศไทย
ภาณุศิษย์ ปานทั้งทอง , ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ,
เอกสารงานวิจัย การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของตำบล เกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2543

นุศจี ทวีวงศ์, นนทบุรี เทียวไปกับนายรอบรู้, สำนักพิมพ์สารคดี, 2544

“ แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยว “ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.tat.ac.th>

รูปภาพการเข้าถึง. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.sabuy.com>

รูปภาพแผนที่ที่ตั้งโครงการ, เทศบาลอำเภอปากเกร็ด จ.นนทบุรี

JOSEPH DE CHIARA AND JOHN HANCOCK CALLENDER, TIME-SAVER STANDARDS
FOR INTERIOR DESIGN AND SPACE PLANNING

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

1. ประวัติความเป็นมาของเกาะเกร็ด

เกาะเกร็ด เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่กลางลำน้ำเจ้าพระยา มีฐานะเป็นตำบลในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เกาะเกร็ดเกิดจากการขุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงส่วนที่เป็นแหลมยื่นไปตามความโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยา ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระแห่งกรุงศรีอยุธยา ในปี 2264 เรียกคลองนี้ว่า “คลองลัดเกร็ดน้อย” โดยได้มีการเกณฑ์คนนิกรคนหัวเมืองปากใต้หมื่นคนเศษ ให้ขุดคลองเกร็ดน้อยลัดคู้บางบัวทอง ขุดลัดตัดให้ตรง ต่อมากระแสน้ำได้เปลี่ยนทิศทาง ทำให้คลองได้ขยายกว้างขึ้น เพราะถูกความแรงของสายน้ำเขาตลิ่งพังจึงกลายเป็นแม่น้ำลัดเกร็ดและเกาะเกร็ดจนมีสภาพเช่นนี้จนถึงปัจจุบัน

โดยแต่เดิมชื่อที่เรียกนั้นยังไม่ได้เรียกว่าเกาะเกร็ดแต่อย่างใด แต่จะเรียกตามแหล่งชุมชน มีทั้งบ้านแหลมเหนือ และแหลมกลางตามลักษณะแหลมยื่นออกมาของเกาะ หลังจากนั้นได้มีการขุดคลองขึ้นมาเพื่อทำเป็นเส้นทางลัดแต่มีลักษณะแคบจึงเรียกบริเวณนี้ว่า “ลัดเกร็ด” จนเมื่อคลองกว้างขึ้น ทำให้มีสภาพเป็นเกาะเด่นชัดขึ้น จึงได้มีการตั้งชื่อว่า “เกาะศาลากุล” ตามชื่อวัดศาลากุลที่อยู่บนเกาะนี้ ต่อมาเมื่อมีการตั้งอำเภอปากเกร็ดขึ้นมา เกาะศาลากุลจึงได้เลือกฐานะเป็นตำบล โดยให้ชื่อว่าตำบลเกาะเกร็ด เกาะนี้จึงได้ชื่อว่าเกาะเกร็ด โดยคำว่า “เกร็ด” มีความหมายว่า แอ่งน้ำที่เชื่อมลำน้ำใหญ่ทั้งสอง

เกาะเกร็ดเป็นชุมชนที่เจริญมาตั้งแต่ปลายสมัยอยุธยา สังเกตได้จากวัดต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นบนเกาะนี้โดยแต่ละวัดเป็นโบราณสถานที่สวยงาม แตกต่างจากวัดที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงอย่างเห็นได้ชัด และวัดสร้างขึ้นในสมัยปลายอยุธยาทั้งสิ้น และในช่วงก่อนที่อยุธยาจะเสียกรุงให้แก่พม่าได้ทำการยึดเกาะนี้เพื่อใช้เป็นด่านตรวจเรือแพของคนไทยที่จะเดินทางเข้าอยุธยาโดยชาวบ้านเรียกบริเวณนี้ว่า “ปากด่าน”

ส่วนการตั้งถิ่นฐานของชุมชนรามัญ หรือมอญในอดีตนั้น ชาวรามัญได้หลบหนีการไล่ล่าของชาวพม่าโดยได้อพยพเข้ามาที่เกาะเกร็ดนี้ถึง 2 ครั้ง โดยครั้งแรกเข้ามาในปี พ.ศ. 2310-2325 ซึ่งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้โปรดให้ครัวมอญที่ถูกพม่ากวาดต้อนไปตอนสมัยกรุงแตกได้เข้ามาอยู่อาศัย และครั้งที่สองในปี พ.ศ. 2358 ซึ่งตรงกับสมัยพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 โปรดเกล้าให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ามงกุฎเสด็จไปรับครัวมอญที่เข้ามาทางด้านเจดีย์ 3 องค์ และโปรดเกล้าให้เจ้าพระยาอภัยภูธรไปรับครัวมอญทางจังหวัดตาก และโปรดเกล้าให้ครัวมอญต่าง ๆ ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่จังหวัดนนทบุรี และปทุมธานีได้

เกาะเกร็ดในช่วงที่มอญยังไม่เข้ามาก็มีคนไทยอาศัยอยู่บ้างทางฝั่งน้ำ เพราะมีวัดอยู่ 3 วัด คือ วัดป่าเลไลย์ วัดปากอ่าว และวัดไผ่ล้อม และเมื่อชาวมอญเข้ามาอยู่อาศัยชาวมอญมีการจัดบริเวณกันอย่างรอบคอบโดยมีการสร้างวัดขึ้นมาขึ้นเป็นเขต มีวัดจิมพลี วัดเสาชิง และวัดปรมัยยิกาวาส ส่วนที่ที่พึ่งทางใจของชาวมอญได้แก่ เจ้าพ่อเกษแก้วไชยฤทธิซึ่งอยู่ในวัดปรมัยยิกาวาส เกาะเกร็ดจึงมีชีวิตชีวามากขึ้นเมื่อมีชาวมอญเข้ามาตั้งถิ่นฐานและมีการประกอบอาชีพทำนองอย่าง เป็นลำเป็นสัน

2. ลักษณะทางกายภาพ

2.1 ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต

เกาะเกร็ดมีฐานะเป็นตำบล 1 ใน 12 ตำบลของอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ลักษณะของพื้นที่เป็นเกาะถูกล้อมรอบไปด้วยลำน้ำเจ้าพระยา โดยมีลักษณะเป็นแม่น้ำโค้งตัวก่อนแล้วจึงมีการขุดคลองตัดเป็นเส้นตรงเพื่อทำเป็นคลองลัด แต่ต่อมารกพรแลน้ำเกิดแรงขึ้นทำให้เกิดการกัดเซาะตลิ่งกลายเป็นแม่น้ำสายใหญ่ ทำให้สภาพเป็นเกาะมีลักษณะเด่นขึ้นมา อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปากเกร็ดประมาณ 2 กิโลเมตร เกาะเกร็ดมีขนาดประมาณ 4.12 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,489 ไร่

บริเวณเกาะเกร็ดมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด

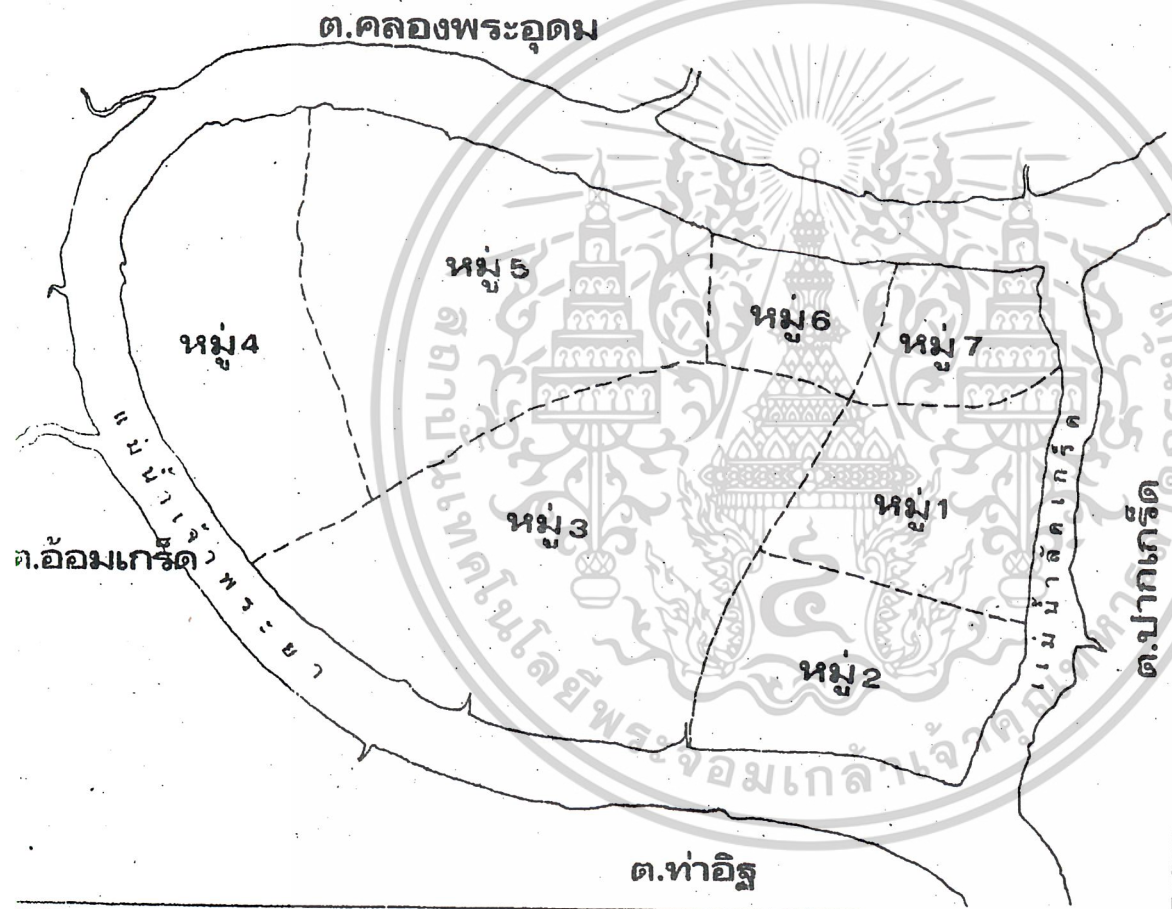
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด

2.2 การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลเกาะเกร็ด อยู่ในการปกครองส่วนภูมิภาค ขึ้นอยู่กับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 7 หมู่บ้าน มีกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งของชาวบ้าน จนในปี พ.ศ.2540 ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นมาทำหน้าที่ปกครองแทน แต่ชาวบ้านก็ยังคงให้ความเลื่อมใสต่อกำนัน และผู้ใหญ่บ้านอยู่ ได้มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้านดังนี้

แผนผัง เขตการปกครอง ต.เกาะเกร็ด

แนวทางการพัฒนา บริเวณ เกาะเกร็ด จ.นนทบุรี

แผ่นที่ 4.1

สัญลักษณ์

- เขตหมู่บ้าน
- แม่น้ำ, คลอง

ที่มา อำเภอบางกรวย

ตารางที่ 1 แสดงชื่อและขนาดเนื้อที่ของหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	เนื้อที่ (ไร่)	หลังคาเรือน
1.บ้านลัดเกร็ด	380	174
2.บ้านศาลากุลนอก	280	158
3.บ้านศาลากุลใน	739	146
4.บ้านคลองน้ำอ้อย	307	99
5.บ้านท่าน้ำ	540	205
6.บ้านเสาธงทอง	53	142
7.บ้านโอง่าง	190	75
รวม	2,489	989

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนปากเกร็ด

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของบริเวณเกาะเกร็ด เดิมลักษณะพื้นที่เป็นแหลมยื่นไปตามความโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยา จนถึง พ.ศ. 2264 รัชสมัยของพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระแห่งกรุงศรีอยุธยาทรงโปรดให้ขุดคลองลัดเกร็ดขึ้น เพื่อล่นระยะเวลาการเดินทาง ทำให้พื้นที่บ้านแหลมในอดีตกลายเป็นพื้นที่เกาะอยู่กลางลำน้ำเจ้าพระยาดังเช่นปัจจุบัน

เนื่องจากบริเวณพื้นที่เป็นเกาะถูกล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (FLOOD PLAIN) เหมาะสำหรับการเกษตรกรรม ซึ่งเกษตรกรรมส่วนใหญ่ทำสวนผลไม้ ไม้ยืนต้น และอดีตเคยทำนา ลักษณะพื้นที่กลางเกาะเป็นที่ราบลุ่มและจะได้ระดับพื้นที่ลุ่มยังบริเวณพื้นที่ริมแม่น้ำซึ่งเป็นที่ลุ่มต่ำโดยท่วมเรียกสวนไร่มาเป็นประจำโดยเฉพาะในฤดูน้ำหลาก คือ ระหว่างเดือนกันยายน-พฤศจิกายน จากการที่เกิดน้ำท่วมทำลายสวนผลไม้ทำให้ปัจจุบันพื้นที่ทางการเกษตรจริงแถบจะเหลือไม่ถึงร้อยละ 1

4. สาธารณูปโภค

4.1 ไฟฟ้า

ตำบลเกาะเกร็ดมีไฟฟ้าใช้ประมาณ 20 กว่าปีมาแล้ว อยู่ในขอบข่ายการให้ของบริการของการไฟฟ้านครหลวง ปัจจุบัน(2541) ทุกครัวเรือนในเกาะเกร็ดมีไฟฟ้าใช้แทบทั้งสิ้นโดยมีแนวเสาไฟฟ้าตามแนวถนนสาธารณะรอบเกาะ และต่อสายแยกเข้าไปในพื้นที่ด้านในของเกาะเกร็ด

4.2 ประปา

ในอดีตพื้นที่เกาะเกร็ดไม่มีน้ำประปาใช้ เพราะจากสภาพพื้นที่เป็นเกาะกลางลำน้ำเจ้าพระยา ทำให้มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่ถาวร สามารถนำมาอุปโภคและบริโภคได้ โดยได้มีการเดินสายท่อน้ำมายังครัวเรือน และตามสวนไร่นาต่าง ๆ

แต่ในปัจจุบันได้มีการใช้น้ำประปาบาดาล โดยมีการขุดเจาะบ่อบาดาลไว้ 2 แห่ง ที่หน้าวัดไผ่ล้อม หมู่ 6 และ วัดปรมย์ยิวาวาส หมู่ 7 เพราะเนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2531-2535 ชุมชนเกาะเกร็ดต้องการที่จะมีน้ำไว้ใช้อุปโภคและบริโภคที่สะอาดพอ และประกอบกับช่วงนั้นเกิดภาวะปัญหาน้ำเน่าเสียของลำน้ำเจ้าพระยา จึงทำให้โครงการประปาบาดาลเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2536 แต่ส่วนมากน้ำประปาบาดาลจะไว้ใช้ทางด้านอุปโภค ส่วนการบริโภคนั้นจะซื้อน้ำกรองโพลาลิสต์จากภายนอก หรือไม่ก็น้ำฝนที่แต่ละครัวเรือนกักเก็บไว้แล้วนำมาดื่ม

4.3 โทรศัพท์

โครงการโทรศัพท์เริ่มมีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 และมีโครงข่ายครอบคลุมไปทุกหมู่บ้าน ซึ่งจะติดตั้งแทบทุกบ้านที่ติดริมน้ำ ส่วนที่อยู่ข้างในๆ ไม่ค่อยจะขอติดตั้ง แต่จะใช้บริการตู้โทรศัพท์สาธารณะ หรือโทรศัพท์ในร้านค้า

5. สาธารณูปการ

ศูนย์เอนกประสงค์ของกรมพัฒนาชุมชน อยู่ในพื้นที่ของหมู่ที่ 2 เป็นศูนย์ที่ให้ข่าวสารข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของเกาะเกร็ด ข้อมูลด้านสุขภาพอนามัย และยังเป็นทีประชุมสภาตำบล

หอกระจายข่าว เป็นการกระจายข่าวทางราชการมีอยู่ 2 แห่ง ในหมู่ 2 และ 5 โดยจะกระจายข่าวสารในช่วงเวลาเช้า และเย็น

องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้จัดตั้งขึ้น ในปี พ.ศ. 2540 เป็นหน่วยงานทางราชการ เอกสารและข้อมูลทางราชการที่เกี่ยวข้องของทางเกาะเกร็ดจะถูกจัดเก็บไว้ที่นี่

สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกาะเกร็ดตระการ ของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย เป็นศูนย์สงเคราะห์ และคุ้มครองสวัสดิภาพของสตรี สตรีทุกคนที่ถูกกักบริเวณในสถานสงเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ลักษณะประชากร

ประชากรของตำบลเกาะเกร็ดในปี พ.ศ. 2535 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,551 คน แต่ในปี พ.ศ. 2541 กลับมีประชากรเพียงแค่ 5,795 คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขของจำนวนประชากรที่น้อยที่สุดในรอบ 10 ปี โดยคิดเป็นอัตราการลดร้อยละ 11.54

ประชากรที่มีเชื้อสายมอญนั้นมีถึง ร้อยละ 43 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของตำบล ส่วนเชื้อสายไทย และไทย-จีน รวมกัน ร้อยละ 42 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของตำบล

ในปี พ.ศ. 2541 มีจำนวนประชากรหญิงมากกว่าจำนวนประชากรชาย โดยประชากรชายทั้งหมดมี 2,807 คน และประชากรหญิงมี 2,988 คน

7. สภาพเศรษฐกิจ

โดยในสมัยก่อนนั้นชาวเกาะเกร็ดจะยึดถืออาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และอุตสาหกรรมจะรองลงมา แต่ในปัจจุบันนั้นจากการที่เกิดน้ำท่วมขึ้นบ่อยครั้งทำให้เกิดความเสียหาย ทำให้ประชากรไม่สามารถที่จะยึดอาชีพนี้ต่อไปได้ เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบันยากแค้น ทำให้ประชากรต้องหันมาอาชีพอื่น ๆ ทำ จึงทำให้พื้นที่เกษตรกรรมนั้นตามความเป็นจริงที่ไม่ได้อ้างอิงจากเอกสารแทบจะไม่มีถึงร้อยละ 1 ส่วนงานทางด้านอุตสาหกรรมก็เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผา ส่วนคนรุ่นใหม่ที่อาศัยอยู่ในเกาะเกร็ดนี้ โดยส่วนมากจะเดินทางออกมาหางานทำข้างนอกทั้งที่จังหวัดนนทบุรีเอง และในตัวเมืองกรุงเทพฯ

ชุมชนมอญเกาะเกร็ดในปัจจุบัน

เป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่า ชุมชนมอญเกาะเกร็ด คือประชากรในหมู่ที่ 1,6,7 และอยู่ในหมู่อื่นประปราย

เกาะเกร็ดเป็นแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญของคนมอญหลายด้าน ทั้งนี้วัฒนธรรม ประเพณีของคนมอญจะมีลักษณะรูปแบบเช่นเดียวกับวัฒนธรรมประเพณีคนภาคกลางของประเทศ แต่ที่เห็นต่างกันอย่างโดดเด่น และเป็นเอกลักษณ์ของเกาะเกร็ด คือ วัฒนธรรมของคนมอญเกาะเกร็ด ซึ่งคล้ายกันกับมอญพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ชาวมอญรุ่นปัจจุบันส่วนใหญ่เกิดที่เกาะเกร็ดนี้ หรืออาศัยอยู่นานกว่า 10 ปีขึ้นไป ถือได้ว่าเป็นคนดั้งเดิมของเกาะเกร็ดจึงมีความรักในพื้นที่ กรรมสิทธิ์ที่ดินก็ได้รับเป็นมรดกสืบทอดต่อกันมา

ด้านวัฒนธรรม และประเพณี ชาวมอญยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีมอญ เช่น วันสงกรานต์ การเล่นดนตรี การละเล่นพื้นบ้าน การแห่ข้าวแช่ การทำบุญกลางบ้าน การรำเจ้าพ่อ

การเล่นสละบ้า การเล่นเพลงเรือเจ้าขาว ประเพณีงานศพโดยเฉพาะงานศพพระ ประเพณีจุดลูกหนู ประเพณีบวชนาค

ด้านพิธีกรรมและความเชื่อทางศาสนา ชาวมอญทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ พระมอญจะถือเครื่องครัดทางวินัยมาก และการถือศีลอย่างเคร่งครัดนี้เป็นต้นกำเนิดของธรรมเนียมปฏิบัติภายในประเทศไทย ทุกวันนี้ยังคงมีการสวดมนต์ภาษามอญในเวลากลางวัน นอกจากนี้ชาวมอญยังนับถือวิญญาณบรรพบุรุษเป็นอย่างมาก ดังนั้นในวัดมอญจะมีศาลเจ้าประจำวัด เรียกว่า “ตะคะทาน” โดยหลังสงครามจะต้องมีพิธีรำเจ้าประจำหมู่บ้าน

ด้านการฟ้อนรำ และดนตรี จะมีวงปี่พาทย์ที่สามารถบรรเลงเพลงมอญได้เป็นอย่างดีจะมีอยู่ในหมู่ 7

ด้านอาหาร อาหารมอญโบราณ คือ “คะนอมจีน” ที่คนไทยเรียกว่า “ขนมจีน”

ชาวบ้านเกาะเกร็ดได้รับการถ่ายทอดวิชาการทำอาหารหวานมาจากชาววังในสมัยรัชกาลที่ 5 ในขณะที่พระองค์เสด็จบำเพ็ญพระราชกุศลที่วัดประมัยยิกาวาส การจัดทำอาหารชาววังก็ได้พวกชาวมอญมาเป็นลูกมือช่วย ต่อมาชาวมอญเกิดความชำนาญจึงได้มีการถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นหลัง อาหารคาวที่ขึ้นชื่อ เช่น แกงมัสมั่น หมี่กรอบ ยำใหญ่ เป็นต้น ของหวานเช่น หันตรา ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง สังขยา เป็นต้น

อาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผา นับว่าเป็นอาชีพที่เก่าแก่ เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่เก่าแก่ที่สุดของจังหวัดนนทบุรี และมีมากมายหลากหลายประเภท ตั้งแต่โอ่งน้ำขนาดใหญ่จนถึงกระปุกขนาดเล็ก โอ่งดินเผาขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทยอยู่ที่วัดประมัยยิกาวาส ช่างปั้นเกาะเกร็ดสามารถปั้นเครื่องปั้นต่าง ๆ ได้อย่างปราณีตสวยงาม และทนทาน โดยเฉพาะการออกแบบรูปทรง และการสลักลวดลายต่าง ๆ สวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดถึงกับเป็นที่ยอมรับทางราชการ โดยมีการนำรูปหม้อน้ำสลักลายวิจิตรบ้านเกาะเกร็ด ทำเป็นตราจังหวัดนนทบุรี

2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี

วัฒนธรรมและประเพณีของชนชาติมอญ

ประเพณีสงกรานต์

- 1) การหุงข้าวสงกรานต์วันที่ 13,14 และ 15 เมษายนทุกปี มีการหุงข้าวสงกรานต์และส่งถวายพระสงฆ์ตามวัดในละแวกหมู่บ้านตอนเช้าตรู่ โดยมีสาว ๆ เดินเป็นคู่ๆ ถือโถใส่ข้าวสงกรานต์และถาดอาหารไปส่งตามวัด ในตอนขากลับก็จะมีหนุ่มๆ มาถือโอกาสร่อนน้ำถวายพรสาวตลอดทางและเป็นการรดน้ำโดยสุภาพ
- 2) ข้าวสงกรานต์ มีประเพณีการหุงข้าวสงกรานต์ตามหมู่บ้าน ข้าวสงกรานต์คือข้าวสุกล้างสะอาด แช่และอบด้วยน้ำดอกมะลิ เหมือนข้าวแช่ทางภาคเหนือ แต่มีกรรมวิธีในการหุงข้างจะแตกต่างกันตามท้องถิ่น เช่น การหุงข้างสงกรานต์ของชาวปากเกร็ดจะใช้ข้าวเปลือก 1 กำ ฝัด 7 ครั้ง ล้างน้ำ 7 ครั้ง ข้าวสงกรานต์นั้นถือว่าถ้าได้ทานจะเป็นสิริมงคลแก่ผู้นั้น
กับแก้มที่ทานกับข้าว จะเป็นอาหารที่ทำจากพืชของเค็ม และบ้านที่มีการหุงข้าวสงกรานต์จะมี บ้านสงกรานต์ สร้างไว้บริเวณหน้าบ้าน
- 3) บ้านสงกรานต์ เป็นศาลเพียงตา สร้างชั่วคราวตามแบบฉบับของไทย-รามัญ เพื่อนำเอาข้าวสงกรานต์และขนมมมเนย บวงสรวงทำมหาสงกรานต์ การบวงสรวงจะทำ 3 วัน คือ 13, 14, 15 เท่านั้น เป็นการบวงสรวงเพื่อขอพรและความเป็นสิริมงคลแก่เจ้าของบ้านและญาติ บ้านสงกรานต์นั้นสูงเพียงตา (ระดับตาเจ้าของบ้าน) กว้างยาวประมาณ 1 ศอก ตกแต่งด้วยกระดาษสีต่างๆ มีใบมะพร้าวประกอบเสา 4 เสา และมีพื้นสำหรับวางข้าวสงกรานต์กับขนมมมเนยด้วย

ประเพณีมอญคั่ง

มอญคั่ง เป็นประเพณีที่ชาวไทยรามัญเมืองปทุมธานีปฏิบัติสืบต่อกันมานาน ตั้งแต่ครั้งสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า จังหวัดปทุมธานี มีมอญหรือที่เรียกว่า ชาวไทยรามัญอยู่เป็นจำนวนมาก คำว่า “ คั่ง ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 แปลว่า แออัด, แน่น, มากมาย ฉะนั้นในที่นี้จึงหมายถึงมีมอญเป็นจำนวนมาก

สาเหตุที่เกิดประเพณีมอญคั่ง เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จโดยทางเรือไปประทับ ณ พระราชวังบางปะอินทุกปี ไปตามแม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศเหนือ ซึ่งต้องเสด็จผ่านจังหวัดปทุมธานี อำเภอสามโคก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครั้งหนึ่งตรงกับวันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 11 สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง ได้ทรงพระมหากรุณาเสด็จขึ้นประทับที่บ้านท่าควาย ซึ่งปัจจุบันนี้อยู่ในเขตบ้านม่วง ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองปทุมธานี บรรดาชาวรามัญ จังหวัดปทุมธานี เมื่อทราบข่าวต่างพากันพายเรือมาเฝ้าชมพระบารมี และถวายสิ่งของกันอย่างคับคั่งตลอดเวลามีได้ขาด และได้จัดการละเล่นต่างๆ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองพระเกียรติของพระองค์กันอย่างมโหฬาร

ครั้นตกลายันต์ตะวันเย็นยามค่ำคืน ได้จุดประทีปโคมไฟลอยเรือถวายความอารักขา จุดดอกไม้ไฟส่งไปทั่วลำน้ำเจ้าพระยาในช่วงนั้นเป็นปลายฤดูฝน เริ่มต้นฤดูหนาวและยามข้างขึ้นเดือนหงาย ดูผู้คนลอยเรือ เป็นแพเต็มแม่น้ำยาวเหยียดสุดสายตา ในท้องน้ำนั้นจะตามประทีปแวววับสวยงามมาก ประกอบกับเป็นฤดูเดือน 11 น้ำล้นฝั่งชุ่มฉ่ำเพิ่มความสวยงามเป็นพิเศษ สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง ทรงพอพระทัยมาก ถึงกับตรัสชมว่า ชาวรามัญมีความจงรักภักดีต่อพระองค์

ตั้งแต่ครั้งนั้นเป็นต้นมา ชาวไทยรามัญ จังหวัดปทุมธานี ต่างระลึกถึงพระบาทสมเด็จพระปิยมหาราชเจ้าพระองค์ ได้พากันมาลอยเรือเล่นเพลงทะเลแย จุดดอกไม้ไฟและจุดตะไล ณ สถานที่เดิม เพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของล้นเกล้าล้นกระหม่อมพระพุทธเจ้าหลวงเป็นพระจำทุกปีมิได้ขาดเลย

จะเห็นได้ว่าพอเริ่มขึ้น 8 ค่ำ เดือน 11 ไปจนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ตกเวลาบ่ายจะมีบรรดาหนุ่มสาวแต่งตัวสวยงามนั่งเรือลอยลำตามแม่น้ำเจ้าพระยา จากบ้านกลางปล่อยให้เรือลอยคุ้ยกัน เล่นเพลงกันอย่างสนุกสนานไปตามน้ำจนถึงบ้านม่วง เป็นระยะทาง 1 กม. แล้วก็ช่วยกันพาน บางทีก็พวงเกาะกันเป็นทิวแถวทวนน้ำขึ้นมาจนถึงบ้านกลาง แล้วก็ปล่อยให้เรือลอย คุ้ยกันไปจนถึงบ้านม่วงอีก ทำอย่างนั้นจนถึงกลางคืนถึง 2 ยาม (24 นาฬิกา) จึงจะเลิกแล้วพากันไป

เวลานี้การลอยเรือหรือประเพณีมอญคั้งนี้ได้แยกออกไปทำตามวัดที่อยู่ริมน้ำ ซึ่งจะกำหนดวันลอยเรือไว้เป็นที่ทราบกันว่าวันไหนจะลอยเรือที่หน้าวัดใด เอกการศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ตอนเช้าหรือตอนเพลจะมีการทำบุญเลี้ยงพระ และมีการปิดทองไหว้พระกันก่อน พอตกตอนบ่ายก็จะมีการลอยเรือไปจนถึงกลางคืน

วัดที่มีการลอยเรือ (มอญคั้ง) ที่ทำเป็นประจำได้แก่ วัดมะขาม จะเริ่มวันแรก 1 ค่ำ เดือน 11 วัดหงษ์-ปทุมवास แรม 2 ค่ำ วัดลำแล แรม 3 ค่ำ วัดบางหลวง แรม 4 ค่ำ วัดไผ่ล้อม แรม 5 ค่ำ วัดไถ่เตี้ย แรม 6 ค่ำ วัดบางนา แรม 7 ค่ำ วัดดาวเรือง แรม 8 ค่ำ

ฉะนั้น พอถึงวันเวลาดังกล่าว ผู้คนไม่ว่าหนุ่มสาวเฒ่าแก่และเด็กเล็กจะพากันทยอยมาร่วมลอยเรือกันสนุกสนานนับว่าเป็นประเพณีที่ควรจรรักษาไว้อย่าให้สูญ เพราะเป็นการรำลึกถึงพระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงคุณอย่างใหญ่หลวงต่อประเทศชาติ และได้มาพบปะสังสรรค์กันระหว่างเพื่อนฝูงญาติพี่น้อง ทั้งได้ร่วมทำบุญตักบาตรปิดทองไหว้พระ เป็นการเสริมสร้างสืบแต่อายุพระพุทธศาสนาให้ถาวรต่อไปอีกด้วย

ประเพณีจุดลูกหนู

จังหวัดปทุมธานี มีประเพณีอีกอย่างหนึ่งที่เรียกว่า ลูกหนู ที่จังหวัดไม่มี ประเพณีการแข่งขันลูกหนูนี้ จะจัดให้มีในงานศพพระเท่านั้น ซึ่งชาวปทุมธานีถือเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีสืบต่อกันมาช้านาน

คำว่า “ ลูกหนู ” ในที่นี้มีได้หมายถึงสัตว์ แต่เป็นวัตถุที่ประกอบขึ้นด้วยกรรมวิธีที่ชำนาญของช่าง โดยใช้ดินระเบิดชนิดเดียวกับดอกไม้เพลิง ทำเป็นรูปคล้ายจรวด หรือบั้งไฟมาของชาวตะวันตกเฉียงเหนือ

ตัวลูกหนู ทำด้วยล้าไม้ไผ่ขนาดใหญ่ ยาวประมาณสองปล้องครึ่ง มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 12 ซม. หรือบางทีก็ทำด้วยไม้เนื้อแข็งกลึงเป็นรูปทรงกระบอก

เจาะข้างในให้กลวง บางครั้งก็ใช้กระบอกเหล็ก แต่กระบอกเหล็กไม่ค่อยนิยมกันนักเพราะมีอันตราย ข้างในกระบอกอัดดินเข้าไปให้แน่นแล้วอุดหัวอุดท้ายด้วยดินเหนียวและเจาะรูตรงกลางให้พอดี สำหรับติดสายชนวนไว้จุดไฟให้ลามเข้าไปไหม้ดินปืนในกระบอก ครั้นไฟกระทบดินปืนในกระบอก จะเกิดระเบิดเป็นเปลวเพลิง พุ่งออกมาจากรูท้ายกระบอกคล้ายดอกไม้ไฟหรือไฟพะเนียงหรือผีพุ่งไต้ด้วยความแรงของดินระเบิด

มันจะขับดันตัวกระบอกลูกหนูให้วิ่งไปข้างหน้า ตามลวดสลิงที่ขึงไว้โดยเร็ว เพราะตัวลูกหนูเขาผูกติดไว้กับลวดสลิง ระหว่างที่ลูกหนู จะมีเสียงดังแฉึดๆ นำตื่นตื่นน่าดูมาก เมื่อลูกหนูวิ่งไปสู่ลวดสลิงมันจะพุ่งเข้าชนปราสาท ตามที่คณะกรรมการกำหนด ก็จะได้รับรางวัลอย่างงาม

ตามปกติการแข่งขันลูกหนู จะกระทำเฉพาะในงานประชุมเพลิงศพพระ หากวัดใดมีพระมรณภาพ เขาจะเก็บศพนั้นไว้ก่อน รอจนถึงหน้าแล้ง ชาวบ้านว่างจากการทำนาแล้วก็จะมาช่วยจัดงานประชุมเพลิงศพพระ แต่ก่อนที่จะถึงกำหนดวันงาน วัดที่จะเป็นเจ้าภาพจะประกาศให้วัดต่างๆ ทราบ และเชิญให้จัดทำลูกหนูมาเข้าแข่งขันด้วย เมื่อชาวบ้านเสร็จกิจจากการทำนาก็จะช่วยกันทำลูกหนูเพื่อเตรียมไปแข่งขัน ลูกหนูที่นำไปแข่งขัน จะต้องตกแต่งภายนอกให้ดูสวยงาม เพื่อประกวดกันด้วยเขาจะประดับประดาตกแต่งด้วยกระดาษสีต่างๆ จนดูสวยงาม

ครั้นถึงวันกำหนด แต่ละวัดจะจัดขบวนแห่ลูกหนู คล้ายขบวนพาเหรดของนักกีฬา การแต่งกายของคนในขบวนก็ต้องเหมือนกัน อาจจัดเป็นขบวนประเภทสวยงามหรือขบวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทความคิด หรือขบวนประเภทตลกขบขันก็แล้วแต่จะจัดมา เพราะขบวนเหล่านี้คณะ กรรมการเจ้าภาพจะจัดให้คะแนนไปด้วย ขบวนแห่ลูกหนูจะนำด้วยกลองยาวหรือแตรวง และจะมีป้ายบอกชื่อ คณะวัดนำหน้าขบวนแห่ และมีนางรำแต่งตัวสีสดขาดเด่นรำตามจังหวะเรื่อยไปจนถึงงาน

ส่วนทางวัดที่เป็นเจ้าภาพจะต้องจัดตั้งเมรุศพหลอก มีปราสาทยอดแหลมครอบเมรุศพไว้ กลางทุ่งนา เเด่นสูงตระหง่าน แล้วปักเสาซึ่งลวดสลิงให้ปลายลวดพุ่งตรงไปยังปราสาทที่เมรุศพ นั้นตั้งอยู่ สายลวดสลิงที่จัดไว้นั้น จะต้องให้ครบตามจำนวนของวัดที่ส่งลูกหนูเข้าแข่ง

วิธีที่จุดลูกหนู ใช้คบเพลิงไปจุดสายขบวนตรงท้ายตัวลูกหนู เมื่อไฟลามเข้าไปถึงดินปืนก็จะ เกิดระเบิดขับดันตัวลูกหนูให้วิ่งไปข้างหน้าอย่างแรง พอสุดลวดสลิงจะพุ่งเข้าชนปราสาททันทีแล้ว กรรมการจะให้คะแนนไว้ ของใครชนที่สำคัญก็จะได้คะแนนมากและได้รับรางวัล ส่วนลูกหนูวัดใด แพ้ไม่ได้รางวัล เจ้าภาพก็จะมอบเงินให้เป็นค่าพาหนะเลี้ยงดูกันพอสมควร

ในขณะที่ลูกหนูวิ่งเข้าชนปราสาท กองเชียร์ของแต่ละคณะจะเชียร์กันดังกระหึ่ม จะร้องรำ ทำเพลงเต้นรำอย่างสนุกสนาน

การแข่งขันลูกหนู นานๆ จะมีครั้งหนึ่ง ถ้ามีศพพระจึงจะได้ชม ฉะนั้น บรรดาชาวบ้านไม่ว่าใกล้ไกลจะหอบลูกจูงหลานพากันไปชมอย่างล้นหลามแน่นขนัดแทบทุกงาน

ประเพณีสงฆ์ข้าวแช่

ประเพณีของชาวปทุมธานีที่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ได้แก่ ประเพณีการสงฆ์ข้าวแช่ใน เทศกาลวันสงกรานต์

ก่อนจะถึงวันสงกรานต์ทุกปีประมาณ 1 สัปดาห์ ชาวปทุมธานีจะไปประกอบอาชีพทำมาหากินในที่อื่นจะพากันทยอยกลับบ้านของตน เพื่อเตรียมทำความสะอาดบ้านเรือน บริเวณสถานที่อยู่อาศัย และเตรียมจัดซื้อข้าวของที่จะต้องทำบุญ ดูเป็นการเอิกเกริกกว้างไกลทีเดียว ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ หนุ่มสาวเฒ่าแก่จะร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ และทุกครัวเรือนจะเป็นอย่างนี้ บ้างก็ กวน ข้าวเหนียวแดง กวนกาลละแม ทำข้าวต้มขนมอื่นๆ ด้วยความสละสลวยและทำกับข้าวที่จะใช้รับประทานกับข้าวแช่ มีเนื้อเค็มผัด กะปิทอด ไข่เค็ม หัวผักกาดหวาน หัวผักกาดเค็ม ปลาผัด

ครั้นเตรียมการเสร็จแล้ว พอรุ่งเช้าของวันที่ 13 เมษายน ก็จัดการหุงข้าวพอกสุก แล้วเอามาชาน้ำให้หมดค่าง เสร็จแล้วเอาผ้าขาวบางห่ออบด้วยดอกมะลิ ต้มน้ำเปล่าให้เดือด เวลาจะรับประทานก็เอาข้าวอบดอกมะลิใส่ชาม ตักน้ำเดือดที่ทิ้งไว้ให้เย็นแล้วใส่ลงไปในชาม จะแลดูสะอาดกลิ่นก็หอม ชวนรับประทาน ตอนนี้หนุ่มสาวเฒ่าแก่ และเด็กเล็กทั้งญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงจะร่วมรับประทานกันอย่างมีความสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวนข้าวแช่ที่จะนำไปทำบุญ และส่งญาติผู้ใหญ่จะกันไว้ต่างหาก แล้วเขาจะเอาหม้อข้าวแช่ที่ทำด้วยดินเผาที่เรียกว่า หม้อตาล หรือ หม้อขนน นำหม้อนั้นมาล้างให้สะอาดแล้วลนไฟ กาบมะพร้าว เพื่อให้หม้อนั้นหอมด้วยกลิ่นควันของกาบมะพร้าว เมื่อเวลานำไปใส่ข้าวแช่จะทำให้ข้าวแช่มีรสโอรสดียิ่งขึ้นไปอีก

หนุ่มสาวจะชวนกันนำหม้อข้าวแช่และสำรับกับที่จะรับประทานรวมกับข้าวแช่ไปถวายพระตามวัดที่ใกล้เคียง และส่งบ้านญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ ส่งกันไปกันมาตั้งแต่เช้าจนเพล ในระยะวันที่ 3-15 เมษายนทุกปี ผู้คนจะแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีสดฉูดฉาด เดินส่งข้าวแช่กันขวกไขว่ ดูเป็นการสนุกสนาน หนุ่มสาวขณะที่เดินไปส่ง จะพูดจาหยอกเอนกันไปด้วยใบหน้า ยิ้มแย้มสนุกสนาน บ้างก็ลงเรือพายส่งข้าวแช่กันทั่วไป

พอตกถึงตอนบ่ายจะพากันไปรวมกันที่วัด มีการก่อพระทราย ปล่อยนก ปล่ายปลา และสงฆ์เจ้าอาวาสและพระรูปอื่นๆ ตามลำดับอาวสุโธจนหมดวัด ครั้นเสร็จพิธีสงฆ์แล้ว พระจะมานั่งลำดับ ประชาชนหนุ่มสาวเด่าแก่จะมาประนมมือรับพรจากพระ เสร็จพิธีรับพร พระจะกลับเข้ากุฏิ

ตอนนี้จะเป็นโอกาสและเรื่องสนุกสนานของผู้ที่มาร่วมทำบุญ โดยทุกคนจะสาदन้าดำหัวกันอย่างสนุกสนาน เมื่อสนุกสนานกันพอสมควรแล้ว ก็จะพากันกลับบ้าน พอถึงบ้านจะมาอาบน้ำ ผู้ใหญ่มีพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย แล้วเอาน้ำอบประพรมเปลี่ยนเสื้อผ้าให้ใหม่ ซึ่งลูกหลานที่มาอาบน้ำได้จัดซื้อเตรียมไว้ให้เรียบร้อยแล้ว ครั้นอาบน้ำเสร็จเรียบร้อยญาติผู้ใหญ่จะให้ศีลให้พรลูกหลาน

ประเพณีส่งข้าวแช่ในวันสงกรานต์ของชาวปทุมธานีได้กระทำติดต่อกันมานาน นับว่าเป็นประเพณีที่ดีคือ รู้จักทำบุญ มีเมตตากรุณาที่ปล่อยนกปล่อยปลาเป็นการอนุรักษสัตว์ไปในตัว ทั้งได้พบปะญาติพี่น้องเพื่อนฝูง ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและเป็นการกตัญญูตเวทีต่อญาติผู้ใหญ่ของตนอีกด้วย สมควรรักษาประเพณีนี้ไว้สืบต่อไป

ประเพณีแห่ปลา

ความเป็นมาของประเพณีนี้สืบเนื่องมาจาก ตำนานของมอญที่เล่าต่อๆ กันว่า มีพระอาจารย์องค์หนึ่งมีลูกศิษย์อยู่หลายคน เพราะอาจารย์องค์นี้มีความเชี่ยวชาญในการทำนายโชคชะตาเป็นยิ่งนัก วันหนึ่งพระอาจารย์ได้ตรวจดวงชะตาของลูกศิษย์คนหนึ่งซึ่งบวชเป็นสามเณรอยู่ปรากฏว่าสามเณรรูปนั้นอยู่ในเกณฑ์ชะตาขาด จะต้องถึงแก่ความตายในไม่ช้า

พระอาจารย์มีความสงสารเป็นอย่างยิ่ง แต่ไม่อาจช่วยเหลือได้ จึงบอกให้สามเณรกลับไปเยี่ยมญาติโยมที่บ้าน เพื่อที่จะได้มีโอกาสพบปะกันก่อนตาย

ระหว่างทางเดินผ่านไปตามทุ่งนาจนถึงหนองน้ำแห่งหนึ่ง น้ำแห่งขอดีมีปลาตกขลักรวมอยู่ในโคลนรังแต่จะรอความตาย สามแฉกรเกิดความสงสัยจึงได้จับปลาไปปล่อยในลำคลอง แล้วเดินทางต่อไปจนถึงบ้าน เมื่อสมควรแก่เวลาแล้วก็เดินทางกลับวัด ฝ่ายพระอาจารย์เมื่อเห็นสามแฉกรกลับมา ก็แปลกใจ เพราะยังเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองอยู่ จึงสอบถามจนได้ความว่า ขณะที่เดินทางกลับบ้าน ได้ช่วยเหลือปลาที่รอความตาย ให้กลับมีชีวิตยืนยาวอยู่ต่อไป พระอาจารย์จึงเข้าใจว่า กุศลที่สามแฉกรสร้างในครั้งนี้นักกลับเป็นผลานิสงฆ์หนุนนำให้สามแฉกรมีชีวิตยืนยาวต่อไป

จากตำนานดังกล่าวทำให้ชาวรามัญยึดถือเป็นตัวอย่างและปฏิบัติกันอยู่เสมอมา ส่วนประเพณีแห่งการทำควบคู่กับแห่ปลาในปัจจุบันนั้นเกิดขึ้นทีหลัง

ประเพณีแห่หางหงส์

ประเพณีแห่หางหงส์ เป็นประเพณีเนื่องมาจากประวัติศาสตร์ ชนชาติมอญซึ่งนับถือบรรพบุรุษไม่แพ้ชนชาติจีน จากประวัติศาสตร์พม่ากับมอญได้ทำสงครามกันมาเป็นเวลายาวนาน ใช้ยุทธวิธีชิงไหวชิงพริบกันตลอดเวลา

พินภูมิประเทศแต่ดั้งเดิมของหงสาวดีนั้นเป็นที่ลุ่ม คูจะเป็นทะเลสาบกว้างใหญ่มาก่อน ต่อมาทะเลตื้นเขินกลายเป็นที่ดอน ได้มีหงส์ผู้เมียคู่หนึ่งมาหากินในทะเลสาบแห่งนี้ ชาวมอญจึงถือเป็นนิมิตดีจึงได้ตั้งเมืองขึ้น เรียกว่า เมืองหงสาวดีหรือ หงสาวดีในปัจจุบัน

ฉะนั้นมอญจึงได้นับถือหงส์ เพราะเชื่อว่าเป็นสัตว์ชั้นสูงที่ให้คุณ ไม่ว่าจะมอญจะอพยพไปอยู่ในเมืองใดที่ไหน จะต้องมีการสร้างรูปหงส์ไว้บนยอดเสา เพื่อเป็นเครื่องหมายเหมือนกับคนไทย นับถือครุฑ เพราะเชื่อว่าเป็นนกชนิดหนึ่ง ตามนิยายกล่าวว่า ครุฑเป็นหัวหน้าของสัตว์ปีกและเป็นศัตรูของพวคนาค เป็นพาหนะของพระวิษณุ มีรูปร่างอย่างในตราแผ่นดินของไทยเรา ทุกวันนี้

ส่วนหงส์นั้นมอญเชื่อว่าเป็นนกชนิดหนึ่งเหมือนกัน มีรูปร่างคล้ายห่านแต่บินแข็ง หงส์ในนิยายถือกันว่าเป็นนกที่อยู่ในตระกูลสูง มีเสียงขันไพเราะ และเป็นพาหนะของพระพรหม เมื่อหงส์เป็นสัตว์อยู่ในตระกูลสูง จึงมีคำศัพท์ที่เกี่ยวของหงส์อยู่หลายคำ เช่น

หงส์คุดิ	หมายถึง มีท่าทางเดินอย่างหงส์ คือ งามเป็นสง่า
หงส์บาท	หมายถึง สีคล้ายเท้าหงส์ คือ สีแดงปนเหลือง ถือว่าเป็นสีที่สดสวยน่าดู
หงส์ราญ	หมายถึง พญาหงส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โคลงโลกนิติ พระนิพนธ์ของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร กล่าวถึงหงส์
บทหนึ่งว่า

เสียดินสงวนศักดิ์ไว้	วงศ์หงส์
เสียดังคิ์ผู้ประสงค์	สิ่งรู้
เสียร์รู้เร่งดำรง	ความสัตย์ ใว์นา
เสียดัตย์อย่าเสียดู	ชีพม้วยมรณา

ประเพณีการแห่หงส์ มอญเรียกว่าแห่สะต๊ะโน้ คำว่า สะต๊ะโน้ เป็นภาษามอญแปลว่า
หางหงส์ ส่วนคำว่าโน้ แปลว่า หงส์ แต่นิยมเรียกกันสั้นๆ ว่า “แหโน้” หมายถึง แห่หงส์

ก่อนจะถึงวันสงกรานต์ ชาวไทยรามัญหนุ่มสาวเฒ่าแก่ ตลอดจนผู้ถือศีลจะนัดกันไปที่วัด
เพื่อช่วยกันเย็บผ้าที่จะทำเป็นหางหงส์ และช่วยกันประดิษฐ์ดอกไม้ที่เรียกว่า ดอกชบา เพื่อนำ
ไปประดับที่หางหงส์ให้สวยงาม

ขนาดของผ้าที่ใช้ทำหางหงส์ จะเป็นผ้าอะไรก็ได้ ยาวประมาณ 3 เมตร กว้างประมาณ
1 เมตร ตัดให้เป็นรูปลักษณะหัวท้ายมน ส่วนทางหัวใหญ่กว่าหางเล็กน้อย แล้วเย็บขอบผ้า
เข้ากับเชือกโดยตลอดทั้งผืน เสร็จแล้วเหลาไม้ไผ่ ผูกขวางผืนผ้าจำนวน 9 อัน เพื่อให้ผ้ากาง
ออกและเอาดอกไม้ที่ประดิษฐ์ด้วยเศษผ้าสีต่างๆ ประดับตามไม้ข้างละ 9 ดอก และติดที่ไม้ตรง
กลางผืนผ้าอีก 9 ดอก ตรงหัวมีตะกร้อสานด้วยหวาย 1 ใบ ที่ลูกตะกร้อติดดอกไม้อีก 4 ดอก
ส่วนที่หางมีลูกตะกร้อติดดอกไม้อีก 4 ดอก ส่วนที่หางมีลูกตะกร้อ 2 ใบ ผูกเรียงติดห้อยไว้ มี
ดอกไม้ที่ลูกตะกร้ออีกลูกละ 4 ดอก และที่ตะกร้อใบสุดท้ายเขานิยมเอาด้ายสีต่างๆ ผูกให้ยาว
ประมาณ 30 ซม. ถ้าไม่ใช้ด้ายสี จะใช้คนผูกผมก็ได้ เพื่อให้เกิดความสวยงามเวลาลมพัดจะ
ดูพริ้ว สำหรับลูกตะกร้อที่ติด เป็นการถ่วงหางให้ผ้ากางออกทั้งเป็นการประดับให้สวยงามอีกด้วย
ส่วนทางท่อนหัวและท่อนหาง แต่ละด้านสีต่างกัน เช่น ข้างหนึ่งเป็นสีแดง อีกด้านหนึ่งเป็นสี
เขียว เป็นต้น ตามผืนผ้าเจาะรูช่องลมไว้กันไม่ให้ผ้าขาดเวลาลมพัดแรงๆ ไม้ที่ทำเป็นกระดูกขวาง
ผืนผ้าทั้ง 9 อันนั้น เป็นคติหมายถึงความเจริญก้าวหน้าในการทำมาหากิน ส่วนลูกตะกร้อทั้ง 3
ลูก หมายถึง พระรัตนตรัย ส่วนดอกไม้ประดับเป็นเครื่องบูชา

การเย็บผ้าหางหงส์ ถ้าไม่ทำที่วัดทำที่บ้านก็ได้ แต่ถ้าทำที่วัดดีกว่า เพราะสถานที่กว้าง
ทำงานสะดวก และเป็นศูนย์กลางที่รวมคน หางหงส์จัดทำ 2 วันก็เสร็จ เมื่อทำเสร็จแล้วก็จัด
การแห่ มีหนุ่มสาวเฒ่าแก่จัดเป็นขบวนร้องรำทำเพลงอย่างสนุกสนาน ให้คนหนึ่งถือบาตร แห่โน้
ไปตามหมู่บ้าน ชาวบ้านเห็นเข้าก็ยินดีศรัทธาบริจาคเงินร่วมทำบุญใส่บาตร ครั้นแห่เสร็จแล้วจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำเงินและหางหงส์ไปถวายพระที่วัด พระท่านจะให้ศีลพรและท่านจะถามว่าจะเอาหางหงส์ไป
แขวนเมื่อไร

ผู้เป็นหัวหน้าขบวนแห่งจะเป็นผู้กำหนดเอาสุดท้ายของวันสงกรานต์ทุกปี โดยนำไปแขวนไม้
ใต้ตัวหงส์ ใกล้กับยอดหงส์ การที่ต้องแห่หงส์ทุกปี เพราะถือเป็นเรื่องประเพณีว่า หงส์ปีหนึ่งจะต้อง
ถ่ายชน โดยเฉพาะหางหงส์จะหลุดหมด หางเป็นสิ่งสำคัญเป็นผู้กำหนดทิศทาง เหมือนหางเสือ
เรือ ถ้าเรือไม่มีหางเสือหรือหางเสือเสียไปย่อมไปไม่ตรงทิศทางที่ต้องการ จำเป็นจะต้องมีหาง
ฉะนั้นชาวไทยรามัญจึงกำหนดให้มีการแห่หางหงส์ขึ้นในวันสงกรานต์ทุกปี อีกประการหนึ่งเมื่อได้
เงินจากการแห่หางหงส์ ก็จะนำไปถวายพระเพื่อบำรุงวัดต่อไป

การสร้างเสาหงส์ก็ดี การแห่หางหงส์เป็นพุทธบูชาที่ดี ย่อมได้อานิสงส์มากทั้งนั้น เพราะได้
น้อมนำให้รำลึกถึงพระรัตนตรัย จึงถือว่าเป็นประเพณีสืบมาจนทุกวันนี้

ประเพณีการแต่งงานและการปลูกเรือน

ประเพณีหนุ่มสาวและการแต่งงานนั้น กล่าวได้ว่ามีหลักการคล้ายคลึงกับชนชาติอื่นๆ ที่อยู่
ใกล้เคียงกัน เช่น ไทย เป็นต้น อย่างเช่นเริ่มต้นด้วยการทำความรู้จักกัน การสู่ขอ การแต่งงาน
การกันเชือก ซึ่งเน้นหนักทางโหราและภาษาเช่นเดียวกับการโกนจุก

การปลูกเรือนใหม่ของมอญ ต้องมีเกณฑ์ที่ถูกโฉลกนานาประการ เริ่มตั้งแต่การเลือกเวลา
ที่จะลงมือปลูก เลือกตำแหน่งที่จะปลูก ขุดเสาเรือนตั้งเรือน ขนาดของส่วนประกอบของบ้าน
รวมทั้งการปลูกบ้านให้หน้าบ้านหันไปสูทิศเหนือ ต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีโอกาสที่อธิบายโดยละเอียด
ได้ เมื่อคนมอญจะสร้างบ้านมักจะไปปรึกษาผู้ใหญ่ สมภารเจ้าวัด หรือศึกษาเอาเอง จากตำราที่
มีชื่อว่า โลกะสิทธิ อันเป็นตำราเก่าและอธิบายถึงเกณฑ์โฉลกในการสร้างบ้านไว้ทุกแง่ทุกมุม จะ
ขอกล่าวแต่เพียงว่า บ้านเมืองมอญมักจะสร้างให้หันหน้าไปทางทิศเหนือ

เพราะถือว่าในสมัยโบราณ มอญต้องอพยพมาจากถิ่นฐานทางทิศเหนือ เมื่อย้ายมาอยู่
ในแคว้นมอญในปัจจุบันก็ระลึกถึงถิ่นฐานเดิมจึงทำเช่นนั้น เนื่องจากในประเทศไทยนี้แม่น้ำต่าง ๆ
มีแนวทางจากทางเหนือไปได้ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นมอญที่ปลูกบ้านอยู่ริมแม่น้ำอยากให้หน้าบ้านหัน
ไปทางทิศเหนือ จึงต้องปลูกบ้านขวางแม่น้ำโดยไม่มีทางเลือก จึงถูกเรียกว่า “มอญขวาง”

ประเพณีการทำศพ

ประเพณีการทำศพของมอญ มีทั้งพิธีการ และข้อห้ามที่ไม่ควรจะทำเกี่ยวกับศพมากมาย
หลายประการ มอญแบ่งลักษณะการตาย ออกเป็น 2 อย่าง คือ ตายดี กับ ตายไม่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุของการตายดี ได้แก่ โรคชรา หรือป่วยมานาน เป็นต้น เหตุของการตายไม่ดี ได้แก่ โรคปัจจุบันหรือวาทโรค ฝีดาษ กาฬโรค บวม เรื้อน ถูกฟ้าผ่า ต้องอาวูจ จมน้ำ ตกต้นไม้ ภูเก็ต เสือกัด แขนงคอตาย เป็นบ้า ตายทั้งกลม ตายอยู่คนเดียวไม่มีผู้รู้เห็น รวมทั้งศพเด็กที่ต่ำกว่า 12 ขวบ ไม่ว่าจะตายด้วยเหตุใด ศพเหล่านี้ไม่มีการเผามีแต่ฝังอย่างเดียว และต้องเอาออกจากบ้านอย่างรีบด่วน ไม่มีการทำบุญเลี้ยงพระที่บ้าน

การให้ทานด้วยอาหารดิบ เช่น ข้าวสาร เกล็ด พริก น้ำมัน อาจให้ได้ ถ้าอยากจะทำบุญต้องทำหลังจากการตายเกิน 7 วัน หรือในเดือนปีที่ถัดไปจากนั้นไป

การทำศพที่ตายดี หรือตายด้วยเหตุธรรมดานั้น เก็บศพไว้ที่บ้านได้และนิยมเอาศพวางบนเตียงไม้ไผ่ชนิดหนึ่งที่ทำขึ้นเฉพาะศพนั้นๆ เรียกว่า “โຈง-เนີยะ” แปลตามคำว่าเป็น “เตียงชนะ” คือให้ผู้ตายเอาชนะภูมิต่าง 4 (ได้แก่ อบายภูมิต่าง 4 สุกตมิต่าง 7 รูปภูมิต่าง 16 อรูปภูมิต่าง 4) เตียงนี้มีเสา 6 ต้น ตัวเตียงสูง 8 กำ ยาว 4 ศอก กว้าง 4 นิ้ว กว้าง 1 ศอก กว้าง 4 นิ้ว โดยทำชันกัน 4 ชั้น เตียงข้างบน ที่ตรงปลายของไม้ยาวทั้งสอง ให้ผูกไม้ขนาดสั้นประกอบด้วยหัวท้ายนับเป็นหนึ่งชั้น ทำเช่นนี้เหมือนกัน ให้ครบ 4 ชั้น ชันกัน ชั้นบนสุดปูพื้นด้วยไม้ระแนงทางยาว 8 อัน ทางขวาง 8 อัน ผูกเสาเตียง 6 ต้น โดยให้อยู่ตรงมุม 4 ต้น และตรงกลางสองข้างๆ ต้นเอาไม้ระแนงผูกรอบปลายเสา ทั้ง 6 แล้วลาดเพดานด้วยผ้าไหมหรือกระดาษ หรือไม้ไผ่เหลาบางๆ จำนวน 20 แผ่น แขนงดอกไม้และธงที่เสาและเพดาน (ความหมายคือ ทำเสา 6 ต้น เพื่อให้ได้พ้นจากนรก เพื่อให้ละทิ้งจากอาภรณ์ทั้ง 6 หรือให้ไปถึงสวรรค์ทั้ง 6 ชั้น เตียงทำเป็น 4 ชั้น เพื่อให้ได้พ้นจากนรกทั้ง 8 ชั้น เพดานที่ปูด้วยไม้ 20 แผ่นนั้น คือให้ได้ไปถึงสวรรค์ชั้นพรหมทั้ง 20 ภูมิ) ที่หัวและท้ายเตียงแขวนกระหวัดดอกไม้ด้านละ 2 กระหวัด แต่ละกระหวัดใส่ดอกไม้ 3 ดอกจากเพดานผูกเชือกห้อยลงมาให้ตรงกับสะดือของศพ ที่ปลายผูกแหวนไว้ 1 วง และกรรไกรหนีบหมาก 1 อัน แหวนนี้หมายถึงจัดกุญแจสำหรับผู้ตายจะได้ใช้เพื่อความกระจ่างแจ้งต่อภพหน้า ส่วนกรรไกรนั้น เพื่อจะได้ใช้ประหารกิเลสทั้งปวง ในขณะเดียวกันมีไว้เพื่อสังเกตว่าศพเนาหรือยัง ถ้าเนาท้องของศพจะโป่งขึ้นไปชิดกับกรรไกรนั้น

การอาบน้ำศพก็คล้ายคลึงกับของไทย เอาหม้อใหม่ 2 ใบ ใบหนึ่งนำเย็น อีกใบหนึ่งนำอุ่น อาบด้วยน้ำเย็นก่อนแล้วจึงอาบด้วยน้ำอุ่น เปลี่ยนเสื้อผ้าโดยใส่กางเกงให้ก่อน ไม่ว่าจะผู้ตายจะเป็นหญิงหรือชาย ต้องใส่กางเกงทั้งนั้น กางเกงทำโดยผ้าถุงหรือผ้าซิ่นที่ศพนุ่งอยู่ตามทางยาวจากข้างล่างขึ้นมา แล้วเย็บตะเข็บให้ติดกันให้เป็นรูปกางเกง กางเกงนี้ เรียกว่า “ ไปงมอย ” เหตุที่มอมมอยต้องนุ่งกางเกงเมื่อตายแล้วนั้น กล่าวกันว่า เมื่อครั้งก่อนพุทธกาล มอมมอยอยู่ทางตอนบนของประเทศจีน ครั้งนั้นมอมมอยไม่ได้นุ่งผ้าอย่างที่เห็นในปัจจุบัน แต่นุ่งกางเกงทั้งหญิงและ

ชาย ต่อมาได้อพยพถิ่นฐานลงมาทางใต้ ได้ทำศึกสงครามกับเจ้าของถิ่นเดิม แต่แพ้สงครามถูก เจ้าของถิ่นเดิมบังคับให้เปลี่ยนจากการนุ่งกางเกงเป็นนุ่งผ้า เพราะรู้ความลับว่าพวกมอญมี อิทธิฤทธิ์มาก เพราะการนุ่งกางเกงของมอญ ถ้าหากปล่อยให้นุ่งกางเกงต่อไป อาจจะปราบปราม พวกมอญไม่ไหว มอญจึงจำเป็นต้องยอมทำตามแต่ขออนุญาตไว้ว่า แม้ตนจะไม่นุ่งกางเกงต่อไป อีกก็ขอให้ได้นุ่งอีกสักครั้ง เมื่อตอนที่ตาย เจ้าของถิ่นก็อนุญาตตามคำขอนั้น อันนี้จึงเป็นมูลเหตุ อธิบายการนุ่ง “ โปงมอย ”

ระหว่างที่ตั้งศพไว้ในบ้านนั้น มอญไม่มีประเพณีสวดอภิธรรมเหมือนอย่างไทย แต่จะเชิญ ผู้ที่มีความรู้หรือผู้สูงอายุมาอ่านหนังสือต่างๆ เช่น พุทธประวัติ ธรรมประวัติ นิบาต ชาดก ต่างๆ ด้วยทำนองเสนาะให้ผู้ร่วมงานฟังเพื่อที่จะได้อยู่เป็นเพื่อนศพ ในเวลาเช้าเจ้าของบ้านจะ นิมนต์พระสงฆ์มารับจันทน์บิดขบตาตรที่บ้านทุกวันจนกว่าจะเอาศพไป

มอญมีธรรมเนียมที่เคร่งครัดมากที่ห้ามไม่ให้เอาโลงศพขึ้นบนบ้านเพราะถือว่าเป็นของ เสนียดจัญไร ถ้าประสงค์จะใส่ศพในโลง ต้องทำโลงที่แห้งใดแห่งหนึ่งนอกตัวเรือน ทำโลงเสร็จ ต้อง รดน้ำขมิ้นซึ่งเทออกมาจากกระบอกลงไม้ไผ่กระบอกลนี้ เมื่อรดน้ำแล้วต้องเอาโลงมารับศพที่ ดินบันไดการเอาโลงศพลงมาจากเรือนในสมัยโบราณไม่ให้เอาลงมาทางบันได ให้เรือผ่าเรือนแล้ว เอาศพออกทางนั้น

โดยถือธรรมเนียมมออย่างสมัยพุทธกาล เมื่อครั้งพระพุทธเจ้าสิริพุทธโธนะพุทธบิดาสวรรคต เวลาเอาพระศพออกจากวังต้องเอาออกทางฝาห้องพระโรง ไม่ได้เอาลงมาทางบันไดเพราะรังเกียจ ว่าบันไดเป็นทางสาธารณะสำหรับคนทุกชั้น แม้แต่พวกบ่าวไพร่ จึงไม่ให้เชิญพระศพลงทางบันได มอญบางแห่งเอาศพลงทางบันไดแต่ต้องทำเป็นบันไดสำหรับผีลง ทำด้วยไม้ไผ่ซีก บันไดยาว ประมาณ 2 ศอก กว้างประมาณ 1 ศอก 1 คืบ พาดบันไดบ้าน เวลาเอาศพลงต้องเอาทางเท้า ลงก่อนเอาเตียงตั้งศพลงตามมาที่หลัง เอาศพใส่ในโลงที่ยกเข้ามารับที่ดินบันได ส่วนเตียงตั้งศพ เอาลงมาไว้ข้างตีนโลงหรือวางบนโลงก็ได้ การจะหามเอาโลงศพ ต้องทำคานหามด้วย คานหาม ทำด้วยไม้ไผ่ยาว 8 ศอก 2 ลำ ไม้ไผ่ยาว 4 ศอก 4 ลำ ไม้ยาว 2 ลำนั้น วางขนานกันฝังด้วย พลุหนึ่งจับ กล่าวแล้วก็โยนพลูจีบนั่นลงไปในหลุมเมื่อพระสวดแล้ว ก็เอาศพเวียนซ้ายสามรอบ การเวียนศพเช่นนี้เขาเชื่อว่าเพื่อให้ศพหลงทางกลับบ้านไม่ถูก ต่อจากนั้นเอาจอบผ่ามะพร้าวแล้ว ล้างหน้าศพด้วยน้ำมะพร้าว นั้น ขวางมะพร้าวทั้งสองซีกไปทางข้างหลัง สังเกตดูลักษณะของ มะพร้าวทั้งสองซีกนั้นว่าซีกใดหงายซีกใดคว่ำ เพื่อใช้เสี่ยงทายว่าผู้ตายจะไปสู่ภพใด ถ้าปรากฏว่า ทั้งสองซีกหงายหมด ให้ทายว่าผู้ตายไปสู่สุคติภพ คือเมืองสวรรค์และพรหม ถ้าซีกหนึ่งหงายอีก ซีกหนึ่งคว่ำให้ทายว่าผู้ตายตกไปสู่อบายภูมิทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มอญนิยมขุดหลุมโดยให้ความยาวของหลุมหันสู่ทิศเหนือและใต้ แล้วฝังในศพเอาหัวมุ่งสู่ทางทิศเหนือ คำอธิบายในความเชื่ออันนี้ก็เหมือนกับที่ได้อธิบายไว้แล้วในเรื่องการสร้างบ้านให้หน้าบ้านหันไปสู่ทิศเหนือ ถ้าจะเผาศพนั้นก็ต้องเอาฟืนมากองไว้ แล้วเอาเชือกด้ายพันเวียนซ้ายรอบกองฟืน 7 รอบ เอาศพวางบนกองฟืนแล้วเผาด้วยไฟจากเตาที่จุดไว้ปลายเท้าศพ ขณะที่ตั้งไว้หน้าบ้าน (ในรายชื่อที่ทราบว่าจะฝัง แม้จะเอาไฟจากเตาที่ออกมาจากบ้านพร้อมกับศพ แต่ก็เหียงทิ้งเสียแล้วเมื่อขบวนศพออกมาพ้นเขตหมู่บ้าน แต่ทราบว่าจะเผากำต้องเหียงทิ้งให้เอามาด้วยจนถึงป่าช้า และตั้งไว้เบื้องเท้าของศพ เพื่อที่จะได้เผาศพต่อไป)

ขณะไฟเริ่มแรงขึ้นให้ผู้ชายสองคนยืนคนละข้างของโลงศพถือผ้าขาวม้าโยนผ่านนั้นข้ามโลงศพให้อีกฝ่ายหนึ่งรับและโยนสลัดกันไปมาสามครั้ง การทำเช่นนี้นับเป็นปริศนารกรรมที่อธิบายไว้ว่า ไฟที่กำลังเผาศพอยู่นั้นเปรียบได้กับไฟแห่งโลภะ และ โมหะ ส่วนผ้าที่ข้ามไฟไปมาไม่ไหม้ นั้นเปรียบได้กับผู้มีจิตใจบริสุทธิ์ ไฟ คืออคติทั้งหลายที่ไม่สามารถจะเผาผลาญทำอันตรายแก่บุคคลนั้นได้ นอกจากนั้นผู้ที่ป็นญาติใกล้ชิดเฝ้าเจ้าน้ำจันท์กับกิ่งหว้าพรมรอบๆ กองไฟ โดยเดินเวียนซ้ายอันเปรียบได้กับการดับไฟประลัยกัลป์

เมื่อไฟมอดแล้วก็เก็บกระดูกในลักษณะเดียวกันกับของไทย แต่ที่แปลก คือใบโพธิ์ที่ใช้เก็บกระดูกนั้นเจ้าภาพจะเก็บเอาไว้ใช้ในพิธีปลงศพ (มอญ เรียกว่า “ เทาะอะ-โยง-จ๊าด “) ในตอนเช้าตรู่ของวันทำบุญเจ็ดวัน ต่อมาเอากระดูกห่อผ้า โดยให้ผู้ยกกระบุงวิญญาณเอาผ้าที่คาดศีรษะมานั้นออกคล้องคอให้ส่วนที่ห้อยลงมานั้นออกไปทางด้านหน้าให้เป็นธงสำหรับกระดูก แล้วล้างกระดูกนั้นด้วยน้ำมะพร้าวกับน้ำจันท์ กรวดน้ำให้กับกระดูก แล้วเอากระดูกใส่ลงไปในหม้อใหม่ สำหรับกระดูกบางรายก็ฝังทิ้งไปเลย บางรายก็สร้างสถูปเป็นที่หมายไว้เหนือที่ฝัง บางรายสร้างสถูปไว้แล้วบรรจุกระดูกภายในสถูป มอญมักไม่นิยมชักบังสกุลที่สถูป ซึ่งบรรจุกระดูกเหมือนที่คนไทยกระทำกัน